

Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü

Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı

Türkiyat Araştırmaları Doktora Programı

**GUNNAR JARRING KOLEKSİYONUNDA BULUNAN UYGURCA
HURLIKA VE HEMRAH DESTANI (GİRİŞ-METİN -İNCELEME-
DİZİN)**

Rebiguli AJIMAIMAITI

Doktora Tezi

Ankara, 2023

GUNNAR JARRING KOLEKSİYONUNDA BULUNAN UYGURCA
HURLIQA VE HEMRAH DESTANI (GİRİŞ-METİN -İNCELEME-
DİZİN)

Rebiguli Ajimaimaiti

Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü
Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı
Türkiyat Araştırmaları Doktora Programı

Doktora Tezi

Ankara, 2023

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. (1)
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. (2)
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. (3)

24/07/2023

Rebiguli Ajimaimaiti

¹"Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge"

- (1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez **danışmanın** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez **danışmanın** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulunun** gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
- (3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, **tezin yapıldığı kurum** tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlerle ilişkin gizlilik kararı ise, **ilgili kurum ve kuruluşun önerisi** ile **enstitü** veya **fakültenin** uygun görüşü üzerine **üniversite yönetim kurulu** tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir

*Tez **danışmanın** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu tarafından** karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu alışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar erevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında zgn olduğunu, Prof. Dr. Nuretin DEMİR danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığımı beyan ederim.

24/07/2023

Rebiguli Ajimaimaiti

TEŞEKKÜR

Öncelikle doktora eğitim süreci boyunca her açıdan yardımlarını esirgemeyen, kıymetli fikirleri ile bana yol gösteren, çalışmalarımın her aşamasında en büyük sabrı göstererek bana motivasyon sağlayan, derin bilgisi ve kişiliği ile akademi ve hayata olan bakış açımı etkileyen, bana çok şey öğreten, sadece kendisi değil ailecek beni yalnız bırakmayan, hakkını asla ödeyemeyeceğim, değerli danışmanım Prof. Dr.Nurettin Demir hocama ve kıymetli ailesine teşekkür ederim.

Bana Türkiye’de doktora eğitimi alma fırsatını sunan ve bu süreçte maddi destek sağlayan Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına teşekkür ederim. Hacettepe Üniversitesinde eğitim gördüğüm sürece engin bilgisi ile bilimsel yönden kendimi geliştirmemde katkı sağlayan tüm değerli hocalarıma teşekkürü borç bilirim. Tez çalışmamın her aşamasında bana yol gösteren, kıymetli fikirleri ile çalışmalarımı kolaylaştıran tez izleme komitesindeki değerli hocalarım Prof. Dr. Emine Yılmaz, Prof. Dr. Dilek Ergönenç ve tez jürimde yer alan Prof. Dr Sema Aslan DEMİR, Dr. Ör.Üyesi Bilge Gökter GENÇER hocalarıma da ayrıca teşekkür ederim.

Tezimle ilgili kaynaklara ulaşmamı kolaylaştıran, her açıdan yardımlarını esirgemeyen Patrick Hällzon, Zulhayat Ötkür ve Meryem, Ayşe gibi arkadaşlarım başta olmak üzere tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim. Bu yıllarda bana maddi, manevi desteklerini esirgemeyen, hep yanımda olan Göktuğ, Erk ve Tumaris ailelerine de çok teşekkür ederim.

Son olarak uzaktaki aileme, her zorluğa rağmen bana güvenen, beni hep kollayan ve koruyan sevgili annem, babama, kardeşlerime, ömrü mezun olmamı beklemeye yetmeyen, beni büyüten rahmetli ananeme, bana her zaman güvenen en büyük destekçim Tulfaray hocama sadece kâğıt üzerinde teşekkür etmekle yetinmekteyim.

ÖZET

Bu tezin konusunu Jarring Koleksiyonunda yer alan *Hurlıka-Hemrah Destanı* oluşturmaktadır. Tez üç bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında çalışmanın konusu, amacı hakkında genel bilgiler bulunmaktadır.

Birinci bölümde, Doğu Türkistan tarihi, Çağatayca ve Yeni Uygurca, *Hurlıka ve Hemrah* destanı ve bunun gibi birçok el yazma eserinin İsveç'e götürülmesine vesile olan İsveçli misyonerler ve onların Doğu Türkistan'da yürüttüğü faaliyetler, İsveç Lund Üniversitesine bağlı Gunnar Jarring Koleksiyonu, Türkolog Gunnar Jarring koleksiyonunda buluna eserler üzerinde yapılan araştırmalar yer almıştır.

Destan hakkında bilgilerin verildiği ikinci bölümde destanın yazım ve dil özelliği gösterilmiş, destanın ses, biçim özelliği Çağdaş Uygurca ve ağızları ile karşılaştırılmıştır.

Son bölümde metnin çeviri yazısı verilmiştir. Metinde yer alan sözcüklerin yalın ve çekimli biçimleri anlamsal özellikleriyle birlikte dizin kısmında gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Jarring Koleksiyonu, Hurlıka- Hemrah Destanı, Uygurca ve Ağızları

ABSTRACT

The topic of this thesis is the Hurliḳa-Hemrah epic, a text found in the Gunnar Jarring Collection of Eastern Turki manuscripts at Lund University Library, Sweden.

The first part of the thesis provides an introduction followed by general information about the research topic and purpose. The introductory section is followed by three main chapters.

The first chapter covers the history of Eastern Turkestan, Chagatay and New Uyghur, the Swedish missionaries who brought the Hurliḳa-Hemrah Epic and many other manuscripts to Sweden as well as their activities in East Turkestan, the Gunnar Jarring Collection of Lund University in Sweden, and research on Gunnar Jarring's contribution to Turkology

The second chapter presents information about the epic. In this chapter the spelling and linguistic features of the text are shown, and the phonetic and morphological features of the manuscript text are compared with modern Uyghur language and its dialects.

The final chapter provides a standard translation of the epic. The simple and conjugated forms of the words occurring in the text are shown in the index section, along with their semantic characteristics.

Keywords

Jarring Collection, Hurliḳa - Hemrah Epic, Uyghur and its dialects

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	ii
ETİK BEYAN.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	xi
GİRİŞ	1
Konu	1
Amaç ve Önem	2
1.BÖLÜM.GENEL BİLGİLER.....	4
1.1.Doğu Türkistan Tarihi	4
1.2.Çağatayca.....	8
1.3.Yeni Uygurca.....	9
1.4.Doğu Türkistan'daki İsveçli Misyonerler ve Faaliyetleri.....	12
1.5.Gunnar Jarring ve Jarring Koleksiyonu.....	15
1.6. <i>Hurlika ve Hemrah</i> Hakkında Araştırmalar	17
2.BÖLÜM.İNCELEME	19
2.1.Metnin İmla Özelliği.....	19
2.2.Ses Özellikleri.....	22
2.2.1 Ünlüler.....	22
2.2.2 Ünlü Uyumları.....	25
2.2.2.1 Önlük-Artlık Uyumu:	25
2.2.2.2. Düzlük- Yuvarlaklık Uyumu:.....	25
2.2.3 Ünsüzler	26
2.2.3.1 Ünsüz Değişmesi.....	26
2.2.3.2 Ünsüz Düşmesi.....	31
2.2.3.3 Göçüşme	32
2.2.3.4. Ünsüz İkizleşmesi.....	33

2.3.Biçim Özellikleri.....	34
2.3.1.İsimlerin Yapımı	34
2.3.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler	34
2.3.1.2 Fiilden İsim Yapan Ekler.....	36
2.3.2 İsim Çekimleri.....	36
2.3.2.1. Çokluk Ekleri.....	36
2.3.2.2. İyelik Ekleri	36
2.3.2.3. Hal Ekleri.....	38
2.3.3 Sıfatlar	40
2.3.3.1. Niteleme Sıfatlar.....	40
2.3.3.2. Belirtme Sıfatları	41
2.3.3.3. Derecelendirme.....	42
2.3.4 Zarflar	43
2.3.5 Zamirler	45
2.3.5.1. Şahıs Zamirleri	45
2.3.5.2. İşaret Zamirleri	47
2.3.5.3. Soru Zamirleri	48
2.3.5.4. Belirsizlik Zamirleri	48
2.3.6. Edatlar	48
2.3.6.1. Önçekim Edatları.....	48
2.3.6.2. Bağlama Edatları	49
2.3.6.3. Ünlem Edatları.....	50
2.3.7. Fiiller	50
2.3.7.1. Fiil Yapımı.....	50
2.3.7.2. Fiil Çekimi.....	52
2.3.7.2.1. Şahıs Ekleri.....	52
2.3.7.2.2 Zaman	54
2.3.7.2.3.Kipler	55
2.3.7.2.4. Fiilsimler.....	57
3.BÖLÜM.DEĞERLENDİRME	59
METİN	63
DİZİN	117

KAYNAKÇA	263
Ek 1. Etik Kurul İzni Muafiyet Formu	272
Ek 2. Tez Çalışması Orijinallik Raporu	273
Ek 3. Turnitin Benzerlik İndeksi	274

Metinde Kullanılan Çevriyazı İşaretleri

ا	a	س	s
آ	a, ā	ش	ş
ه	e, a	ص	ş
اِ، اِي، اِي	ı, i, ê, î	ز	z
او و	o, u, ö, ü, ô, û	ط	ţ
ب	b, p	غ	ğ
پ	p	ف	f
ت	t	ق	q
ث	ṯ	ك	k
ج	c	ننگ، ننگ	ŋ
چ	ç	ل	l
ح	ḥ	م	m
خ	ḫ	ُ	h
د	d	ء	'
ذ	ḏ	ع	'
ر	r	ظ	ẓ
ض	ẓ, ḏ	َ	

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1.	19
Tablo 2.	20
Tablo.3.	20
Tablo.4.	21
Tablo 5.	22
Tablo 6.	23
Tablo 7.	23
Tablo 8.	24
Tablo 9.	24
Tablo 10.	26
Tablo 11.	27
Tablo 12.	27
Tablo 13.	27
Tablo 14.	28
Tablo 15.	28
Tablo 16.	30
Tablo 17.	31
Tablo 18.	31
Tablo 19.	32
Tablo 20.	33
Tablo 21.	33
Tablo 22.	36
Tablo 23.	41
Tablo 24.	42
Tablo 25.	43
Tablo 26.	43
Tablo 27.	44
Tablo 28.	44
Tablo 29.	45
Tablo 30.	46

Tablo 31.	46
Tablo 32.	47
Tablo 33.	48
Tablo 34.	49
Tablo 35.	50
Tablo 36.	52
Tablo 37.	53
Tablo 38.	53
Tablo 39.	55

GİRİŞ

KONU

Bu çalışmanın konusunu, 1930-1931 yılları arasında Kaşgar'da İsveçli misyonerler için kopyalanmış olan, Uygurlar arasında bilinen adıyla *Hurlika ve Hemrah* destanı ve döneminin dil özellikleri oluşturmaktadır.

Bugün İsveç Lund Üniversitesi Gunnar Jarring koleksiyonunda bulunan Uygurca yazma eserler, Uygurlara ait dünya çapındaki üçüncü büyük koleksiyon olarak bilinmektedir. Lund Üniversitesi bu yazma eserlerin çoğunu dijital ortama aktarmış ve araştırmacıların erişimine açmıştır. Koleksiyonda Uygurlara ait 1100 konuda toplam 560'tan fazla eser bulunmaktadır.

İsveçli misyoner ekibi Kaşgar'daki misyonerlik faaliyetlerinin ilk adımını 1802 yılında atmıştır. Misyonerler, bu süreçte tıbbi yardımlarda bulunarak yerli halkın ilgisini çekmeye çalışmış, ancak bu tür çalışmalar ilk aşamada sonuç vermemiştir. Daha sonra 1912 yılında kendi matbaalarını kurmuş ve Hristiyanlığa ait dini eserlerin yanı sıra çeşitli kitapları, takvimleri ve gazeteleri yayınlamışlardır. İsveçli misyonerlerin eğitim ve kültür faaliyetleri, özellikle modern matbaaları, Çağdaş Uygurcanın gelişimi üzerinde önemli etkiye sahip olmuştur. Bu durum, 20. yüzyıl Uygur kültür tarihinde önemli bir başarı olarak görülmektedir. Bu matbaalarda yayınlanan eserler, Doğu Türkçesinin modern bir dil olmasını sağlamıştır.

İsveçli Türkolog ve diplomat Gunnar Jarring, diplomatik kariyerinden sonra da Türkoloji çalışmalarına devam etmiştir. Özellikle ömrünün son yıllarında Doğu Türkistan'da ve Doğu Türkistan sınırlarında bizzat derlediği Uygur dili ve edebiyatı ile ilgili kaynakları ve alanla ilgili bütün çalışmaları toplayıp eğitim aldığı Lund Üniversitesi kütüphanesine armağan etmiştir. Bundan başka Uygurlarla ilgili bir kısım kitap ve eseri de Stockholm Üniversitesi kütüphanesine bağışlamıştır. Bu dil yadigârlarını bugün İstanbul'da bulunan İsveç konsolosluğuna bağlı İsveç araştırma enstitüsünün kütüphanesinde de görülmektedir.

Lund Üniversitesinde kayıtlı olan Uygurlara ait el yazmalar üzerine yapılan çalışmalar bulunmaktadır. 2016 yılında Serkan Çakmak tarafından Jarring koleksiyonunda bulunan Uygurca meslek risalelerinin dil özelliğini inceleyen *Jarring Koleksiyonundan Uygurca Meslek Risaleleri* adlı doktora tezi ve 2018 yılında Adem Yeloğlu tarafından hazırlanan, Misyonerlerin Kaşgar'da kurduğu matbaalarda basılmış olan gazetelerin dilinin incelendiği *Kaşgar'da 1923-1940 Arası Yayınların Dili: Çağatayca ve Yeni Uygurca ile karşılaştırma* adlı doktora tezi tamamlanmıştır. Bu çalışmaların dışında bazı tarihi eserler, tıp metinleri ve dini eserlerle ilgili çalışmalar ve devam eden tezler de bulunmaktadır.

Tez konusunu oluşturan *Hurlika ve Hemrah* adlı destan metni Lund Üniversitesi kütüphanesinin internet sayfasında erişime açıktır. 124 sayfalık metin iyi korunmuş ve okunaklı durumdadır. Destanın iyi korunmuş ve okunaklı olmasıyla birlikte görece hacimli bir metin olması dönemin Uygurcasıyla ilgili önemli dilsel veri sağlar. Ayrıca destanın yazıldığı tarih ile bugünkü Yeni Uygurca arasındaki dilsel farklıklara ışık tutabilir.

Bu çalışmada ilk olarak destanın yazı çevirimi yapılacaktır. Ayrıca metin ses ve biçimsel açıdan inceleneyerek Çağdaş Uygurca ile karşılaştırılacaktır. Böylece Çağataycadan Yeni Uygurca'ya geçiş dönemi olarak nitelendirdiğimiz dönemin dil özelliği belirlenmeye çalışılacaktır.

Destanın nesir ve nazımdan oluşması, hikayenin çok akıcı olması açısından dönemin Uygur sözlü edebiyatının özelliklerini yansıtır. Ayrıca destanlar çok sayıda kültürel öge barındırır. Bu açıdan söz konusu metnin incelenmesi Uygur kültürü hakkında da önemli ipuçlarının ortaya çıkarılmasını sağlayacaktır.

AMAÇ VE ÖNEM

Uygurlarda destan söyleme, yani destancılık yakın zamanlara kadar devam etmiş olan bir gelenektir. Tezin araştırma malzemesini oluşturan *Hurlika ve Hemrah* adlı destan Uygur Halk edebiyatındaki ünlü destanlardan biridir. Bu destanın bir varyantı olarak bilinen *Hikāyet-i Hurlika*, 1848-1849 yılları arasında Kaşgar'da Molla Muhammed Tohtiniyaz bin Molla Muhammed Tömür isimli kişi tarafından kopya edilmiştir (İnayet,

2014, s.17). 1931 yılında, destan İsveçli misyoner Gustaf Albert'in isteğiyle Kaşgar'da Yusuf Ahun Bin Muhammed İbrahim tarafından kopya edilmiş ve daha sonra İsveç'e götürülmüştür.

Destanların sözlü edebiyatın önemli bir parçası olması sebebiyle dil özelliği açısından halkın konuştuğu dili daha iyi yansıtacağı varsayılmaktadır. Bu açıdan söz konusu destanın incelenmesi halinde dönemin dil durumuyla ilgili önemli verilerin elde edileceği düşünülebilir. Çalışmamızın ilk amacı, destandan yola çıkarak dönemin dilsel özelliklerini belirlemek, özellikle dönemdeki Uygurcanın konuşma dilinin özelliklerini ortaya çıkarmak olacaktır. Bunun yanında çalışmamız günümüz Uygurcası ile destanın yazıldığı dönemde konuşulan Uygurca arasındaki farklılıkları göstermeyi hedeflemektedir. Bu amaçların yanında, destanın doğru çevriyazısını yapmak da çalışmanın amaçlarından biridir.

Bugün Uygurların maruz kaldığı politik baskılar sonucunda Uygur dili, kültürü ve tarihi zorla yok edilme tehlikesi altındadır. Anadilde eğitim ve basın yayın faaliyetleri tamamen kısıtlanmıştır. Uygur dili, edebiyatı ve kültürü ile ilgili kitaplar, kaynaklar ulaşılmaz durumdadır. Durum bu kadar kiritikken 100 yıl önce Uygur topraklarında yazılmış bir eseri incelemek en azından diasporada yaşayan Uygur toplumuna yakın zaman diliminde atalarının yarattığı zengin edebi mirasları ve bu mirasların dili hakkında bilgi aktarma konusunda faydalı olacağını düşünüyoruz.

Bu çalışma sadece Uygur diasporası için değil Türkoloji çalışmaları için de oldukça önemlidir. İsveç'te bulunan Doğu Türkistan'dan derlenen eserler dil, kültür, edebiyat ve tarih açısından oldukça zengin kaynaklardır. Ayrıca bu kaynakların dijital olarak erişilebilir olması, araştırmacıların işlerini kolaylaştırmaktadır.

1.BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1.DOĞU TÜRKİSTAN TARİHİ

Doğu Türkistan ya da resmi kaynaklarda bilinen adıyla Sincan Uygur Özerk Bölgesi ve civar coğrafyası asırlardır Türk kökenli halkların yaşadığı topraklardır. Bu coğrafyada özellikle Moğol hakimiyeti ve Çağatay devletiyle birlikte Türk nüfusu artmış ve Türkçenin Doğu bölümünü oluşturan önemli bir yazı dili meydana gelmiştir. Çağatayların parçalanmasından sonra 1514 yılında Çağatay soyundan gelen İsmailhan, Seidiye Hanlığını kurmuş ve devletin başkenti Yarkend olmuştur. Tanrı dağlarının güneyi ve doğusundaki geniş topraklar Seidiye Hanlığına tabi olmuştur.

17. yüzyılın başlarında Tanrı Dağlarının kuzeyinde Moğollar egemenliği görülmeye başlamıştır. Moğulların batı kolu olan Oyratlar, Cungar hanlığını kurmuş ve kuzeydeki toprakları yönetmeye başlamıştır. Oyratlar hızla topraklarını genişleterek sadece Tanrı dağlarının kuzeyini yönetmekle kalmayıp Sibiryanın güneyi, batısı hatta Tibet, Qing Hai gibi yerleri de ele geçirmiştir (Uygur, 2016, s.28).

Bu sıralarda güneydeki Seidiye Hanlığında bitmek bilmeyen taht savaşı başlamıştır. Bu süreçte batı Türkistan'dan gelen hocaların tesiri hızla yayılmış ve bu hocalar, kendi aralarında Yarkend merkezli Ak Dağlılar ve Kaşgar merkezli Kara Dağlılar diye iki gruba ayrılmışlardır. Bununla birlikte Ak Dağlılar ve Kara Dağlılar arasında mücadele başlamıştır. Buradaki güç savaşı sadece dini açıdan fikri ayrılığını değil, ekonomi ve siyasi gibi konuları da içeriyordu. Böylece her iki taraf kendine itaat edenleri çevresine toplayıp güçlenmeye çalışmıştır. Hatta bu güç savaşı halkı bile birbirine düşman edecek hale gelmiştir. Bu taht kavgaları ve hocaların grup çatışmaları aslında Doğu Türkistan'ın önce Cungarlar sonra Mançular tarafından işgal edilmesine sebep olmuştur (Uygur, 2016, s.28). Bu dönemde İsmail Han Kara Dağlılara destek vererek Ak dağlıların lideri Apak hocayı Kaşgardan kovmuştur. Apak Hoca intikam almak için ülkeyi terk ederek önce Tibet lideri Dalay'a sığınmıştır. Dalay Lama, Kaşgar'a asker göndermenin zorluğunu sebep göstererek bir mektupla Apak Hocayı Cungar hanı

Galdan'a yönlendirmiştir (Uygur, 2016, s. 28). Bu durum bölgeyi istila etmek isteyen Cungarlar tarafından bir fırsat olarak görülmüştür. Böylelikle Apak Hoca öncülüğünde önce Kaşgar'ı sonra Yarkend'i ele geçirmişler ve kendileri için hizmet eden Apak Hocayı her yıl Cungar hanlığına vergi ödeme şartı ile Kaşgar'a vekil olarak atamışlardır. Bununla birlikte, Apak Hocanın Dalay ve Cungarlar sayesinde yönetimi ele geçirmesi halk içinde ve karşı grup Kara Dağlılar tarafından çok sert tepkilere maruz kalmıştır. Gruplar arasında bitmeyen kavga ve Hocaların taht savaşı hem halkın hem devletin gücünü zayıflatmıştır. Güneyde bu savaşlar devam ederken Kuzeyde Cungarlar içinde de taht kavgaları ortaya çıkmıştır. Fırsatı iyi değerlendiren Mançular önce Cungarları ortadan kaldırmış ve ardından Tanrı Dağlarının güneyine doğru sefer düzenlemişlerdir. Uzun süren direniş ve savaşa rağmen bu topraklar Mançuların eline geçmiştir. 1759 yılında Mançular fiili olarak ilk Doğu Türkistan istilasını gerçekleştirdi (Uygur, 2016, s.38). Bu istila aslında Doğu Türkistan tarihi için karanlık bir başlangıç olmuştur. Mançuların bölgede devam ettirdiği politikalar yerel halkı sefil ve fakir hayata sürüklemesine rağmen halk Mançulara karşı mücadelesini hiç durdurmamıştır.

Mançular Doğu Türkistan'ı idare etmek için İli'de (Gulca), İli General Mahkeme'sini kurdular. Bu mahkeminin amacı, Doğu Türkistan'ın güneyini tamamen yerel beylerin vastasıyla yönetmeye çalışmak olmuştur. Mançu hükümeti bölgeyi tamamen ele geçirdikten sonra sınır bölgeleri koruma bahanesiyle İç Moğolistan ve Mançurya bölgesinden farklı kavimleri buraya yerleştirdi. Onun dışında Doğu Türkistan'ın geniş toprakların tarıma elverişli hale getirerek faydalanmak için Çin'in iç bölgelerinden çok sayıda fakir çiftçileri ve suçluları buraya yerleştirerek bölgenin Çinli nüfusunu arttırmaya çalıştı.

İstila sonrası yürütülen ağır politikalar neticesinde bölgede isyanlar ve ayaklanmalar başlamıştır. Bu süreçte Hokand'lı Yakup Bey, Kaşgar valisini devirip kendisini Han ilan ederek tarihte Kaşgar devleti ya da Yedi Şehir Devleti olarak bilinen devleti kurmuştur (Gömeç, 2015, s.77). Kısa sürede, Kaşgar Devletinin sınırı hızla genişlemeye başlamıştır. Yakup Bey önce Hotan, Uçturfan ve Aksu, Korla'yı ele geçirdikten sonra kuzeye doğru ilerlemiştir. Bu süreçte Türkiye ve İngiltere ile yakın diplomatik ilişkiler kurdu. İngiltere Kaşgar'ı her zaman Çin ve Rusya'ya karşı koz olarak kullanmak amacıyla destekledi. Kaşgar devletinin Türkiye ile olan yakınlığı dikkat çekicidir. Bazı kaynaklarda Kaşgar devletinin Osmanlıya bağlandığı vurgulanmaktadır ancak yeni

kurulmuş bir devletin ortak kültür ve dini inaç benzerliği sebebiyle yakınlık göstermesi ve yardım istemesi normal bir durumdur. Fakat o dönemin şartları bu yakınlığın iyi sonuç vermesine izin vermemiştir. Ruslar Batı Türkistan'ı ele geçirdikten sonra gözünü hep Doğu Türkistan topraklarına dikmiştir ve Yakup Bey'in güçlenmesine izin vermemiştir.

Yakup Bey kuzeye doğru ilerlerken askeri güç açısından kendinden katbekat güçlü Mançu ordusuna karşı savaşta yenilgiye uğradı ve çok geçmeden suikastla öldürüldü. Böylece Mançular Doğu Türkistan'ı 1877 yılında tekrardan istila etti ve bu coğrafyanın adını Xin Jiang (yeni toprak) olarak değiştirdi. Ama burada uygulanan ağır baskıcı politika hiç değişmedi ve halkın üzerindeki yük gün geçtikçe ağırlaştı. Rusya bu bölgeden çekilmeyi hiç düşünmedi aksine 1900 yılının başında Doğu Türkistan'da konsolosluk açtı. Benzer şekilde bu süreçte İngiltere de Kaşgar'da konsolosluk açtı. 1910 yılında Mançu İmparatorluğu devrildi. Yerine Sun Zhong Shan liderliğinde Min Guo hükümeti kuruldu, ama Sun Zhong Shan Han milliyetçi fikirlere sahipti. Uygurları ve diğer halkları Hanlardan alt derecedeki topluluklar olarak görüyordu. Bu hükümetin Doğu Türkistan'ı yönetmek için gönderdiği kişiler birbirinden vahşi ve milliyetçi idi. Onlar bölgede eşi benzeri görülmeyen baskıcı politikalar uyguladılar. Özellikle Yang Zeng Sheng döneminde bölgede uyguladığı yerel halkı cehalete sürüklemeye politikası halkın daha da cahil kalmasına, siyasi ve ekonomik olarak sorunlar yaşamasına neden oldu (Liu, 2003, s.886). Bu yıllar Doğu Türkistan için tarihin en karanlık yılları olarak bilinmektedir. Çünkü gelen yöneticilerin hiçbiri yerel halkın aydınlanmasını istemiyordu. Bu yıllarda Türkistan topraklarında etkisini yaymaya başlayan Ceditcilik faaliyetleri Doğu Türkistan'da da tesirini göstermeye başladı fakat başarılı olamadı. Özellikle Kazan, İstanbul gibi şehirlerde ilim tahsil edip dönen çok sayıda aydın ve dini önderler hapse atıldı ve öldürüldü. Lotpulla Mutellip, Abduhalik Uygur ve Abdul Kadir Damolla¹ gibi aydınlar bu dönemde çok genç yaşta hapiste veya suikastla öldürülmüştür. Doğu Türkistanlıların Çin yönetimine karşı mücadelesi durmadan devam etse de belirli bir sonuca varamamıştır. 1930 yılında Kumul'da halk Hocaniyaz Hacı liderliğinde ayaklandı ve bunun tesiri hızla Turfan, Aksu, Kaşgar gibi yerlere yayıldı. Rusya hemen

¹ Damolla: Medrese ve dini kurumlarda eğitim veren, ileri düzeyde dini bilgiye sahip kişi demektir.

saf değiştirip ihtilacilar ile iş birliği yapmaya kalkıştı fakat maksadına ulaşamadı. 1933 yılında Kaşgar'da şarki Türkistan İşlam Cumhuriyeti ilan edildi. Yeni kurulan cumhuriyet üç farklı cephede savaşmak zorunda kaldı. Bir cephe Ruslar, ikincisi Çinliler diğeri ise Dunganlar² idi. Bu yüzden çok dayanamdı ve bir yılı geçmeden devrildi. Ruslar Doğu Türkistan'da meydana gelen bağımsızlık ateşinin Batı Türkistan'a yayılmasından endişelendi ve Çinlilere destek verdi. Bu cumhuriyetin kurucularından Hocaniyaz Hacı ve birkaç kişi Urumçi'ye götürüldü ve idam edildi.

1937 yılında Çin-Japonya savaşı başladı, n cephede savaşan Min Guo hkmetinin askerleri idi. 8 yıla kadar devam eden bu savaşta Çin ordusunun gücü zayıfladı, zarara uğradı. Bu süreçte yeni kurulan Çin Komünist Partisi arka planda kendine gç toplamakla meşguldu. Hatta bu sürede Komünist ideolojisi ve Marksizimi savunan kesimlerle iş birliği yaparak Doğu Türkistan sınırlarına kadar geldi.

1944 yılında Tanrı dağlarının kuzeyindeki üç eyalette Uygur, Kazak ve Kırgızlar birlikte ayaklandılar. İlk başta sadece Türk halklardan oluşan bu harekete sonra bölgeye sonradan gelip yerleşen şibe, Rus ve Moğollar da katıldı. Çünkü bu yıllarda Çin-Japon savaşında ağır kayıplara maruz kalan Min Guo hükümeti savaşın faturasın Doğu Trkistanlılara kesti. Halkın zerindeki vergi yükü arttı. Bu ayaklanma tarihte üç eyalet inkilabı olarak bilinmektedir. Ayaklanma hızla sonuç verdi ve 1944 yılında Gulca'da ikinci Doğu Türkistan Cumhuriyeti kuruldu. Ama Çin Komünist partisi bu durumdan rahatsızlık duydu ve SSCB aracılığıyla Doğu Türkistan cumhuriyeti ile sulh yaptılar ve bunun sonunda birleşik hükümet kuruldu. Bu hükümetin merkezi Urumçi idi, ama bu birlik çok uzun sürmedi. Cumhuriyet liderlerinden Ahmetcan Kasımı ve ekibi Gulca'ya geri döndü ve siyasi faaliyetlerini yürütmeye başladı. Doğu Türkistan Cumhuriyeti askeri güç, yönetim sistemi ve bir çok açıdan hızla güçlendi. Kısa bir süre iktidarda kalmalarına rağmen hızla gelişme gösterilmiş rve ilerlemek için çaba sarfedilmiştir. 1945 yılında Japonya savaşta teslim oldu, 1946 yılında Çin anakarasında iç savaş başladı. Savaşta kazanan Çin Komünist partisi oldu ve 1949 yılında KP liderliğindeki hükümet iktidara geldi. Sözde barışçıl yolla Sincan'ı azad etme adı altında Kızıl Ordu Doğu Türkistan'a girdi ve kendine karşı bütün ayaklanmaları tek tek ortadan kaldırarak

² Müslüman Çinliler, bazı kaynaklarda (Hui) olarak geçiyor.

1955 yılında bölgenin adını Sincan Uygur Özerk Bölgesi olarak değiştirdi. Bu tarihten itibaren Doğu Türkistan tamamen Çin'in egemenliği altına girdi.

1.2.ÇAĞATAYCA

Çağatayca, Çağatay dili veya Çağatay Türkçesi 15. yüzyıldan 20. yüzyılın başlarına kadar Orta Asyada kullanılan edebi dilin adıdır. Karahanlıca ve Harezmi Türkçesinin devamı olan ve Timurlar döneminde gelişen bu edebi dilin en bilinen temsilcilerinden biri Ali-Şir Nevai'dir. Çağatayca sadece Türkistan coğrafyasında kullanılan edebi dil değildir. Çağatayca Cengiz hanın torunları kurduğu Çağatay, İlhanlı, Altın- Ordu ve Timur imparatorluklarının medeniyet merkezlerinde zengin edebiyat yaratan Orta Asyanın edebi lehçesidir (Köprülü, 1997, s.270). Bu dil aynı zamanda 19. yüzyılın ortalarına kadar Avrupa ve Rusya sınırları içindeki müslüman Türkler tarafından da kullanılmıştır (Eckmann, 2012, s.9). Çağatay Türkçesi Doğu Orta Türkçenin son evresi, bu dil hem orta Asya Türklerinin hem Altın Ordu içindeki halkların ortak yazı dili idi (Yılmaz, 2003, s.219).

Çağatay kelimesi Cengiz Han'ın ikinci oğlu Çağatay'ın adından gelmektedir. Cengiz Han ölümünden önce topraklarını dörde bölerek oğullarına taksim etmiştir. İkinci oğlu Çağatay'a verilen topraklar ise bugünkü Doğu Türkistan'dan Maverannehire kadar olan bölgedir ve paytahtı İli vadesinde bulunmaktadır. Çağatay'ın ölümünden sonra onun kurduğu hanlık Çağatay Hanlığı olarak adlandırıldı ve onun soyundan gelenlere 'Çağatay ulusu' denildi (Eckmann, 2012, s.10). Çağataycanın dayandığı temel kaynaklar ve kapsamı ile ilgili Türkologlar arasında farklı görüşler mevcuttur. Uygur Türkologlardan Mirsultan Osmanov ve Hamit Tömür'e göre Orta Asyadaki Türk halklarının ortak edebi dili olan Çağatayca ya da Çağatay Türkçesi bu dili kullanan farklı kavimlerin canlı diline yakınlaşma amacıyla bölünmeye başladı ve 20. yüzyılın başlarında bahsi geçen bu edebi dil yerini Türkçenin Doğu grubu olan Uygurca ve Özbekçeye bıraktı (Abdullah vd, 2010, s.89).

1.3.YENİ UYGURCA

Türkiye Türkolojisinde eski Uygurca'dan ayırt etmek için Yeni Uygurca veya Çağdaş Uygurca olarak ifade edilen bu dil sadece bugünkü Doğu Türkistan'da değil aynı zamanda Orta Asya cumhuriyetlerinde yaşayan özellikle Kazakistan'da yaşayan Uygurlar tarafından da kullanılmaktadır. Çağdaş Uygurca'nın gelişimi ile ilgili de farklı görüşler mevcuttur. Bunlardan ilki Çağdaş Uygurca'nın 19. yüzyılın başlarında şekillenmeye başladığı kanaetindedir ve 19. yüzyılın başlarından 20. yüzyılın başlarına kadar olan süreci Çağataycadan yeni Uygurca'ya geçiş dönemi olduğunu savunur (Abdullah vd, 2010, s.96). İkinci görüş ise 19. yüzyılın ortalarından itibaren şekillenmeye başladığını savunur ve 19. yüzyılda yazılan metinleri de Çağdaş Uygurcaya dahil ederler. Radloff ve Pritsak gibi Türkologlar bu görüşü desteklemektedir (Abdullah vd, 2010, s.96). 20. yüzyılın başlarında yazılan metinlerde, özellikle Robert Shaw, Gustaf Raquette ve Gunnar Jarring gibi araştırmacıların Uygurca ile ilgili kaydettiği eserlerde ve Doğu Türkistan'dan derlediği dil malzemelerinden, İsveçli misyonerlerin Kaşgar'da bastığı kitap ve gazetelerden bu dönem dilinin Çağataycaya değil Yeni Uygurca'ya daha da yakın olduğunu görülmektedir.

X yüzyılda Türklerin İslamiyeti kabul etmesiyle Uygurlar Arap alfabesini kullanmaya başlamışlardır. 20. yüzyılın başlarında Uygur yazı dilinde birçok değişiklikler olmuştur. Bu yıllarda Abdükadir Damolla, Kutluk Şevki ve Abduhalik Uygur gibi ileri görüşlü Uygur aydınlar Uygur edebi dilini geliştirmek, yazı dili ile konuşma dilini birliğini sağlama konusunda çaba sarfetmişlerdir. Bu sadece Doğu Türkistan sınırları içindeki aydınların değil Sovyetler'de yaşayan diğer Uygur aydınların da fikri olmuştur.

Yazı dilindeki değişimlerin bir sonucu olarak 1936 yılında Gulca'da bir alfabe kitabı yayınlandı. Bu kitapta ح, ث, ذ, ط, ظ, ص, ض harfleri sadece Arapça kelimeleri yazmak için kullanıldı ama Uygurca kelimeleri yazmak için kullanılmadı (Abdullah vd, 2010, s.455). Ayrıca ئه, ئو gibi harfler eklendi (Öztopçu,1993,s. 168). Yazı dilinde 1950'ler sonrası ciddi çalışmalar yapılmasına rağmen 1980 yılına kadar başarılı bir sonuç çıkmadı.

1949 yılında Çin Halk Cumhuriyetinin kurulması ve Doğu Türkistan'ın Çin'in egemenliği altına girmesi ile uygulanan politikalar bölgedeki bir çok şeyi değiştirdi.

Yerel halkın hangi alfabeyi kullanmasına bile merkez hükümeti karar veriyordu. 1955 yılında Pekin’de başlayan azınlıkların dilleri üzerinde araştırma konulu konferansta azınlıklar dilleri üzerinde yapılacak araştırmaları daha da ilerletmek ve yazı dilinde değişikliklerin yapılması hakkında karar alındı. Bu dönem Sovyetler birliğindeki Türk Cumhuriyetleri kiril alfabesine geçmişti. Doğu Türkistan’daki bir gurup aydınlar diğer Türk kökenli halklarla özellikle Sovyetler’deki Uygurlarla yazıda birliği sağlamak için onlarla aynı alfabesiyi kullanma teklifinde bulundu. Aslında bu teklif değerlendirilmek üzere üst düzey kurumlara iletildi. Bu dönemde Çin sınırları içinde yaşayan Moğollar da Moğolstandaki kiril alfabesini kullanmaya başladı. Fakat Çin ve Sovyetlerin arası açılması sebebiyle kiril alfabesi Doğu Türkistan’da yaygın kullanıma geçmeden konu kapandı. Bu durumun nedeni de Kiril alfabesini kullanmak, devletin birliğini bozmaya teşvik etmek olarak nitelendirildiğinden oldu (Abdullah vd, 2010, s.458). Bunun yerine 1958 yılında Çincenin ‘Pin Yin’ transkripsiyon sisteminden esas alınarak Uygur Latin alfabesi (*Yéni yéziq*) geliştirildi. Fakat 1966-1976 yıllar arasında Çin’de meydana gelen Kültür Devriminde Latin alfabesi bütün toplumda kullanılmadı. Devrimin sonralarına doğru Latin alfabesi okullarda öğretilmeye başlandı. Ama zaman geçtikçe Latin alfabesinin yetersiz tarafları ortaya çıkmaya başladı (Abdullah vd, 2010, s.455). Latin alfabesinin daha hızla öğrenilme açısından avantajlı olduğunu savunan görüşler mevcut ancak zamanında politik sebeplerden dolayı Uygurca yeni terimler üretmek yerine Çince kelime almak hem bu alıntı kelimelerin Çince telaffuzuna göre yazılması şart idi. Uygurcanın fonetik kurallarına uymayan (zhi, chi, shi, c) gibi harfler zorla Uygur Latin alfabe sisteminde yer aldı. Bu özellikle yazım kurallarının oturması ve standartlaşmasında sorunlar yarattı. Latin alfabesine geçilen 20 yıl içinde Arap alfabesi göz ardı edilmedi, Latin alfabesi de toplumun her kitlesi tarafından kabul edilmedi. Uygur toplumu bu iki alfabeyi birlikte kullandılar.

Kültür devriminin sona ermesiyle kültür, basın ve eğitim sahasında yeni bir başlangıç ortaya çıktı. 1982 yılında merkez hükümet ve ilgili kurumlar tarafından Uygur, Kazak ve Kırgızların tekrar eski alfabe sistemine geçmesiyle ilgili bir karar alındı. Karardan sonra Uygur, Kazak ve Kırgızların tamamen eski alfabeye geçtiler. Uygurlar bu duruma *kona yéziq* demektedirler.

20 yıla yakın kullanılan Latin alfabesi diğer adıyla *Yéni yéziq* bir neslin okuma yazmayı öğrenmesinde ilk kural olmuştu ancak bu nesil üniversiteye veya iş hayatına başlarken

tekrar Arap alfabesini öğrenmek zorunda kalmıştır. İstikrarsız alfabe değişimi en az bir neslin manevi ve kültürel miraslardan uzak kalmasına sebep oldu. Örneğin bugün Doğu Türkistan'da 50-60 yaş üzeri bir nesil okuma yazması olan insanlar Arap alfabesini sonradan öğrendikleri için bu alfabe ile yazılmış kitap, gazeteleri hızlıca ve rahatça okumakta zorlandığını görmekteyiz.

Kültür devrimi sonrası hemen Latin harflerinden Arap harflerine geçmesinin diğer bir sebebi ise Arap alfabesinin 10. yüzyıldan beri bu coğrafyanın yazı dili olarak kullanılmasıdır. Ayrıca kültür devrimi sürecinde milletlerin milli bayram, milli tören, örf ve adetleri tamamen engellendi. Böylece halkın milli duyguları bastırıldı. Latineden Arapçaya yani *Yéni yéziq*'dan *Kona yéziq*'a geçmek halkın bu yıllarda bastırılan milli duygularını uyandırdı ve geçmişine, tarihine, yıllardır hasret kalan kültürel değerlerine yeniden sahip olma hissi yaşattığı için bu değişiklikleri hemen kabul ettiler.

1984 yılı Ocak ayından itibaren Arap alfabesine dayalı Uygur yazısı kullanılmaya başladı. Aynı zamanda bu yazının alfabe sistemine ve yazım kurallarına ilişkin bazı sorunlar da ortaya çıktı. Bunlardan ilki yıllardan beri kullanılan dört yuvarlak sesi ئو، ئو، ئو، ئو bu iki işaretle gösterilyordu. Buna ek olarak ئو، ئو işaretleri alfabe sisteminde yer aldı. Hemen ardından Uygurcanın yazım kılavuzu ve yazım sözlüğü yayınlandı. Ama Uygur yazı dilinin oturması ve yazım kurallarının standartlaşması kolay olmadı. Bunun esas sebebi ise bölge coğrafyasının çok geniş olması ve yazı diline temel olacak tek kültür merkezinin olmaması idi. Uygur yazı dilinin standartlaşması ve yazım kurallarının oturtulması için tek bir yerli ağızın dil özelliği değil Uygurcanın tarihi gelişime sürecindeki özellikler ve Uygurcanın temelini teşkil eden birkaç ağzın telaffuzu esas alındı. Her toplumda olduğu gibi yazı dilindeki sorunlar hemen çözülmedi. Uygur toplumunda okuma yazma oranının hızla yükselmesi, basın yayın ve eğitimdeki gelişmeler yazım kurallarının oturması ve yazım kılavzunun standartlaşmasına büyük katkı sağladı. Dil, tarih, kültür ve sanat gibi farklı kesimlerden oluşam Uygur aydınları bunun için bir ömür çabaladı ve emek verdi. 2009 yılında yayınlanan *Hazirqi zaman Uyghur tiliniñ imla luğiti* (Çağdaş Uygurcanın Yazım Sözlüğü) tam olmasa da Çağdaş Uygur yazı dili için çok iyi bir kaynak sayılır. Onun yanı sıra altı ciltli *Hazirqi Zaman Uyghur Tiliniñ İzahliq Luğiti* (Çağdaş Uygurcanın açıklamalı sözlüğü) bulunmaktadır. Ürümçi'de yayınlanan Uygur Özerk Bölgesi dil ve yazı komitesi tarafından çıkarılan *Dil ve Tercüme* dergisi de 2017 yılına kadar yılda dört sayı halinde yayınlanıyordu ve

her sayıda Uygur dili, Uygur yazısı ile ilgili makaleler yayınlanıyordu. Aynı zamanda her sayıda özellikle yazım kılavuzunun standartlaşması için yazı dilinde sürekli hatalı yazılan sözcüklerin, alıntı kelimelerin doğru yazılışı ve yeni terimler hakkında ayrı bilgi veriyordu.

1.4.DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ İSVEÇLİ MİSYONERLER VE FAALİYETLERİ

Doğu Türkistan'a ilk gelen İsveçli kâşif Sven Hedin'dir. 1890 yılında Kaşgar, Tarım havzası ve Taklamakan çölünü ziyaret etmiştir. Özellikle Doğu Türkistan'ın Lopnur bölgesinde geniş çapıda saha araştırması yapmıştır. Ardından İsveçli misyonerler ekibi 1891 yılında Kaşgar'a gelmiş ve 1894 yılında ilk misyonerlik merkezini kurmuştur. İsveçlilerin İskandaviye'den kalkıp uzak Asya'da misyonerlik yapması da oldukça ilgi çekicidir. Misyonerlerin İslamiyet merkezlerinden biri olarak sayılan Kaşgar'ı seçmesi hakkında Gunnar Jarring *Kaşgar'a Tekrar yolculuk* kitabında kısaca bilgi aktarmıştır (Jarring,1994.s70:Hacimuhammed,2023, s.75). İsveçli misyonerler bölgeye gelmeden önce Rusya ve İngiltere bu bölgede konsolosluk açmış ve siyasi-ticari faaliyetler yürütmüştür. Doğu Türkistan tarihini anlattığımız bir önceki paragrafta bahsettiğimiz gibi bölgenin o dönem vaziyetindeki karşıklıklar yabancı ülkelerin bölgede rahatça faaliyet yürütmesine imkan sağlamıştır.

Misyonerler bölgenin genel durumuna bakarak planlarını gerçekleştirmenin yeni yollarını aramaya başlamışlardır. O dönem Kaşgar ve civari bölgelerde durum hemen hemen aynı idi. Siyasi vaziyetin karışık olması, ekonomi ve kültürel gelişmenin geride kalması misyonerlerin planlarını farklı yollardan gerçekleştirmesine kolaylık sağlamıştır. Onlar öncelikle bölgede halkın en temel ihtiyacı olan hastane, yetimhane, okul gibi merkezi kurarak etkiyi artırmaya çalışmıştır. Hastanelerde fakir insanları tedavi edip yetimhanelerde kimsesiz kalan çocukları barındırıp onlara Hristiyanlığın yanı sıra okuma, yazma ve mesleki eğitim vermiştir (Hultivall1981,s 18). Bu işleri yürütürken dini ve diğer eğitim ihtiyaçları için kaynak kitaplara olan ihtiyaç artmaya başlamıştır.

O dönemler Kaşgar'da henüz modern matbaa yoktu. Misyonerler kendilerine ait matbaa kurmak için Avrupa'dan matbaa makinelerini Rusya üzerinden Doğu Türkistan'a, Kaşgar'a getirmiştir. Misyonerlerin Kaşgar'daki matbaası 1912 yılında resmi olarak işe başlamıştır (Ötkür,2021,s.264). Gerçi misyonerler burada sadece dini eserleri yayınlamayı hedeflemiş olsa da sonra ders kitapları, gazeteler, takvim ve hatta o dönemde kullanılan pasaport ve posta markalarını da basmıştır. Bu yayın evi 1938 yılında misyonerlerin zorla Kaşgar'dan ayrılmasına kadar aktif hizmet vermiştir.

Misyonerlerin Doğu Türkistan'da Hristiyanlığı yaymaya çalışmasını çok eleştirenler oldu. Fakat misyonerler matbaasının 25 yıl içinde bölgedeki kültürel hayatın gelişmesine sağladığı katkıları da göz ardı etmemek gerekir. İlk dönemde misyonerlerin açtığı okullarda kullanmak amacıyla hazırlanan Uygurca ders kitapları, fen bilimleri ve tarih kitapları matbaada basıldı. Yine Uygurcayla ilgili çok önemli kaynaklardan okuma yazmayı öğretmek için hazırlanan A-B kitabı (alfabe), Gramer kitabı, Okuma kitabı, İmla kitapları da bu matbaada basılmıştır. Günümüzde bu kaynaklara Stockholm'da bulunan İsveç Misyonerler Arşivi ve Lund Üniversitesi Gunnar Jarring koleksiyonundan ulaşılabilir.

1938 yılında Doğu Türkistan'daki yönetim değişikliği misyonerlerin bölgedeki faaliyetlerini sonlandırmıştır. Misyoner klisesinin bir gecede kapatılıp Doğu Türkistan'dan ayrılması hakkında emir alınmıştır. Hatta misyonerler bölgeden ayrılırken matbaada basılan bazı kaynakları götürmesine bile izin verilmemiştir (Jarring,1998, s.332).. Misyonerler Kaşgar'dan ayrılıp Türkistan'da vaziyetin düzelmesi ümidiyle Kaşmir'de birkaç yıl bekleseler de durumlar istediği gibi olmayınca İsveç'e dönmek zorunda kalmışlardır (Süleyman,2006, s.161).

Misyonerler ekibinde yer alan Gustaf Raquette, Gustaf Albert, John Törnqvist, L.E. Höberg, David Gustafsson, Oscar Hermansson, Sigfrid Moen gibi birçok kişi Uygur dilini çok iyi bildiği için orada sadece din yaymakla kalmayıp Uygur dili ve Uygur kültürünü araştırarak alanla ilgili önemli malzemeleri toplamıştır. Gustaf Raquette Türkolog aynı zamanda Gunnar Jarring'in Lund üniversitesindeki hocasıdır. O Kaşgar'da misyonerlere Uygurca öğretmekle birlikte Uygur dili, edebiyatı, kültürü ve etnografyası üzerinde çok sayıda makale, kitap yazmış ve dil malzemeleri derlemiştir (Ötkür,2021, s.363). Uppsala Üniversitesinde doktorasını tamamlayan Dr. Patrick

Hällzon Doğu Türkistan'daki türbeler hakkındaki yüksek lisans tezinde Raquette'nin Doğu Türkistan'daki inançlar ve türbelerle ilgili yaptığı çalışması ve o dönem çektiği türbe fotoğraflarına dayanarak bu türbelerin yüz yıl sonraki durumu ile ilgili bilgi vermiştir (Ötkür, 2021, s.430). Raquette'nin diğer önemli çalışmalarından biri Kaşgar ve Yarkent'te konuşulan dili esas alarak hazırladığı *English-Turki Dictionary Based on The Dialects of Kashgar and Yarkand* adlı sözlüktür. George Washington Üniversitesi öğretim üyesi ve tarihçi Eric Schlüssel Raquette'nin hazırladığı sözlük ve diğer çalışmaları hakkında *Eastern Turki Glossary After Gustaf Raquette* adında bir çalışma hazırlamıştır. Misyonerlerden yine John Törnqvist'ın Doğu Türkistan'da çektiği fotoğraf ve videolar dönemin günlük yaşamını, sosyokültürel yapısını yansıtan çok önemli kaynaklar sayılır (Ötkür,2021, s. 438). Misyoner Gustaf Albert 1929 yılında Kaşgar misyonerler matbaasında Abdulkadir Ahun isimli Uygur yardımcısı ile birlikte *Altı Şehrin Zebani, Kaşgar ve Yarkent'te yazılmaya uygun kitap- ilmî -İmla* adlı kitapları yayınlamıştır. Misyonerler matbaasında basılan bütün kitaplar ve diğer kaynaklar yukarıda bahsedilen imla kitabında belirtilen yazım kurallarına göre basılmıştır. Oskar Hermansson Gustaf Albert'le birlikte İncil'i Uygurcaya çevirmiş ve *Uygurca Gramer, Orta Asya'nın Tarihi* adlı kitapları yazmıştır (Ötkür,2021, s.488). Sigfrid Moen Uygur folklor sahası için çok değerli malzemeleri derlemiştir. Onun Doğu Türkistan'da topladığı çeşitli folklor kaynaklarını Gunnar Jarring İngilizceye çevirip *Moen koleksiyonu Doğu Türkistan Koşmaları, Moen koleksiyonu Doğu Türkistan atasözleri* adlı kitap halinde yayınlamıştır. Moen'nin derlediği koşmalar Kaşgar ve Yarkent ağzına göre kaydedilmiş ve açıklaması verilmiştir. Ayrıca onun Doğu Türkistan'da çektiği fotoğraflar İsveç arşiv bürosu için çok önemli kaynak sağlamıştır (Ötkür,2021, s.490). Avrupalı kâşif, arkeolog ve araştırmacıların 19. yüzyılda başlayan Doğu Türkistan'daki saha çalışmaları 20. yüzyılın ortalarına kadar devam etmiştir. Bu zaman dilimi içinde Rus ve Alman Türkologlar Tanrı dağlarının kuzeyindeki bölgelerde Uygur halk edebiyatı üzerinde çok sayıda derleme yapmıştır. Aynı zamanda İsveçli misyonerlerin Tanrı dağlarının güney bölgesinde derlediği bu folklor eserleri sadece edebiyat sahasında önemli olmakla kalmayıp dil araştırmaları açısından da çok önemlidir (Hacimuhammed, 2023, s.77). Tez konusu olan destan ile Gunnar Jarring'ın Kaşmir'de Doğu Türkistan'dan gelen Hotanlı kervancılardan derlediği aynı hikâye arasında görülen ağız farklılığı bunun bir kanıtıdır. Şu an Uygurlarla ilgili dünyada

bulunun üç büyük koleksiyondan biri İsveç'te bulunan Jarring koleksiyonudur. Misyonerler bu koleksiyon için çok değerli kaynaklarla destek olmuştur. Misyonerler sayesinde elimize ulaşan bu kaynaklar, misyonerlerin çalışmaları ile ilgili Kaşgar'dan İsveç'e yolladığı raporlar, yazdığı günlükler, çektiği video ve fotoğraflardan yakın zaman Uygurların kültürel, siyasi ve sosyal hayatını araştırılabilir. Bu kaynaklar 20 yüzyıl Uygur tarihi için çok önemlidir.

1.5.GUNNAR JARRING VE JARRING KOLEKSİYONU

Gunnar Alferd Jarring siyasi ve akademik sahada bilinen bir isimdir. Uygurlar Gunnar Jarring'ı *Qeşqerge Qayta Seper (Kashgar Revisited)* (1998), *Uygur Halk Edebiyatından Seçmeler* (2000) adlı eserleriyle bilmektedir. Jarring 1904 yılında İsveç'in güneyindeki Skoniye eyaletinde doğmuştur. Dil öğrenme konusunda doğal bir yeteneğe sahip olan Jarring sonra Lund Üniversitesinde dilbilim üzerinde eğitime devam etmiş ve bu süreçte Doğu Türkistan'daki misyonerlik görevini tamamlayıp ülkesine dönen Türkolog Gustaf Raquette'mın teşviki ile Türk dillerini öğrenmiştir. Aynı üniversitede Türk dilleri üzerinde yüksek lisansa başlamış Almanya ve Macaristan'da alanla ilgili eğitimlere katılmıştır. Yüksek lisans tez konusu için hocası Gustaf Raquette ona iki çeşit teklif sunmuştur, ilki Türkiye Türkçesi üzerinde çalışmak ve bunun için İstanbul'da eğitim almakla birlikte araştırma yapmak, ikincisi ise Doğu Türkçesi üzerinde çalışmak ve bunun için Kaşgar'a gitmek idi. Jarring ikinci teklifi seçmiştir ve danışman hocası onu bütün gücüyle desteklemiştir (Süleyman, 2006, s.226).

1929 yılında İsveç'ten yola çıkan misyonerler ekibiyle birlikte uzun ve zor yolculuk yaparak Kaşgar'a gelen Jarring, daha sonra Kaşgar, Yenisar, Artuç gibi yerlerde saha araştırması yaparak Uygur dili ve Uygur folkloru ile ilgili kaynaklar derlemiştir. Saha çalışması yaptığı süreçte hastalandığı ve hastalığı çok uzun sürdüğü, hatta ölüm tehlikesi atlattığı için Hotan ve Yarkent'te gitme planından vaz geçip ülkesine dönmüştür. 1933 yılında Lund üniversitesinde Doğu Türkçesi (Uygurca) ses bilgisi adlı tezini savunarak doktora unvanı kazanıp üniversitede Türkoloji bilim dalında çalışmaya başlamıştır. 1935 yılında tekrar Doğu Türkistan'a gitmeye çalışsa da o dönemin Türkistan'ın vaziyetinden dolayı vize alamamıştır ve Keşmir'de Doğu Türkistan'dan gelen tüccar, hacılar ve kervancılardan dil ve folklor malzemesi toplamıştır. 1939

yılında tesadüfen bir fırsatta İsveç Dışişleri Bakanlığında Türkçe tercümanlık yapmış ve uzun yıllık diplomatik hayatı burada başlamıştır. Uzun yıllar diplomat olarak farklı ülkelerde çalıştığı sıralarda yine Doğu Türkçesi yani Uygurca üzerindeki araştırmalarını devam ettirmiştir. 1946-1951 yılları arasında özellikle Keşmir’de Doğu Türkistanlı kervancılar, hacılar ve tüccarlardan topladığı halk edebiyat malzemelerini düzenleyip İngilizce tercümesi ve notlarla birlikte *Materialies to the Knowledge of Eastern Turki* adlı dört ciltli kitabını yayınlamıştır. Onun dışında 1967 yılında *Eastern Turki English Dialect Dictionary* (Doğu Türkçe ve İngilizce Ağız sözlüğü) yayınlamıştır. Bu 20 yüzyıldaki Uygur güney ağızlarının en önemli sözlüğü sayılır.

Gunnar Jarring emekli olduktan sonra 1979 yılında Çin’de kültür devriminin sona ermesiyle birlikte, bir daha Doğu Türkistan’a ziyarete gitme fırsatı bulmuştur. 50 yıl sonra Doğu Türkistan’a yaptığı ziyaretin ardından *Kaşgar’a tekrar yolculuk* kitabını yazar ve sonra bu kitap Çince ve Uygurcaya çevrilir. Gunnar Jarring Lund üniversitesinde eğitim aldığı zamanlarda, Doğu Türkistan’a giderken Lund Üniversitesi kütüphanesi ona kütüphane için de elyazmaları derleme görevi verir. O bir yıl süren saha çalışmalarından sonra İsveç’e 115 parça eserle döner ve bunları kütüphaneye armağan eder (Ötkür, 2021, s.316). Sonra Gustaf Raquette ve diğer misyonerler de Doğu Türkistan’dan getiren kaynaklarını kütüphaneye bağışlar ve bugünkü koleksiyonun oluşmasına büyük katkı sağlar.

Günümüzde Lund üniversitesi kütüphanesinde yer alan Gunnar Jarring Doğu Türkistan koleksiyonu Doğu Türkistan’a ait üçüncü büyük koleksiyondur. Koleksiyonda tarihi 16-20. yüzyıllara ait İslam dini, tarihi eserler, halk edebiyatı, zanaat, tasavvuf, felsefe, tıp, gökbilimi, adli belgeler, dilbilim ve fen bilimleri gibi 1100 farklı konuda toplam 560 eser bulunmaktadır. Eserlerin yarısından fazlası Uygurca, kalan kısmı Arapça, Farsça birkaç tanesi de Orduca, Tibetçe, Özbekçe, Moğolcadır. Eserlerin çoğunluğunda Hotan kâğıdı kullanmıştır. Hacim olarak tek yapraklı eserlerden birkaç ciltli eserlere kadar hepsi mevcuttur. Bu eserler Gunnar Jarring’ın hazırladığı İngilizce katalogla birlikte büyük emek sarf edilerek dijital ortama aktarılmıştır. Koleksiyonda bulunan eserlerin birçoğu iyi korunmuş durumdadır.

Onun dışında Gunnar Jarring adıyla bir diğer koleksiyon bugün İstanbul’daki İstiklal Caddesinde yer alan İsveç konsolosluğu içinde bulunan İsveç Araştırmaları

Enstitüsünde (SRII) merkezi Avrasya koleksiyonu bulunmaktadır (ayrıntılı için bk. Hällzon&Hajimuhammed 2022). Bu koleksiyon yine Türkolog ve diplomat Gunnar Jarring'ın kendi kütüphanesine ait eserlerden oluşmaktadır. Gunnar Jarring Stockholm Üniversitesinde araştırma yaptığı zamanlar kendine ait kitap ve kaynakları üniversiteye armağan etmiştir. 2012 yılında bu kütüphane İstanbul'daki İsveç Araştırma Enstitüsüne getirilir. Kütüphanede 19 ve 20.yüzyıla ait kitaplar, seyahatnameler, haritalar, Jarring'ın yazışmaları, yazarlar tarafından imzalı hediye edilen kitaplar tarih, din, edebiyat ve sözcükler olmak üzere 3000 aşkın kitap mevcuttur. İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi ve Sven Hedin vakfının desteğiyle (2011-2014) dijitalleşme projesi yapıldı ve koleksiyona ait nadir el yazma eserler, tarihi fotoğraflar, haritalar dijital ortama aktarıldı. Bununla ilgili detaylı bilgilere <https://www.jarringlibrary.lingfil.uu.se/> adresinden ulaşılabilir.

1.6. HURLİKA VE HEMRAH HAKKINDA ARAŞTIRMALAR

Uygurlar'da destan söyleme, yani destancılık geleneği yakın zamanlara kadar devam etmiştir. Tez konumuz olan *Hurlıka ve Hemrah* adlı destan Uygur Halk edebiyatında çok bilinen destanlardan biridir. Ama bu destan sadece Uygur edebiyatında değil Özbek, Türkmen ve İran edebiyatında da mevcuttur. *Hurlıka ve Hemrah* destanının Uygurlar arasında ilk ne zaman kaleme alındığına dair net bir bilgi bulunmamaktadır. Rus asıllı Alman Türkolog Radloff, Orta Asya'daki Türk boyları arasında saha araştırması yaparken 1866-1870 yıllar arasında *Proben der Volkslitteratur der Türkischen Stamme Süd-Sibiriens* (Kuzey Türk Boylarının Halk Edebiyatından Örnekler) adlı büyük bir seri yayımlamıştır. Bu seride Kırgızlar ve Tarançılar arasından derlediği *Hemrah* hikayesi bulunmaktadır. Malov 1909-1915 yıllar arasında yine Uygurlar, Salarlar ve Sarı Uygurlar arasında saha çalışması yapmış ve bu sıralarda dil, edebiyatla ilgili malzeme derlemiştir (Mehmet, 2006, s.6). Onun derlediği kaynaklar içinde *Hemracan ve Kuş* adlı hikâye yer almakta ve bu hikâye tez konusu olan *Hurlıka ve Hemrah* destanının başka bir varyantıdır. Gunnar Jarring 1935 yılında tekrar Doğu Türkistan'a gitmek için Kaşmir'e gelir ve Doğu Türkistan'ın siyasi durumundan dolayı burada beklemek zorunda kalır. O sıralar Kaşmir'in Srinagara şehrinde Doğu Türkistan'dan gelen kervancılar, tüccarlar ve hacca gitmek üzere buradan geçenler arasında derleme

yapmıştır. Hotanlı kervancılardan derlediği *Hemrah hikayesi* (The tale of Hemra) *Materialies to the Knowledge of Eastern Turki* serisinin 1946 yılı yayınladığı kitabında yer almaktadır. Jarring bu hikâyeyi transkripsiyonu ve İngilizce çevirisiyle birlikte vermiştir. Bu hikâye tez konusu olan *Hurlıka ve Hemrah* destanının bir başka varyantıdır. En ilginç olan taraf bu hikâyenin dili Hotan ağzının özelliğini yansıtmasıdır.

Çağdaş Uygur edebiyatında, ilk olarak Uygur araştırmacı ve folklorist Abdükerim Rahman halk arasından derlediği *Hurlıka ve Hemrah* destanı olmak üzere birçok halk destanını toplayıp *Uygur Halk Destanları I* kitabını 1982 yılında yayımlamıştır.

Türkiye’de Prof. Dr. Alimcan İneyet 1992 yılında *Hurlıka ve Hemrah Hikayesi Üzerinde Mukayeseli Bir Çalışma* adlı yüksek lisans tezinde bu hikâyenin Türk boylarındaki Uygur, Özbek, Türkmen olmak üzere altı farklı varyantı üzerinde folklor açısından incelemiştir ve tezin sonunda hikâyenin Çağdaş Uygur edebiyatındaki varyantı ile Gunnar Jarring’ın derlediği Hotan varyantını ve Türkiye Türkçesindeki çevirisini vermiştir.

Tezde çalıştığımız destanın Lund üniversitesi Gunnar Jarring Koleksiyonu’nda Prov.33 numarayla kayıtlıdır. Bu kayıta iki destan mevcut olup ilki şehzade Senuber destanıdır. Kitabın kapağında Şehzade Senuber adı yazılmış olup tam metin 56 sayfadan oluşmaktadır. Kitabı kopya eden kişi ile ilgili bilgilerden sonra birkaç boş sayfa bırakılmış hemen ikinci destana yani *Hurlıka ve Hemrah* destanına geçilmiştir. Her iki destan aynı kişi tarafından kopyalanmış ilki için Hotan kağıdı, ikinci destan yani bizim çalıştığımız metin için beyaz Avrupa kağıdı kullanılmıştır. Yazıya bakıldığında metni istinsah eden kişinin okuma yazması olan eğitilmiş biri olduğu görülmektedir. Metnin son sayfada istinsah tarihi ve yeri hakkında bilgi veriyor. Bu eser 1930-1931 yıllar arasında Kaşgar şehrinde Yusuf Ahun Bin Muhammed İbrahim tarafından İsveçli Misyoner Gustaf Albert için kopyalanmış, Gustaf Albert sonra bu eseri başka birçok Doğu Türkistan’dan getirdiği materyallerle birlikte Lund Üniversitesi Jarring Koleksiyonuna hediye etmiştir.

Destan çok iyi korunmuş olup metin okunaklıdır. Lund Üniversitesinin <https://www.ub.lu.se/en/en/find/digital-collections/jarring-collection> sayfasından metne erişim sağlanabilmektedir.

2.BÖLÜM

İNCELEME

2.1.METNİN İMLA ÖZELLİĞİ

İncelediğimiz metin 1931 yılında Kaşgar'da kâtip Yusuf Ahun isimli kişi tarafından kopyalanmıştır. Bu kişinin kopyaladığı diğer el yazması *Şehzade Senuber* destanı da işbu metinle birlikte Jarring koleksiyonunda Prov.33 numara ile kayıtlıdır. Birinci bölümünde bahsettiğimiz gibi 1929 yılında Kaşgar İsveçli misyonerler matbaasında Misyoner Gustaf Albert tarafından *Kitab-ı 'ilm-i İmla*, yani o dönemin imla kuralları kitabı hazırlanmış ve matbaada basılan bütün kitap, dergi gazeteler o kitaptaki imla kurallarına göre basılmıştır. Çalıştığımız metin matbaada değil elde kopya edilmiştir. Üstelik metinde sıklıkla karşılaştığımız imladaki tutarsızlık, bir sesin farklı yerlerde farklı Arap harfleriyle işaretlemesinden müstensihin misyonerlerin hazırladığı imla kitabına göre değil kendi yazma tarzına göre istinsah ettiğini görebiliyoruz.

Metinde belli sayıda Türkçe kelimedeki /p/ sesini/ف / ile yazıldığına rastlamaktayız.

Tablo 1.

Metindeki yazılışı	Türkçe anlamı	ÇağdaşUygurcada
fiş- 51/11, 21/5	pişmek	pişmak
füt-30/4, 45/10, 45/7, 124/7	yazmak, not almak	pütmek, yazmak
fut 46/9	ayak	put
arfe 63/2	arpa	arpa
taf-70/5, 7/7, 9/11, 38/9, 40/4, 40/5, 65/11, 93/4, 95/11, 104/3, 13/8	bulmak	tapmaq
tofrağ 90/2	toprak	tuprağ
fiç- 7/3	biçmek, kesmek	biçer
ifâr 66/9	ipar	ipar

Farsça kelimelerde /p/sesi aynı şekilde /ف/ ile yazılmıştır ve örnekleri tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2

Metindeki yazılışı	Anlamı	Farsça
fir 21/8,42/11, 44/6	pir	pīr
fiyāle 54/5, 51/10	piyale, kase	piyāle
fūlād 66/8	çelik	pūlād
fostın 109/4, 117/5	post,deri	pōst
feydā 45/6, 49/5, 62/10, 63/1, 67/5, 67/6, 67/7, 90/11, 93/11	aşikar	peydā
ferī 65/9, 90/4	peri	perī
farā 98/3, 98/9	rüşvet	pāre
fare 24/7, 33/4	parça	pāre
ferizād 56/1, 56/3, 62/2, 75/3, 75/6	peri gibi güzel	perizād
fāyān 13/11, 17/1	son	pāyān

Aşağıdaki tabloda gösterilen Türkçe kelimelerin yazılışında bazen medli elif (İ) kullanılmış. Bu kelimelerin çevriyazısı yapılırken uzunluk gösterilmemiştir.

Tablo.3

آرقه	arqa 31/1, 3/8, 45/1, 116/9
آتمیش	atmış 2/3, 3/2, 12/7, 33/10,
آش	aş 18/3, 23/7, 121/9,122/4,105/6, 62/4, 112/3
آرفه	arfe 63/2
آق	aq 3/1, 46/8, 81/10, 105/10, 119/2
آطلیغ	aṭlıg 65/3, aṭṭın 30/10

Türkçe kelimelerden /t/ ünsüzü çoğunlukla /ت/ ile yazılmıştır. Ancak yine /ط/ ile yazılan kelimeler de vardır. Örneğin isim anlamındaki ad için آط(at) 14/8, 96/6, 14/9, 65/3, 69/8, 72/2, 72/3, 75/6, 29/5, 118/5, yine binen hayvan için آط (at) 104/4, 25/4, 30/10 şeklinde işaretlemiştir.

C ve Ç için düzenli olarak ayrı işaret /ج/, /چ/ harfi kullanmış fakat tek bir örnekte /ç/ yerine /c/ yazılmıştır: çārem (جارم) 56/7.

B ve p için de baştan sona kadar /ب/ harfi kullanmış fakat birkaç örnekte تپارمن (taparmen) 59/2, تپالمای (tapalmay) 59/4 bu kelimelerde /پ/ harfi kullanmış.

G ve K sesleri için /ك/, /گ/ harflerinin karışık yazıldığına rastlanmaktadır. Yine /ŋ/ ünsüzünün yazımında bazen /نگ/ bazen de /نك/ olmak üzere karışıklık vardır.

Ayrıca çekim eklerinin gövde ile bitişik veya ayrı yazıldığını görmekteyiz. Eklerin bitişik veya ayrı yazılışı herhangi bir kurala bağlı olmadığını kanıtlar.

Tablo.4

گه قلوبم kulum ge	7/1	سولومغه solumge	7/6
فرزندلاريم نى ferzendelerim ni	16/9	فرزندلاريمنى ferzendelerimni	17/8

Az sayıda kelimenin yazımı günümüz Çağdaş Uygur dilinde de kullanılan Kaşgar ve civarı bölgelerdeki konuşma dilinin özelliğini yansıtır. Örneğin 6/8 de وغال *oğal*, 6/9 da وگول *oğul* şeklinde yazılmıştır. Günümüzde Çağdaş Uygurca'nın Kaşgar ve civarındaki ilçelerde, Hotan bölgesinde konuşma dilinde bu kelime *oğal* 6/8, Uygurcanın merkez ağzında ve Uygur edebi dilinde وگول *oğul* 6/9 şeklinde kullanılır. Uygurca'nın merkez ağzında korunmuş olan yuvarlak ünlülerin uyumu Kaşgar ve civarındaki ilçeler, Hotan bölgesinde konuşma dilinde bozulmuştur (Kasim vd, 2012, s. 131). Bu ve bunun gibi birçok örneklerden metnin düzenli bir imla kurallarına uyumadığını göstermektedir.

2.2.SES ÖZELLİKLERİ

2.2.1 Ünlüler

Eserin ses özelliğini incelerken metinde geçen Türkçe kelimeleri, ünlülerde meydana gelen ses olayları çerçevesinde Çağdaş Uygurca ile karşılaştırdık. Tablo içinde, karşılaştırdığımız kelimenin metindeki yazılışı, ses olayları sonrası Çağdaş Uygurca ve ağızlardaki değişimi ve Türkiye Türkçesindeki açıklamasını da belirtmeye çalıştık.

1. Ünlü Daralması: Metinde karşılaştığımız Türkçe kelimelerde /a/, /e/ ünlüsü Çağdaş Uygurca'da /i/,/u/, /ü/ sesine dönüşmüştür:

Tablo 5.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
arası	arisi	arası
ilgeri	ilgiri	ileri, önce,
igeçi	igiçe	abla
başkar-	başkur-	yönet-
bosağa (Moğ)	bosuğa	eşik ve kapının alt tarafı
boba	bova	dede
buyra-	buyru-	emir etmek
ötkez-	ötküz-	geçir-
toşkar-	toşkuz-	doldur-
yorgula-	yorgıla-	normal hızda yürümek
yumalan-	yumilan-	yuvarlan-
çerig	çerik	asker
ķeri	ķeri	yaşlı
tosa-	tosu-	önünü kesmek

2. Ünlü genişlemesi: Metinde geçen bazı Türkçe kelimelerdeki /ı/, /i/ dar ünlüler Çağdaş Uygurca'da /a/, /e/, /è/ geniş ünlüsüne dönüşmüştür. Örneğin:

Tablo 6.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
kozi	koza	kuzu
çiyān	çayan	çıyan
emcik	emçek	göğüs
belgür	belge	işaret, delil
yığaç	yağaç	ağaç
iber-	evet-	gönder-

3. Ön Damaksıllaşma: Metinde rastladığımız belli sayıda kelimedeki art damak ünlüler günümüz Çağdaş Uygur edebi dili ve diyalektlerde öndamak ünlülerine dönüşmüştür:

Tablo 7.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
açıl-	éçil-	aç-
azıq-	éziq-	yolunu kaybetmek
ağız	égiz	ağız
bakış	bèkiş	bakış
sarığ	sèriq	sarı
tarığ	tèriq	darı
taşkari	taşkiri	dışarı
yarım	yerim	yarısı
yaşıl	yèşil	yeşil
yazıl	yèzil	yazıl
sağın-	sèğın-	özle-
oqat	oqet	iş

ķarındaş	ķerındaş	kardeş
----------	----------	--------

4. Ünlü Yuvarlaklaşması: Metinde kelimenin başında ve iç sesteki bazı düz ünlüler çevrelerindeki yuvarlak ünlülerin ektisi ile günümüz Uygurcasında yuvarlak sese dönüşür. Bu, Çağdaş Uygurca’da görülen önemli ses olayıdır.

Tablo 8.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
aşuğraq	oşukraq	biraz fazla
toşkar-	toşkuz-	doldur-
ķutķar-	ķutķuz-	kurtar-
bosağa(Moğ)	bosuga	eşik ve kapının alt tarafı

5. Sıfırla Nöbetleşme: Eski Türkçeden beri devam eden kök ve gövde, hem çekim hem yapım eklerinin bir bölümünden önce ikinci ve son hecedeki ünlülerini yitirebilmektedir, buna ünlülerin sıfırla nöbetleşmesi denir (Demir, Yılmaz,2018,s.119). Çalıştığımız metinde dar ünlülerin sıfırla nöbetleşmesi olayı görülmektedir. Bu hadise Çağdaş Uygurca’da da mevcuttur.

Tablo 9.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
könül <ü> könl+ige	Könül > könl+ige	gönlüne
sıñıl <ı>sıñıl+ım	sıñıl >sıñıl+ım	küçük kız kardeş
oğul <u>Oğl+um	oğul <u>Oğl+um	oğlum
ağız <ı>Ağz+ıdın.	ağız <ı>Ağz+ıdın	ağzıdın
bağır <ı> bağır+ını	bağır <ı> bağır+ini	bağırını
boyun <u>boy+num	boyun <u>boy+num	boynum
orun <u>orn+iğa	orun <u>orn+iğa	orununa

2.2.2 Ünlü Uyumları

2.2.2.1 Önlük-artlık uyumu:

Çağataycada Türkçe kelimelerdeki önlük artlık uyumu tamamen korunmuştur. Öndamak ünlüler'den oluşan kökler ön damak ünlüsü bulunan ekler alır, art damak ünlüler'den oluşan kökler art damak ünlüsü bulunan ekler alır. Metinde bu uyum sadece Türkçe kelimelerde değil, Arapça Farsça kelimelerde korunmuştur. Fakat belli sayıda Türkçe ve yabancı kelimelerde uyum dışı örneklere rastlamaktayız. Bu uyumsuzluğun sebebini Eckmann müstensih tarafından yapılmış hataya bağlar (Eckmann, 2012,s.28). Çalıştığımız metin nâzim ve nesirden oluşmaktadır. Metinde görülen önlük-artlık uyumuna uyumayan örnekler nâzim kısmında yer alır. Bunun sebebi beyitlerdeki kafiyeleden kayanaklandığını düşünmekteyiz

2.2.2.2. Düzlük- yuvarlaklık uyumu:

Çağataycada düzlük yuvarlaklık uyumu tam gelişmiş değildir. Bu sebeple ek ve yardımcı seslerin hepsi bu uyuma uyumamıştır (Eckman,2012 s.30). Çalıştığımız metinde uyumsuzluk mevcuttur. Bahsi geçen yuvarlak seslerin uyumsuzluk örneğine metinde *köyek* 84/2 şeklinde rastlanmaktadır. Çağdaş Uygur edebi dilinde yanık izi, aşık anlamına gelen *köyük*, kök fiil köy-ük (fiilden isim yapan ek)ile yapılır ve ekte bulunan ses ilk hecedeki yuvarlak sese uyum sağlar. Fakat Çağdaş Uygurca'nın Kaşgar ve Hotan ağızlarında aynı metindeki gibi bu uyum tam değildir. Metinde yine aynı kelimeye gelen eklerle bu uyumun olduğu ve olmadığı ikili kullanımın olduğu örnekler mevcuttur. *Körüendi* 57/10 kök fiil *kör-ün* (dönüşlülük ifade eden fiilden fiil yapan ek), *kör-endi* 68/3. Çağdaş Uygurca'da yuvarlak seslerden oluşan bir ve birden fazla heceli kelimelerdeki yuvarlak ünlülerin uyumu başta Lopnur olmak üzere merkez ağzını oluşturan şivelerde korunmuştur. Bu duruma metinde tek kelimeye rastlanmaktadır, örneğin *çörgülüp* 43/4. Fakat Kaşgar ve civarı bölgelerde bu ses olayı kurala uymuyor (Kasım vd, 2012, s131).

2.2.3 Ünsüzler

Çalıştığımız metini Çağdaş Uygurca ve ağızları ile karşılaştırırken,metinde ünsüzlerin asıl biçimi korunduğunu görmekteyiz. Ancak metinde geçen Türkçe hem Yabancı kelimeler Çağdaş Uygurca'da, ünsüz değişmesi, ünsüz ötümsüzleşmesi, ünsüz düşmesi, ünsüz ikizleşmesi ve göçüşme gibi ses olayları sonucunda aslı biçiminden farklılaşmıştır. Bu farklılıkları gösterirken hem Türkçe hem yabancı kelimelerin metindeki orijinal şeklini, Çağdaş Uygurca ve ağızlarındaki biçimini, Türkiye Türkçesindeki açıklamasını da belirtmeye çalıştık.

2.2.3.1 Ünsüz değişmesi

Ünsüz değişmelerini metinle değil de günümüz Uygurcası ile karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmada kelimenin metinde nasıl yazıldığı ve Çağdaş Uygurcada nasıl olduğu gösterilmeye çalışılmıştır.

b > v

Üzerinde çalıştığımız metinde Türkçe ve yabancı kelimelerin Çağdaş Uygurca ile karşılaştırmca söz içinde Çağdaş Uygurca'da /v/'ye dönüşen seslerin /b/ olarak korunduğu görülmektedir.

Tablo 10.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
iber-	evet-	gönder-
tübi	tüvi	yanı
töben	töven	aşağı
boba	bova	dede
beyaban	bayavan	çöl

b > p Metinde /b/ eski biçimi korunmuştur fakat Çağdaş Uygurcada söz başındaki /b/ ünsüzü ünsüz ötümsüzleşmesi sonucunda /p/ünsüzüne dönüşmüştür.

Tablo 11.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
bürken-	pürkenmek	bürünmek

s > ç

Eski Türkçede ön seste bulunan /s/ ünsüzü metinde korunmuştur. Çağdaş Uygurca'da ise kelimelerde gerileyici benzeşme sonucu olarak /ç/'ye dönüşmüştür (Doğan,2016,s.39).

Tablo 12.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
saç	çaç	saç
saç-	çaç-	dağıt-
saçıl-	çéçil-	dağıtıl-

t > ç

Eski Türkçede ve Çağatayca'da /t/ ünsüzü bulunan bazı kelimeler Çağdaş Uygurca'da /ç/'ye değişmiştir. Örneğin:

Tablo 13.

Metin	ÇU	TT
tüş	çüş	rüya
tüşen-	çüşen-	düşün-

Ama Çağdaş Uygurca'nın Kumul ağzında hala Eski Türkçe ve Çağataycadaki şekli mevcuttur (Hebibulla, 2004, s. 159)

p < f

Diğer Çağatayca eserlerde olduğu gibi metinde sıklıkla rastladığımız, Çağataycanın önemli ses özelliklerinden p>f değişimi hem Türkçe hem Farsça kelimelerde

görülmektedir. Bu kelimelerin bazılarında aynı kelime farklı yerlerde hem /p/ hem /f/ harfi ile yazılmıştır. Bu örnekleri Çağdaş Uygurca ile karşılaştırdık.

Tablo 14.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
fut	put	ayak
çaf-	çap-	kes-, parçala-
füt/püt-	püt-, yaz-	yaz-
ķop/ ķof -	ķop-	kalk-
pir/fir	pir	pir
gef/gep	gep	laf
fost/ post	post, tere	post
tap/taf -	tap-	bul-
taşur-	taşur-	emanet et-
tofraķ	tupraķ	tofrak
yafraķ	yapraķ/ yopurmaķ	yaprak
şerfe	şepe	ses

f > p

Arapça ve Farsça kelimelerdeki /f/ ünsüzü Çağdaş Uygurcada /p /ünsüzüne değişmektedir. Bizim çalıştığımız metinde ise asıl biçimi kornumuştur.

Tablo 15.

Metindeki yabancı kelimeler	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
āferin	apirin	aferin
āfet	apet	afet
āftāb	aptap	güneş

cefa	capa	cefa
fāni	pani	sonlu
fedā	pida	fedā
felek	pelek	sema
feraset	paraset	zeka
fermān	perman	emir
feryād	peryad	çığlık
ferzend	perzent	evlat
firāk	pırak	Ayrılık
fiġān	piġan	feryat
fuḡārā	puḡra	fakir,
kāfir	kapir	kafir
kūlfet	kūlpet	sıkıntı
misafir	musapir	misafir
şaf	sep	sıra
şarf	serp	harcama
şifat	süpet	sıfat
şerfe	şepe	ses
vefā	vapa	vefa
za'ferān	zepiran	safran
iltifat	iltipat	iltifat
kefen	képen	kefen
teklif	teklip	teklif

ğ /ķ

Kelime sonundaki ötümlü /g/ ve /ğ/ ünsüzlerinin ötümsüz /k/, /ķ/ ünsüzlerine dönüşmesi Eski Türkçeden beri görülen ses olayıdır. Eski Türkçedeki söz sonu ötümsüzleşme nedeniyle g/k, ğ/ķ seslerinin karışması Çağatayca'nın belirleyici fonetik özelliklerinden biridir (Yılmaz, 2003, s.219-220). Metinde bu özellik korunmuştur, bahsi geçen bu fonetik özellik Çağdaş Uygurcanın konuşma dilinde, özellikle Kaşgar, Hotan ve Artuç bölgesindeki konuşma dilinde devam etmektedir (Kasım vd, 2012, s178). Ancak Uygurcanın merkez ağızları ve edebi dilinde /g/ ve /ğ/ ünsüzleri ünsüz sertleşmesi sonucunda /k/, /ķ/ ünsüzlerine değişmiştir (Doğan, 2016, s. 48).

Tablo 16.

Metin	Çağdaş UygurcanınAğızları	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
aşuğ	uşuğ	uşuķ	fazla
andağ	andağ / undağ	andaķ/undaķ	öyle
açığ	aççığ	aççık	acı, sinir
bulağ	bulağ	bulak	çeşme
cabduğ	cabduğ	cabduķ	eşya
fişiglik	pişiglik	pişiklik	pişmiş
kuçağla-	kuçağla-	kuçakla/ kuçağla-	kucakla-
sarığ	səriğ	səriķ	sarı
şundağ	şundağ	şundaķ	şöyle
toşkarıglik	toşkuzuğluğ	toşkuzukluk	doldurulmuş
kıyruğ	kıyruğ	kıyruk	kuyruk
mundağ	mundağ	mundaķ	böyle
yarlığ	yarlığ	yarlık	buyurultu
başığ	başığ	başıķ	liderliğinde

r <l

Metinde bunun örneğine tek kelimedede rastladık.

Tablo 17.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
çirla-	çilla	çağır-

r / z

Çağataycada son seste buluna /r/ ünsüzü Çağdaş Uygurcada hem /r/ hem/z/ biçiminde devam etmektedir

Tablo 18.

Metin	Çağdaş Uygurcam Ağzları	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
toşkar-	toşkaz-	toşkuz-	doldur-
kutkar-	kutkaz -	kutkuz-	kurtar-
yetkür-	yetküz-	yetküz-	ulaştır-, ilet-

2.2.3.2 Ünsüz düşmesi

Çalıştığımız metinde aynı kelimedede ünsüzü /r/'nin düştüğü ve düşmediği ikili kullanımı vardır. Örneğin *toğay* 58/8, *torgay* 58/9, *bile* 58/1, *birle* 6/9. Onun dışında ünsüz düşme olayına rastlanmadık. Metinde yine Eski Türkçe ve Çağataycadaki kelime başındaki /y/ ünsüzünün korunduğu tek örneğe rastlanmaktayız, *yüzük* 8/2 ama ÇU'da bu ünsüz düşmüş *üzük* olmuştur.

Eski Türkçe ve Çağataycadaki iç ve son seste bulunan /r/, /h/, /t/, /y / ünsüzleri metinde korunmuştur. Ama Çağdaş Uygurca'da bu ünsüzler düzenli düşer ve bu Çağdaş Uygurca'da, özellikle konuşma dilinde sıklıkla karşılaştığımız ses olayıdır (Kasım vd, 2012, s.219). Ayrıca metinde yine /r/, /h/, /y/ ünsüzünün bulunduğu ama Çağdaş Uygurca'daki kullanımda düştüğü birkaç Arapça ve Farsça kelimeye rastlanmaktayız.

Tablo 19.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
karğa	kağa	karga
börke	böke	şafka
yörge-	yöge-	sarmak
birlen	bilen	ile
belgür	belge	nişan
der -	de-	söyle-
arfe	arpa/apa	arpa
tört	töt	dört
yüzük	üzük	yüzük
öyrül-	örül-	dön-
çārmigür	çamgür	şalgam
çihilten	çilten	40 evliya
hāhla-	hala-	iste-
desturhān	dastihan	sofra
behişt	bēhiş	cennet
diraht	dereh	ağaç

2.2.3.3 Göçüşme

Çağdaş Uygurca'ya kıyasla metinde seslerin yer değiştirme sonucunda ortaya çıkan göçüşme olayına tek örnekte rastladık. Çağdaş Uygurca'da bu kelimenin ünsüz ikizleşmesi sonucu ortaya çıkan *ottura* biçimi de kullanılmaktadır.

Tablo 20.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
Otra	orta	orta

2.2.3.4. Ünsüz ikizleşmesi

Ünsüz ikizleşme örneklerine tarihi ve modern Türk dillerinin hemen hepsinde rastlıyoruz (Tekin,2013, s.202) .Metinde de ünsüz ikizleşme örnekleri sayı isimlerde ve birkaç kelimedede görülmektedir. Bu sayılar Tarihi Türk dillerinde (Tekin,2013, s.202) Çağatayca'da (Eckmann, 2012, s. 43) ve yeni Uygurca'da (Tömür, 2011, s.122) ikiz ünsüzüdür. Metinde tek ünsüz ile işaretlenmiş olsa da ikiz ünsüz olarak okunmuştur:

Tablo 21.

Metindeki yazılışı	Çevriyazı	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
iki	ikki	ikki	iki
yete	yette	yette	yedi
otuz	ottuz	ottuz	otuz
sekiz	sekkiz	sekkiz	sekiz
toğuz	toğkuz	toğkuz	dokuz
açığ	açığ	aççık	acı
ağuz-	ağuz	ağkuz	akıtmak
neçe	neçe	neççe	kaç

2.3.BİÇİM ÖZELLİKLERİ

2.3.1.İsimlerin Yapımı

Metinde kullanılan isimden isim yapan ekler ve fiilden isim yapan eklerin hemen hepsi Çağdaş Uygurca'da kullanılmaktadır.

2.3.1.1. İsimden isim yapan ekler

- **LIK:** Metinde sıklıkla kullanılan isimden isim yapma ektir. Bu ek çeşitli fonksiyonlara sahiptir (Eckmann,2012, s.49). Hem isim hem sıfat yapan bu ek Çağdaş Uygurca'da da aynı fişleve sahiptir. Metinde bu ekin /lık/, /lik/, /lığ/, /luğ/, /luğ/, /li/ varyantları kullanılmıştır.

- **lık:** *aş-lık* 19/10 *yırak-lık* 92/7 *sebzear-lık* 51/5

- **lıg:** *baş-lıg* 11/5, 36/10, 53/3

- **luğ:** *boy-luğ* 78/5, 79/9

- **luğ** *kul-luğ* 9/11 19/10

- **lik:** *hursende-lik* 121/6,

- **li:** *belgür-li* 96/7 *eger-li* 96/6

- **inçi:** *kırk-inçi*10/11 *iki-nçi* 13/3 *sekiz-inçi* 88/9

- **daş:** *yol-daş* 42/11 *karın-daş* 112/9 *sır-daş*114/4

- **çi:** bu ek, Çağdaş Uygurca'da hem isim hem sıfat yapan ektir. Metinde koruma anlamına gelen *karavul* 19/6 kelimesine eklenerek yine aynı anlamda gelen isim yapmıştır. Örneğin; *karavul-çi*19/4

- **an:** *oğul-an* 30/5

- **ge:** *öz-ge* 103/4, 114/7

- **gina:** *az- gina* 15/2

- **çe:** *bar-çe* 37/2, 59/3, 69/1, 73/4, 87/9, *ne-çe* 4/6, 5/7, 8/6, 15/4, 22/6, 27/9,

rağ: *aşuğ-rağ* 56/9. *Bih-rağ*

Yokluk, eksiklik bildiren, olumsuz anlamı katan, Çağdaş Uygurca'da işlek olan isimden isim yapan eklerden /siz/ eki ile yapılan isimler şunlardır (Doğan,2016, 51).

- **siz:** *aş-sız* 62/4 *ferzende-siz* 4/6, 6/2, 9/3 *oğul-sız* 4/10, 4/11, *su-sız* 62/4

- **siz:** eki metinde yine Türkçe ve yabancı kelimelerle birlikte, sayısız, çok fazla anlamına gelen kelimeler üretmektedir. Örneğin; *san-sız* 90/11, *hesāb-sız* 52/8

Metinde belli sayıda yabancı kökenli /pez/, /ger/, /ban/, /ven/, /dar/, /bi/, /hem/,/istan/,/zar / gibi isimden isim yapan eklere rastlanmaktadır. Bu ekler çağdaş Uygurca'da da aynı işlevde kullanılmaktadır.

Metinde Farsça kelimelerle birlikte bir işi yapan, uğraşan, meslek sahibi anlamına gelen isimler yapan(Tömür,2011, s. 82-86). Eklerin örneklerine de rastlanmaktadır.

- **pez:** *kelle-fez* 109/7 ekteki /p/ sesi metinde /f/ile yazılmıştır.

- **ban (ven):** *bāğ-ban*, Çağdaş Uygurcada *bāğven* olmuştur.

- **ger:** *sevda-ger* 18/1, *cādū-ger* 50/2

- **dar:** *hamile-dār* 13/5

hem- *hemdem* 35/7, *hembeste* 13/2, 13/4, *hemhāne* 76/5

bi- *bī-ārām* 94/7

Metinde isimlerle birlikte bu isim ifade eden şeyin çok olduğu yer anlamına gelen, isimden isim yapan yabancı eklerden /istan/ Çağdaş Uygurca'da aynı işlevde kullanılmaktadır

- **istan:** *çöl-istān* 59/9 *gör-üstān*18/11 *gül-istān* 35/6

Çağdaş Uygurca'da bitki adlarına eklenerek o bitkinin fazla bulunduğu yer anlamına gelen isim yapan ek (Tömür, 2011, s. 82) /zar/ metinde yine aynı işlevde kullanılmıştır.

- **zar:** *sebze-zār* 66/3, *merğzār* 49/3

- **gerçilik:** Bu /ger/, /çi/ ve /lik/ gibi ayrı üç ekin birleşmesiyle bir kişiye özgü özelliği yansıtan isimleri yapan ektir. Bunun metindeki tek örneği ise *sipāger-çilik* 15/4

2.3.1.2 Fiilden isim yapan ekler

- eç: *köm-eç* 122/4
- çe: *söyün-çe* 13/6
- ük, - ek: *böl-ek*11/10, *köy-ek* , *öl-ük* 114/1
- (i)ş: *ur-uş* 93/1, *bağ-ış*102/7
- m: *öl-üm* 16/5
- lıg: *bağış-lıg*34/9

Metinde rastladığımız fiilden isim yapab bu ekler Çağdaş Uygurca'da da işlevli eklerdir.

2.3.2 İsim Çekimleri

2.3.2.1. Çokluk ekleri

Metinde /lar/, /ler/ çokluk eki genel olarak ünlü uyumuna uyumuştur.

Arapça çokluk ifade eden *enbiya* 53/3, *meşāyih* 4/6, *cevāhīrāt* 66/7 *yārān* 69/4, 92/1, 92/2, 92/4, 92/6, 92/8 gibi kelimeler Türkçe çokluk eki /lar/ alabilir (Eckmann,2012, s.65). Bu örnekler Çağdaş Uygurca'da da mevcuttur.

2.3.2.2 İyelik ekleri

Tablo 22.

	Teklik	Çokluk
1.Şahıs	- (I)m ana-m 25/1, 84/9 tilek-im 106/4, 118/11, aş-ım 112/3 āhūn-um 99/5, 99/7,	- (I)mız köñül – ümiz 40/6 pādişāh-ımız 77/1

	könül-üm 9/7, 9/9	
2.Şahs	- (I) ɳ, - (I)ɳiz aka- ɳ 41/2 esir-ıɳ 71/10 koçkar-ıɳ 109/9 köz-üɳ 71/6, 117/5 kul-ıɳ 76/8 meɳiz-ıɳizni 97/8 ferzende-leriɳiz 16/3 hātün-larıɳız 13/6	- (I)ɳlar oqat-ıɳlar 10/7 hemme-ıɳlar 25/9
3.Şahs	- I, - s(I) ferzend-i 17/1 leb-i 64/6 dost-i 4/9, 5/10 sıɳıl-esi 43/5, 44/9 ana-sı 42/5 igeçi-si 95/7 yoldaş-i 105/6 kara-si 49/11 su-yu 51/8	-L(A)r(I) kanāt-ları 38/3 kuyruğ-ları 38/3 yaver-leri 119/5 yaş-ları 15/3

Çağdaş Uyurca'da 3. şahıs teklik eki /I/, /si/ getirildiğinde önceki hecede buluna /a/, /e/ ünlüleri /è /, /i/'ye değişir. Örneğın; yoldaş-i 105/6 ÇU (yoldişi), igeçi-si 95/ (igiçisi), leb-i 64/6(lêvi). Ayrıca Çağataycadaki 3.şahıs çokluk/ları/ Çağdaş Uyurca'da / liri/ ye

değiştirilmiştir. Çağdaş Uyurca'da sonu ünlü ile biten bazı kelimelerde iyelik ekleri getirildiğinde eklerin önünde /y/ kaynaştırma ünsüzü eklenir, bunun örneklerine metinde rastladık. du'ā -y-imiz25/11, temāšā-y-im 120/9, su-yi 51/8.

Çağdaş Uyurca'da isimlere 3.şahıs iyelik eki getirildiğinde /si/ değil /i/ eki alır ve kaynaştırma ünsüzü /y/ getirilir ayrıca /u/ ünlüsü /ü/ye nöbetleşir (komisyon, 2009, s. 31). Metinde bu kelimeler 51/8, سوي 118/3 سونى şeklinde yazılmıştır ve çevriyazısı yapılırken *süyi, süyini* olarak okunmuştur.

2.3.2.3 Hal ekleri

1. İlgî Hali

Metnimizde ilgi düz ünlülü *-niŋ* olarak kullanılmıştır: *bāğ-niŋ* 51/7, *cāy-niŋ* 111/7

Metinde *men, sen* zamirleri ilgi hali eki aldığı anda /niŋ/ kullanılmıştır. Örneğin; *mēn-iŋ* 6/12. Çağdaş Uyurca'da yine *men, sen* zamirleri dışında ilgi hali eki için sadece/ niŋ/ kullanılmaktadır. Ayrıca *men, sen* zamirlerine ilgi hali eki getirildiğinde /e/ ünlüsü /è/ye değişir.

Metinde yine Çağataycanın fonetik özelliklerinden biri olan/nı/, /ni/ ilgi hali eki olarak kullanılan örneklere de rastlamaktayız(Yılmaz, 2002, s.4). Örneğin: *birini nāmīni* 13/1

2. Belirtme Hali

Metinde belirtme hali eki olarak /ni/, /in/, /i/ kullanılmıştır. Örneğin; *defter-in* 9/9, 30/4 *cādū-ni* 49/7, *beyt-ni* 4/8, *men-i* 35/3.

Çağdaş Uyurca'da belirtme hali eki için sadece /ni/ kullanılmaktadır. /a/, /e/ ünlüleri ile kurulan isimler /ni/ belirtme hali eki aldığı anda önceki hecedeki /a/, /e/ ünlüleri /è/, /i/ ye değişmektedir. Örneğin; *ata-ni* 24/8(*atini*), *ana-ni* 24/8(*anini*), *aṭ-i-ni* 29/5 (*èini*) gibi. Yine *men, sen* zamirlerine /i/ belirtme hali eki getirilir ve /e/ ünlüsü /è/'ye değişmektedir.

3. Yönelme Hali

Metinde yönelme hali eki için /ğa /, /ka/, /ge/, /ge/, /e/, /a/, /ke/ kullanılmıştır. Örneğin; *hemrāhcān-ğa* 92/1, *bulak-ğa* 49/6, *yaş-ka* 121/6, *yüzü-ünge* 100/4 *yürek-iŋe* 68/11, söz-

ünge 68/9, *hikmet-ke* 122/8. Çağdaş Uygurca'da yönelme hali ekleri yukarıda gösterilen/*ğa*/, /*ka*/, /*ge*/, /*ke*/'lerden başka yine /*çe*/ eki kullanılmaktadır (Abdullah vd, 2010, s.1395).

Metinde nazim hem nesirdan oluştuğu için bazen nazimlerde kafiye ihtiyacından dolayı yönelme hali eki /*a*/ yerine /*ni*/ kullanıldığı durumlara da rastlanmaktadır. Örneğin *kulak salgıl feryadini* 5/11, *hakık yetkürsun muradini* 6/1. Ayrıca /*da*/ yönelme hali eki işlevinde kullanılmıştır, *qayda barasen* 47/2.

4. Bulunma Hali

Metinde bulunma hali ekleri için /*da*/, /*de*/, /*daki* /, /*deki*/ kullanılmıştır. Örneğin; *yol-da* 23/10, *yer-de* 10/10, *tüş-ide* 32/7, *baş-ı-da* 11/8 *baş-daki* 12/1, *iç-ideki* 39/4.

Metinde yine aynı kelimeye getirilen bulunma hali ekinin iki varyantına rastlanmaktadır. Örneğin; *bulak-ta* 50/10, *bulak-da* 52/7. Bunun yazım hatasından kaynaklı olduğunu düşünmekteyiz.

Çağdaş Uygurca'da yukarıda gösterilen bulunma hali ekleri /*da*/, /*de*/, /*ta*/'den başka /*te*/ eki vardır. Metinde bulunma hali için kullanılan /*daki* /, /*deki*/ ekleri Çağdaş Uygurca'da /*diki*/, /*tiki*/ olarak değişmiştir. Çağdaş Uygurca üzerinde çalışan uzmanlar /*diki*/, /*tiki*/ eklerini bulunma hali eki kategorisinde değil bulunma, işaret hali kategorisi olarak gruplandırılmıştır (Abdullah vd, 2010, s. 1395; Tömür, 2011, s. 49).

5. Ayrılma Hali

Metinde ayrılma hali için /*din*/, /*din*/, /*tin*/ ekleri kullanılmıştır. Örneğin; *teñri-din* 106/4, *yār-din* 62/7, *yāqūt-tin* 38/2. Çağdaş Uygurca'da da ayrılma hali eki için /*din*/, /*tin*/ kullanılmaktadır. Çağdaş Uygurca'daki ayrılma hali eki teleffuzda düzlük yuvarlaklık uyumuna uygundur fakat imla gereği /*din*/, /*tin*/ olarak ince dar düz ünlü /*i*/ ile yazılır (Öztürk 2010, s.52).

6. Sınırlama Hali

Olayın sınırını ifade eden bu ek yönelme hali eki ve /*çe*/ ekinin birleşmesi yoluyla ortaya çıkmış bir ektir (Abdullah vd, 2010, s. 1418). Metinde bir de /*lik*/ ekinin de birleşmesiyle ortaya çıkan sınırlama hali eklerine rastlanmaktadır. Metinde kullanılan

/giçelik/ sınırlama halı eki Uygurcanın konuşma dilinde /giçilik/, /giçilik/ şeklinde kullanılmaktadır. Çağdaş Uygur edebi dilinde ise /giçe/, /kiçe/, /giçe/, /kiçe/ dir (Tömür, 2011, s. 49 ; Doğan,2016, s. 68).

- **giçelik** *aña-giçelik* 49/11, *vakt-giçelik* 4/3, *kündüz-giçelik* 31/10

- **gunçe** *keri-gunçe* 10/3, 26/4

- **giçe** *mesriğ-giçe* 33/3, *mısrı-giçe* 69/6, *yer-giçe* 29/9, 106/8, *vesselam-giçe* 53/4

7. Benzetme Hali

Metinde benzetme halı için sadece /dek/ eki kullanılmıştır. Çağdaş Uygurcada ise /dek/, /tek/ kullanılmaktadır (Tömür, 2011, s. 49).

- **dek** *āftāb-dek* 32/9, *bāyezīd-dek* 110/4 *gül-dek* 102/4, *kızılgül-dek* 73/2

8. Farsça Çekim Unsurları

Metinde Farsça tipi tamlamalar da görülür. Bunlarda Farsça izafet kullanılmıştır.

hudā-i tebārek ve te ‘ālā 25/10, 31/2

hudā-i te ‘ālā 9/1, 10/6, 11/6, 25/8

‘ilm-i hāl, kūh-i kāf 34/2, 56/3, *munācāt-i hemrāh* 57/7

Metinde Farça izafetin Türkçe kelimelere de eklendiği durumlara rastlanılmaktadır.

Örneğin: *kuş-i çenārımnı* 17/4

2.3.3 Sıfatlar

2.3.3.1 Niteleme sıfatlar

Metinde kullanılan niteleme sıfatları şunlardır.

ēgiz 61/6, *‘acāyib* 39/7, *bölek* 83/2, *çoñ* 14/9, *katta* 14/10, *köp* 69/9, *çep-u rast* 68/10, *töben* 39/3, *uzak* 18/8, *yırağ* 17/3, *tañla* 14/1, *āsān* 45/11, *oñ* 45/8. Çağdaş Uygurca’da *rast* dışında diğer niteleme sıfatları kullanılmaya devam etmektedir.

2.3.3.2. Belirtme sıfatları

1. Sayı Sıfatları

Metinde *atmış* 2/3, *toğsan* 23/4 *iki* , *alte* 49/11, *yete*14/8, *muñ*18/4, *on* 9/1 gibi asıl sayı sıfatları yer almıştır.

Sıra sayılar sayılara /Inçi/ ekinin eklenmesiyle türetilmiş. *toğuz-inçi* 88/2, *altı-nçi* 8/2 , Çağdaş Uygurca'da da sıra sayıları Çağatayca ile aynı şekilde türetilmektedir. Arapça *evvelki* 12/11 kelimesi önceki, birinci anlamda kullanılmıştır. Bu sayı sıfatı Çağdaş Uygurca'da *avvalki* şeklinde kullanılmaktadır.

Metinde yine Çağdaş Uygurca'nın konuşma dilinde ve ağızlarında yaygın kullanılan topluluk sayı sıfatlarına rastlanmaktadır. Bu sayılar Çağataycada asıl sayıların /avlan/, /evlan/ eklerini almasıyla türetilmektedir (Eckmann 2012, s.87). Metinde *ikkevlen* 93/5, *üçöylen* 84/5 gibi sayı sıfatlarına rastlanmaktadır. Çağatayca'daki /avlan/, /evlan/ eklerinin Çağdaş Uygurcadaki varyantı /eylen/ ekidir. Asıl sayılara /eylen/ ekinin eklenmesiyle türetilir, Uygurca'da buna şahıs sayıları denilmektedir (Abdullah vd, 2010, s.1484). Örneğin; *beş-eylen*, *ikki-eylen* ama Uygurca'nın Kaşgar ve civarındaki bölgelerde konuşulan ağızlarda *ikköylen*, *üçöylen* şeklinde telaffuz edilmektedir.

Çağataycada ve Türkiye Türkçesinde ünsüz ile biten sayı isimlerine /Ar/, ünlüyle bitenlere /şAr/ eklerinin getirilmesi ile oluşturulan (Eckmann, 2012, s. 89; Demir vd, 2017, s. 36) üleştirme sayı sıfatları Çağdaş Uygurca'da /din/, /tin/ eklerinin getirilmesi ile oluşturulmaktadır (Doğan, 2016, s.81). Metinde üleştirme sayı sıfatı için *birdin mihmānhāne* 20/2 örneğine rastlanmaktadır. Metinde kullanılan üleştirme sayı sıfat eki Çağataycadan farklılaşmıştır.

2. Belirsizlik Sıfatları

Metinde Türkçe, Farsça ve Arapça kökenli belirsizlik sıfatları karışık kullanılmıştır.

Tablo 23.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
barçe 73/4	barçe	hepsi
ba'zı 122/2	bezi	bazı

biraz63/5	biraz	biraz
bisyār74/5	–	çok
bölek 12/10	bölek	ayrı
cemī 23/9	cemi	toplam
herbir27/6	herbir	her biri
köp96/2	köp	çok
yarim 85/11	yèrim	yarı
filan 124/8	pustan	filan

3. Soru Sıfatları

Tablo 24.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
nè 4/11	nème	ne
neçe 5/7	neççe	kaç
nèçük 24/11	nème üçün	neden
nème 9/6	nème	ne
qayda 47/2	qeyerge	nereye
qaydağ34/6	qandaq	nasıl
qaydın34/9	qeyerdin	nereden
qaysi 26/1	qaysi	hangi
qunçira 124/4	–	niçin
neyle71/7	nème üçün	neden

2.3.3.3 Derecelendirme

Metinde karşılaştırma eki /raq/, /rek/ ve küçültme eki /gina/ ile yapılmış sıfat derecelenmesinin örneklerine de rastlanılmaktadır. Örneğin; *aşuğ-raq* 56/9, *az-gina* 15/2, *bih-raq* 9/3. Çağdaş Uygurca'da sıfatların derecelenmesi yukarıda gösterilen /raq/, /rek/

/gına/ eklerinden başka /kına/, /gine/, /kine/ eklerinin eklenemsi veya zarfların yardımı ile gerçekleştirilir (Öztürk, 2010, s. 57).

Ayrıca metinde Arapça, Farsça kelimelerin başında gelerek dilimizdeki /siz/, /mez/ eklerinin anlamını karşılayan Farsça / bī/ eki ile yapılmış sıfatlar sıklıkla kullanılmıştır. Örneğin; *bī-çare* 47/1, *bī-şek* 21/9, *bī-hüş* 28/3, *bī-fāyān*, *bī-ferzend* 7/1, *bī-hayat* 66/6, *bī-berdāşlıq* 103/1. Metinde kullanılan Farsça ön ek /bī/ Çağdaş Uygurca'da aynı işlevde kullanılmaktadır.

2.3.4 Zarflar

Metinde yer, miktar, zaman, hal, yer ve yön bildiren Türkçe, Farsça ve Arapça zarflar karışık kullanılmıştır.

1. Miktar Zarfları

Tablo 25.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
birmunçe 20/4	birmunçe	birçok
biraz 63/5	biraz	biraz
fersej 61/3	–	üç millik uzaklık ölçüsü
neçend67/2	neççiligen	çok
neçende19/2	neççiligen	fazla

2. Yer ve Yön Zarfları

Tablo 26.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
arqa 31/1	arqa	arka
aldi 32/8	aldi	ön
anda31/2	anda	orada
pīşbāz 46/10	–	önüne

İlgeri 28/1	ilgiri	ileri
üzre 84/1	üzre	üzere
üst 53/2	üst	üst
töben 39/3	töven	alt
şunda 74/11	şu terepke	şu tarafa

3. Hal Zarfları

Tablo 27.

Metin	Çağdaş Uyurca	Türkiye Türkçesi
beder 104/8	beder	çabuk
henüz 22/11	têhi	henüz
ziyade 40/1	ziyade	fazla
şunçe 4/2	şunçe	o kadar
şundağ 74/3	şundağ	şu gibi
şunçe 4/2	şunçe	o kadar
çabuk 88/9	çağkan	çabuk
tiz 46/2	têz	hızlı, çabuk
derhâl 32/4	derhal	hemen
çendân 51/7, 70/5	–	o kadar
çünân 67/3	–	onun gibi
mundın 10/4	bunıñdın	bundan
andağ 74/2	undağ	öyleyse

4. Zaman Zarfları

Tablo 28.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
andın14/5	andın	ondan sonra
āhīr 42/9	ahır	sonra
āhīr'ul-emr , 93/5	–	işin sonunda
aḥşam 86/11	aḥşam	akşam
esnāda 97/10	esnada	o sırada
daim 95/5	daim	sürekli
būgūn 30/9	būgūn	bugün
erte 86/11	seher	sabah
kēyin 14/8	kēyin	sonra
ba'dez 58/5	–	bundan sonra
evvel 26/5	avval	evvela
şunda 74/11	şunda	o zaman
hergiz 50/5	hergiz	asla
herzaman 42/2	her vāqit	her zaman
İmdi 24/4	emdi	şimdi

2.3.5 Zamirler

2.3.5.1 Şahıs Zamirleri

Metinde kullanılan Şahıs Zamirleri şöyledir.

Tablo 29.

1. Şahıs	Teklik	Çokluk
yahın	men	biz/bizler
İlgi	mēniŋ	bizniŋ
Yönelme	maŋa	bizge/bizlerge

Yükleme	mèni	bizni/bizlerni
Ayrılma	mendin	bizdin/bizlerdin
Bulunma	mende	bizlerde

Tablo 30.

2. Şahıs	Teklik	Çokluk
Yalın	sen /siz	sizler
İlgi	sèniñ/ sizniñ	
Yönelme	–	sizlerge
Yükleme	sèni/sizni	
Ayrılma	sendin/sizdin	sizlerdin
Bulunma	–	sizlerde

Tablo 31.

3. Şahıs	Teklik	Çokluk
yalın	u 62/1, 90/9	ular 5/6, 17/1
İlgi	unıñ 5/9 anıñ 56/8	ularnıñ 7/9
Yönelme	aña 118/10	–
Yükleme	anı 72/4	–
Ayrılma	– anıñdın 61/6	ulardın 18/2 –

Metinde *siz* nezaket teklik, *sizler* nezaket çokluğu ve normal çokluk anlamında kullanılmıştır. Çağdaş Uygurca'da *siz* sadece nezaket teklik için kullanılıyor (Tömür, 2011, s. 151). /SizlAr/ bugün sadece Uygurcanın Turfan ağzında nezaket teklik ve çokluk için kullanılmaktadır (Hebibulla, 2004, s. 186).

/a/ zamirinin farklı hal ekleri almış biçimi hem şahıs zamiri hem işaret zamiri olarak kullanılmıştır. /a/ zamiri Çağdaş Uygurcanın konuşma dilinde aynı metindeki gibi hem şahıs hem işaret zamiri işlevinde kullanılıyor.

2.3.5.2 İşaret Zamirleri

Metinde yer alan işaret zamirleri şunlardır.

Tablo 32.

Metin	ÇU	TT
ani 37/8	uni	onu
ağa 5/3	unıñg	ona
bu 4/3	bu	bu
bul 19/3	bu	bu
işbu 27/8	uşbu	bu
munda 65/4	bu yerge	buraya
mundağ 13/9	mundağ/bundağ	böyle
ol 7/4, 8/7	u	o
oşul 64/5	o	o
şu 54/6	şu	şu
şunıñ 45/5	şunıñ	
şol 64/4	u	o
bular 20/3	bular	bunlar

2.3.5.3 Soru zamirleri

Metinde kullanılan soru zamirleri şunlardır. *Kim* 111/8, *kimdin* 4/1, *kime*3/4, *kimge* 6/10, *kimler*78/7, *neme* 7/8, *neçe*27/9, *nëçük* 24/11 *nëteyin* 9/11, *neyleyin* 57/8, *nëyley*102/9, *qayda* 55/8, *qaydağ* 41/11, *qaydın* 72/11, *qaysi* 19/4 . Metinde nasıl anlamına gelen *qayda*, *qaydağ* soru zamirleri bugün Çağdaş Uygurca'nın Kaşgar, Artuç, Hotan ve civarı bölgelerdeki kullanılıyor (Kasım, Taş, Halik, 2012, s.178).

2.3.5.4 Belirsizlik zamirleri

Metinde yer alan belirsizlik zamirleri şunlardır. *Hîç* 10/2, *hîçbir*104/1, *hîçkim*39/3, *hîçqaysi*12/8, *ba'zi* 122/2, *barı* 58/3, *bisyr*74/5, *hemme* 18/3, *herkişi* 45/7, *herkişi* 45/7, *herne* 83/6, *herqaysi* 31/6, *herqaçan* 44/6, *herzaman* 42/2, *heryer* 74/9, *herbiri* 15/12, *birmunçe* 20/4 , *qaçan* 103/3, *nëmerse* 50/7, *bir zaman* 44/8. *Bisyā*, *nëmerse dışındaki diğer belirsizlik zamirleri* Çağdaş Uygurca ve ağızlarında kullanılmaya devam etmektedir.

2.3.6 Edatlar

Metinde kullanılan çekim edatları, bağlama ve ünlem edatları şunlardır.

2.3.6.1 Önçekim edatları

Tablo 33.

Edatlar	Örnekler	Edatlar	Örnekler
bile 58/1	yol bile	yene 16/2	yene bir yıllık
bilen 7/10	qudret bilen	siri 66/5	bāğ siri
birle 34/9	felek birle	çün 16/9	çün ebr-i nevbahār
birilen 7/11	kāfir ehli birilen	yaqlıg 42/8	güller yaqlıg

49efat 14/8	yete künden keyin	mişállık 36/9	ala kırt mişállık
oışsa 35/3	Yüsuf oışsa	buyüzi 97/5	otuz yılınığ buyüzi
kebi 59/8	49efat49 kebi	buyüzide 85/9	49 vefat bolğannığ buyüzide
üçün 41/6	sênin için		

Metinde *beri* anlamına gelen *buyüzi 97/5*, *buyüzide 85/9* çekim edatları Çağdaş Uygurca'da konuşma dilinde kullanılıyor.

2.3.6.2 Bağlama Edatları

Metinde rastladığımız bağlama edatları örneklerde gösterilmiştir.

Tablo 34.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
eger 21/9	eger	eğer
amma 8/10	emma	amma
hem 5/10	hem	hem
belki 20/11	belki	belki
gāhi 71/10	gahi	bazen
ya 56/10	ya/yaki	ya/yada
meğer 57/11	halbuki	meğer
mubada 124/8	mubada	eğerde
birlen 6/9	bilen	ile
bilen 7/11	bilen	bilen
şayed 25/10	–	belki
velakin 60/4	lêkin	lakin/fakat
ya'ni 53/2	yeni	yani

2.3.6.3 Ünlem edatları

Metinde yer alan ünlemler şunlardır.

Tablo 35.

Metin	Çağdaş Uygurca	Türkiye Türkçesi
āh 7/2	ah	ah
vay 70/3	vay	vay
vay dirīg 3/3	vaderih	eyvah
yā 53/6	ya	ey
éy 4/1	Hey/ey	ey
heyhat 89/2	hey	yazık
vesselam 54/2	vessalam	vesselam

2.3.7. Fiiller

2.3.7.1. Fiil Yapımı

Metinde kök fiillerden başka, isimden türetilmiş fiil, fiilden türetilmiş fiiller yer almaktadır.

1. İsimden fiil yapan ekler

-IA-: *bağ-la* 78/2, *bağış-la* 26/6, *baş-la*61/3, *dāg-la* 105/7, *hāh-la* 121/4, *kuçağ-la* 88/6, *söz-le* 99/3, *tiş-le*97/9, *yād-la*115/7, *yük-le* 18/5, *köz-le*48/5, *cuğ-la* 31/9, *çir-la* 86/8, *uyku-la* 88/6

-(I)ş-: ortaklaşma ifadeli fiil yapan ektir (Eckmann, 2012,s.60)

hoş-laşıp 44/9, *rizā-laşıp* 24/4

-A--: *oyna* 94/5(*oyun-a* > *oyna*), *kiyna* 60/1(*kiyin-a* > *kiyna*), *til-e* 58/2

-ar-: *sarg-ar*110/5(*sarıg-ar* > *sargar*)

-de-: *iz-de* 74/1

Yukarıda gösterilen isimden fiil yapan ekler Çağdaş Uyurca'da da işlek ekler sayılır.

2. Fiilden Fiil Yapan Ekler

Metinde yer alan fiilden fiil yapan ekler şunlardır.

-(X)l-: Fiilden edilgen anlamlı fiil yapan ektir. Çağdaş Uyurca'da da aynı işlevde kullanılmaktadır. Örneğin; *aç-ıl* 62/11, Çağdaş Uyurca'da *êçil-*, *boz-ul* 102/5, Çağdaş Uyurca'da *buzul-*, *öyrü-l* 107/4, Çağdaş Uyurca'da örül- (dönüşmek,değişmek anlamında), *saç-ıl* 33/4 Çağdaş Uyurca'da çêçil -, *tuğ-ul* 14/, *üz-ül* 102/5, *yaz-ıl* 102/6 Çağdaş Uyurca'da *yêzil-*, *yık-ıl* 109/5, *yiğ-il* 37/6, *kıyn-al* 76/6

Aşağıda listelenen ekler ettirgen fiili yapan eklerdir.

-Ar- -Ur-, -şUr-: *çik-ar* 76/6, *öç-ür* , *yit-ür* 37/3, *taf-şur* (Eckmann,2012, s. 59)

GUz: *oltur-guz-up* 101/2 (oturtup) , *yat-kuz-up* 25/4(yatırıp)

-Uz-: Ettirgen fiili yapan /uz/eki metinde tek kelime geçer *aķ-uz-gan* 113/3(akıtan), Çağdaş Uyurcada ünsüz ikizleşmesi sonucunda *aķkuzgan* şeklinde kullanılmaktadır.

-dUr-: *kıl-durup* 31/7 (yaptırıp), *bilin-dür* 68/2, *köy-dür* 35/7, *kel-tür* 65/6, *çal-durup* 19/11

-GUr- -GUz-: *yet-küz* 30/7, *yet -kür* 64/1 bu ekin Çağdaş Uyurca'da /küz/, /güz/, /guz/, /kuz/ gibi varyantları kullanılmaktadır.

-set-: Çağataycada nadir kullanılan fiilden fiil yapan ektir, istek ifade eder, Çağdaş Uyurcada da çok işlek bir ek değildir (Eckmann,2012, s 60; Doğan, 2016, s. 99). *Kör-set* 60/3

t- Ettirgenlik ifade eden fiilden fiil yapan ek /t/ için tek örnek , *sarğar-t*

-(U)n Dönüşlü veya meçhullük ifade eden fiiller türetir. *Dādla-n*116/6, *sığ-ındım* 57/8, *kör-ün* 57/10, *silki-n-ip* 8/12, *tebre-n* 68/8

-(X)ş-: Karşılıklı, ortaklaşma işlevine sahiptir. Metinde bu ekle yapılan fiil örnekleri şunlardır: *kör-üş*119/5, *kıl-ıştılar* 75/9, *tur-uşi* 20/5, *sözle-şti* 77/2, *uruş-up* 93/1, *tala-şıp* 7/11, *baķ-iş* 102/7, *ber-işi* 43/5, *de-yişi* 20/10. Çağdaş Uyurcada *baķ-*, *ber-*, *de-*, *tala-* bu kök fiiller /ş/,/iş/ ekleri aldıktan sonra kök hecede bulunan ünlülerde değişme olur.

Örneğin: *tala-şıp* - *talişip*, *bak-ış*, Çağdaş Uygurca'da(bekiş), *ber-işi*, Çağdaş Uygurca'da (bêrişi), *de-yişi* , Çağdaş Uygurca'da (deyişi).

(I)k-: az-ıķ (yolunu kaybetmek, Çağdaş Uygurca'da êziķ-) kuvvetlendirici ektir (Eckmann, 2012, s. 60)

3. Birleşik Fiiller

Metinde belli sayıda Arapça, Farsça ve bazen Türkçe isimlerle Türkçe yardımcı fiillerin yan yana getirilmesiyle ortaya çıkan birleşik fiillere rastlanılmaktadır. Bu birleşik fiillerin çoğu Çağdaş Uygurca'da kullanılmaktadır.

āh tartıp 6/7, āşkäre etsem 35/9, ‘atşe urup, çāk urup 44/4, du‘ā kılay 7/6, fedā eyley 73/1, rizālaşıp alay 24/4, seyr kılıp88/7, tay kılıp 27/10,

Metinde yine belli sayıda fiil ve tasviri fiillerden oluşan birleşik fiiller yer almaktadır.

Al-ıp ber-ıp (evlendirip)119/8, *al-ıp kel-ıp*(getirip) 115/5, *al-ıp çık-ay* (alıp geleyim)18/7, *al-ıp kel-gen*(getiren)19/10, *al-ıp kir-diler*(getirdiler)20/2, *üleş-ıp al-ali* (paylaşım)20/5, *kasem kıl-ıp ber-ıñlar*(ant içiniz) 70/6, *hesāb kıl-ıp kör-se* (hesaplasa)23/3, *maña қоş-ıp ber-siñiz* (yanıma alsam) 16/4, *çık-ıp ket-tiler*(çıktılar) 3/7, *yet-ıp bar-ıp* (varıp)3/9, *yükle-p kel-dük* (geitrdik) 19/6, *açığ-i keldi* (sınırlendi) 020/7, *kada-p koy-ıp* (dikip) 020/9, *kayt-ıp kel-diler* (döndüler) 39/9, *kaz-ıp ber-di* (kazdı)10/10, *saç-ıp er-di* (saçıvermişti)90/3, *silkin-ıp oyğan-ıp*(silkilenip uyanıp) 8/12, *üz-üp al-ıp* (koparıp)15/10, *yan-ıp kel-urmiz* (döneriz) 44/8

2.3.7.2. Fiil Çekimi

2.3.7.2.1. Şahıs ekleri

Metinde tespit edilen fiil çekimlerinde kullanılan şahıs eklerini birkaç başlık altında değerlendirdik.

1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

Tablo 36.

	Teklik	Çokluk
--	--------	--------

1.şahıs	-men aylanurmen	-mIz (baramız)
2.şahıs	-sen/-siz barasen	-siz,-sizlAr ëytqaysızlar, kelgeysiz, yanarsızlar
3.şahıs	-dur,-tur qalıpdur,salıptur	-lAr kördiler, olturdılar

2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri

Tablo 37.

	Teklik	Çokluk
1. Şahıs	-Im tafşurdum, tuttum	-K, -dük(nadiren) keldük,bolduq
2. Şahıs	-ŋ, -ŋız tutuŋ, yemeŋ, qılsaŋız, ketiŋız	-ŋ, -ŋlar,-ŋızlar deŋlar , saqıŋlar,kiriŋlar
3. Şahıs	-ş körmüş	- lAr kıldılar , kirdiler

İyelik eki çokluk için kullanılan /dük/ Çağdaş Uygurca'nın Kaşgar, Artuç ağızlarında yaygın kullanılmaktadır.

3. Emir, istek çekimlerinde kullanılan Şahıs Ekleri

Tablo 38.

	Teklik	Çokluk
--	--------	--------

1.Şahıs	-Ay, -y,-ayın baray, kaçay, eteyin	-Ali keteli, alali ,satalı
2.Şahıs	-ğıl, -kil,-gil Taşlağıl, işitgil	-ñlar alıñlar ,bağıñlar
3.Şahıs	-sun mañsun ,kirsun	-sUnlAlr ötsünler,

Fiillerin istek çekimlerinde kullanılan /Ali/ çokluk eki Çağdaş Uygurca'nın sadece Lopnur ağzında kullanılmaktadır (Kasım vd, 2012, s.356). Çağdaş Uygur edebi dilinde 1.şahıs çokluk için /Ayli/ kullanılmaktadır. Yine Çağdaş Uygurca'da emir, istek çekimlerinde 3.şahıs için sadece /sun/ kullanılmaktadır (Doğan, 2016, s.113). Çağatayca'da kullanılan 3.şahıs çokluk eki /lAr/ Çağdaş Uygurca'da düşmüştür.

2.3.7.2.2 Zaman

Metinde tespit edilen fiillerin kip ve zamanını bildiren biçim birimleri Çağdaş Uygurca ile çok farklı değildir. Metinde fiilin zaman çekimleri için kullanılan geniş, gelecek, geçmiş zaman ekleri tespit edilmiştir.

1.Geniş Zaman / Gelecek Zaman

Metinde fiilin geniş ve gelecek zamanı ifade eden biçimbirimleri benzerlik göstermektedir.

-Ar, -Ur: *aq-ar, bil-ur, boz-armen, köç-er, mañ-armız, kıl-ur, kir-er*

Türkçedeki /Ar/ biçimbirimi, düzenli olarak gerçekleşen, içinde bulunan zamanda da geçerliliğini koruyan eylemlerle ilgili bildirim sağlamakla birlikte, varsayım, tahmin, plansız gelecek bildirmek içinde kullanılmaktadır (Demir vd, 2017, s. 106) Metinde rastladığımız /Ar/ eki alan fiiller de hem şimdi zaman ifade ediyor hem tahmin ifade ediyor. Örneğin: *aqar(şimdiki zaman), arqamızdın kirertahmin).*

-GAy: *murāđini bergey, 'işkidin sözlegey, kılmağaysen,bolğay /Gay/ fiil eğiliminin gelecekte gerçekleşeceğini bildirir hem istek ifade eder.*

-(y)A-dur: *deydur, tinmaydur, cān beredur, qorqadurmen*. Metinde geçen, fiilin gelecekte gerçekleşeceğini bildiren /(y)A-Dur/ ekindeki kaynaşma eki /y/ Çağdaş Uygurca'da düşmüştür.

-p-dur: Geniş ve gelecek zaman çekimleri için kullanılan bu ekin Çağdaş Uygurca'daki değişimi ise sadece /r/ ünsüzü düşmüştür. Örneğin; Çağdaş Uygurca'da başlap baridu, rivayet kıptu, deydu, tinmaydu

2. Geçmiş Zaman

Metinde tespit edilen geçmiş zaman ekleri çeşitlidir. Görülen geçmiş zaman için kullanılmış ekler;

-DI: *kel-di, uç-ti, tut-tilar, yetküz-di, qop-tilar,*

-Gan: *törel-gen, körme-gen*

-GanDur: *qıl-ğanıdur*, sıfat fiil eki /Gan/ ve basit geçmiş zamanı ifade eden /Dur/ ekinin birleşmesiyle ortaya çıkan geçmiş zaman ekindeki /Dur/ Çağdaş Uygurca'da /di/'ye değişmiştir ve sondaki /r/ sesi düşmüştür.

Ip-Dur: *kel-ipdur, öt-üptur, bol-updur ,sal-iptur, kir-iptur*, Öğrenilen geçmiş zaman için kullanılan ekler ve örnekleri şunlardır.

-Ip-Durlar: *çık-ipturlar, 55ivayet qıl-ıpdurlar*

-miş-dur: *qıl-mışdur*

Geçmiş zaman için kullanılan eklerde aynı geniş ve gelecek zaman ekleri gibi Çağdaş Uygurca'da /r/ ünsüzü düşmüştür, çokluk eki /lar/ da kaybolmuştur.

2.3.7.2.3.Kipler

1. Şart

Tablo 39.

	Tekil	Çokluk
1.Şahıs	-sAm bolsam	-sAK bolsağ,desek, yansağ

2.Şahıs	-sAñ, -sañız bolsañ, kılsañız	-sAñlar deseñlar
3.Şahıs	-sa bolsa, oltursa	-sAlar bolsalar

Metinde şart kipi eki almış fiillerin öncesinde genel olarak /eger/ edatı kullanılmıştır, bu durum Çağdaş Uyurca'da da mevcuttur. Çağdaş Uyurca'da şart kipi 3.şahıs çokluk ekindeki /lar/ düşmüştür, sadece /sA/ kullanılmaktadır.

2. Emir

Metinde rastladığımız emir kipinin çekiminde kullanılan ekler önceki paragrafta gösterilen fiilin emir, istek kökenli şahıs ekleri ile aynıdır.

Metinde emir kipi 2.şahıs eki teklik için /Gıl/ , /Iñ/, /Iñlar/, olumsuz için /ma/, /me/ekleri kullanılmıştır. *kop-gıl* 54/2, *sözle-gil* 99/6, *üz-gil* 81/8, *bol-uñ*54/10, *kıl-uñ* 55/1, *boz-ma* 44/3, *kıl-ma* 81/11, *körün-me* 9/8,*oltur-uñ* 97/11, *püt-uñ* 124/1, *yiğlama-ñ* 44/5, *kel-uñlar* 92/1, *oy-uñlar* 117/7, *qara-ñlar* 70/4, *sakı-ñlar* 92/2.

3.şahıs için /sUn/, /sUnlar/ kullanılmıştır. Çağdaş Uyurca'da ise /Gın/ biçim birimi kullanılmaktadır. *kıl-sun* 42/11, *öt-sünler* 19/1, *saçıl-sun* 89/11, *yıqıl-sun* 100/5

Çağataycanın emir kipinde kök fiil veya gövdeye çeşitli kaynaklardan şahıs eklerinin eklenmesi sadece ikinci ve üçüncü şahıslarda mevcuttur (Eckmann,2012, s.123).

Metinde bunun tek örneğine rastlanmaktadır. Örneğin: *cevābıñni ber+güñ+dur* 98/7

3.İstek

Metinde karşılaştığımız istek, dilek ifade eden kipleri teşkil eden ekler şunlardır;

- **Gay** *tĭz bar-ğaysız, rüzĭ kıl-ğay, hōş bol-ğay, öt-keysiz.*

- **sa:** Şart ifade eden /sa/ eki aynı zamanda istek işlevi için de kullanılmıştır. Örneğin: *işlarni kıl-saq, deryāge taşla-saq, yurtımızğa yan-saq, kör-sem*

4. Gereklilik

Gereklilik kipi isim-fiil şekillerine /kerek/ kelimesinin eklenmesiyle oluşmaktadır. Metinde bunun tek örneği *kılmak kerek* 21/7.

5. Yeterlilik

Çağdaş Uygurcadaki fiil köküne /al/ yardımcı fiilinin getirilmesiyle oluşan birleşik fiillerde, hareketin yapılabirliğini, yeterliliğini ifade etmek için /a/, /e/ zarf fiil ekiyle /al/ yardımcı fiilinin birleşmesinden oluşan /ala/, /ele/ eki getiriliyor. Bu ekler ünlü ile biten fiillere eklendiğinde kalıplaşarak /l/, /yal/, /yel/ şeklini alarak kullanılıyor. Bu yeterlilik kiplerin olumsuz şekli ise bu eklere /ma/, /me/ olumsuzluk ekinin getirilmesiyle oluşmaktadır. Metinde bunun olumsuz anlamı ifade eden *bar-almaymen*, *sözle-yelmey*, *sözle-yelmedi* gibi örneklerine rastlamaktayız.

2.3.7.2.4. Fiilsimler

1. İsim-Fiiller

Metinde rastladığımız isim fiili oluşturan ekleri şunlardır.

-İş: *bak-ışlıg* 34/9, *tur-uşi* 20/5, *de-yişi* 20/10

-mAK: *fır tut-mak* 21/8, *bol-mağıga*122/7, *kör-mek*73/7 *ayrıl-mak* 112/4

-Ur: *sal-ur* 118/4, *bil-ur* 44/7 *ayrıl-urğa* 41/2

2. Zarf-Fiiller

Metinde rastladığımız zarf fiilleri türeten ekler şunlardır.

-Gali: *sal-ğali* 122/6, *al-ğali* 25/5, *ayrıl-ğalı* 110/8, bu ek Çağdaş Uygurca'da /gili/, /kili/, /gili/, /kili/ şeklinde kullanılmaktadır.

-GAnda, -Gunçelik: *kel-gende* 54/4, *kal-ğanda* 97/8, *tur-ğanıda* 25/4, *bar-gunçelik* 23/6. Çağdaş Uygurca'da /gunçelik/ eki kullanılmamaktadır.

-(Ip: *ötker-ip* 87/10, *qara-p* 6/6, *qoş-up* 87/8, *sözle-p* 99/3, *aqla-p* 18/4

-Gaç: *alma-ğaç* 28/5

Gunça , Kunçe: *bol-günçe* 102/11, *çık-kunçe* 88/1, *kel-günçe*103/1, bu ek Çağdaş Uygurcada /giçe/, /kiçe/, /giçe/, /kiçe/ şeklinde kullanılmaktadır.

-(y)iban, -ban: Zarf fiil eki /p/ ile aynı işlevde olan bu ek eski Uygurca'dan beri kullanılmaktadır. Metinde *de-yiban* 78/6, *sargay-iban* 107/8, *taşla-ban* 25/3 şeklinde kullanılmıştır. Bu ek Çağdaş Uygurca edebi eserlerde özellikle klasik şiirlerde aynı işlevde nadir kullanılıyor.

3. Sıfat Fiiller

Metinde kullanılan Sıfat Fiili yapan ekler şunlardır;

-GAn: *éyt-ğan* 11/7, *kiy-gen*111/1 *oqu-ğan* 118/7, *öl-gen* 7/2, *taşla-ğan* 92/10

-R, -Ar: *öç-er* 7/2, *öt-er* 110/10, *keç-er* 112/10

-mAs: *ket-mes*106/1, *kal-mas* 50/1

-IGIlık: *toşkar-ıgılık* 50/3, *tız-ıklık* 51/10, *fiş-ıgılık* 51/11. Metinde rastladığımız sıfat fiil ekleri /IGılık/, /ıklık/ ekleri Uygurca'nın Hotan ve Yarkent ağzı

larında yaygın kullanılıyor (Kasım vd 2012, s. 367).

3.BÖLÜM

DEĞERLENDİRME

Bu çalışmada yaptığımız dil incelemesine baktığımızda metin dilinin fonetik, leksik ve morfolojik özellikleri hem Çağataycanın hem Çağdaş Uygurca'nın özelliklerini yansıttığını söyleyebiliriz. Öncelikle Çağatayca eserlerdeki /b/, /p/ sesleri sadece /b/ ile işaretlenirken bu metinde /b/, /p/ için ayrı işaretlerin kullanılması, ayrıca yine klasik eserlerde /c/, /ç /için tek harf kullanılırken bu metinde /ç/ için ayrı /ç/ işaretinin kullanılması aslında bu dönem dilinin Çağdaş Uygurcaya daha da yakın olduğunu göstermektedir. Ayrıca biçim özelliklerine baktığımızda metin Kaşgar, Yarkent, Hotan ve Lopnur ağızlarının dil özelliğini yansıtmaktadır.

Metinde aynı kelimenin hem yazı diline hem de konuşma diline özgü örneklerine rastlamaktayız. Örneğin “oğul” kelimesi 6/8 de *oğal*, 6/9 hem de *oğul* şeklinde yazıldığına, “turgay” için *toğay* 58/8, 60/10, 60/11, 61/1'de ve *torğay* 58/9, 59/10 biçiminde yazıldığını görmekteyiz. Bunu yazım hatası olarak değerlendirebileceğimiz gibi standart yazım biçimlerinin olmamasından kaynaklanan ikili biçimler olarak da görebiliriz. Çağdaş Uygurcanın konuşma dilinde özellikle güney ağızlarda /r/ ünsüzünün düşmesi yaygındır. Hatta bu, Uygurca'nın güney ve kuzey ağızlarındaki önemli ses farklılıklarından biridir (Kasım vd,2012, s. 216).

Metinde yine ağız özelliğini yansıtan kelimeler de bulunmaktadır. Örnek olarak metnimizdeki *kalap* 104/3, *karap* 6/6 kelimelerinde görülen iç ve son seste bulunan /r/ ünsüzünün /l/ ünsüzüne değişmesi güney ağızlarına, özellikle Kaşgar, Artuç ve Hotan ağızlarına özgü nadir bir ses olayıdır (Kasım vd, 2012, s. 284). Yine metnimizde geçen *kaydağ* 24/1, *şundağ* 56/4, 74/3 örneklerinde görülen söz sonu /ğ/ biçimleri de yine yukarıda bahsettiğimiz ağızlarda ve Çağdaş Uygurca'nın konuşma dilinde kullanılmaktadır. Metnimizde *ötkezip* 87/4 olarak görülen kelime standart dilde *ötküzüp* biçimindedir.

Çağatayca'da çekimde şahıs zamiri köklerinde ünlü değişimi olur (Eckmann, 2012, s. 90). Bu özellik Çağdaş Uygurca'da da devam etmektedir. Buna açık ilk hecedeki /e/

sesleri, zamir eki alınca kapalı /é/ sesine dönüşmektedir. Bu kural gereğince şahıs zamirlerinin çekim sonrası çevriyazısını şöyle yaptık: *men* 9/2, *méni* 37/11, *méniŋ* 26/10, *maŋa* 6b/9, *sen* 7/12, *séni* 42/4, *séniŋ* 41/6.

Yine Çağdaş Uygurca'da çok heceli kelimeler, ek aldıklarında kelimenin ilk hece dışındaki açık hecedeki /a/ ve /e/ ünlüleri /i/'ye dönüşmektedir. Çalıştığımız metinde bu ünlü değişme hadisesinin örneklerine çok nadir de olsa rastladık. Örneğin *berme*, *körme*, *turma* gibi olumsuz emir kiplerine üçüncü teklik ve çokluk şahıs eki /-sun/ eklendiğinde *bermisun* 17/3, *turmisun* 17/3, *körmisun* 17/4 olmaktadır. Aynı fiil köklerine şart kipi /sa/, /se/ eklendiğinde ikinci hecedeki /a/, /e/ sesi /i/sesine dönüşmüştür, *bermise* 10/3, *turmise* 10/3. *a, e > i* değişiminin nasıl ortaya çıktığı Çağdaş Uygurca'da tartışılan bir konudur. Uygur dili üzerinde çalışan uzmanlar bu ses olayının orta Türkçeden beri mevcut olduğunu savunur (Abdulla vd, 2010, s. 597; Yakup, 2009, s.56). Prof. Dr. Abduraop Polat Taklımakanlı bu değişiminin Çağatayca'nın son döneminde yani XX. yüzyılın ilk yarısında ortaya çıktığını, bu değişimin önce köylerde, sokaktaki konuşma dilinde görüldüğünü, Çağdaş Uygur edebi dilini standartlaştırırken bu özelliği halkın konuşma dilinden benimseyerek yazı diline yansıttığını ileri sürmektedir. Hatta 1953 yılında Çağdaş Uygurcanın alfabesini hazırlayan dilcilerin ileri görüşlü davranmayıp ağızlarda olan bu ses değişimini yazıda ifade ederek tarihi hataya sebep olduğunu söyler (2002, s. 132). Kastettiği tarihi hata ise Çağdaş Uygurca'da benimsenen bu ses değişmesinin Uygurca'yı diğer Türk dillerinden uzaklaşmasına neden olduğunu düşünmesidir. Fakat 1929 yılında İsveçli misyonerlerin hazırladığı imla kılavuzundan başlarsak 1980 yılına kadar Çağdaş Uygurca'nın yazı dili sürekli değişim halindeydi. Bu değişiklikler hem alfabe hem yazım kurallarında devam etmiştir. Bize göre o dönemde alfabe hazırlayan araştırmacılar Uygurca'nın konuşma dilini yazı diline yaklaştırmak için konuşma dilindeki bu özelliği yazı diline yansıtmış olabilir. Tabii ki bunların belirlenmesi için sözcüklerin o dönemde nasıl yazıldığı ve nasıl söylendiğini araştırmak gerekiyor (Demir, Yılmaz, 2018, s. 78). Bunun için o dönemden kalan yazılı kaynaklarla, ulaşabildiğimiz sesli kaynaklara müracat etmemiz gerekmektedir. Bizim ulaşabileceğimiz bu sesli kaynaklar yani Çağataycanın son dönemine ait, İsveçli misyonerler ekibinin Doğu Türkistan'dan derlediği ses kayıtları bugün İsveç Devlet Arşiv Bürosu ve Stokholm'daki birkaç kilisenin arşivinde taş plak hâlinde korunmaktadır. Diller sürekli değişir, özellikle sözcüklere ek getirilmesi sonucunda

seslerde değişiklik olur. Ağızlar da dilin doğal gelişimi sonucu ortaya çıkmış, dil içinde belli işlevler yerine getiren biçimlerdir; ne kaba, ne yanlış ne bozukturlar (Demir, Yılmaz, 2018,s.78). Bu açıdan bakarsak ağızlar ve konuşma dilindeki özellikleri yazı diline yansıtmak hata değil dilin doğal gelişme biçimidir.

Giriş kısmında bahsettiğimiz gibi 1929 yılında Gustaf Albert Uygurca'nın yazım kurallarını standartlaştırmak amacıyla *İmla Kuralları* kitabını hazırlamıştır. Çünkü o yıllarda bölgede hükümet tarafından belirlenmiş imla kuralları yoktu. Ama bu kitabı yerli müstensihler kullanmamış, kedilerinin alıştığı üslupla yazmaya devam etmişlerdir (Jarring, 1998, s. 353). Bundan dolayı metinde karşılaştığımız imlada görülen farklılıkların tamamen müstensihe bağlı olduğunu düşünmekteyiz. Metinde gerçi belli sayıda kelimedede yazım hatası görülmektedir. Ayrıca ünsüzlerin yazımında sadece Türkçe kelimeler için değil Farsça kelimeler için de /p/ sesini /f/ ile yazması dikkat çekicidir. Yine ses özelliğinin incelendiği bölümde gösterdiğimiz aynı kelimedede bazen seslerin düşmesi veya aynı kelimeyi farklı seslerle işaretlemesi gibi durumlarla karşılaşılıyor olsak bile bu eseri Jarring Koleksiyonunda yer alan diğer el yazma eserlerle karşılaştırdığımızda, imla açısından standart seviyedeki yazı olduğu görülmektedir.

Çalıştığımız metinde hikâyenin akışı ve olaylar halk bilimci Abdükerim Rahman tarafından derlenen Çağdaş Uygur edebiyatında bilinen *Hurlıka-Hemrah* destanı ve Jarring'in derlediği hikayeye göre daha geniştir, olaylar açısından da daha zengindir. Çalıştığımız metin ve Uygur edebiyatındaki *Hurlıka ve Hemrah* destanı nazım ve nesirden oluşmaktadır. Özellikle her iki nüshada yer alan beyitlerde benzerlik görülmektedir. Bu beyitler Uygur halk arasında söylenen türkülerin sözlerini de bulundurmaktadır. Bu açıdan baktığımızda, çalıştığımız metin Çağdaş Uygur halk edebiyatı ve sanatını incelemek açısından da önemli bir kaynak olacaktır.

Bu destan; Uygur sözlü edebiyatının önemli bir parçası olmakta birlikte, barındırdığı kültürel öğeler açısından da oldukça dikkat çekicidir. Öncelikle destanda geçen ata sözleri, deyimler, kalıplaşmış ifadeler metnin kopya edildiği dönemin Uygur kültür hayatından mesaj vermektedir. Örneğin 122/3-122/7 satırlar arasında geçen bu cümleler ilgi çekicidir. *zamane āhirida iki 'āşiklar hem birbirige tuz hāķķi aş nān hāķķi goş gide hāķķi ķarm kömeç hāķķi, çārmigur hāķķini saķlamay yalğan ēytip fend urup bōrkesige cigde salęali hāyāl kılsa ğāzab-i Allāhğa, giriftār bolmaķığa yakındur.* "Ahirette iki

aşık birbirine geçen tuz hakkı, aş, ekmek hakkı, etli ekmek, küle gömülerek pişirilen ekmek ve emekleri hiçe sayarak, yalan söyleyip hile yaparsa, birbirini kandırma hayali kurarsa Allah'ın gazabına uğrayacaktır.” Bu satırlarda geçen yiyecekler hala Uygurların günlük yaşamının önemli bir parçasıdır. Burada geçen kandırmak anlamına gelen *börkesige cigde salmak* deyimini günümüzde de aynı anlamı ifade etmektedir ve çok yaygın kullanılmaktadır. Metinde yine *otğa tüşken ala kırt mişällik yumalanıp* 36/9 (ateşe düşmüş ala öcek gibi yuvarlanıp) gibi çok yerinde kullanılmış bir deyim ve bir *Sevdāgerniñ yoli bir rizki başkadur* 45/3 “tüccarın yolu bir rızkı başkadır” gibi atasözüne rastlanmaktadır. Bunun gibi örnekler dönemde kullanılan dilin ifade zenginliğini yansıtmaktadır.

Çalıştığımız metin, giriş kısmında bahsettiğimiz gibi, bugün İsveç Lund Üniversitesi Gunnar Jarring Koleksiyonunda muhafaza edilmektedir. Bu hikayenin diğer bir varyantını *Hemrahniñ Neğlisi* (Hemrah'ın Hikayesi) 1931 yılında Jarring Kaşmir'de Doğu Türkistan'dan gelen kervancılardan derlemiştir. Bu hikaye Hotan ağzının özelliğini yansıtmaktadır. Zaten Jarring *Materials to the knowledge of Eastern Turki: tales, poetry, proverbs, riddles, ethnological and historical texts from the southern parts of Eastern Turkestan with trhanslation and notes. I. Texts from Khotan and Yarkand* serisinin 1946 yılında yayınladığı bölümünde dil malzemesi topladığı iki Hotanlı kişinin kervancılıkla uğraşan köylüler olduğunu, kullandıkları dilin çeşitli ses olayları ve birleşik fiiller açısından diğer eğitimli kişilerden, mollaların kullandığı dilden farklı olan günlük Türkçe olduğunu yazmıştır (Jarring, 1946, s.4). Aynı yıllar arasında farklı yerlerde farklı kişiler tarafından yazıya geçirilen bu iki hikâyenin Uygurca'nın iki farklı ağzının özelliğini yansıtmış olması da ilgi çekicidir. Çalıştığımız metinle Jarring'ın derlediği hikayenin dil özelliğindeki bu farklılıklar hem dönemdeki Uygur ağızlarını hem de konuşma dili ile yazı dilinin arasındaki farklılıkları ortaya çıkarmak açısından önemlidir.

Tez konusu destanı istinsah eden Yusuf Ahund isimli kişi; kendisiyle ilgili son bölümde eseri Kaşgar şehrinde kopyaladığını, kâtip olduğunu yazar. Ayrıca son olarak kitabı nasıl kopya ettiğini, okuyuculardan beklentisini beyit şeklinde yazmış olmasından bu kişinin eğitimli biri olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan müstensihin Türkçeden başka Arapça ve Farsçayı iyi bilen biri olduğu hem metin içinde hem son bölümde kullanılan ifadelerden anlaşılmaktadır.

METİN

002/1 hikāyet işitmek kerek andağ rivāyet kılpdurlar kim

002/2 Mışri şehride bir pādişāh bar erdi nāmını Hüsrev der

002/3 erdiler üç yüz atmış şehirge pādişāh erdi

002/4 kırk hātūnları bar erdi künlerde

003/1 bir kün pādişāh kōlīga āyine alıp qarasa saķallarığa aķ

003/2 sançıptur yaşımı hesāb kılsa atmış yaşğa kiriptur

003/3 dedi ki vay dirīg ‘ömrüm atmışğa yetip henüz mende bir ferzende

003/4 bolmisa men ölsem pādişāhlik taht bahtım kime

003/5 kalgusidur dep kōñül ferişān bolup üstige

003/6 cende başığa kulā kiyip kōlīga bir sutani alıp ordasıdın

003/7 çıkıp kettiler Kāsım vezīr dep bir vezīri

003/8 bar erdi arķasıdın izdep çıkıp

003/9 üç künlük yerge barganda yetip barıp

004/1 dedi ki ey pādişāh-i ‘ālem sizge kimdin derd elem yetti sarañ bolduñızmu

004/2 şunçe pādişāhlikni taşlap né yerge barursiz dedi pādişāh Hüsrev

004/3 dedi ki bu vaķtģiçelik mende bir ferzende bolmisa bir țaraflarge barıp

004/4 hazret-i haķķ subhāne ve te‘ālānıñ dergāhıda ferzende țalebide bolsam

004/5 dedi vezīr Kāsım dedi ki ey pādişāh-i ‘ālem sizler ferzendim yok derler

004/6 sizlerdin muķeddem ötken neçe peygāmbere evliyā meşāyiħlar hem ferzendesiz

004/7 ötken iken dep vezīr Kāsım pādişāh Hüsrevniñ kōñlige

004/8 teşelli hātır bermek için bu beytni oķudi nazīm

004/9 pādişāhım ‘arżım işit kimler ötti oğulsız; bir ĥudānıñ meşhūr dosti Mursel ötti oğulsız

- 004/10 şahrälarni kezip yürgen bir hudāğa cānın bergen; mıñ ölüp mıñ tirilgen Cercīs
öttiler hem oğulsız
- 004/11 öz hātūn düşmen bolğan her ne kelse haqqdın körgen; kāfirlerge bende bolğan
Yūşa‘ ötti oğulsız
- 005/1 bu dunyādın cudā bolğan; fikri zikri hudā bolğan
- 005/2 āsmāndın mekān tutқан; ‘İsā ötti hem oğulsız
- 005/3 tür tağıda rāzīn eyt қан; Tevrāt aña nāzil bolğan
- 005/4 ‘aşāşini ejder қılған; Mūsā ötti hem oğulsız
- 005/5 şāh içinde şāh zinde; çin ‘aşıklar kiyer cende
- 005/6 Bahāeddin Naqşbende; ular ötti hem oğulsız
- 005/7 neçe yıl özini қul қılған; satıp özini қul қılған
- 005/8 ‘ışık otida köyüp kül bolğan; bāyezīd ötti hem oğulsız
- 005/9 bir hudānıñ meşhūr dosti; unıñ üçün қıldı behiştini
- 005/10 barçelarnıñ maḥbūb dosti; Muhammed ötti hem oğulsız
- 005/11 Kāsım der haqqğa қıl niyetini; қулақ salğıl feryādini
- 006/1 haqq yetkürsun murādini kimler ötti hem oğulsız
- 006/2 dep aydılar Hüsrev dediler ki ferzendesiz ötken meşāyihlerni
- 006/3 hūb bilurmen ammā bir armanım қalmasun dep pādişāhlıқni
- 006/4 vezīrge tafşurup özi yolğa revān boldılar üç künlük
- 006/5 yerge barganda bir aқsaқal nūrāne kişi uçrap ey pādişāh
- 006/6 ne yerge barursiz dedi pādişāh bu merd-i kalangā қarap hūn
- 006/7 cigeridin bir āh tartıp yiglap bu sözni ayğani
- 006/8 firāқnıñ otida künde yanimen; hudāyimdin bir oğul tilep yiglarman
- 006/9 çarḥ-i felek birle elvānedurman; maḥa bir oğul ber dep zār yiglarman
- 006/10 kimge eyt ip yiglay başımdaki dāğımı; қаzā-i felek yaқti yürek bağırımı

- 006/11 bulbul erdim h̄azān urdi bāgımı; maña bir açılğan gül dep yığlarmen
- 006/12 Allāh saldi yıraklıqnıñ cebrige; qarārım yoq mēniñ oñdın solumge
- 007/1 tafşurdum tahtımnı vezīr kulumge; bī-ferzend ötkenimge dāg yığlarmen
- 007/2 Husrev èytur künüm āh birlen köçer; özüm ölgen künde çirāgım öçer
- 007/3 ecel kelip bir küni tonum fiçer; maña bir oğul ‘atā kıl dep yığlarmen
- 007/4 dep ol yolukқан h̄azret-i Hızır ‘aleyhselām erdi dediler kim sen
- 007/5 barıp h̄azret-i ‘Alīniñ kadem cāylaridin meded isti‘ānet tilegil
- 007/6 men du‘ā kılay dep ğayb boldi pādīşāh h̄azret-i ‘Alīniñ
- 007/7 kadem cāylarını istep tafıp tahāret tāze kılıp iki rek‘at
- 007/8 namāz oqup h̄azret-i ‘Alīniñ rūhlariğa muteveccih bolup nēme deydur qanı
- 007/9 teñrinıñ maħbūbi Aħmed Muħtār; sen ularnıñ nā’ibi bolğan ‘Alī sen
- 007/10 kudret bilen alıpsen şehr-i Hayberni; kāfirlarnı dīn yolığa salğan ‘Alī sen
- 007/11 dīn talaşıp kāfirlarnı kıldıñ bī-sersemā; kāfir ehli birlen kıldıñ mācerā
- 007/12 resūlallāh bardılar kunbez-i h̄azrā; çihiltelnernıñ serdāri bolğan ‘Alī sen
- 008/1 havz-i kevşer sākisi maħşer künide; yaşıl tuğlar kolda resūl yanında
- 008/2 altınçi kökte mi‘rāc tünide; resūlallāh yüzükin alğan ‘Alī sen
- 008/3 mu’min kullar bargusi behişt küncige; kāfir kullar bargusi dūzah rencige
- 008/4 resūlallāhğa kelgen şive-i kuruçqa; bismillāh dep koluñni salğan ‘Alī sen
- 008/5 ğarīb Husrev èyt ur şafā tıldın; bir zāt-i şerīfsin ‘Arab zemīnidin
- 008/6 neçe nevbet kāfirlar koldın; kısmet hudā birlen çıkқан ‘Alī sen
- 008/7 dep ol kēçe teveccuh kılıp közleri uykuğa bardi h̄azret şāh-i
- 008/8 merdānnıñ rūhānātlari h̄azir bolup aydi ki èy pādīşāh
- 008/9 Husrev H̄azret-i Haqq subhāne ve te‘ālā saña bir h̄atūniñdın iki oğul
- 008/10 bir h̄atūniñdın bir oğul bir kız ferzende berdi ammā on dört yaşığa
- 008/11 kirgende H̄azret-i ‘Āzrā’ıl ‘aleyhselām cānını kabz kıladur pādīşāh

- 008/12 silkinip oyғанıp dedi kim bu vaqtğičeliğ ferzendim yoğ
- 009/1 dep yiğlasam emdi ħudā-i te‘ālā ferzende berse on tört yaşıda
- 009/2 ölse men ferzende dāğıda neçük tākāt kılurmen dāğ-ı ferzendenin
- 009/3 ferzendesiz ötkenim bihrağdur emdi ordağa yanıp barıp
- 009/4 pādişāhlik taht bahtımni taşlap bu ħātūnlarımni talağ etey
- 009/5 bu ħātūnlardın ferzende vucūdğa kelse dāğ-ı ferzende bolğudek men dep
- 009/6 öyge kelip bī-fāyān ferzendeniñ i‘tibāri neme bolur dep neme deydur ħani
- 009/7 velī köñlüm bu tüşlerge ħōş bolma; bī-fāyān ferzendeniñ i‘tibāri olmas
- 009/8 ketkil başıñni alıp elge körünme; bu dunyā ħiçkimge vefādār olmas
- 009/9 bu köñlüm tınmaydur bozarmen barın; barıp tārāc eteyin ħanlığ defterin
- 009/10 otlarğa salayın dunyāniñ barın; böyle ‘ömrümde rüzgār olmas
- 009/11 bī-fāyān ferzendni tafıp nēteyin; ölgünçe ħudāyimğa kulluğ eteyin
- 009/12 barıp ħātūnları talağ eteyin; ħağğğa kulluğ kılğannıñ nāmūsi ‘ār emes
- 010/1 işitiñ yār ħasd eter bu cāne; cāngā āfet tüşti yoğtur gumāne
- 010/2 ‘imāretler kıldım boldi vīrāne; emdi ħiç kişiler bī-kār olmas
- 010/3 ne müşküldur teñrim ferzende bermise; bergen ferzendesi ħeriğünçe turmisa
- 010/4 ya bu ħusrev ölse ħiçkim körmese; mundın artuğ kişi şermsāz olmas
- 010/5 dep pādişāh ħusrev Mışrige keldiler ħātūnlarını cem‘ kılıp dedi kim
- 010/6 ey ħātūnlar ħudā-i te‘ālā sizlerdin ferzende berse on dört yaşıda
- 010/7 öler iken emdi sizler oğatıñlarıni kılıñlar dep hemme ħātūnlarını
- 010/8 talağ etip andın vezīr Ķāsımğa dedi ey vezīr maña
- 010/9 bir çāh ħazıp bergil men şol yerde ħudā-i te‘ālāğa tāt ‘ibādet
- 010/10 kılamen dedi vezīr Ķāsım bir ħālī yerde bir çāh ħazıp berdi
- 010/11 pādişāh kırğ künlük i‘tikāf olturdi kırğinci küni pādişāh
- 010/12 tātāret şikest kıluy dep ħazret-i ħudāvende te‘ālādın

- 011/1 H azret-i Cebr 'il 'aleyhsel mga ferm n boldi ki p di ah  ah ret
- 011/2  ikest k ladur an c yda bir kesekni  tegide tur an bir ni  ur ıl
- 011/3 menin  udretimni  ahide k lsun ta dir-i il h H azret-i Cebr 'il
- 011/4 bir  iy n  uretide bolup zehrini saldi p di ah
- 011/5 d d fery d  ekti vezir K sım ba lı  erk n-ı devletler tem m aldi a kirip
- 011/6 ta  irga n me boldi iken dep erdi p di ah hud -i te' l  ta dirige tedbir k lıp
bolmas iken dep h n cigeridin
- 011/7 z r z r h n ebr-i nevbah r yiglap  yt an mun c tları
- 011/8 ba ta yazılıptur bir n  k sımetim; c nga  fet t  ti yo tur  a atım
- 011/9 k n lde yo  erdi b yle niyetim; meger c nımga erdi zarar bolmasa
- 011/10 ma a bu i lardın b lek k sel bolmas; k n ke mes bu derdnin zevkidin bolmas
- 011/11 hekimlerde  ıdk -i 'amel bolmasa; te rinin tedbirli i ta dir bolmasa
- 012/1 sizge ba daki k rgen bu t  tur; t  se  ol y dımga k rgen bu t  tur
- 012/2 h kimler ay ani n  yaman n  i dur; te rinin ta dirige tedbir bolmisa
- 012/3 Husrev  ytur felek bozd   anımni; ot a ya ti menin gevher k nımni
- 012/4 r zi erdim te rim alsa c nımni; bir zam n hay l bolmasa
- 012/5 dep el i sa vezir K sım dedi ki  y h kem lar bu p di ahnin
- 012/6 k selige dev   yt aysızlar bolmasa hemminlarni  atli' m k lurmen
- 012/7 amm  p di ahnin t rt y z atmı  h kem si bar erdi
- 012/8 hi kaysilari dev  tapalmadılar amm  h kem lar arasında bir ki ik
- 012/9 molla bar erdi dedi kim p di ah hud -i te' l nin ta diriga tedbir
- 012/10 k l an sebebidin bu k sel 'araz bolupdur bu k selge h t nlar n b lek
- 012/11 dev  tapalmadu  p di ah yine evvelki kır  h t nlarını hemmesini
- 012/12  z nik hlarıga aldılar bu h t nlar arasında iki h t niga mu abbetlik erdi
- 013/1 birini n mini melike Zeref an yine birini melike M hi

- 013/2 derler evvelki kēçesi melīke Zerefşān birle hembeste boldi işbu çiyānıñ
- 013/3 zehridin iki oğul vucūdğa keldi ikinçi kēçesi melīke
- 013/4 Māhi birlen hembeste boldi bir oğul bir kız vucūdğa keldi bular
- 013/5 ħamiledār boldi toqız ay toqız sâ‘atide tevellud taftılar pādişāh
- 013/6 şikārda erdi söyünçe talebide kişi aldığa bardı ħātūnlarıñız
- 013/7 tevellud taftılar dep ħōş ħaber éyttılar pādişāh bī-fāyān ferzende tevellud
- 013/8 tafiptur dep ferzendinıñ şānige bu şi‘irni ayğani ħani
- 013/9 saña mundağ oğul bolmas; ħōş bolma köñlüm ħōş bolma
- 013/10 bu beş künlük devlet üçün; kelip keter nevbet üçün
- 013/11 fāyāni yoq ferzende üçün; ħōş bolma köñlüm ħōş bolma;
- 013/12 Ĥusrev éytur bu ferzende; ħaybāne bolma bende
- 014/1 tañla bolursun şermende; ħōş bolma köñlüm ħōş bolma
- 014/2 dep pādişāh ordasığa yanıp kelip çoñ ħātūni melīke
- 014/3 Zerefşān iki oğul tuğuptur pişānesige ħaradi kim
- 014/4 zālimliq ve bedħūyluq belgürüp turadur āħiri zālīm bolğusidur
- 014/5 andın melīke Māhinıñ ħaşığa kirdiler kim bu ħātūni bir oğul
- 014/6 bir kız tuğuptur bu oğulnıñ pişānesidin nūr a‘lā ‘arş
- 014/7 huveydā kılip turadur pādişāh bu oğlum evliyā tuğuluptur
- 014/8 dep çıkıp yete kündin kēyin bu ferzendelerge aq koymaq bolup
- 014/9 Mışri ħalqını hemmesini yigip yete kēçe kündüz aq toyini kılip çoñ
- 014/10 za‘īfesidin bolğan katta oğulğa Ziverbeg yene birine Ĥurşīdbeg
- 014/11 koydılar kiçik za‘īfesidin tuğulğan oğliğa şāhzāde
- 014/12 Hemrāhbeg kıziğa melīke Gülcemīle koydılar bu ferzendeler
- 015/1 yete yaşığa kirgende ħatne toyini kılip mektebge berdiler ammā şāhzādeler
- 015/2 arasında Hemrāhbeg azğina zamānda ‘ilm-i ħāl ‘ilm-i ħāldın ħaber

- 015/3 hūb haber alıp ‘āql ferāset birlen erdi yaşları
- 015/4 toközğa kirdi neçe zamān sipāgerçilikni ta‘līm berdiler
- 015/5 künleri bir şāhzāde beş yüzdin yigit hemrāh kılıp
- 015/6 şikār kılıp ‘ayş-u ‘işret birlen oynar erdi pādişāh erkān-ı devletleri
- 015/7 birlen çihār bāğda meclis oynar erdi pādişāh tüş
- 015/8 vaqti erdi köl lebide iki tüp reyhāngül bar erdi pādişāh
- 015/9 seyāhat kılıp tursa havādın bir kıyın kelip gülniñ günçesini
- 015/10 üzüp alıp çıkıp kettiler pādişāh bildi kim oğlanlarımniñ
- 015/11 ecelini uşbu kölde kördüm dep yıgladi ferzendelerige
- 015/12 qaradi kim her biri āftāb tal‘at muşteri sa‘ādettek turupdur
- 016/1 yaşını hesāb kılsa on üç yaşğa kirip
- 016/2 ferzendelerimniñ yene bir yillik ömri kalıpdur dep yıgladi
- 016/3 Kāsım vezīr dedi ki ey pādişāhım ferzendeleriniz aldiñızda ölse
- 016/4 hergiz tākat kılalmaslar maña koşup bersiñiz yiraq
- 016/5 bir şehirge alıp baray muddet bir yıl temām bolğanda ölse ölüm
- 016/6 haberini şihhat bolsa özini alıp kelsem dedi pādişāhğa
- 016/7 bu söz ma‘kūl bolup kıysi şehirge alıp barursiz dedi
- 016/8 vezīr şehristān-i Çīn māçīngā alıp barurmen dedi pādişāh
- 016/9 Husrev zār zār çün ebr-i nevbahār yıglap ferzendelerimni hūdā-i te‘ālāğa
- 016/10 tafşurdum dep kıysi munācātıni oqur ikenler
- 016/11 mundın barsañ Çīn māçīn şehrige; üç şāhzādemni saña tafşurdum
- 016/12 allāh saldi yiraqlıq.niñ cebrige; kızi kıoçqarımni saña tafşurdum
- 017/1 yakın yetti ular degen muddeti; men néyleyin fāyāni yoktur ferzendi
- 017/2 közümnñ rüşeni belimniñ kuvveti; köñül murādımni saña tafşurdum
- 017/3 bī-fāyān ferzendeni hūdā bermisun; yiraq bolsun bu yerlerde turmisun

- 017/4 elkişşa ölgenini közüm körmisun; kuş-i çenārımni saña tafşurdum
- 017/5 nihāl egip murādımğa yetmedim; sinam açıp sayesinde yatmadım
- 017/6 toy temāşā kılıp şafā tutmadım; çehri güli‘zārımni saña tafşurdum
- 017/7 ‘ākıl Kāsım sen sen mēniñ habībim; yalğuz Kāsım derdge bolsun tabībim
- 017/8 Husrev éyt ur hudāyim berse naşībim; bu ferzendelerimni saña tafşurdum
- 017/9 dep elkişşa pādişāh oğlanlarını Kāsım vezīrge tafşurdi; Kāsım
- 017/10 vezīr yol yürür bolup éyttilar kim Çīn māçīn şehriğe nēme
- 017/11 alıp barsam yaḥşi bolur dep kezer ve munādā kıldi ki
- 018/1 Çīn māçīn şehridin kelgen kişiler barmu neçende sevdāgerler
- 018/2 kelgen idi ulardın sordilar kim Çīn māçīn ḥāli
- 018/3 eḥvāli yoḡtur kıtlık belāsıdin hemme aş nān dep
- 018/4 cān beredur muni anlap vezīr Kāsım üç mıñ tevege ğalle
- 018/5 yüklep pādişāh Husrevdin ruḥşat ḥaşıl eylep
- 018/6 be-ṭaraf Çīn māçīn revān boldilar ammā şāhzāde Hemrāhbeg
- 018/7 hemşirem melīke Gülcemīledin ruḥşat alıp çıḡay dep
- 018/8 ḥarem sarāyğa kirip éy sıñlım bizler uzaḡ yerge seferge baramız
- 018/9 sizni ḥazret-i ḥaḡḡ subḥāne ve te‘ālāğa tafşurdum dedi Gülcemīle
- 018/10 ‘ākıl dānişmende erdiler iki dāne gevherni Hemrāhğa tutup
- 018/11 berdi dediler ki bir yerde mezār görüstanlık bolsa du‘ā-i ḥayr
- 019/1 kılıp ötsünler dep vedā‘laşıp be-ṭaraf Çīn revān
- 019/2 bolup biraderlerge yetip neçende menzil merāḥillarni ḡatı‘ kılıp
- 019/3 tevekkul deştige keldi bul cāyda Çīn Māçīnniñ ḡaravuli bar
- 019/4 erdi ḡaravulçilar sordi sizler nēme ādem ḡaysi yerge barursızlar
- 019/5 bular dedi ki bizler Mışri şehridin keldük Çīn māçīnğa ğalle
- 019/6 yüklep keldük ḡaravul kattasi dediler kim sizler işbu yerde

- 019/7 turuñlar men kirip pādişāhğa haber kılay kirsun dese
- 019/8 kiriñlar bolmisa şūmdın yanarsızlar dep qaravul başı pādişāhñıñ
- 019/9 qaşığa kirip taqşır pādişāhım Mışrı şehridin birmunçe kişiler
- 019/10 bu şehirge aşıq alıp kelgen iken dedi pādişāh hōşhāl
- 019/11 hurrem bolup nağra naqqārelerini çaldurup erkān-ı devletleri
- 020/1 birlen bularnıñ aldığa çıkıp şehirge teklif kıılıp ‘izzet
- 020/2 ikram birlen şehirge alıp kirdiler birdin mihmānhāne ta‘yın kıılıp
- 020/3 toşudılar bulardın pādişāh sordi kim bu aşıqlarnı
- 020/4 satarmusızler Ziverbeg Hurşıdbeg birmunçe altunğa satıp
- 020/5 üleşip alalı dep maşlahat kılaşıp turuşı hemān Hemrāhbeg
- 020/6 satmaymız belki Hudā yolida neźr kıldım demek hemān iki
- 020/7 akasınıñ nihāyeti açığı keldi şāhzāde Hemrāhbeg özige
- 020/8 tābi‘ aşıqlarnı bir yerge cem‘ kıılıp otrağa bir ma‘mūn
- 020/9 qadap koyup hazret-i haqq subhāne ve te‘ālānıñ yolida neźr kıldım
- 020/10 deyişi hemān hemme halā’iqlar yete kēçe kundüz toşup tüketelmedi
- 020/11 belki hemme halā’iķ toydi şāhzāde Hemrāhbeg sordi kim toyduñlarmu
- 021/1 hemme halā’iķ sayrap bolduq andın pādişāhñıñ sañlarığa
- 021/2 toşudi hemme sañlar toldi andın ma‘mūnnıñ uçığa bir
- 021/3 kök kebūter qonup ğayb boldi aşıqlar hem ğayb boldi
- 021/4 şāhzāde Hemrāhbeg aşıqlarnı alıñlar degen çağda deryālardın
- 021/5 su taştı meyveler fıştı güller açıldı pādişāh emir
- 021/6 vezirlerge qarap dedi ki mundağ kıtlıķ çağda aşıq
- 021/7 alıp kelgen ādemni neme kıılmaq kerek vezirler ve emirler dedi ki
- 021/8 taqşır pādişāhım mundağ kişi eger hayāt bolsa fir tutmaq
- 021/9 eger ölgen bolsa mezār kıılıp alsa bī-şek yaman bolmas pādişāh

- 021/10 hemme erkān-ı devletleri birlen kelip şāhzāde Hemrāhğa murīd boldi
- 021/11 şāhzāde Hemrāh mihmānhānede qur'ān tilāvet kılıp oltursa
- 022/1 Hemrāhniñ iki akası işikni acratıp kirip bizler bu
- 022/2 aşlıqlarni satali desek siz aşlıqlarınıznı
- 022/3 hūdā yolida neẓr kılurmusız dep Hemrāhni neçende kaltek
- 022/4 urdi Hemrāh dedi ki akalarım eger sizlerge dunyā kerek bolsa men
- 022/5 sizlerge hesābsız dunyā berey dep bāzūlardın iki dāne
- 022/6 gevherni berdi bular gevherni alıp çıķıp kettiler bir neçe zamān şāhzādeler
- 022/7 şehristān-i Çīn Māçīnda mutevaṭṭīn boldılar vezīr Kāsım
- 022/8 Mışridin çıķkanını hesāb kılıp baķsa on üç ay bolupdur
- 022/9 uluğlar éytķan muddettin bir ay kāmīl ötüptur vezīr
- 022/10 Kāsım hayāl kıldılar ki hāzret-i haķķ subhāne ve te'ālā bu ferzendelerge
- 022/11 'ömr-i dirāz bergenmukin henüz tirik yürüydur dep şāhzādeler
- 023/1 kaşığa kirip dediler ki emdi yurtımızğa yansaķ
- 023/2 bular hōşhāl hurrem bolup bir kēçede üzülüp şehirdin taşķari
- 023/3 çıķtılar bularnıñ keynidin çıķkan hālā'ıqlarnı hesāb kılıp körse
- 023/4 toķsan mıñ ādem Hemrāhniñ murīd muḥlişlarıdın çıķıptur
- 023/5 Şāhzāde Hemrāh dediler ki éy Kāsım vezīr şehirge kirip munādā
- 023/6 kılıñlar bir kişi bizniñ birlen Mışri şehrige barsa bargunçelik
- 023/7 aş nān berip Mışrige barganda yer su hoyla 'imāretler beremiz
- 023/8 Kāsım vezīr munādā kıldı yene toķsan mıñ ādem çıķıpturlar
- 023/9 cem' bir yüz seksen mıñ kişiler birlen Çīn maçīndin
- 023/10 çıķıp Mışrige ketip barsa yolda bir 'arabī şāhzādelernıñ
- 023/11 aldini tosap emānetni berıñlar şāhzāde Hemrāh dediler ki
- 024/1 bizlerde kaydağ kişiniñ emāneti bar iken 'arabī hāzret-i 'azrā'īl

- 024/2 ‘aleyhselām erdiler dedi kim sizlerde emr-i haqqdur cān emāneti
- 024/3 bar iken Hemrāh dedi kim cān emāneti bar bolsa hiç ‘ilāc yoqtur
- 024/4 imdi uşbu halklar bilen tört ağız söz kılaşıp rizālaşıp alay
- 024/5 dep hūn cigeridin āh tartıp nēme deydur qani
- 024/6 emri bolsa bu cebrin çıksa cānım elvedā; cān tenidin ayrılıp çıksa bu cānım elvedā
- 024/7 ma‘rifet éytmay ölerimiz bu zebānım elvedā; otuz iki fāre bu ten ustihānım elvedā
- 024/8 cümle turğan bu halā’iķ yār dostum elvedā; atani körmey cemālın anani zārın etip
- 024/9 ‘azrā’īlnıñ zaħmetidin emdi cānım elvedā; ‘āķil Qāsım sēni qoştı atamız serdār etip
- 024/10 qalma bizdin bī-hāber bu nuktedānım elvedā; her kişi cāndın keçip tüşse bu ‘işķ hicrige
- 024/11 bāz haqqdın qorqadurmen qalmıgaymen qahrige; men nēçük tākāt kılay cān açiğniñ derdige
- 025/1 kim ölüküm haberini berse Mışrı şehrige; ata anam Gülcemīle mihribānım elvedā
- 025/2 Hemrāh éytur haqq te‘ālā özidur haberi beşir; birni kıldı māh-i tībān birni kıldı karkerem
- 025/3 tahtım bahtımın taşlaban kılsam bu duniyādın sefer; rüzī kılgay haqq özi Hemrāhğa imān elvedā
- 025/4 dep bular aştın yıqıldılar Qāsım vezir bularni yatquzup turğanıda
- 025/5 ‘azrā’īl ‘aleyhselām cān algali qol sundi vezir Qāsım kördi ki
- 025/6 bu üç şāhzādenıñ cānı tırnaqlarıdın tartıp leblerige keldiler
- 025/7 vezir Qāsım derhāl qalenderlik libāsini kiyip ta‘ziyet tutup kızıl
- 025/8 ‘aşāni qolığa alıp éy halā’iķlar hudā-i te‘ālā va‘de kılıpdur du‘ā
- 025/9 mañğa yetse icābet bolur hemmiñlar āmin deñlar men hazret-i resūllāhtın
- 025/10 meded isti‘ānet tiley şāyed ki hudā-i tebārek ve te‘ālā

- 025/11 du‘āyimizni icābet kılsa ‘aceb emes dep vezīr
- 026/1 kıysi munācātni oķur ikenler munācāt-i vezīr Kāsım
- 026/2 üç oğuldur bir atadın törelgen; resūlallāh meded berer künūndur
- 026/3 bu nē āfet bu nē miħnet taħt pāre; Ĥusrev pādişāh Mışri ēlide taħt pāre
- 026/4 bu ölümge ķeriğunçe vaķt bare; resūlallāh meded berer künūndur
- 026/5 ķalendermen başımdadur kulāyım; evvel āħir sen sen mēniğ penāhim
- 026/6 bağışla bu bendeler ĥācetin ilāhim; resūlallāh meded berer künūndur
- 026/7 kızıl yüzi za‘ferāndek solmasun; ecel yetip şūm peymānesi tolmasun
- 026/8 cānı çıķıp başı çölde ķalmasun; resūlallāh meded berer künūndur
- 026/9 emdi bildim barur kelur yolumni; Allāh bilindürgil oğdın solumni
- 026/10 şāh merdān tutğıl mēniğ ķolumni; resūlallāh meded berer künūmdur
- 027/1 Kāsım der ‘azrā’īl alsa cānımni; tōkse yerge ķaķre ķaķre ķanımnı
- 027/2 otğa yaķti mēniğ gevher kānımni; Resūlallāh meded berer künūndur
- 027/3 dep munācāt berer kebi ķāzī elĥācet kılgandın keyin
- 027/4 ĥazret-i ĥaķķ subĥāne ve te‘ālā du‘ālarını mustecāb eylep nidā keldi ki
- 027/5 bu ferzendelerniğ ‘ōmri on dört yaştın ötmes erdiler
- 027/6 her birige yüz yigirme yaşlıķ ‘ōmr-i dirāz ‘aķā kıldım dep nidā-i ĥaķķ
- 027/7 işitildi bu ferzendeler ‘aķse urup ornidin ķoptılar hemme ĥalā’iķ
- 027/8 şād ĥurrem boldılar işbu mevzū‘-i mezkūrde ĥazret-i ĥaķķ subĥāne ve te‘ālāğa
- 027/9 ĥamd-u senā ēyttiler andın be-ķaraf Mışri revān boldılar bir neçe kün
- 027/10 menzil merāħillarnı tay kılıp Mışrige yettiler vezīr Kāsım atasığa
- 027/11 ĥaber bermek üçün şāhzādelerdin ilgeri çıķtılar
- 028/1 ilgeri barıp Mışri şehrige kirdiler vezīr Kāsım armuğdın
- 028/2 ötken zamān pādişāh taħt üstide olturar iken vezīr
- 028/3 Kāsımni körüp āh ferzendelerim dep bī-hūş boldılar

- 028/4 vezîr Kâsım selâm kıldı pâdişâh nazar salmadı ‘Alî bezulkeyyas
- 028/5 tört taraftın selâm kıldı pâdişâh bir kez ‘ilik almağaç
- 028/6 vezîr Kâsım ðillâ sazini kolığa alıp zâr zâr çün ebr-i nevbahâr
- 028/7 yiglap ferzendeleriñ keldi dep munâcâtni
- 028/8 pâdişâhım ‘arzım işit; cân birlen cānanıñ keldi;
- 028/9 Çin mâçin şehriğe ketken; hêterlik kervānıñ keldi
- 028/10 qalmadı kim sēniñ dāğıñ; açıldılar bātın bulağıñ
- 028/11 igem yandurdi çerāğıñ; ketken oğlanlarıñ keldi
- 029/1 sözüm yaşıñğa goyasi; düşmenleriñ gam gavğāsi
- 029/2 taht bahtıñ igesi; keremlik sultānıñ keldi
- 029/3 açıldı bir gūnce gülün; sayradı bāğda bulbuluñ
- 029/4 igem yandurdi çerāğıñ; tükenmes devrānlarıñ keldi
- 029/5 kâsım der kulnıñ atını; kulaq salgıl feryādini
- 029/6 haqq yetkürsun murādini; ketken oğlanlarıñ keldi
- 029/7 dep elkişsa bu sözlerni éytganidin keyin pâdişâh hūşiğa keldi
- 029/8 neçende tabaqlarda altun kümüşlerni vezîr Kâsımınıñ başıdın nişâr
- 029/9 kıldı nihāyeti in‘ām ihsān kıldı pâdişâh yete künlük yergiče
- 029/10 fāyendaz saldı lav leşkerleri birlen yete künlük yerde
- 029/11 şāhzādeler üçün muntażir turdılar kırk hātūnları hem çıqtılar
- 030/1 pâdişâh yiraqtın ferzendelerini körüp şād hurrem bolup uşbu
- 030/2 munâcâtni oqur ikenler qani mustahzar-ı şāh Husrev
- 030/3 şükri emdi qalğan bu dem; yene rūzgār oldi hazānlıq miñnet bāğım
- 030/4 kayta baştın gülzār oldi; açıñ hazīnelerizin fütūñlar hanlıq defterin
- 030/5 kördüm oğlanlarım yüzün; raqībler yüzi qara boldi; boldi köñlümnıñ murādi
- 030/6 köñül boldi bugün şādī; açılıp gamnıñ sevdāsi; kayta baştın pāre boldi

- 030/7 hūdā yetküzdi kemale; çekmes boldum āh nāle; tiz açılğan güller lāle lāle
- 030/8 bahtım pāre pāre boldi; Hüsrev éytur köñül hōşum
- 030/9 keldi bāz ketme gam kıayaşım; bugün kıondi devlet kıuşum
- 030/10 bahtım öyi merrar oldi dep elkıışsa oğlanlari aştın
- 030/11 özini taşlap atası birlen körüşüp şādmān boldılar
- 031/1 pādişāh dediler ki ilgeri kirip keteli bu hālklar arķamızdın
- 031/2 kirer dedi anda şāhzāde Hemrāh dediler ki éy ata hūdā-i tebārek ve te‘ālā
- 031/3 bizlerge uşbu hālā’iqlarını du‘āsını berekātidin
- 031/4 bizlerge cān berdi bizlerdin ilgeri maşsun bizler keynidin
- 031/5 maşarmız dedi Mışridin barğanlar taşsin āferin kıldı
- 031/6 yüz seksen mın ādemlerni şehirge alıp kirip her kıaysığa
- 031/7 yer su cāy mekānlar ta‘yīn kıldurup berdiler pādişāh oğullarığa
- 031/8 meclis tüzüp şāhzādeler birlen kelgen ādemlerni
- 031/9 ve Mışridin barğanlarni cuğlap yarlıg kıldı kim hīç ādem öyidin
- 031/10 ta‘ām yemeydur pādişāhlıktın yeydur dep kırk kēçe kündüzgiçelik meclis
berdiler elkıışsa bahār vaķtı
- 032/1 boldi bir kün pādişāh vezīr Kāsımğa yarlıg kıldı kim çihār bāğni
- 032/2 yasap meclis kılgıl üç oğlum kırk hātūnum erkān-ı devletlerim
- 032/3 birlen çıkıp üç kēçe kündüz bezme ‘işret kılıp köñlümni
- 032/4 hürsende kılıp kiremen vezīr Kāsım derhāl çihār
- 032/5 bāğni āraste pirāste kıldılar pādişāh üçünçi kuni
- 032/6 tüş vaķtida uħlap yatıp bir tüş kördiler kim
- 032/7 pādişāh tüşide özini bir çihār bāğda kördi kıızıl güller arasında
- 032/8 seyr temāşā kılıp yürür erdi aldığa kırk kız keldi
- 032/9 bu kıızlar arasında tufançe āftābdek bir melīke kelip pādişāhını

- 032/10 yanında olturdılar ol melīkeniñ qolıda bir ‘acāyib
- 032/11 cāndārni kördiler işbu sâ‘atide ol melīke ol cāndārğa
- 033/1 bir söz qatıp erdi ol cāndār altun qafes içidin çıqıp
- 033/2 heyhāt ādemizād dep külüp bir sayrap erdi āvāzi
- 033/3 mağribdin meşriqğiçe işitildi ağızıdın her reñ güller açıldı
- 033/4 qabaq qabaq güller saçıldı ol cāndārniñ ağızıdın bir fāre
- 033/5 ot çıqıp pādişāhniñ sīneside bende boldi pādişāh
- 033/6 sordi kim ēy melīke bu quş neçük quşdur melīke aydi bu bulbul-i gūyā
- 033/7 quşıdur pādişāh iltimas kıldı kim yene bir körsem ferīler dediler kim
- 033/8 eger satsaq nēme berursiz pādişāh dedi kim eger altun kümüş
- 033/9 deseñlar üç yüz atmış şehirde kırk hazīnedin altun bar
- 033/10 hemmesini berey eger şehir lāzim bolsa üç yüz atmış şehrimniñ hemmesini
- 033/11 berey eger ğulām deseñlar kırk mın ğulām berey dedi
- 034/1 kızlar tebessum kılıp dedi ki ēy pādişāh eger altun sorsañ
- 034/2 bizdın sorgıl bizler beş yüz yillik kūh-i qāf pādişāhniñ
- 034/3 nökerleri bolurmız kūh-i qāfniñ hemme tam torusları
- 034/4 altundın bī-ħācet eger ğulām deseñ neçende mın ğulāmlarımız
- 034/5 bar eger şehir deseñ neçende mın şehirllerimiz bar hemmedin
- 034/6 bī-ħācet pādişāh sordi kim qaydağ kılsam qolumğa kelur
- 034/7 kızlar dedi kim bir kim qadem rencīde kılsa qolığa kelur
- 034/8 pādişāh bularnıñ cāy menzillerini sorap ‘işq derdidin bir söz degeni
- 034/9 çin birle baqışlıq Cebrā’ıl pīri; tāze nevcivānım qaydın kelursen
- 034/10 şemsi kamer yüzlük zulfı ‘anberlik; közleri mestāne qaydın kelursen
- 034/11 atıñni sen maña ‘ayān eylegil; imdi kelgen cāyıñni beyān eylegil
- 035/1 iqlīmlarnıñ şāhini beyān eylegil; mēniñ uşbu çağımğa qaydın kelursen

- 035/2 nāzuk kollarını boyapsen yine; zerefşān zulfuḡni orapsen şāne
- 035/3 Yūsuf oḡşa mēni salma zindāne; Zuleyhā nişānım kaydın kelursen
- 035/4 dep aydi ol melīke cāy menzilini beyān kılıp nēme deydur ḡani
- 035/5 mēni sorsaḡ ferizātınḡ ḡilimen; aşlım şehr-i şebistāndın bolurmen
- 035/6 fehm eyleseḡ çin şehriniḡ māhimen; ḡazāni yok ḡülistāndın bolurmen
- 035/7 ‘azrāniḡ hemdemi deryā vefāsi; ‘ālemnı köydürdi vāmıḡniḡ āhi
- 035/8 aşlımni sorsaḡlar feriler şāhi; yāḡūtluḡ gevher kānidin kelurmen
- 035/9 eger āşkāre etsem sırr pinhānım; beş yüz yillik yol bolur mēniḡ mekānım
- 035/10 aşlımız ferizāt yoktur nişānım; bilseḡ şehr-i şebistāndın kelurmen
- 035/11 Şāhrūḡ şāhniḡ kızi aşlım bir ḡüldur; ḡamidin ferizātlar şeydā bulbuldur
- 036/1 tā ölgünçe ikrārım şoldur; fehm eyleseḡ şebistān şehridin kelurmen
- 036/2 degendin keyin pādişāh sordılar kim özleri ferizātmu ādemizādmu
- 036/3 melīke eytti men aldiḡizda bir kaçay eger koḡlap tutup alsaḡız
- 036/4 ādemizād bolmisa ferizāddurmen pādişāh ḡoş bolḡay
- 036/5 dedi ol melīke kaçti pādişāh koḡlap yetelmidi melīke ḡaḡḡah
- 036/6 birlen bir külüp aldidin ḡayb boldi pādişāh bir āh tartıp
- 036/7 uyḡusidin oyḡandı pādişāh ol cāndārniḡ ‘işḡida
- 036/8 tākāt kılalmay zār zār çün ebr-i nevbahār yiglap otḡa
- 036/9 tüşken ala ḡurt mişāllik yumalanıp baḡrını şol yerge
- 036/10 yaḡıp bi-hūş boldılar vezir başlıḡ bi-temām erkān-ı devletler
- 036/11 kirip pādişāhdin ḡāl eḡvāl sordi
- 037/1 pādişāh erkān-ı devletlerige ḡarap ‘işḡidin sözleḡey:
- 037/2 nāḡehān kördüm bir bāḡda özümni; barçe bulbullar turup feryād eyledi
- 037/3 yitürdüm aḡzımdın sözler sözümni; ‘āḡlımni serāsime berbād eyledi
- 037/4 ḡafes içre kördüm bir ḡuş-i naḡş; cānımni eyledim şol yerde pişkeş

- 037/5 bu felek öçürdi bād-i bir nefes; ‘āqlımnı alıp özige şeydā eyledi
- 037/6 yigilip keldiler bir neçe kızlar; her birsi tūṭıñın sözini sözler
- 037/7 ‘arzımnı işitiñ şāhib-i temizler; cādūgerler meni cādū eyledi
- 037/8 ani bilip oyğandım boldı gumāne; ecelge bu iş boldılar bahāne
- 037/9 hicrān oti tüşti bu cāne; bu kısmetler maña cibār eyledi
- 037/10 ḥaber éytur bu devrān belā zārım; imdi terk eyledim nāmūsar ‘arım
- 037/11 körmegünçe yoqtur şabr qarārım; gūyā ‘āşiklik meni izhār eyledi
- 038/1 dep dediler kim éy emirlerim men tüşümde andağ bir kuş
- 038/2 kördüm kim ol kuşnıñ tumşuqları yāķūtın
- 038/3 kanātları yāķūt zeberceddin kıyruğları zumruddın
- 038/4 ayakları mervāyiddin turnaqları mercāndın bu şıfatlar
- 038/5 bilen kıadd-u kıāmetini tüzüp andağ bir sayrap idi
- 038/6 āvāzi mağribdin meşriķge işitildi zemīn zamān
- 038/7 mekīn mekān kūh deşt beyābān sīmābdek erip su
- 038/8 boldı ol kuşka ‘āşik bīkarār boldum bir kişi kim uşbu kuşnı
- 038/9 tafip alıp kelse tāc tahtımnı berey vezīr dedi kim
- 038/10 éy pādişāh-i ‘ālem andağ kuş bu ‘ālemde yoqtur eger bolsa
- 038/11 kūh-i kıāfta ferīzādeler şehride bardur anıñ yoli beş yüz
- 039/1 yillik yol kıaydağ ādemizādnıñ kıademi yeter bu işka
- 039/2 nēcük tedbīr kıılmaķ kerek hemme leşkerlernıñ başları
- 039/3 töben salıgılık hīķkimdin nidā çıķmadi āḥir’ul-emr
- 039/4 vezīr Kıasım dedi kim éy pādişāh-i ‘ālem içideki şehirlerge elçiler
- 039/5 ibersek ve éytsaķ pādişāh Ḥusrev dediler
- 039/6 éy Kıasım vezīr siz éytsañ şāyed ki siznıñ
- 039/7 kıademiñiznıñ berekātidin Ḥudā muyesser eylese ‘acāyib emes

- 039/8 vezīr Qāsım cabduġ rastlap ‘ālem içideki şehirlerni
- 039/9 istep muddet-i bir yilda qayıtp keldiler pādışāh
- 039/10 pīşbāz aldıġa çıqıp hāl aḥvāldın kēyin qıuşı
- 039/11 sordılar vezīr Qāsım hıç yerdin nām nişān
- 040/1 tapalmadım pādışāhnıñ derdi kündin ziyāde boldi
- 040/2 pādışāhnıñ Ziverbeg Hırşıdbegler aka uka maşlaḥat
- 040/3 kılaşıp dediler ki atam tüşide körġen qıuşni
- 040/4 herkim tafıp keltürse pādışāhliqni berur imiş
- 040/5 bizler tafıp keltürsek birimiz pādışāh birimiz vezīr
- 040/6 bolup köñlimiz ḥāhlaġan işlerni kılsaq
- 040/7 atamız birle hemrāhni deryāġe taşlasaq dep
- 040/8 maşlaḥat kılıp atasıdın ruḥşat alıp yolġa revān
- 040/9 boldılar ammā şāhzāde Hemrāhbeg medresede ders
- 040/10 oqur erdi akaları qıuş istep ketkenini
- 040/11 añlap men hem baramen dep ruḥşat tiledi
- 041/1 pādışāh dediler ki ēy cānım balam ol qıuş barmu yoqmu sendin
- 041/2 bir sā‘at ayrılurġa ṭāqatım yoqtur iki akañ ketti sen
- 041/3 mēni dāġ ḥasretide qoymaġaysen dep nā‘ilāc Hemrāhġa
- 041/4 ruḥşat berip zār zār yıġlap ḥūn cigeridin āh tartıp
- 041/5 bulbul bızār dāstān yanlıġ bu naẓımni oqudılar
- 041/6 sēniñ üçün iberdim iki akañni; sen hem taşlap etmegil mēni Hemrāhım
- 041/7 kündin küñge boldi bu elem ziyāde; derdni salma içimge cānım Hemrāhım
- 041/8 pırler degen on tört yaşıda dep; oġlanlarınıñ peymānesi toldi dep
- 041/9 ḥōş vaqt boldum yene ḥayāt qaldı dep; cudā boldum men sendin cānım
Hemrāhım

- 041/10 mundın yürüp beş yüz yilda kelmessen; imdi bilsem bu diyârğa kelmessen;
- 041/11 atañ kılğan naşihatni almassan; kaydağ kılur qeri atañ Hemrâhım
- 042/1 başıñdın örgüley oğlum Hemrâhım; ayrılıp men sendin neçük kılurmen
- 042/2 unutmağıl mēni Hemrâh her zamān; dāğ hasretide qoymağıl mēni Hemrâhım
- 042/3 ğarīb Husrev éytur yiglap yürekim; sensiz yürüp harâb bolur aḥvālım
- 042/4 tâc tahtımnı yene kimge bereyin; hudâyimğa tafşurdum sēni Hemrâhım
- 042/5 dep pâdişâh Hemrâhğa ruḥşat berdiler Hemrâh anası melîke Mâhinıñ
- 042/6 qaşığa kirdi anası Hemrâhğa hūn cigeridin bir söz kılğanı
- 042/7 güller anda gül bolmidi; gül ğunçesidin ayrılmağı
- 042/8 açılıban saçılmadı; güller yanlığ cānım balam
- 042/9 mēni qoyduñ hem dāğıda; taşlap kettiñ âhir qağda
- 042/10 bulbul qaldı güllük bâğıda; hōş ketiñiz cānım balam
- 042/11 Hızır bobam yoldaş bolsun; ‘Alī firim meded kılsun
- 043/1 meded kılıp yolğa salsun; hōş ketiñiz cānım balam
- 043/2 sensiz anañ neçük eter; sen yoq bizdin devlet keter
- 043/3 kündin künge bolduq beter; hōş ketiñiz cānım balam
- 043/4 dep Hemrâhnıñ başıdın fervānedek çörgülüp
- 043/5 bir ruḥşat berişi hemān sıñlesi Gülcemīle bir söz taşlağani
- 043/6 üç akam kirdiler bir yolğa; qadem qoydi deşt çölge
- 043/7 dāğlar qoydi yürekimge; qarındaşım akam ketti
- 043/8 devāsızğa dermān yetti; pīrler éytқан muddet yetti
- 043/9 nevbet emdi bizge yetti; qarındaşım akam ketti
- 043/10 qanlar aqar köz yaşımdın; hūşum ketti öz başımdın
- 043/11 felek titrer nālışımdın; qarındaşım akam ketti
- 044/1 dep Gülcemīle otğa tüşken ala qurt mişāllik yumalanıp

- 044/2 yigładi ammā Hemrāhniḡ raḡimesi kelip nēme deydur ḡani
- 044/3 uzaḡ yolḡa ketti deban köñlüḡni bozma; amān bolsaḡ bir zamān yanıp kelurmiz
- 044/4 ayaḡiḡni çāk urup ve yaḡāḡni yirtma; esen bolsaḡ bir zamān yanıp kelurmiz
- 044/5 yigłamaḡ ḡarındaşım ḡādir igem bar; igem buyrasa sizler bizdīn nē ḡam bar
- 044/6 meded ḡılır her ḡaçan ‘Alī fīrim bar; amān bolsaḡ bir zamān kelurmiz
- 044/7 Hemrāh ēytay sizge pezmān derdimni; ḡudā bilur içimdeki sırrımni
- 044/8 esen ḡılsa igem mēniḡ başımni; esen bolsaḡ her zamān yanıp kelurmiz
- 044/9 dep Hemrāh ata ana sıḡlesi birle ḡoşlaşıp yolḡa revān boldi
- 044/10 atası bir fersenḡ yerge uzatıp yandi elḡişsa Hemrāh
- 044/11 ata anasıdın ayrılıp üç kēçe kündüzde iki aḡasını
- 045/1 arḡasıdın yettiler akaları Hemrāhni körüp aḡiḡi keldi
- 045/2 şāhzāde Hemrāh dediler kim ēy akalarım köñlüḡızlarni
- 045/3 yaman ḡılmaḡlar sevdāḡerniḡ yoli bir rizḡi başḡadur men hem
- 045/4 sizler birlen bir yolḡa maḡmasmen bu işni ḡazret-i ḡaḡḡ subḡāne ve te‘ālā
- 045/5 ḡaysimizḡa buyrasa şunıḡ ḡolıdın küşāde bolḡusidur
- 045/6 dep ketip barur erdi bir yerde üç aça yol feydā
- 045/7 boldi bir ḡara taşḡa ḡaḡ fütüpdur ki her ḡişiniḡ ḡademi
- 045/8 bu yerge yetse oḡ ḡaraftaki yolḡa kirse şıḡḡat selāmet yanıp
- 045/9 kelur otra yolḡa kirse ya kelur ya kelmes çep ḡoldaki yolḡa kirse
- 045/10 ilelebed selāmet kelmes dep fütüpdur ammā
- 045/11 iki akasi āsān yolḡa kirdi şāhzāde Hemrāh barsa kelmes
- 046/1 yolni iḡtiyār eyledi ammā üç tal oḡ nişāne ḡılıp ḡoydi
- 046/2 ḡaysimiz tiz yanıp kelsek oḡimizni tanup alurmiz
- 046/3 dep ḡoşlaşıp yolḡa revān boldilar mānende keldük
- 046/4 elḡişsa şāhzāde Hemrāhniḡ serḡüzeştilirige Hemrāh akalarıdın

- 046/5 ayrılıp üç keçe kündüz yol yürügendin këyin bî-nāgāh aldığa
- 046/6 bir aķsaķal ādem uğradi Hemrāh körüp Çîn māçînnıñ
- 046/7 yolida uğrağan ‘azrā’îlni ĥayāl kılıp nihāyeti ķorķti
- 046/8 kördi kim sarığ ton uğasida yaşıł ‘aşā ķolıda aķ destār
- 046/9 başıda kefiş mesh futida pîşānesidin nūr ‘ālem-i ‘arşge
- 046/10 huveydā kılıp turadur ol kişi Hemrāhni körüp pîşbāz
- 046/11 kelip selām kıldı Hemrāhniñ ķolıdın tutup aydı ki
- 047/1 éy ġarīb bî-çāre öz yurtuğdın ayrılıp belā-i miĥnetke
- 047/2 özününi giriftār kılıp bu çöl beyābānda ķaydın kelip ķayda
- 047/3 barasen dedi Hemrāh aydı allāh te‘ālā ata ĥizmetide maņa yüz
- 047/4 yigirme yıl ömr-i dirāz bergen ata ĥizmetige çıķtımmā kelur kelmişimni
- 047/5 ķarāri yok bilmesmen nē yerge barurmen ki dedi ol ķeri kişi
- 047/6 aydı éy ferzende saņa muntaşir erdim elĥamdulillāh bugün taftım bir neçe
- 047/7 sözüm bar ķabül kılgıl dedi Hemrāh ĥüb bolđay dep
- 047/8 tevāzu‘ birlen turdı ol ķeri kişi ‘aşāsini yerge ķadap ķoyup
- 047/9 şāhzāde Hemrāhge ķarap ķaysi munācātıni oķuydur ķanı
- 047/10 çıķıpsen Mışrıdın Hemrāh; devām Allāhni yād eyle
- 047/11 kiripsen deşt ara çölge; devām Allāhni yād eyle
- 048/1 ĥudāvende ‘atā kılsun; murādıñni igem bersun
- 048/2 Resül Allāh meded kılsun; devām Allāhni yād eyle
- 048/3 kiripsen deşt ara çölge; ĥeķerlik bir yaman yolđa
- 048/4 ketersen baş berur yolđa; devām Allāhni yād eyle
- 048/5 bişārettur saņa sözler; ‘amelsizler yaķın kózler
- 048/6 bolur ‘āşik saņa kızlar; devām Allāhni yād eyle
- 048/7 çıķıpsen ata ĥizmetide; riyāzet birle miĥnette

- 048/8 meşakkat deşt külfetide; devām Allāhni yād eyle
- 048/9 kişi rāst yolğa ‘amel kılmas; riyāzetke qadēm qoymas
- 048/10 qara işqa zamān yetmes; devām Allāhni yād eyle
- 048/11 sēniñ zulf-i tariñğa; yetersen irem bāğığa
- 049/1 qoyarsa hem bu derdiñge; devām Allāhni yād eyle
- 049/2 dep ançinān naşihatlarıni kılıp aydi ki oğlum
- 049/3 mundın yürüp üç kēçe kündüzde bir mergzārga yetersen
- 049/4 anda bir galğale mācerā bardur ol cādūgerleriñ mekāni
- 049/5 turur anıñ iki emcikige cerāḥat feydā bolğandur bir cezirede
- 049/6 bir bulaq bardur ol bulaqğa kim ki emcikini salse zehrni
- 049/7 ol bulaq aladur p̄irler o cādūni ‘ilm ḥikmet birle
- 049/8 anda bend kılgan yigirme bir künniñ buyüzi ol bulaq
- 049/9 başıda turur bulaqtın yiraq baralmaydur mekāniğa baray
- 049/10 dese emcikiniñ derdi ziyāde bolup tāqat kılalmaydur
- 049/11 qarasi alte ayda yaḥşi boladur añağičelik siz barıp
- 050/1 yanıp kelursiz anıñ mekāniğa bargan ādem tirik qalmas
- 050/2 ḥālā ol cādūger mekānıda yoqtur t̄iz bargaysiz ol yerlerde
- 050/3 āb-i cārīlar aqıglıq köllerde su toşqarıglıq
- 050/4 neçende kısım ta‘ām muheyyā kılıglıq bisāt ḥāyi reñgäreñ salıglıqtur
- 050/5 töfesiğe çıqmañ ol ta‘āmlardıñ hergiz yemeñ
- 050/6 töfesi oçuq yerde uyqulamañ bu cādū yaman
- 050/7 kāfirdur nēmerselerini t̄ilsimāt birlen bende kılgandur
- 050/8 periz kılgaysız andın iştik ötüp ketiñ otuz kün
- 050/9 yürüp bir tağqa yetersiz ol tağniñ qaşıda bir yaşıl kunbez bar
- 050/10 ol yerde bir bulaq bar ol bulaqta ğusl ṭahāret

- 050/11 kılıp ol kunbezde bir kēçe qonup ötkeysiz dep temām
- 051/1 maḥfī sözlerni éytip Hemrāhni yolğa saldi özi
- 051/2 ğayb boldi ol qeri kişi ḥazret-i Hızır ‘aleyhselām
- 051/3 erdi özlerini āškāre kılmadı elkişsa Hemrāh Hızırdın
- 051/4 ayrılıp üç kēçe kündüzdin kēyin cādūgernıñ
- 051/5 mekānığa yetip bardılar kördi ki bir sebzearlıqta bir mergzārliq
- 051/6 bāğ bustān ‘imāretler birle āraste dirahıtlar
- 051/7 çendān bar turur bāğnıñ eṭrafida ādemnıñ ölükinıñ
- 051/8 ḥadd-i ḥesābi yoqtur arıqlarnıñ suyu
- 051/9 qaynap mevc urup turadur bisātlar salıqlıq
- 051/10 ḥundalarda elmalar tızıklıq fiyālelerde şarāblar
- 051/11 toşqarıqlıq gūnāgūn meyveler fişıqlıq cāndār
- 052/1 bulbullar bizār dāstān yañlıq sayraşıp turadur
- 052/2 Hemrāh muni körüp temāşā kılıp ölüklerni körüp
- 052/3 hūşidin ketip yene hūşığa kelip sā‘at
- 052/4 yıqlap ḥıçqaysisığa iltifāt kılmay beder ketti otuz
- 052/5 kün yol yürğendin kēyin bir tağ numāyān boldi tağqa çıqıp
- 052/6 qarasa yanıda bir yaşıl kunbez bir bulaq turadur şāhzāde
- 052/7 Hemrāh bulaqda ğusl ṭahāret kıldi ammā ḥōşbüy
- 052/8 giyāhlar ḥesābsız idi Hemrāh şükür namāzidin fāriğ bolup
- 052/9 ol kunbezde zikr-i Allāhğa meşğül boldi ammā kunbez ḥazret-i
- 052/10 sultān uveys el qarānnıñ cāy maqāmi
- 052/11 erdi tün ḥişse boldi hemrāhniñ közi uyquğa bardi
- 053/1 kördi ki āsmāndın bir altun taht ol taht
- 053/2 üstide bir baht ya‘nī Ḥazret-i Muhammed Muştafa

053/3 Şallallāhu ‘aleyh ve sellem başlıg cem‘ enbiyā evliyā Hāzret-i Ādem

053/4 şalavāt allāh ‘aleyh al şalavāt vesselāmgiçe hāzret-i sultān

053/5 uveys el qarānlar hemmeleri ol kunbez içige pur toldi

053/6 Hāzret-i resūl ‘aleyhselām dediler ki yā şāh-i Merdān

053/7 siz kūh-i kāfğa barıp şehr-i şebistāndın Şāhruḥ

053/8 şāhnıñ kızi Hūrīlikāhanni alıp keliñ şol

053/9 sâ‘at alıp keldiler yene aydılar yā ‘Alī behişt şarāb-un-ṭahūr

053/10 alıp kelgeysiz bir sâ‘atte kadehlerde

054/1 şarāblarni muheyyā kıldi Hāzret-i-Ekrem şallallāhu ‘aleyh

054/2 vesselām dediler ki ey Hūrīlikā kōpgıl bizlerge sākī

054/3 bolgıl Hūrīlikā kōfup hemmelerge bir kāsedin mey berdi

054/4 Hemrāhğa kelgende toḥtap qaldi resūlallāh ‘aleyhselām aydılar

054/5 ey Hūrīlikāğa hem mey bergil anda şāhzāde Hemrāhğa bir fiyāle

054/6 mey tuttılar şu sâ‘at Hūrīlikānıñ ağızıdın bir pāre

054/7 ‘ışk oti çıqıp sīneside bende boldi Hemrāhnıñ

054/8 ağızıdın ve belki sīnesidin bir pāre ot çıqıp Hūrīlikānıñ

054/9 sīneside bende boldi resūl ‘aleyhselām aydılar

054/10 yā ‘Alī siz Hemrāhğa vekīl boluñ ey uveys qarān

054/11 siz Hūrīlikāğa vekīl boluñ yā ‘Ömer siz bu ferzendelerni

055/1 nikāh kıluñ Hāzret-i şāh Merdān Hemrāhğa vekīl boldi

055/2 hāzret-i şultān uveys el qarān Hūrīlikāğa vekīl boldi

055/3 hāzret-i ömer ḥattāb rażiyallāhu ‘anhu nikāh kıldi

055/4 Hāzret-i resūl ‘aleyhselām cem‘ aşhāb yārānları birlen guvāh

055/5 boldılar andın kēyin şāhzāde Hemrāh Hūrīlikānıñ cāy

055/6 menzillerini sorap bu beytni āda kılganıdur

055/7 tüşümde kördüm men ey yārim men seni; kayda bolur ey yārim mekānıñ seniñ

055/8 otğa salıp örteđiñ emdi bu cānımni; kayda bolur ey yārim mekānıñ seniñ

055/9 bir kāsede mey tuttuñ kunbez içide; cemālınıñni kördiler Hemrāh tüşide

055/10 hayrān bolup yürürmen seniñ ‘ışkıñda; kayda bolur yārim seniñ mekānıñ

055/11 dep aydi Hürilikā Hemrāhğa cevāb bergenleri nazım

056/1 ašlım mēniñ ferizād nišanım mēniñ; beş yüz yillik yol bolur mekānım mēniñ

056/2 ašlımni sorsañlar periler šahi; irem bāğıda bolur mekānım mēniñ

056/3 Šahrūh šahnıñ kızımın ašlım ferizād; Kūh-i káf içide bolur mekānım mēniñ

056/4 şundağ yürseñ beş yüz yilda yetersen; irem bāğıda bolur mekānım mēniñ

056/5 dep erdi āh tartıp yiglap aydi Hürilikā beş

056/6 yüz yillik yol bolsamu seni istep tapmaslıqğa

056/7 hiç çārem yoqtur dedi anda Hürilikā aydi ki ey Hemrāh bu sırnı

056/8 hiç kişige izhār kıлмаğaysen yene kırk künde mēniñ menziligē

056/9 yetersen ammā sendin aşuğrağ özüm isteydurmen

056/10 šāhzāde Hemrāh dedi ki ey Hürilikā siz ādemizādmu ya ferizādmu

056/11 Hürilikā aydi ki ey Hemrāh sizniñ aldiñızda bir kaçay

057/1 koğlap tutup alsañız ādemizād eger koğlap

057/2 tutalmasañız ferizādmın Hürilikā Hemrāhniñ aldidin kaçtı

057/3 Hemrāh koğlap yetelmedi Hürilikā kaħkah birle külüp

057/4 ğayb boldi resūlallāh hemme ašhābları birlen ğayb

057/5 boldi Hemrāh āh tartıp oyğandi baqsalar tüşü iken

057/6 Hemrāh zār zār yiglap Hürilikāniñ ‘ışk mu muħabbitide kaçtı

057/7 munācātıni oquydur қani munācāt-i Hemrāh

057/8 kādır allāh dergāhıñğa sığındım; men neyleyin yārimdın beyān bolmasa

057/9 yārimni dep öler boldum bu çölde; ne yerde bolğani ‘ayān bolmasa

- 057/10 körüdi tüşümde bu nêçük cāndur; çihiltelnin degeni maña cevābdur
- 057/11 meger teñrimdin yene kelgen hiñābdur; qurup qanım bahtım giryān bolmasa
- 058/1 keter boldum barsa kelmes yol bile; bu yol barur āñir bir cāy menzile
- 058/2 köñülni tilegil Allāhtın tile ; yanmağ bolmas maña rāzī bolmasa
- 058/3 Hemrāh isterdi emdi gül yüzlük yār sen; ahtarayın emdi dunyānıñ barın
- 058/4 köñöldin öçürdi şabr qararın; dil cānım bu mekānida bolmasa
- 058/5 dep ornidin qofup gısl şahāret ba‘dez bāmdād yolğa revān
- 058/6 boldi atasınñ hizmetige çıqқан qısnıñ hevesi anıñ
- 058/7 hayālidin çıqıp ketiptur bī-nāgāh yolidin azdi
- 058/8 Hemrāh yiglap turup erdi başıda bir torğay sayrap
- 058/9 turdi Hemrāhnıñ köñli bozulup ol torğayğa qarap
- 058/10 hūn cigeridin āh tartıp bu mustahzarni oqıdi
- 058/11 hudā bizni yaratti; böyle arman içinde
- 059/1 özüm gārībliqde; men yürekim qan içinde
- 059/2 nêçük istep taparmen; bu çöllernıñ içinde
- 059/3 barçe kişi ‘işretide; men bu arman içinde
- 059/4 men yārımni tapalmay; qaldım hicrān içinde
- 059/5 yıraqlıqñıñ derdinıñ; bolurmikin devāsi
- 059/6 her kim ‘āşiq bolsalar; ölmek anıñ devāsi
- 059/7 maşşer küni hudādur; ‘āşiqlarınıñ guvāhsi
- 059/8 mecnūn kebi başımda; bu qıslarnıñ obasi
- 059/9 ferhād kebi nālān men; bu çölistān içinde
- 059/10 havādaki boz torğay; sayramisañ nê bolğay
- 060/1 gārīb bolğan cānımni; qıynamasañ nê bolğay
- 060/2 sayrasañ tılıñ açıp; bir gef sorsañ nê bolğay

- 060/3 raḥīm kılıp ḥālimğa; yol körsetsen né bolğay
- 060/4 ḥōşmu yaman azıqtım; bu çölistān içide
- 060/5 uzaq yerdin kelipmen; yārni istep kelipmen
- 060/6 Ḥūrīlikā yārımdın; bersen ḥaber né bolğay
- 060/7 maña yoktur ğamguzār; yolda boldum ḥār zār
- 060/8 yārım turur gül‘izār; yol başlasaḡ né bolğay
- 060/9 Hemrāh yığlap bu yerde; ḥayrān yürür bu çölde
- 060/10 toğay sayrap seherde; Hemrāh bolsaḡ né bolğay
- 060/11 dep yığlap turdılar elkişsa Ḥūrīlikā toğay şüretide
- 061/1 bolup kelip erdi ol toğay yerge tüşüp
- 061/2 Hemrāhnıñ aldığa yorgulap alıp yürdi miqdār-i bir
- 061/3 fersen yol başlap yürdi andın oḡ
- 061/4 tarafge uçup kettiler aḡağıçelik taḡ attılar
- 061/5 andın şāhzāde Hemrāh kırk kün yol yürüp bir beyābānda
- 061/6 ketip barur erdi bī-nāğāh aldığa bir ėgiz kum keldi anıñdın
- 061/7 hiç ‘ilāc bolmadı ammā Hemrāh ölgeli az qaldı
- 061/8 Hemrāh köñlide yığlap dedi kim mēniḡ ecelim uşbu
- 061/9 yerde iken dep ḥāli taḡ bolup ḥudā-i te‘ālāğa
- 061/10 sağınp bu munācāt berer kebi kızı
- 061/11 elḥācet kılıp kıysi mustezādni oқur ikenler
- 062/1 yoқtın mēni bar eylegen bir u bar; ‘aceb künlerni saldıḡ başımge mēniḡ
- 062/2 sen kerem sen mende yoқtur ihtiyār; bir ferizād kirdiler tüşümge mēniḡ
- 062/3 mundın kıtulmaşımni özüm bilurmen; fa‘ilim ėytip bu mekāḡa kelurmen
- 062/4 aşsız susız bu çöllerde ölermen; karga kızğunlar toyar goşumge mēniḡ
- 062/5 kadir mēni kerem birle kıtkarsa; felek mēni bu ḥeṡerdin ötkerse

- 062/6 igem raḥīm eylep özi yetkürse; aḡa ini qarındaşlarımğa mēniḡ
- 062/7 Hemrāhcān der emdi özüḡ fehm eyle; yārdın cudā tüşüḡ vahm eyle
- 062/8 bir ‘āşī ḡuluḡmen igem raḥīm eyle; közümdin aḡḡan ḡanlıḡ yaşımge mēniḡ
- 062/9 dep erdi elḡişşa Hemrāhnıḡ sīnesige endek şamal kelip
- 062/10 tegdi andın bir bulut feydā bolup bir sâ‘at simsim
- 062/11 yamḡur yaḡdı ḡum ḡatıp yol açıldı Hemrāhnıḡ
- 063/1 aldıḡa ḡaybtın bir desturḡān feydā boldi Hemrāh açıp
- 063/2 kördi kim iki arfe nāni bar iken yep toydi Ḥazret-i ḡaḡḡ
- 063/3 subḡāne ve te‘ālāḡa şükür şenālar éytip du‘ā ḡıldı
- 063/4 desturḡān ḡayb boldi Hemrāhḡa ḡüb ḡuvvet ḡaşıl boldi
- 063/5 biraz yolḡa revān boldilar bir neḡe sâ‘attın kēyin ḡumniḡ
- 063/6 üstige çıḡtı şamal kelip Hemrāhnıḡ aldini
- 063/7 tosap nē yerge barasen dedi Hemrāh yārimniḡ ḡihār bāḡıḡa
- 063/8 baramen dedi şamal éytti sendin men ilgeri baramen
- 063/9 dedi şāhzāde Hemrāh dedi ki mendin ilgeri barur bolsaḡ
- 063/10 yār mihribānımḡa selām degeysen dep
- 063/11 zār zār ḡün ebr-i nevbahār yiḡlap şabādın selām ibergeni
- 064/1 éy bād-i şabā feyāmımni; Ḥürilīḡāḡānḡa yetkür
- 064/2 mēniḡ ‘arz selāmımni; Oşul mestānege yetkür
- 064/3 merd bolup tutḡıl özüḡni; ḡam sarḡaytur yüzüḡni
- 064/4 teḡrim üçün bu sözüḡni; tınmay şol yārimḡa yetkür
- 064/5 oşul şāhḡa bolsam nöker; ḡanım dāḡil bolsam töker
- 064/6 sözi şirīn lebi şeker; ḡunḡe ḡendānımḡa yetkür
- 064/7 Hemrāhcān derler atımni; āşikār eylesem dāḡımni
- 064/8 mēniḡki ‘arz dādımni; keremlik sultānımḡa yetkür

- 064/9 dep elkişsa Hemrāh yāri Hūrīlikāğa feyām iberip erdi
- 064/10 bir sā'atida şehr-i şebistānga barıp Hūrīlikānıñ aldığa
- 064/11 kirip aydi ey Hūrīlikā yāriñiz Hemrāh keledur mendin
- 065/1 sizge du'ā-i selām iberdi dedi Hūrīlikā bu hōş
- 065/2 haberni añlap ġarīb Hemrāhnıñ haqqida tabağ tabağ altun
- 065/3 kümüşni nişār eyledi andın gül-i ra'nā ātlığ bir ferizādeni iberdi
- 065/4 sen Hemrāhni bir cānavar şüretide bolup munda başlap keltürgil
- 065/5 dep ol ferizādğa qarap hūn cigeridin bu beytni oqudi
- 065/6 'āqıl bolsañ bilursen mēniñ hālīmni; altun kümüş bereyin keltür yārimni
- 065/7 ey gül-i ra'nā alursen altun üzükni; tıllāmu hem bereyin keltür yārimni
- 065/8 dep gül-i ra'nā ferīlerni iberdi özi pīrler birle şikārga
- 065/9 çıqıp kettiler ra'nā ferī bir pīrnıñ şüretide bolup
- 065/10 ketip barur erdi dīv-i kebūd dep bir dīv ol ra'nāğa
- 065/11 'āşiq erdi bir kuş şüretide bolup vaqti ġanīmet tafip
- 066/1 gül-i ra'nā ferīni alıp qaçti zulmet tarafige alıp barıp
- 066/2 özige aldı dīv musulmān idi elkişsa Hemrāhcān ol kumnıñ
- 066/3 üstige çıqıp qarasarlar bir sebzār merġzāriğa bir çihār
- 066/4 bāğ binā kılınmış velākin Hemrāh Hāzret-i haqq subhāne ve te'ālāğa
- 066/5 şükür senālar bisyār oqup çihār bāğ siri qadem qoyup çihār bāğ
- 066/6 aldığa keldi kördi kim bī-hayāt bir bāğ yiğaçlari altundın
- 066/7 gevherdın çerāğlari lā'l cevāhīrātlar birle köz qoyğan
- 066/8 bosāğalari fülāddın işikleri zumruddın qalgıları
- 066/9 zeberceddin ol bāğnıñ arasıda dirahıtlarni ifār
- 066/10 za'ferāndın kılıpdur şāhzāde Hemrāh bāğqa kirip kördi ki
- 066/11 imāretler arasıda bir şāh şofanıñ üstide bir altun

- 067/1 taht anıñ yanında gūnāgūn ʔa‘ām nāz-u ni‘metler arasında
- 067/2 neçend kısım ʔa‘āmlar muheyyā kılıǵlıķ Hemrāh ol ʔa‘āmlarge ǵolını sundı
- 067/3 ǵaybtın bir muşt tegdi Hemrāhnıñ yūreki arsqıp çünān ǵaçtı
- 067/4 bir yerge barıp oturup erdi bir ǵavǵā-i ‘azīm
- 067/5 feydā boldı Hemrāh kölnıñ lebide bir çenārgā çıkıp yafraq
- 067/6 arasıǵa bürkenip turdılar şol sā‘at yene şerfe ‘azīm feydā boldı
- 067/7 ǵarasa kim havādın bir munça kök kebūterler feydā bolup çihār
- 067/8 bāǵķa toldı kebūterler kölge kirip birdin suǵa çömüp
- 067/9 erdi birdin nāzenīn ra’nā kız ferīlerdin boldı Hūrīlikā
- 067/10 taht üstide berǵarār boldı ferīler şaf yasap
- 067/11 taḥıyyāt rusūmin becā eylep ǵarār aldılar anda
- 068/1 şāhzāde Hemrāh munācāt be-dergāh-i ǵāzī elḥācet eylep
- 068/2 yārımǵa özümni bilindürey dep bir sözni ayǵanı naẓīm Hemrāh
- 068/3 ǵādir Allāhnıñ şun‘īdin; körendi yārım körendi
- 068/4 yārınñ şevķ cemālıdın; aylandı cānım aylandı
- 068/5 ruḥşat ber bāǵıñǵa kirey; bāǵıñdın güller üzey
- 068/6 ǵadd-i boyuñni men körey; seylān yūr emdi yūr emdi
- 068/7 uçradım nāgāh şāhimǵa; ‘arżım éytay ilāhimǵa
- 068/8 aǵzımdın çıkķan āhimǵa; tebrendi taǵlar tebrendi
- 068/9 ‘āşıkmen ǵara közüñge; şekerdin şīrīn sözüñge
- 068/10 çep-u rāst ḥāl yüzüñge; ḥaķķtın nūr indi nūr indi
- 068/11 yaķma Hemrāh yūrekiñe; salma boynum bilekiñe
- 069/1 barçe ǵulnıñ tilekige; mevlān ber muradi ber muradi
- 069/2 dep aydılar Hūrīlikā Hemrāhnıñ āvāzını işitip tonup
- 069/3 nēme dep beyt oқuydur ǵanı ǵezel şāh Hūrīlikā

- 069/4  y y r nlar musulm nlar;  ler boldum y rni derdidin
- 069/5 Hemr h otida yana yana; k yer boldum y rni derdidin
- 069/6 f n  duny ni a tardım; Mıŗrighi e kırk kırk yoli bardım
- 069/7 k rmegen c ylarni k rd m; k yer boldum y rnıŗ derdidin
- 069/8 a ım menıŗ H r lik dur; f n  duny  b -vef dur
- 069/9  ekken k n m k p cef dur; k yer boldum y rnıŗ derdidin
- 069/10 dep turŗanıda y rımınıŗ mendin h beri bar iken dep
- 069/11 Hemr hınıŗ k nli teŗelli tafti H r lik  k rdi kim bir  demiz d k l
- 070/1 i ide turupdur H r lik  k lnıŗ i ige kirip an in n
- 070/2 istedi vel kin tafmadı yanıp  ıkıp k rdi kim yine turadur
- 070/3 H r lik  yarlıŗ  ıldılar kim  y d v-i suruŗ vay feriz dlar
- 070/4  aranlar y rım Hemr h kelgen oŗşaydur d v feriler hem
- 070/5  end n istep tafalmadılar H r lik  dedi kim  y d v
- 070/6 feriler y rımŗa daŗl  ılmaslıŗŗa  asem  ılıp berinlar
- 070/7 dedi Şol s  atide h mmeler  asem  ıldı anda H r lik  dedi kim
- 070/8  y y r maŗb b  z nıŗni  ŗk re  ılgıl dediler feriz dlar
- 070/9  en rnıŗ t bige kelip t fesige  arap k rdi ki bir
- 070/10  demiz d turadur feriler H r lik ŗa h ber  ıldılar H r lik 
- 070/11 altun taŗtıdın t ŗ p  en r t bige kelip Hemr hni k r p
- 071/1  aŗŗaŗ birle k l p  ıŗŗ muŗabbetdin Ő hz de
- 071/2 Hemr hŗa bir s z  ytŗanidur naz m Ő h H r lik ŗh n
- 071/3  demiz d  azizi Ő hlarnıŗ Ő hi;  urb nıŗ bolayın  aydın kelursen
- 071/4 k h-i   fnıŗ  azizi k n l m h ŗi; esirin bolayın  aydın kelursen
- 071/5  v ziniŗni iŗitip keldim  ayb ne; senin  ıŗŗın menı  ıldı div ne
- 071/6 men  rg ley  ara k z n mest ne;  urb nıŗ bolayın  aydın kelursen

- 071/7 n yle  aldım s niġ  h v hıġa; s ni istep ne e bardım c yiniġa
- 071/8 c n f yend z bolsun ha   p yiniġa; esiriġ bolayın  aydın kelursen
- 071/9 H rili a derler k nl m muht ci;  ara k z m alur k p  ldin b ci
- 071/10  mr mniġ h ş g hi bařımniġ t ci; esiriġ bolayın  aydın kelursen
- 071/11 dep erdi ş hz de Hemr h H rili aġa  arap n me deydur  ani
- 072/1 m ni sorsaġ Mışri yurtıdın kelurmen; bir y r  c n s nelerim d ġlap men
- 072/2 aşımni sorsaġlar aşım Hemr h men; s ni izdep bu   llerge kelurmen
- 072/3 atam H srev Mışri yurtıdın bolurmen; ş h H srevniġ oġli aşım Hemr hmen
- 072/4 H rili a ma b bumni istermen; ani izdep bu mek nġa kelipmen
- 072/5  in ‘aşiklar hazer etmes  l mdin; ferv yim yok başım ketse tenimdin
- 072/6 bir k se demi i tim t ş mde sendin; s ni izdep bu mek nġa kelipmen
- 072/7 Mışridin kelipmen  iray sarġartıp; kır  k n   llerni ahtarıp
- 072/8  c ay boldı yetelmedim   l kezip; s ni izdep bu mek nġa kelipmen
- 072/9 dep elkişsa H rili anıġ c y menzillerini sorap Hemr h
- 072/10 bu beytni z ru-tezarru‘ eylep o uġani naşim ş hz de Hemr h
- 072/11 cem liġdın  rg ley H rili aġ n;  urb niġ bolay men  aydın kelur sen
- 073/1 fed  eyley saġa uşbu c nımmi; esiriġ bolaymen  aydın kelursen
- 073/2 kıızil ldek  ollarıġnı boyap sen ş ne; zerefş n zulfuġnı orapsen ş ne
- 073/3 Y suf oġsa salma m ni zind ne; Zuleyh  niş nım  aydın kelursen
- 073/4 kiyipsen bařıġa muraşsa‘ t ci; bar e ‘ lem bolur y z niġ muht ci
- 073/5 Hemr h y riġ kılador saġa k p z ri; cev b ber nevciv nım  aydın kelursen
- 073/6 dep Hemr h  ytti ki  y H rili a s ni bir k rmek bar iken ikin i
- 073/7 k rmek muyesser bolmaġudek s niġ mek niġa beş y z yillik
- 073/8 yol bolsa mundın k yin istep tapma ım m şk ldur
- 073/9 dep ş hz de Hemr h  h tartıp bu beytni o udi

- 073/10 başıda tenrīm nē üçün cānım almadı; ecel yetip şüm peymānem tolmadı
- 073/11 andağ bolsa yārni körmek nē boldi; beş yüz yillik yol bolsa mekānıñ sēniñ
- 074/1 riyāzet tartıban sēni izdedim; sēniñ üçün öz yurtumdın ayrıldım
- 074/2 andağ bolsa maqşūdumğa yetmedim; beş yüz yillik yol bolsa mekānıñ sēniñ
- 074/3 taqđır maña ezelde şundağ bolmasa; Hemrāh men neçük kılay āsān bolmasa
- 074/4 barıp kelmekke yene ömrüm bolmasa; beş yüz yillik yol bolsa mekānıñ sēniñ
- 074/5 dep şāhzāde Hemrāh bisyār yıgladı; Hūrīlikānıñ raḥīmesi
- 074/6 kelip dedi ki ey Hemrāh köñlüñni bozmağıl men ferīzāddurmen
- 074/7 men nē yerde bolsam mekānım işbu yerdedur dep Hemrāhıñ
- 074/8 köñlige teşelli ḥātır bermek üçün bu beytni oқudi
- 074/9 ferīzātıñ öziğe mekān ḥāzirdur; her yerde ḥāzirdur mekānım mēniñ
- 074/10 mēni sorsañ Şāhruḥ şāhıñ kızi men; irem bāğıda bolur mekānım mēniñ
- 074/11 evvel cāyım kūh-i kāf şunda yürürmen; köñlümnıñ ḥāhlağan yerge barur men
- 075/1 bir sā‘at ḥāhlasam mekān kılurmen; her yerde ḥāzirdur mekānım mēniñ
- 075/2 bizniñ şehirde bardur altun kümüşler; mēni ‘āşık sēni ma‘şūq demişler
- 075/3 men ferīzād mende mekān nē işler; her yerde ḥāzirdur mekānım mēniñ
- 075/4 ‘āşıkni körmekim āh bilen dāde; ‘ömrüm ötse kerek cihānda
- 075/5 bir künde mekānım çöl beyābānda; her yerde ḥāzirdur mekānım mēniñ
- 075/6 aţım Hūrīlikā Şāhruḥ şāh kızi men; ferīzād kızi men tünniñ pīrimen
- 075/7 sen tapmasañ özüm istep taparmen; her yerde ḥāzirdur mekānım mēniñ
- 075/8 dep elkişsa Hemrāh birle Hūrīlikā birbirige qarap besī zevk
- 075/9 kılıştılar anda Hūrīlikā perīlernıñ köñlige teşelli
- 075/10 ḥātır bermek üçün dediler ki ey Hemrāh bu ferīlernıñ
- 075/11 kıysi birini ḥāhlasañ şunıñ birle sohbet kılgıl
- 076/1 anda Hemrāh Hūrīlikāğa qarap bu beytni oқudi nażım

- 076/2 mēniḡ köñlüm oldur saḡa ḡul bolsam; sēniḡ köñlüḡ nēdur nē ḡayālda sen
- 076/3 bir ḡül erdim sēni köñlüḡ ḡul boldum; sēniḡ köñlüḡ nēdur nēme ḡayālda sen
- 076/4 āvāziḡni işitip keldim ḡaybāne; sēniḡ ‘iḡḡıḡ mēni ḡıldı divāne
- 076/5 mēniḡ köñlüm sēniḡ birle hemhāne; sēniḡ köñlüḡ nēdur nēme ḡayālda sen
- 076/6 ḡaybāne keldim sēni men tüşenip; sen bolmasaḡ cānım ḡıḡar ḡiyналıp
- 076/7 mēniḡ köñlüm yatsam aldiḡda yastanıḡ; sēniḡ köñlüḡ nēdur nēme ḡayālda sen
- 076/8 ḡin ‘āḡıḡni aḡlaḡıl zamān sırrıḡdın; ḡuluḡ kebi ketermen bir kün reḡımdın
- 076/9 mēniḡ köñlüm ḡuḡaḡlasam nāzuk belıḡdın; sēniḡ köñlüḡ nēdur nēme ḡayāldasen
- 076/10 Hemrāh derler nē iş kördüm arada; tutay desem ḡoymas raḡıbler arada
- 076/11 mēniḡ köñlüm yetsem maḡḡsūd-i Hemrāh; sēniḡ köñlüḡ nēdur nēme ḡayālda
sen
- 076/12 dep erdi ferīzādeler ḡalḡale ḡılaḡıp dedi ki bizniḡ
- 077/1 pādīşāhımız bī-vefā ādemīzādḡa köñül beriptur dep
- 077/2 sözleḡti ammā ḡūrīlīḡā dedi ki ēy Hemrāh men ilgeridin
- 077/3 bolḡan sırr esrarlarını sizdin soray siz maḡa cevāb
- 077/4 berıḡ ammā ferīler ḡalḡaledur dep su’āl sorḡani
- 077/5 tutup dost dermānımdın; alıp barḡan ḡülzārımdın
- 077/6 uluḡ bobamniḡ aldidin; ular özi kimler erdi
- 077/7 hemmedin üstün olturḡan; ḡāmetleri bülend turḡan
- 077/8 heybeti ‘ālemge tolḡan; ular özi kimler erdi
- 077/9 altun taḡtıda olturḡan; yārānları birle turḡan
- 077/10 zıkr-i Allāh meḡḡül bolḡan; ular özü kimler erdi
- 077/11 yaḡıl destār başıda turḡan; yaḡıl ‘aḡā ḡolıda turḡan
- 078/1 yārānları birle turḡan; ular özi kimler erdi
- 078/2 behiḡttin mēni alıp kelgen; resūlumḡa ḡol baḡlaḡan

- 078/3 saña maña vekîl bolğan; ular özi kimler erdi
- 078/4 kitâbini qolıǵa alğan; mēni saña nikāh qılğan
- 078/5 uzun boyluǵ qara saqal; ular özi kimler erdi
- 078/6 taht üstide olturğan; yangıl deyiban emri qılğan
- 078/7 behiştin mēni alıp kelgen; ular özi kimler erdi
- 078/8 dep elqışsa bu sözni qılğandın keyin Hemrāh cevāb bergeni
- 078/9 tutup dost dermānıñdın; alıp bargan gülzārıñdın
- 078/10 uluǵ bobamıñ aldidin; hıızır İlyās pīrim erdi
- 078/11 hemmedin üstün olturğan; qāmetleri bülend turğan
- 079/1 heybeti ‘ālemge tolğan; uluǵ Ādem atam erdi
- 079/2 altun tahtıda olturğan; yārānları yanıda turğan
- 079/3 zıkr-i Allāhǵa meşǵul bolğan; peygāMBER resul erdi
- 079/4 yaşıl destār başıda turğan; yaşıl ‘aşā qolıda turğan
- 079/5 yārānları birle turğan; uveys qarān pīrim erdi
- 079/6 behiştin mēni alıp kelgen; resulumǵa qol baǵlağan
- 079/7 saña maña vekîl bolğan; şir hūdā ‘Alī erdi
- 079/8 kitâbini qolıǵa alğan; sēni mēni nikāh qılğan
- 079/9 uzun boyluǵ qara saqal; ol hazret-i ‘Ömer erdi
- 079/10 taht üstide olturğan; yangıl deyiban emri qılğan
- 079/11 mēni tutǵıl deban mēni buyraǵani; peygāMBERIM resul erdi
- 080/1 dep erdi hemme ferīler işitip bizniñ ğalǵale qılğanımız
- 080/2 bī-kār iken hazret-i haqq subhāne ve te‘ālānıñ emri
- 080/3 birlen hazret-i resulallāhıñ
- 080/4 şerī‘atlarınıñ hūkmi birlen çihār yār başfā
- 080/5 aşhāblar hazret-i sultān uveys el qarān

- 080/6 pādişāhım yaşıł kunbezide nikāh kılgan ikenler
- 080/7 dep gālğalesi pest boldılar anda Hūrīlikā çenārını
- 080/8 tūbige kelip Hemrāhni teklif kıldi Hemrāh çenārđın
- 080/9 tūşüp Hūrīlikā aydı men kıız bala bolsam Hemrāhқа
- 080/10 gep kıladurmenmu dep nāz kıldi Hemrāh aydı
- 080/11 men misāfir bolsam saņa gep kılurmenmu dep birbirige
- 081/1 nāz istiğnā kılaşıp turdılar āhir’ul-emr Hūrīlikā dedi ki ey
- 081/2 Hemrāh bu kēçe ‘aziz mihmānımdursen dep bu beytni oқudi
- 081/3 bu kēçe bolğıl ‘aziz mihmānım sen; sevye körgil Hemrāhım devrān sēniŋki
- 081/4 şirīn cānım bolsun saņa fāyendāz; sevye körgil Hemrāhım devrān sēniŋki
- 081/5 sēni izdep keldim men ārām bāğıdın; ħaber alğıl mēniŋki āh-u zārımdın
- 081/6 emdi men üzdüm şirīn cānımdın; söymesmusen devrān sēniŋdur
- 081/7 şeftālu üzmensen şirīn lebirdin; şorap alğıl mēniŋ ‘asel tılımdın
- 081/8 bāğ-u bende bolup üzgil tāze güлумdin; sevye körgil Hemrāhım devrān sēniŋki
- 081/9 sēni dep keldim men gülzārımdın; elifdek қāmetim nāzuk belimdin
- 081/10 aқ köksümde turğan қоş anārımdın; üzmensen Hemrāhım devrān sēniŋki
- 081/11 ‘āql hūşumni alıp sen ‘aziz cānımdın; ‘āşık bolsaŋ ħazer kılma ölümdin
- 082/1 bāğ-u bende bolsaŋ üzgil tāze güлумdin; sevye körgil Hemrāhım devrān sēniŋki
- 082/2 emdi bildim uşbu dunyā fendini; yārım körgil şirīn lebirdinŋ қandini
- 082/3 köksümdeki altun tōkme bendni; ezmesmusen Hemrāhım dunyā sēniŋki
- 082/4 kişi mundağ kelurmu dosti қаşığa; köz tikipsen cān alurnıŋ қasdine
- 082/5 çıkarğıl örtüŋni sinam üstüne; söymesmusen Hemrāhım devrān sēniŋki
- 082/6 Hemrāh yārım ömrüŋ bolsun ziyāde; Leylī Mecnūndek bolup men bu deşt çölde
- 082/7 bu kēçe yetermiz maқşūd murāde; sevye körgil Hemrāhım devrān sēniŋki
- 082/8 dep andın Hemrāh Hūrīlikānıŋ çihār bāğığa kirip taht üstide

- 082/9 ‘ayş-u ‘işret birle köñlini hōş kıılır erdi ammā ferizādılar
- 082/10 āvāz nağmelerni otuz iki maķāmda şadāğa keltürdi; Hemrāh bir kēçe
- 082/11 uşlap yatıp bir uluğ bir uluğ kiçik tanıp bir āh urdi
- 083/1 Hūrīlikā köñlide vefā kııurmukun desem vefā kelmegüdek
- 083/2 dep aydi ki ey Hemrāh Mışride sēniñ mendin bölek
- 083/3 yārıñ bar oñşaydur şol yār maħbūbuñ yādıñge kelip āh-u zār çektiñ
- 083/4 dep Hemrāhdın su’āl soragani bu beytni mustahzar şı’ir cem’an
- 083/5 başıñdın örgüley gül yüzlük yārım; sen nē üçün āh-u figān etersen
- 083/6 men ferizāddurmen her nē kııırsen; her ħācetıñ bolsa men revā kıııurmen
- 083/7 müşkül işleriñni āsān kıııurmen; sen nē üçün āh-u figān etersen
- 083/8 bāğ bendesen bāğ içre güller bar; bāğ içide incir birle ānār bar
- 083/9 mendin bölek sēniñ yārıñ bar; sen nē üçün āh-u figān etersen
- 083/10 yār tutupsen mendin özge Hemrāhım; otğa salıp örteđiñ mēni Hemrāhım
- 083/11 ħurbāniñ bolay ‘aziz miħmānım; sen nē üçün āh-u figān etersen
- 084/1 bāğ içre güller bilen bulbul bar; başım üzre altun gevher tācım bar
- 084/2 yürekimde köyekiñniñ derdi bar; sen nē üçün āh-u figān etersen
- 084/3 sözüñni işitmeyin yoķtur ħarārım; sen nē üçün āh-u figān etersen
- 084/4 dep Hemrāh Hūrīlikāğa ħarap bir bir cevāb berip bu beytni oķudi
- 084/5 ħusrev atam ‘āşıķ erdi bulbulğa; üçöylen biz istep kirduķ üç yolğa
- 084/6 üç ay boldi yetelmedük menzilge; anıñ üçün āh-u figān etermen
- 084/7 iki ağam bar erdi keldi yādımğa; ħusrev atam yene tüşti yādımğa
- 084/8 Gülcemīlehān sınılım keldi yādımğa; anıñ üçün āh-u figān etermen
- 084/9 su’āl kıııdıñ ey yārım mēni ħaletimdin; cudā boldum ata anam sınılımdın
- 084/10 fervāyım yoķ sendin özge kişidin; anıñ üçün āh-u figān etermen
- 084/11 yārım yoķtur sendin özge ey yārım; fedā bolsun saña bu şirīn cānım

- 085/1 yoktur mēni bu yerde ata ana kıayaşım; anıñ üçün āh-u figān etermen
- 085/2 atam körmüş bir bulbulni tüşide; özi bulbul-i gūyā kuş şemen bāğıda
- 085/3 anıñ sevdāları mēniñ başımda; anıñ üçün āh-u figān etermen
- 085/4 Hemrāh ‘āşik dirīğ etmes ölümün; fervāyim yok başım ketse tenimdin
- 085/5 bir kāse demi içtim tüşümde sendin; anıñ üçün āh-u figān etermen
- 085/6 dep aydi Hūrīlikā aydi ki Hemrāh sen ata hizmeti üçün çıkқан
- 085/7 ikensiz siz taqdīr-i ilāhim birlen siz maña vaşl boldıñız kelgen
- 085/8 zamān maña éytmadıñız hālā hem tafilur ammā atam Şāhruḥ şāh bir iqlīm
- 085/9 kūh-i kāfğa pādişāh erdi atam vefāt bolğannıñ buyüzide
- 085/10 yarim iqlīm kūh-i kāf bilen bulbul-i gūyā kuş igeçim Hūrī-za‘ferānga
- 085/11 tüşken yarim iqlīm kūh-i kāf bilen bulbul-i zerrīn maña mirās tüşken
- 086/1 bulbul-i zerrīnnıñ bulbul-i gūyādek yüz mıñ hisşe haşleti
- 086/2 bardur ol Hūrī-za‘ferān şehr-i Kazvinga pādişāhdur
- 086/3 ve men şehr-i şebistānga pādişāhdurmen ammā atañnıñ murādi
- 086/4 bulbul-i gūyā iken hālā bu künlerde Kazvin halkı kırk kēçe
- 086/5 kündüz uḥlaydur başığa barıp bir nēçük feryād kılsa aşla
- 086/6 tuymaydur kişi koşsam alıp kelurmusiz anda şāhzāde Hemrāh
- 086/7 hūb yahşi bolur dedi Hūrīlikā cem‘ dīv ferīlerni kaşığa
- 086/8 çirlap dedi ki éy dīv ferīler şehr-i Kazvindin bulbul-i gūyāni
- 086/9 kıaysıñız tiz alıp kelursiz dīv ferīler éytti ki emr kılsañız
- 086/10 ertedin aḥşamgiçe alıp kelurmiz Hūrīlikā aydi ki
- 086/11 ertedin aḥşamgiçe yārimdın ayrılurğa tākātım yok dedi
- 087/1 dīv-i suruḥ dedi ki siz elḥamdulillāhni başlap velezżālin
- 087/2 āminga yetküçe kelurmen dedi Hūrīlikā aydi ki Hemrāh
- 087/3 altun taḥtıdın oltursun başıñda köterip bar

- 087/4 h eterlik dery alardın  tkezip Şehr-i Kazvinga alıp
- 087/5 bargıl amm  Hemr h bulbul-i g y ni igeçim ordasídın  z  oli birlen
- 087/6 alıp  ıksun Hemr hğa ziy n za met yetk rmesun
- 087/7 Őih at sel met  aŐımğa alıp kelgil dep d v-i suru ni
- 087/8  oŐup Hemr hni yolğa saldı d v-i suru  Hemr hni altun taht birle
- 087/9 başığa  oyup bir neçe  sm nğa alıp  ıķıp barçe h eterlik
- 087/10 dery alardın  tkerip Şehr-i Kazvinga H ri-za'fer nni 
- 087/11 ordasığa alıp bardı d v-i suru  Hemr hni başıdın alıp
- 088/1 yerde  oydı Hemr h  ytti ki  y d v-i suru  men  ıķķunçe uşbu yerde
- 088/2 tur ıl dep  zi yal uz kirip kettiler to uzinçi derv zedin
- 088/3 kirip k rdi kim bulbul-i g y  altun  afes i re h Ş
- 088/4  v z bilen sayrap H ri-za'fer nni  başıda ası lıķ
- 088/5 turadur H ri-za'fer n altun taht  stide uyķulap
- 088/6 yatadur uyķulağan perini  uça lap leblerini
- 088/7 b se kılıp b  larını seyr kılıp Őalv r-ı zerrini kızıl
- 088/8  anğa boyasa mu lak haberi bolmas Ő hz de Hemr h
- 088/9  heste ceste  abukluk birlen bulbul-i g y ni alıp sekizinçi
- 088/10 derv zesidin  ıķıp Hemr h k nlide atam H srev
- 088/11 bu  uŐ  ç n bizlerge munça cef larnı  ıldı
- 089/1 bu  uŐıda n me haŐlet bar iken bir k rey dep  afesni 
- 089/2 a zını a mak hem n ol  uŐ bir k l p heyh t  demiz dn 
- 089/3  ademi yetti bir sayrap idi  v zi ma ribdin
- 089/4 meŐriķe işitildi a zıdın re g re  g ller a ıldı
- 089/5 cem' d v feriler oy anıp kettiler  arap k rdi kim bulbul-i g y 
- 089/6 yoktur dedi kim bu  demiz d o risini tutu lar dep

- 089/7 ferīler Hemrāhni tutup Hūrī-za‘ferānıñ qaşığa alıp
- 089/8 kirdi Hūrī-za‘ferān der-ğazab bolup aydi kim bu ādemīzād
- 089/9 oğrisini birinçi āsmānga alıp çıkıp taşlağıl yerge
- 089/10 tüşkünçe goşt postidin ayrılson ustihānları
- 089/11 tarıgdek saçılsun dep fermān kıldı Hemrāhni ferīler
- 090/1 birinçi āsmānga alıp çıkıp ketti añağıçelik dīv-i suruğ
- 090/2 Hūrīlikāğa haber kıldı Hūrīlikā bir āh tartıp bir çanğal tofrağğa
- 090/3 bir asmiyāt oqup āsmānga saçıp erdi ‘ālemni
- 090/4 dīv ferī leşkeri bastı derhāl Hūrīlikā leşkerleri birlen
- 090/5 Hemrāhni tutup aladurmız dep közni yumup açkunçe şehr-i Kazvinga
- 090/6 yetti şāhzāde Hemrāhni birinçi āsmāndın taşladı
- 090/7 Hemrāh āsmāndın tüşkünçe evliyā enbiyāları şefi‘ keltürüp
- 090/8 meded isti‘ānet tilep qaysi munācātıni oquydu
- 090/9 yoqtın meni bar eylegen bir u bar; bu kün maña meded berer künüñdur
- 090/10 sendin özge maña yoqtur mededkār; bu kün maña meded berer künüñdur
- 090/11 barçenıñ atası hazret-i ādem şāfī Allāh; sendin feydā bolupdur sansız velī Allāh
- 091/1 ol kim İsmā‘il yā Nuğ nebī Allāh; bu kün maña meded berer künüñdur
- 091/2 kudretıñ köptur yaratқан subhān; meni bu dunyāda kıлма sergerdān
- 091/3 dīv ferīge pādīşāh bolğan Sulaymān; bu kün maña meded berer künüñdur
- 091/4 Tivrātıni oqudı hazret-i Mūsā; İncīlni hatm kıldı hazret-i ‘İsā
- 091/5 ‘āşiklarınıñ serdāri Yūsuf Zuleyhā; bu kün maña meded berer künüñdur
- 091/6 hazret-i İlyāsdu ‘ālemde velī; gavsu’l-a ‘zam pīrimdur ki hem velī
- 091/7 Hemrāhni pīridur hazret-i ‘Alī; bu kün maña meded berer künüñdur
- 091/8 dep Hemrāh āsmāndın mu‘allağ urup kelur erdi; Hūrīlikā
- 091/9 ferīzādlar birle çıkıp tutup alıp āheste yerde qoydı

- 091/10 Hemrāh bi-hūş erdi cānı bar yoqluķı ma'lūm emes erdi
- 091/11 Hūrīlikā āh tartıp Һekimlerge Һarap yārımğa devā barmu dep
- 092/1 Һalā'ıķlar Һabīb ehli kelıńlar; Hemrāhcānga şifā barmu yārānlar
- 092/2 kırķ endāzlar kırķ saķıńlar; Hemrāhcānga şifā barmu yārānlar
- 092/3 munecimler kitāb aķıp baķıńlar; yārım yolida cānımni otğa salıńlar
- 092/4 mēni yārım üçün Һurbān Һılıńlar; Hemrāhcānga şifā barmu yārānlar
- 092/5 yārım yolida cānımni berbād eyleyin; yirtip yaķāmni men feryād eyleyin
- 092/6 kırķ mıń Һullarım āzād eyleyin; dilber yārımğa şifā barmu yārānlar
- 092/7 Hūrīlikā derler baħtı Һaradur; yiraķlıķ derdidin bağrım kebābdur
- 092/8 bugün mēni cānım Һıķsa revādur; şirīn yārımğa şifā barmu yārānlar
- 092/9 dep erdi Hemrāh hūşığa keldi şol sā'at dīv-i suruħ
- 092/10 Hemrāhni āsmānga alıp Һıķıp taşlağan ferīlerni Һatli'ām
- 092/11 Һılıp yetip keldi Hūrīlikā der-ğazab bolup dedi kim men
- 093/1 igeçim birlen uruşup bulbul-i gūyāni alıp kelurmen
- 093/2 cem' dīv ferīlerni yiğip ceñ āmādelerni muheyyā Һılıp
- 093/3 şāhzāde Hemrāhni taħt baħtı birlen köterip bāğ şemenge
- 093/4 alıp yürdi Hūrī-za'ferān Һaber tafıp Һıķıp Һerigler
- 093/5 rastlap her ikkevlen ceñ Һılıp āħir'ul-emr Hūrīlikānı
- 093/6 leşkerleri Hūrī-za'ferānı leşkerlerini kırıp
- 093/7 taşladı āħir'ul-emr Hūrī-za'ferān lā'ilac bolup
- 093/8 dedi ki ey sıńlım Hūrīlikā bir ādemizādķa köñül berip
- 093/9 munça ferīlerimni nalud Һılamsız Hūrīlikā aydi ki men köñül
- 093/10 bersem sen bir korseñ cānıñni hem berursen dedi
- 093/11 anda Hūrī-za'ferānga bir iştiyāķ feydā boldi ki andağ bolsa
- 094/1 ceñdım Һol yiğķıl bulbul-i gūyāni berey sēni lav leşkerleriñni

- 094/2 yete kēçe kündüz mihmān kılay dedi anda Hūrīlikā hūb bolur
- 094/3 dep ceḡdın toḡtadi Hūrī-za‘ferān bāḡ ŧemenge
- 094/4 teklif kıldı anda Hūrīlikā cem‘ lav leŧkerleri bilen bāḡda
- 094/5 meclis oynap Hūrīlikā birle Hemrāh birbirige nāz kereŧme kılıp
- 094/6 mey ier erdiler anda Hūrī-za‘ferān Hemrāhni körüp
- 094/7 ‘āŧiŧ biḡarār ve bi‘ārām bolup Hūrīlikānıḡ aldıḡa kelip dedi ki
- 094/8 ēy sınılım Hemrāh yārıḡızni maḡa bir bersenē nē bolḡay dep
- 094/9 hūn ciḡeridin āh tartıp bu beytni oḡudılar
- 094/10 başıḡdın örgüley Hūrīlikāhān; söyer yārıḡni bersenē nē bolḡay
- 094/11 ŧirīn cānımni eyleyin saḡa ḡurbān; söyerıḡni maḡa bersenē nē bolḡay
- 095/1 yārıḡni bir kēçe mihmān eylesem; ḡaddıḡa cānımni ḡurbān eylesem
- 095/2 tāze güllerimḡe bāḡban eylesem; közi ḡara yārıḡni bersenē nē bolḡay
- 095/3 bir ādemīzād keldi anıḡ ḡasdide; kılıç alıp afsun sinam üstüne
- 095/4 ıḡarsam yārıḡni sinam üstide; bir kēçe yārıḡni bersenē nē bolḡay
- 095/5 baḡtım ḡara daim Hūrī-za‘ferān; fānī dunyā vefāsi yoḡ bi‘fāyān
- 095/6 ŧıdḡıḡ bolayın Hūrīlikāhān; bir kēçe yārıḡni bersenē nē bolḡay
- 095/7 dep erdi Hūrīlikā aydi küyevsiḡe iḡeisi
- 095/8 revā bolurmu dep aydi Hūrī-za‘ferān dedi ki
- 095/9 revā bolur dedi ammā nāle kıldı Hūrīlikāhān aydi ki ŧerī‘ātde
- 095/10 revā bolsa berey dedi Hūrī-za‘ferān ŧerī‘āttın
- 095/11 yol tafıp kelurmen dep Abdullāh ḡāzī ḡaŧıḡa kelip
- 096/1 barıp öz ḡālını beyān kılıp bir söz degeni
- 096/2 ḡulaḡ salıp ‘arżım iŧitḡil ḡāzīm; ḡāzīm ammā nikāḡni maḡa revā kör
- 096/3 ŧıdḡıḡ bolayın gül yüzlü ḡāzīm; ḡāzīm ammā nikāḡni maḡa revā kör
- 096/4 ādemīzād ēlidin berekāt kelipdur; mėniḡ ‘āḡl hūŧum temām alıpdur

- 096/5 sizge bugün bir hâcetim tüşüpdur; kâzîm ammâ nikâhni maña revâ kör
- 096/6 kırk mıñ aţ berey tîllâ eğerli; kırk mıñ ƣul berey altun kemerli
- 096/7 her kim körüp bolsun yaħşı belgürli; kâzîm ammâ nikâhni maña revâ kör
- 096/8 irem bâğnıñ yarimsini bereyin; Ƙazvin şehrim temâm bereyin
- 096/9 bâğ şemen temâm zerrîn bereyin; kâzîm ammâ nikâhni maña revâ kör
- 096/10 Hürî-za‘ferân derler her nê bilgenim; ƣabûl ƣılgıl kâzîm ‘arz ƣılğanım
- 096/11 dirîğ etme ƣoldın her nê kelgenin; ammâ kâzîm nikâhni maña revâ kör dep
- 097/1 ‘arz ƣılıp erdi kâzî dedi ki maña dunyâ kerek
- 097/2 otuz yılınıñ buyüzide saña men ‘âşıkdurmen bugün
- 097/3 sênıñ hâcetıñ maña tüşüpdur mênıñ hâcetim saña tüşüpdur
- 097/4 dep aydı anda Hürî-za‘ferân dedi ki kâzî
- 097/5 otuz yılınıñ buyüzi ‘âşık bolğanıñızğa
- 097/6 otuz buse berey dedi kâzî ƣabûl ƣılıp Hürî-za‘ferânıñ
- 097/7 nâzuk belidin tutup bir kem otuzni söyüp biri
- 097/8 ƣalğanda bî-tâƣat bolup meñziñizni bir tişlep alay
- 097/9 dep bir tişlep idi Hürî-za‘ferân besî derdnâk boldi
- 097/10 uşbu esnâda kâzî dedi ki Hürî-za‘ferân
- 097/11 siz barıp meclisde olturuñ kitâblarımni alıp
- 098/1 barıp nikâhni durust ƣılıp berey dep erdi
- 098/2 Hürî-za‘ferân kelip meclisde olturdi Hürîlikâ
- 098/3 Hürî-za‘ferânıñ kâzîğa farâ berip kelgenini bildi şol daƣıƣada
- 098/4 kâzî bir deste kitâb köterip kelip meclisde olturdi
- 098/5 Hürîlikâ der-ğazab bolup kâzîğa siyâsetler berip
- 098/6 dedi ki ey kâzî ammâ râst cevâb bergil dep bir söz degeni
- 098/7 haber bergil kâzîm ƣaydın kelursen; kâzîm râst cevâbıñni bergüñdur

- 098/8 rāstni degil k̄āzīm bolmasa ölersen; k̄āzīm rāst cevābıñni bergüñdur
- 098/9 h̄ōş tüşüpsiz k̄āzīm bizniñ arağa; ‘āķil bolsañ meyil kılma farāğa
- 098/10 dārū bolur ķanıñ kış yāziğa; k̄āzīm rāst cevābıñni bergüñdur
- 098/11 bir kişiniñ ‘āķli şaşarmu; ‘āķli şaşıp öz haddidin aşarmu
- 098/12 sınılesidin igeçisige nikāh tüşermu; k̄āzīm rāst cevābıñni bergüñdur
- 099/1 tañla maħşerde mizān ķuralur; gunāhlıg bendeler anda bilnur
- 099/2 bu kılğan işleriñ anda soralur; k̄āzīm ammā rāst cevābıñni bergüñdur
- 099/3 H̄ūrīlikā derler bolur tañla kiyāmet; yalğan sözlep kāfir olmaķ nē hācet
- 099/4 boynunġa ķalmisun ķarz-i kiyāmet; k̄āzīm ammā rāst cevābıñni bergüñdur
- 099/5 dep aydı bī-çāre k̄āzī āhūnum hiç ķaysıġa sözleyelmedi
- 099/6 ammā H̄ūrī-za‘ferān sözlegil dep işāret kılur erdi
- 099/7 k̄āzī āhūnum sözleyelmey turğanida H̄ūrī-za‘ferān der-ġazab
- 099/8 bolup dedi ki ēy k̄āzī sözlegil dep siyāset
- 099/9 kılıp bir söz kılğanıdur nazīm melīke H̄ūrī-za‘ferān
- 099/10 maña nē va‘deler ettiñ; cevābıñni bergil k̄āzīm
- 099/11 āhirida neler ettiñ; cevābıñni bergil k̄āzīm
- 100/1 evvel mēniñ bilen bolduñ; boynumġa ķol salduñ
- 100/2 mendin otuz buse aldıñ; alğanıñni algıl k̄āzīm
- 100/3 çıkarıp seni mināre üzre; etermen seni pāre pāre
- 100/4 sütermen yüzünge ķara; temāşalar körgil k̄āzīm
- 100/5 H̄ūrī-za‘ferān nē kılısun; öyün üstige yıķılısun
- 100/6 kızın mendek ‘āşık bolsun; anda ķadrimni bilgil k̄āzīm
- 100/7 dep k̄āzī āhūnumġa şemşeri havāle kılıp erdi
- 100/8 k̄āzī āhūnum özige bir asmiyāt oķup demi kılıp kebüter
- 100/9 şūretide bolup be-ķaraf bāġ-i irem revān boldi

- 100/10 Hürî-za‘ferân şermende şermsâr olup çihâr bâğka kirip
- 101/1 sînesini nem yerge yaqıp yatti anda Hürîlikâ Hemrâhni bulbul-i gûyâni
- 101/2 alıp Hemrâhni tahtıda olturguzup yolığa revân boldi
- 101/3 yolda bir çeşmeni körüp anda tüşti anda bir yol turadur
- 101/4 Hemrâh sordi ki éy ferîler bu yol kıysi turur ferîler bu Mışri
- 101/5 yurtıda baradurğan yol turur anda şâhzâde Hemrâh yiglap
- 101/6 dedi ki éy bernâ kuşni atam huzûriğa yetkürsem dep
- 101/7 ruşsat tiledi Hürîlikâ dedi ki ruşsat bermey desem
- 101/8 atañni qahri yaman turur ruşsat bersem kaçan kelursen dedi
- 101/9 şâhzâde Hemrâh birlen melîke Hürîlikâ birbirige nâz kereşme kılaşıp
- 101/10 su’âl cevâb éytişğanlari su’âl Hürîlikâ
- 102/1 mundın barsañ Hemrâhım Mışriğe; Hemrâh seni bir Allâhğa tafşurdum
- 102/2 Allâh saldı yiraqlıknıñ cebrige; Hemrâh seni bir Allâhğa tafşurdum
- 102/3 meni ketti dep melül bolmağıl; tiz kelurmen söyey yârim hoş emdi
- 102/4 kızıl güldek açılıban solmağıl; köp yiglama söyey yârim hoş emdi
- 102/5 men yiglamay nêyleyin köñlüm bozuldi; muhabbet riştesin mendin üzülди
- 102/6 pişânemge bu kısmet yazıldı; Hemrâh seni bir Allâhğa tafşurdum
- 102/7 meni ketti dep bolma sergerdân; bir baqışınğa bu cânım qurbân
- 102/8 beş kün selâmet tende bu cân; tiz kelurmen ferîzâdım hoş emdi
- 102/9 nêyley hikmetim seniñ cebri cefâñni; körelmidim ‘işret bilen şafâñni
- 102/10 sen âdemsen berbâd etme cânıñni; Hemrâh seni bir Allâhğa tafşurdum
- 102/11 sendek bir nâzenîndin cudâ bolğunçe; ölgen yaqşı bu dunyâda yürğünçe
- 103/1 bî-berdâşlıq kıılma tâ men kelğünçe; tiz kelurmen ferîzâdım hoş emdi
- 103/2 kelurmen dep ‘âql hüşum alursen; ketermen dep cânımğa otlar yaqarsen
- 103/3 hâlâ ketip kaçan kelursen; Hemrâh seni bir Allâhğa tafşurdum

- 103/4 Hemrāh derler raķīb özge bolmasa; ecel yetip şūm peymānem tolmasa
- 103/5 cānım çıķıp başıım çölde qalmasa; tiz kelurmen yārim hoş emdi
- 103/6 qarār éytay barıp tā yene bir ayda; ölmesem kelurmen yene üç ayda
- 103/7 yar berse hūdā uşbu sözümde; tiz kelurmen yārim hoş emdi
- 103/8 Hürilikā cefā birle cebrim bar; haķķ ‘āşik men yol üstide kabrim bar
- 103/9 amān bolsañ üç aygiçe şabrım bar; Hemrāh seni bir Allāhğa tafşurdum
- 103/10 dep şāhzādege ruşsat berdi şāhzāde Hemrāh akaları
- 103/11 birlen ayrılğan yolğa keldi akaları birlen va‘de kılaşıp
- 104/1 aydi akalarının hiçbir nişāneleri yok Hemrāh
- 104/2 akamni istep tapay dep bir neçe künde bir şehirde bir kellefeznıñ
- 104/3 oçaķıda ot qalap turğan yeridin tafıp barıp alıp
- 104/4 serü pāy atlar alıp berip üçöylen be-ţaraf ‘azm Mışri
- 104/5 kıldi bir neçe menzildin keyin bir çeşme lebigе kelip tüşdi
- 104/6 ammā bu iki akasının anası bölek erdi hased cehtidin
- 104/7 Hemrāhnıñ közini oyup bulbul-i güyāğa berip bi-çāre Hemrāhni
- 104/8 kudukķa taşlap bulbul-i güyāni alıp beder ketti Hemrāh yiglap
- 104/9 akalarından ata anasığa selām éyt ip zār zār çün
- 104/10 ebr-i nevbahār yiglap bu beytni oķuganıdur
- 105/1 mundın keter bolsañ zālīm aģalar; her nē körgenin beyān degeysen
- 105/2 yalguz qaldi ođluñ çāh içide; ölgeni yok amān qaldi degeysen
- 105/3 haķķdın maņa bu yol kısmet bolupdur; ‘āql hūşumni firāķ oti alıpdur
- 105/4 ukasini akaları çāhğa salıptur; köñül sırrını vīrān degeysen
- 105/5 nēme sevdāğa tüşüptur başı; közin oyup çāhğa saldı qarındaşı
- 105/6 yegeni zehrdur zaķķūmdur aşı; yoldaşı yılan çiyān degeysen
- 105/7 mēniñ üçün himmet qorin bağlağan; firāķımda sīnelerini dāđlağan

- 105/8 kelur dep yolğa qarap turğan; şāh Husrev atamğa selām degeysen
- 105/9 toquz ay toquz kün mēni kötergen; fervā kılıp kemālimğa yetkürgen
- 105/10 seherlerde qopup aq sütin bergen; mihribān anamğa selām degeysen
- 106/1 yürekimdin ketmes hergiz bu dāğım; kemālimğa yetmey öçti çerāğım
- 106/2 bir gülüm bāğımdın çıqқан botanim; Gülcemīle sıñlım selām degeysen
- 106/3 hicri otığa yandi bu yürekim; közümin oydi emdi yoqtur kérekim
- 106/4 āhir çağda Hemrāhnıñ tilekim; teñridin nūr-i imān degeysen
- 106/5 dep Hemrāh çāh içide yığlap qaldi elkıssa pādişāh
- 106/6 Husrevge haber boldi ki Ziverbeg Hurşıdbegler kelur imiş
- 106/7 dep pādişāh erkān-ı devletleri bilen üç
- 106/8 künlük yergiče aldığa barıp oğlanlari
- 106/9 bilen mulākāt bolup şāhzāde Hemrāh qani kezzāblar
- 106/10 bizler ani körmedük bizler bulbul-i gūyāni şemen bāğdın
- 107/1 alıp keldük pādişāh Husrev yıgladi yıgladi
- 107/2 ordasığa yanıp kirdi şāhzāde Hemrāhnıñ sıñlesi
- 107/3 Gülcemīlehān zār zār hūn ebr-i nevbahār yanlığ yığlap bu beyt
- 107/4 ciger bendem yaşım qanğa öyrüldi; né boldi iken mēniñ akam kelmedi
- 107/5 qanğa öyrüldi mēniñ közüm yaşı; né boldi iken mēniñ akam kelmedi
- 107/6 emdi mēniñ tiriklikim gumāndur; yiraqlıq tağlari başım tumandur
- 107/7 bu pırāqlıq şūm ölümdin yamandur; né boldi iken mēniñ akam kelmedi
- 107/8 kızıl yüzi sarğayıban soldimu; ecel yetip şūm peymānesi toldimu
- 107/9 yetelmeyin ara yolda qaldımu; né boldi iken mēniñ akam kelmedi
- 107/10 Gülcemīledurmen özüm nañivān; yiraqlıqnıñ derdidin bağrım qan
- 108/1 haberini keltürgey bu zamān; né boldi iken mēniñ akam kelmedi
- 108/2 dep yıgladi pādişāh Husrev dedi ki éy bulbul-i gūyā né bolğay

- 108/3 bir sayrasañ sèni dep şāhzādem Hemrāhdın ayrıldım
- 108/4 eger sayramasañ qatli‘ām qılurmen dep şemşeri havāle
- 108/5 qılıp erdi bulbul-i gūyā dedi ki ey pādişāh Hıusrev katta
- 108/6 meclis qılğıl nağmeler çalsun derhāl katta kiçik meclislerge hāzir bolup
- 108/7 nağmesāzlar nağme getirdiler şol vaqt bulbul-i gūyā qaddini
- 108/8 rāst qılıp şāhzāde Hemrāhnıñ başığa kelgenlerni
- 108/9 pādişāhğa beyān qılıp neme deydurlar qani
- 108/10 qulaq salgıl ‘arzım işit pādişāhım; ‘āql hūşuñ qarārıñdın ayrıldıñ
- 109/1 hergiz açılmaydur baht siyāhıñ; gülistānıñ gülzārıñdın ayrıldıñ
- 109/2 qazā-i felek hırmeni kiçik tartğanıdur; düşmen birle Hemrāh meclis qurğanıdur
- 109/3 taḥqīk bilgil gülünñ hazān urğanıdur; alman quşuñ şunqarıñdın ayrıldıñ
- 109/4 nemeddek nēcük fostın soydılar; sèniñ oğluñ iki közin oydılar
- 109/5 qolın bağlap bir qudukqa saldılar; tağ yıqıldı çenārıñdın ayrıldıñ
- 109/6 şemen bāğdın keltürgen alıp; fervā qılıp kemālimğa yetkürgen keltürüp
- 109/7 akalarını kellefezdin qutqarıp; yurt igesi gamhārıñdın ayrıldıñ
- 109/8 bulbul-i gūyā èyt ur sözi şarfesi; gani ādemler fuqārālarınñ örmesi
- 109/9 koyuñnıñ qozisi ‘aziz kencisi; kenci qozı qoçqarıñdın ayrıldıñ
- 109/10 dep aydi pādişāh Hıusrev āh balam dep tahtıdın bī-hūş
- 109/11 bolup zār zār yığlap bir beyt oquğanıdur
- 110/1 tınmay seher feryād etip; taparmenmu balam sèni
- 110/2 yirtip yaqāmni çāk etip; taparmenmu balam sèni
- 110/3 İbrāhimdek otğa kirsem; İsmā‘ildek qurbān bolsam
- 110/4 Bāyeziddek çöllere kezsem; taparmenmu balam sèni
- 110/5 Ādem Hıusrev bolup garīb; qaldım gamıñde sargarıp
- 110/6 yete iqlimni ahtarıp; taparmenmu balam sèni

- 110/7 şāhzāde Hemrāhni anası; zār zār yiglap nēme deydur ani
- 110/8 taqlar başımda tumandur; balam sendin ayrılalı
- 110/9 şub-el-řām işim fiāndur; balam sendin ayrılalı
- 110/10 bu vaanlar vaan boldi; bizdin devrān öter boldi
- 111/1 kiygen tonlar kefen boldi; balam sendin ayrılalı
- 111/2 dep elişsa sınılesi; Gülcemīleān nēme deydur ani
- 111/3 istesem men emdi sēni; aydın tapay arındaşım
- 111/4 şasretinde aldı ata; zār sergerdān arındaşım
- 111/5 nē üün ādir hūdāyim; bizlerni ılmıřdur arīb
- 111/6 bu arīblita sararıp; za‘ferāndek arındaşım
- 111/7 dep elişsa pādiřāh Hıusrev mēni ol cāynı başıa
- 111/8 kim bařlap baradur bulbul-i gūyā aydi ki men bařlap barurmen
- 111/9 anda bulbul-i gūyāni oyup berdiler pādiřāh erkān-ı devletleri
- 111/10 birlen arasıdın madi bulbul-i gūyā ānı bařıa
- 112/1 ondi pādiřāh yetip barıp nēme dep yiglaydur ani
- 112/2 sendin ayrılalı yotur arārım; sensin mēni köül hūřum ‘ayř medārım
- 112/3 sen ketkeli řasret bāıda yařım; zehr-i zaūm ořti iken ařım
- 112/4 ferzend ayrılmaq mendin ölgüne; gül yüzlük Hemrāhdın cudā bolune
- 112/5 rāzīdur men bgün alsa cānımni; bar yoluun maa gumāne
- 112/6 dep erdi řāhzāde Hemrāhni anası zār zār
- 112/7 ün ebr-i nevbahār yiglap nēme deydur ani; şi‘ir ebyātlar
- 112/8 barmu sen bu āh iide; mubtelā bolan balam
- 112/9 avm arındaş hālā’idin; cudā bolan balam
- 112/10 bilmedim bu āh iide; nē keer hālı sēni
- 113/1 zehr-i zaūm birlen ana; sīnesidin tolan balam

- 113/2 sağınıp ata anasın; her arafge telmürüp
- 113/3 közidin yaş ornıga; anlar auzđan balam
- 113/4 uşbu dunyā içre sen; erdiğ közümniğ rüşeni
- 113/5 bilmeyin bu çāh içre; barmusen Hemrāh balam
- 113/6 dep elkişsa Gülcemīleđān çāniđ içide mēniđ arındaşım
- 113/7 barmusen dep hūn cigeridin āh tartıp
- 113/8 zār zār çün ebr-i nevbahār yanlığ yiglap bu beytni
- 113/9 iki ağam bar dep gumān eyleme; men bağtı ara men Hemrāh barmusen
- 113/10 rüşen cihāniđni zindān eyleme; men bağtı ara men Hemrāh barmusen
- 114/1 ‘aybsız köñlün soldi bāđ cihānda; ölük tiriklik bizge boldi gumānda
- 114/2 nēçük keçti hālđ bu çāh zindānda; mihribān cānım akam ārām-i cānım
barmusen
- 114/3 Gülcemīle derler cānım arındaşım; firāđında ağar közde yaşım
- 114/4 hem bu dunyā āhiret sırdaşım; Hemrāh akam mihribānım barmusen
- 114/5 dep aydi şāhzāde Hemrāh çāh içide turup nēme deydur ani
- 114/6 kim sen erdiğ köhne derdim ozđāđan; mēniđ sendek nēçük arındaşım bar
- 114/7 hađđdın özge yoğtur mağa mihribān; mēniđ sendek nēçük arındaşım bar
- 114/8 merħamet eylesem ‘Alī abridin; ana başka arındaşniğ cebridin
- 114/9 köñül mađşūdiđa yetsem cebridin; közümdin ađđan anlıđ yaşım bar
- 114/10 Hemrāhcān hađđdın sözlep ötermen; kim bilnese hālīmni sözlep ötermen
- 115/1 bu çāh içre yiglap yalđuz yatarman; emdi mēniđ kişi bilen nēme işim bar
- 115/2 dep aydilar pādişāh Hemrāh oğlum hayāt bar iken dep hağka
- 115/3 kemend birlen kişi salıp Hemrāhni çāhdın aldilar kördiler ki
- 115/4 Hemrāhniđ iki közi yoğ pādişāh yiglap turdi Hemrāh hemme
- 115/5 hişlari bilen körüşüp mağa ot alıp kelip berđlar

- 115/6 dedi şol esnâda bir tabağda ot hâzir kılıp şâhzâde Hemrâh
- 115/7 Hürîlikânıñ saçını devr berip Hürîlikâni yâdlanıp
- 115/8 zâr zâr yiglap bu beytni oğudi; beytler nazîmlar
- 115/9 raħîm eyle közde yaşımge; kel emdi yârim kel emdi
- 115/10 nè künler tüşti başımge; Kel emdi yârim kel emdi
- 116/1 cefâları saldı cânımge; kulağ salğıl feryâdimge
- 116/2 muruvvet eylep hâlimge; kel emdi yârim kel emdi
- 116/3 Hemrâh derler ümîd sendin; şîrîn cânım hasretidin
- 116/4 eger köñül üzmesen mendin; kel emdi yârim kel emdi
- 116/5 dep yigladı elkişsa ol vaqt Hürîlikâ bâğ-i iremde güllerni bulbullarnı
- 116/6 temâşâ kılıp yürür erdi Hemrâhni yâdlanıp bedenlerige
- 116/7 bir titrek olaştı aydı ey dirîğa yârim Hemrâh bir belâğa giriftâr
- 116/8 bolupdur dep bir ism-i a'zam oğup özige demide kılıp
- 116/9 kebüter şüretide bolup uçtı arqasıdın dîv perî
- 116/10 yürdiler şol sâ'at ferîler şerfesin Hemrâhniñ kulağığa
- 116/11 yetti Hemrâh aydılar ey halâ'ıklar bir tarafta turuñlar
- 117/1 dediler Hemme halklar bir tarafta turdılar Hürîlikâ Hemrâhniñ üstige tüşüp
- 117/2 başını tiziğa alıp bağsa iki közi yok Hürîlikâ
- 117/3 gâfil erdim nâgâh keldim kaşınğa; men aylanurmen kara nergis közünđin
- 117/4 söyler dostum neler tüşti başınğa; men aylanurmen kara nergis közünđin
- 117/5 nemeddek goşt fostın soydimu; basıp qarındaşlarıñ közün oydımu
- 117/6 qoluñ bağlap seni bir quduqqa saldimu; men aylanay kara nergis közünđin
- 117/7 yârimni salğan çâğa meni salınlar; yârim için meniñ közüm oyuñlar
- 117/8 közüm oyup yârim közige salınlar; men aylanay kara nergis közünđin
- 117/9 Hürîlikâ derler bahtım qaradur; yiraqlıknıñ derdidin bağrım kebâbdur

- 117/10 emdi mēniḡ cānım çıḡsa revādur; men aylanay ƣara nergis közüñdın
- 117/11 dep Hūrīlikā ferīlerniḡ ƣabīblarini yiḡip kelip yārimḡa
- 118/1 devā barmu hekimler dedi ki közi bolsa erdi yaḡşı bolur idi
- 118/2 elḡışsa Hemrāh iki aḡaları közini bulbul-i gūyāḡa berip erdi
- 118/3 bulbul közini berdi şol sâ‘atte āb-i ḡayāt süyini
- 118/4 keltürüp közini yup cāyıḡa salur ve yiḡlap nēme deydur ƣani
- 118/5 ƣādir allāh dergāhıñḡa saḡındım; evvel aḡıñ raḡīm rāḡman ḡaḡḡ üçün
- 118/6 mēniḡ tilekimni bergil ƣolumge; yete ƣat yer yete āsmān ḡaḡḡ üçün
- 118/7 ḡaḡḡniḡ Tivrātini oḡuḡan Mūsā; İncīlni ḡatm ƣılḡan ‘İsā
- 118/8 teñrinin arslanı ‘Alī el-murteza; yā fāḡima baḡrı biryān ḡaḡḡ üçün
- 118/9 Muhammed Muştafā ‘ālemge server; ḡaḡḡ te‘ālā resūli biyişke mu‘teber
- 118/10 aḡa ibergen kitābni furḡāndur; şehīd olḡan ḡasan ḡuseyin ḡaḡḡ üçün
- 118/11 Hūrīlikā derler mēniḡ tilekim; hicri birle yandı mēniḡ yūrekim
- 119/1 Hemrāhniḡ közidur mēniḡ tilekim; şifā bergil faḡr-i cihān ḡaḡḡ üçün
- 119/2 dep elḡışsa Hemrāhniḡ közini aḡ gül ƣızıl gülge yörgep
- 119/3 cāyıḡa salıp üç merātibe ism-i a‘zam oḡup bir merātibe silap
- 119/4 erdi sālīm el‘āza rūşen munevver boldi şāhzāde Hemrāh
- 119/5 hemme yār yāverleri birlen selāmet körüşti ammā iki
- 119/6 aḡasını kellefezge şāgird berdi Hūrīlikāni şehirge alıp
- 119/7 kirip ƣırḡ keçe küñdüz toy temāşālarnı ƣılıp aḡd-i nikāḡ
- 119/8 birlen şāhzāde Hemrāhḡa alıp berip pādişāḡ ḡusrev Hemrāhni
- 119/9 öz ornida pādişāḡ ƣıldı bir neçe küñdin keyin pādişāḡ
- 119/10 ḡusrev vefāt boldi ƣālu innellāhi ve inne ileyhi rāci‘ūn elḡışsa
- 120/1 muşibet temām bolḡandın keyin şāhzāde Hemrāh ḡazret-i ḡaḡḡ
- 120/2 subḡāne ve te‘ālāḡa şükür şenālar ēyt ip bu beytni oḡuḡanı

- 120/3 şükür emdi ƷalƷan bu dem; haƷƷ seni muyesser eyledi
- 120/4 yār Ʒolıda şarāb içip; ‘āşiklik eşir eyledi
- 120/5 atamnıñ emrini tuttum; Çin Māçin şehriƷe bardım
- 120/6 köp kişige hayriyāt ettim; ölümdin gūzār eyledi
- 120/7 bolmas işlarni başƷarıp; bulbul-i gūyāni aħtarıp
- 120/8 kırƷ kün bu çöllerde kezip; ‘āşiklik eşir eyledi
- 120/9 yamanlık eyledi Ʒarındaşım; ħalā’ik kördi temāşāyim
- 120/10 haƷƷ sevdāsi tüşüp başım; ravzamni zarar eyledi
- 121/1 tutup çāƷa saldı bizni; Ʒara Ʒıldı düşmen yüzini
- 121/2 Hemrāhnıñ éytƷan sözini; şol kün muħtazar eyledi
- 121/3 elƷişsa pādişāh Hemrāh Ĥürilikā birlen Mışrınıñ pādişāhlikıda
- 121/4 berƷarār boldılar bular ħāhlaşa bāƷ-i irem ħāhlaşa
- 121/5 Mışri pādişāhlikıda ‘ayş Ʒılır erdiler bular
- 121/6 ħursendelik birlen yüz yigirme yaşƷa yettiler āħirƷi ‘ömrleride
- 121/7 pādişāhlikni Ʒāsım vezirge tafşurup
- 121/8 özleri cemālū’llāh ‘işƷıda taƷvāda irāde birlen bir ay kırƷ
- 121/9 kün aş sudın Ʒalıp su dep beden-i a‘zālaridin
- 121/10 tütünler çıkar erdiler ‘işƷ muħabbeti Allāhtın ķāfil
- 122/1 bolmadılar ba‘zilar uşbu duniyāda körüşüp murād
- 122/2 maƷşūdiƷa yettiler ba‘zi ‘āşiklarnıñ işi Ʒiyāmetge bāƷi
- 122/3 depdurlar zamane āħirida iki ‘āşiklar hem birbirige
- 122/4 tuz haƷƷi aş nān haƷƷi goş gide haƷƷi Ʒarm kömeç haƷƷi
- 122/5 çārmigür haƷƷini saƷlamay yalƷan éytip fend urup
- 122/6 börkesige cigde salƷali ħayāl Ʒılsa ķāzab-i AllāhƷa
- 122/7 giriftār bolmaƷıƷa yaƷındur vebā allāh el-‘işmet

122/8 ve el-tevfīk bir hikmetke yā er-raḥīm el-raḥmān 1349' inç yilinda

122/9 törtinci māh-i şerīf ramazan ya'nī seyyid-ul eyyām rüz-ī Cum'a

123/1 temām kātib kalemī hūş nevīs ismi Yūsuf āḥūnddur vilayet-i Türkistan şehristan-
i Kaşiger fī-el-muzī' qorğan ya'nī ḥazret-i seyyid el-āfāk mezāri ḥidāyet'ullāh
işān ve allāh el-mādih el-sebil el-reşād bi-'an el-melik; el-vahāb; temāmet;
temām

124/1 kitābni ḥüküm etti men ḥastage; Pütüñ deyiban men bī-çäre şikestege

124/2 yoq erdi bu işka şalāḥiyyetim; Kitāb pütürge munāsib ḥaṭım

124/3 dediler bu mektübga bergil revāc; kalem eyledim reñ olup nā'ilāc

124/4 kılalmayın bende çunuçirā; varaq yüzini eyledim çün kara

124/5 su'āl kılsañ tevāriḥ èy merd-i nufūzi; erur bir miñ üç yüz kırk toquz

124/6 deseñ masaldın eyley beyān; erur māh-i şerīf salı ramazan

124/7 imdi ayğa tört mālā kelām; fütüpdur rüz-i cum'a boldi temām

124/8 kitābga mubada nazar eylese; emes lafz elfāzni filansa

124/9 iligke alıp kezaliki na'irip; uçursa ḥaṭa su'ālni qarab

125/1 aña bolgusi gāzīlardın meded; murādini bergey hudā-i eḥed

125/2 sēniñ raḥmetiñge eyledim; sağındım saña yā ekrem resül keremi

125/3 elqar mey şumme lissiyā muayyen; yā er-raḥīm el-rāḥman

125/4 asr-i sa'ādet bile kıl temām; ḥaqq ḥazret-i 'İsā 'aleyhselām; temāmet naẓım; qari
Yūsuf

DİZİN

Metinde geçen bütün kelimeler dizine alınmıştır. Arapça ve Farsça kökenli kelimeler gösterilmiştir. Kelimelerin Türkçe anlamları metinden hareketle verilmiştir. Alfabetik sıra şöyledir:

a b c ç d D e é f g ğ h ĩ ĵ i j k l m n ņ N o ö p k r s ş t u ü v ‘y z

-A-	a.-iban 42/8, 102/4
	a.-ıp 30/6
Abdullāh (Ar) “Abdullah”	a.-maydur 109/1
a. 95/11	[=9]
[=1]	Açığ “sinirlenmek”
acrat- “kopartmak”	a.+i 20/7, 45/1
a.-ıp 22/1	a.+nıŋ 24/11
[=1]	[=3]
Aç- “açmak”	Ağa “ağabey”
a.-ıldı 21/5	a. 62/6
a.-ılğan 6/11, 30/7	a.+lar 105/1
a.-ıŋ 30/4	a.+ları 118/2
a.-ıp 17/5, 60/2, 63/1, 92/3	a.+m 84/7, 113/9
a.-mağ 89/2	a.+sımı 44/11, 119/6
a.-kunçe 90/5	[=7]
[=10]	Ağız “ağız”
Aça “kavşak”	a. 24/4
a. 45/6	a.+ıdın 33/3, 33/4, 54/6, 54/8,
[=1]	89/4
Açıl- “açılmak”	a.+ımdın 37/3, 68/8
a.-dı 33/3, 29/3, 62/11, 89/4	a.+ımı 89/2
a.-dılar 28/10	[=9]

Aḥmed muḥtār (Ar) “Ahmet Muhtar”

a. 7/9

[=1]

Aḥvāl “durum”

a.+dın 39/10

a.+ım 42/3

[=2]

Aka “abi”

a. 40/2

a.+ları 40/10, 45/1, 103/10,
103/11, 105/4

a.+larıdın 46/4, 104/9

a.+larıım 22/4, 45/2

a.+larını 109/7

a.+larınıı 104/1

a.+m 43/11, 43/6, 43/7, 43/9,
107/4, 107/5, 107/7, 107/9, 108/1, 114/2,
114/4

a.+mni 104/2

a.+ı 41/2

a.+ını 41/6

a.+ısı 22/1

a.+sını 20/7, 104/6

a.+si 45/11

[=30]

Al şalavāt “selavat”

a. 53/4

[=1]

Al- “almak”

a.-adur 49/7

a.-adurmız 90/5

a.-ali 20/5

a.-ay 97/8

a.-dın 100/2

a.-di 66/2

a.-dılar 12/12, 67/11, 115/3

a.-ğali 25/5

a.-ğan 8/2, 78/4, 79/8

a.-ğanını 100/2

a.-ğıl 81/5, 81/7, 100/2

a.-ı 21/4

a.-ip 3/1, 3/6, 9/8, 15/10, 15/3,
16/5, 16/6, 16/7, 16/8, 17/11, 18/7,
19/10, 20/2, 21/7, 22/6, 25/8, 28/6, 31/6,
37/5, 38/9, 40/8, 53/10, 53/8, 53/9, 61/2,
66/1, 66/1, 77/5, 78/2, 78/7, 78/9, 79/6,
81/11, 86/10, 86/6, 86/9, 87/11, 87/11,
87/4, 87/6, 87/7, 87/9, 88/9, 89/7, 89/9,
90/1, 91/9, 92/10, 93/1, 93/4, 95/3,
97/11, 101/2, 104/3, 104/4, 104/8, 107/1,
109/6, 117/2, 119/6, 124/9

a.-ip ber-ip 119/8

a.-ip kel-ip 115/5

a.-ıdır 96/4, 105/3

a.-ipsen 7/10

a.-madı 73/10

a.-mağaç 28/5

a.-massan 41/11

a.-sa 12/4, 21/9, 27/1, 112/5	[=31]
a.-sañız 36/3, 57/1	Allāh te'ālā (Ar) “yüce Allah”
a.-ur 71/9	a. 47/3
a.-urnıñ 82/4	[=1]
a.-ursen 65/7, 103/2	Alman kuşu- “alıcı kuş” ?
[=97]	a. 109/3
Ala “ala”	[=1]
a. 36/9, 44/1	Alte “altı”
[=2]	a. 49/11
Aldi ön taraf	[=1]
a.+din 36/6, 57/2, 77/6, 78/10	Altı “altı”
a.+ğa 11/5, 13/6, 20/1, 32/8,	a.+nçı 8/2
39/10, 46/5, 61/2, 61/6, 63/1, 64/10,	[=1]
66/6, 94/7, 106/8	Altın “altın”
a.+ni 23/11, 63/6	a. 29/8, 33/1, 33/8, 33/9, 34/1,
a.+ñda 76/7	53/1, 65/2, 65/6, 65/7, 66/11, 70/11,
a.+ñızda 16/3, 56/11	75/2, 77/9, 79/2, 82/3, 84/1, 87/3, 87/8,
a.+ñızda 36/3	88/3, 88/5, 96/6
[=23]	a.+dın 34/4, 66/6
Allāh (Ar) “Allah”	a.+ğa 20/4
a. 6/12, 16/12, 26/9, 48/2, 53/4,	[=24]
57/8, 90/11, 90/11, 91/1,	Amān (Ar) “aman”
102/2, 118/5, 122/7, 123/1	a. 44/3, 44/6, 103/9, 105/2
a.+ğa 102/1, 102/10, 102/2,	[=4]
102/6, 103/3, 103/9, 122/6	Ammā (Ar) “ama”
a.+nıñ 68/3	a. 6/3, 8/10, 12/7, 12/8, 15/1,
a.+ni 47/10, 47/11, 48/10, 48/2,	18/6, 40/9, 44/2, 45/10, 46/1, 47/4, 52/7,
48/4, 48/6, 48/8, 49/1	52/9, 56/9, 61/7, 77/2, 77/4, 82/9, 85/8,
a.+tın 58/2, 121/10	86/3, 87/5, 95/9, 96/11, 96/2, 96/3, 96/5,

96/7, 96/9, 98/6, 99/2, 99/4, 99/6, 104/6,
119/5

[=34]

Ana “anne”

a. 44/9, 85/1, 114/8

a.+m 25/1, 84/9

a.+mğa 105/10

a.+ni 24/8

a.+ŋ 43/2

a.+sı 42/5, 42/6, 104/6, 110/7,
112/6

a.+sıdın 44/11

a.+sığa 104/9

a.+sın 113/2

[=16]

Anār (Fars) “nar”

a. + ŋ 83/8

a.+ımdın 81/10

[=2]

Ançinān (Fars) öyle

a. 49/2, 70/1

[=2]

Anda (Krş) “orada, sonra”

a. 31/2, 42/7, 49/4, 49/8, 54/5,
56/7, 67/11, 70/7, 75/9, 76/1, 80/7, 86/6,
93/11, 94/2, 94/4, 94/6, 97/4, 99/1, 99/2,
100/6, 101/1, 101/3, 101/3, 101/5, 111/9

[=25]

Andağ “öyle”

a. 2/1, 38/1, 38/10, 38/5, 73/11,
74/2, 93/11

[=7]

Andın “öyle”

a. 10/8, 14/5, 21/1, 21/2, 27/9,
50/8, 55/5, 61/3, 61/5, 62/10, 65/3, 82/8

[=12]

Anıŋ “onun”

anıŋ “onun” , 58/6, 59/6, 84/10, 95/3

a. 38/11, 49/5, 50/1, 67/1, 84/6,
84/8, 85/1, 85/3, 85/3, 85/5

[=10]

anıŋdın “ondan” 61/6

[=1]

Ani “onu”

a. 37/8, 72/4, 106/10

[=3]

Aŋa. “Ona, o ana kadar”

a. 5/3, 118/10, 125/1

a.+ğičelik 49/11, 61/4, 90/1

[=6]

Aŋla- “dinlemek”

a.-ğıl 76/8

a.-p 18/4, 40/11, 65/2

[=4]

Aķ. “beyaz”

a. 3/1, 46/8, 81/10, 105/10, 119/2	a.+larının 51/8
[=5]	[=1]
Ak- “akmak”	Arman (Fars) “istek”
a.-ar 43/10, 114/3	a. 58/11, 59/3
a.-ıgılık 50/3	a.+ım 6/3
a.-kan 62/8, 114/9	[=3]
[=5]	Armut “yer adı”
Akd-i nikāh (Ar) “nikah”	a.+dın 28/1
a. 119/7	[=1]
[=1]	Arka “sonra”
Aksakal “aksakal, saygın kişi”	a.+mızdın 31/1
a. 6/5, 46/6	a.+sıdın 3/8, 45/1, 111/10, 116/9
[=2]	[=5]
Akuz- “akıtmak”	Arsık- “sıkışmak”
a.-gan 113/3	a.-ıp 67/3
[=1]	[=1]
Ara ara, “aralık, boşluk”	Arslan “arслан”
a. 47/11, 48/3, 107/9	a.+ı 118/8
a.+da 76/10, 76/10	[=1]
a.+ğa 98/9, 67/6	Artuk “fazla”
a.+sıda 12/12, 12/8, 15/2, 32/7, 32/9, 66/11, 66/9, 67/1	a. 10/4
[=15]	[=1]
Arfe. “arpa”	Aşhāb (Ar) “sahipler”
a. 63/2	a. 55/4
[=1]	a.+ları 57/4
Arık “dere”	a. +lar 80/5
	[=3]
	Aşl (Ar) “kaynak, kök”

a.+ım 35/11, 35/5, 56/1, 56/3	a.+lar 21/3
a.+ım.ız 35/10	a.+larıңызni 22/2
a.+ım.nı 35/8	a.+larnı 20/3, 20/8, 21/4, 22/2
a.+ım.ni 56/2	[=8]
[=7]	Aşuğ. “fazla”
Aşla (Ar) “hiçbir zaman”	a. + rağ 56/9
a. 86/5	[=1]
[=1]	At “ad”
As- “asmak”	a.+ımını 64/7, 72/2
a.-ıglık 88/4	a.+ıñını 34/11
[=1]	[=2]
Asmiyāt “antoloji”	Ağ “ad”
a. 90/3, 100/8	a. 14/8, 96/6
[=2]	a.+ımı 29/5
Asr-i sa‘ādet (Ar) “saadet devri”	a.+ım 69/8, 72/2, 72/3, 75/6
a. 125/4	a.+ıñ 118/5
[=1]	a.+lıg 65/3
Aş “aş”	[=9]
a. 18/3, 23/7, 121/9, 122/4	Ağ toy “ad verme töreni”
a.+ı 105/6	a.+ini 14/9
a.+ım 112/3	[=1]
a.+sız 62/4	Ağ (Zool) “at”
[=7]	a.+tın 25/4, 30/10
Aş- “geçmek”	a.+lar 104/4
a.-armu 98/11	[=3]
[=1]	At- “atmak”
Aşlık aşlık”	a.-tılar 61/4
a. 19/10, 21/6	

[=1]

Ata “baba”

a. 25/1, 31/2, 44/11, 44/9, 47/3,
47/4, 48/7, 84/9, 85/1, 85/6, 104/9,
113/2

a.+dın 26/2

a.+m 40/3, 72/3, 79/1, 84/5, 84/7,
85/2, 85/8, 85/9, 88/10, 101/6

a.+mğa 105/8

a.+mız 24/9, 40/7

a.+mnıŋ 120/5

a.+ni 24/8

a.+ŋ 41/11, 41/11, 111/4

a.+ŋnıŋ 86/3

a.+ŋni 101/8

a.+sı 30/11, 44/10

a.+sıdın 40/8

a.+sığa 27/10

a.+sınıŋ 58/6

a.+si 90/11

[=39]

Atmış “atmış”

a. 2/3, 3/2, 12/7, 33/10, 33/9

a.+ğa 3/3

[=6]

A‘lā. (Ar) “daha yüksek”

a. 14/6

[=1]

Aħşam. “akşam”

a.+ğiçe 86/10, 86/11

[=2]

Aħtar- “aramak”

a.-ayın 58/3

a.-dım 69/6

a.-ıp 72/7, 110/6, 120/7

[=5]

Ay. “Ay”

a. 13/5, 22/8, 22/9, 72/8, 84/6,
105/9, 121/8

a.+da 49/11, 103/6, 103/6

a.+ğa 124/7

a.+ğiçe 103/9

[=12]

Ay- “söylemek (ÇU komul ağzında dini
hikayeleri anlatırken, hala kullanılıyor”

a.-di 8/8, 33/6, 35/4, 46/11, 47/3,
47/6, 49/2, 55/11, 56/11, 56/5, 56/7,
64/11, 80/10, 80/9, 83/2, 85/6, 85/6,
86/10, 87/2, 89/8, 93/9, 95/7, 95/8, 95/9,
97/4, 99/5, 104/1, 109/10, 111/8, 114/5,
116/7

a.-dılar 6/2, 53/9, 54/4, 54/9,
69/2, 115/2, 116/11

a.-ğani 6/7, 12/2, 13/8, 68/2

[=42]

Ayağ. “ayak”

a.+ıŋni 44/4

- a.+ları 38/4
[=2]
- Aylan- “dönmek”
a.-ay 117/10, 117/6, 117/8
a.-di 68/4, 68/4
a.-urmen 117/3, 117/4
[=7]
- Ayrıl- “ayrılmak”
a.-dım 74/1, 108/3
a.-dın 108/10, 109/1, 109/3,
109/5, 109/7, 109/9
a.-ğalı 110/8, 110/9, 111/1,
112/2
a.-ğan 103/11
a.-ıp 24/6, 42/1, 44/11, 46/5,
47/1, 51/4
a.-madı 42/7
a.-mağ 112/4
a.-sun 89/10
a.-urğa 41/2, 86/11
[=24]
- Az “az”
a. 61/7
a.+gina 15/2
[=2]
- Az- “yolunu kaybemek”
a.-di 58/7
[=1]
- Azık- “yolunu kaybemek”
a.-tım 60/4
[=1]
- Āb-i cārī (Fars) “akar su”
a. +lar 50/3
[=1]
- Āb-i ḥayāt. (Fars) “hayatlık suyu”
a. 118/3
[=1]
- Āda (Ar) “son, tamam”
a. 55/6
[=1]
- Ādem (Ar) “adam, insan”
a. 19/4, 23/4, 23/8, 31/9, 46/6,
50/1, 79/1, 110/5
a.+ler 109/8
a.+lerni 31/6, 31/8
a.+nın 51/7
a.+ni 21/7
a.+sen 102/10
[=14]
- Ādemizād (Ar) “insanoğlu”
a. 33/2, 36/4, 57/1, 69/11, 70/10,
71/3, 89/6, 89/8, 95/3, 96/4
a.+mu 36/2, 56/10
a.+nın 39/1, 89/2
a.+ka 77/1, 93/8
[=16]

Āferin (Fars) “takdir, teşvik”	a.+ımdın 81/5
a. 31/5	[=2]
[=1]	Āheste (Fars) “yavaş”
Āfet (Ar) “felaket, bela”	a. 91/9
a. 10/1, 11/8, 26/3	[=1]
[=3]	Āheste ceste (Fars) “yaşav yavaş”
Āftāb (Fars) “güneş”	a. 88/9
a. 15/12	[=1]
a.+dek 32/9	Āmāde (Fars) “hazır”
[=2]	a.+lerni 93/2
Āh “ümitsizlik, hayranlık beğenem duyguu ifade eden ünlem”	[=1]
a. 6/7, 7/2, 24/5, 28/3, 30/7, 36/6, 41/4, 56/5, 57/5, 58/10, 73/9, 75/4, 82/11, 90/2, 91/11, 94/9, 109/10, 113/7	Āmin (Ar) “amin”
a.+ımgā 68/8	a. 25/9
a.+i 35/7	a.+ğa 87/2
[=20]	[=2]
Āh vāh. “feryad”	Ārām. (Fars) “dinlenme”
a.+ıngā 71/7	a. 81/5
[=1]	[=1]
Āh-u figān (Fars) “ah ve feryat”	Ārām-i cān (Fars) “gönül rahatlığı”
a. 83/11, 83/5, 83/7, 83/9, 84/3, 84/10, 84/2, 84/6, 84/8, 85/1, 85/3, 85/5	a.+ım 114/2
[=12]	[=1]
Āh-u zār. (Fars) “iç geçirme, feryat”	Āraste (Fars) “süslü”
a. 83/3	a. 51/6
	[=1]
	Āraste pirāste (Fars) “süsleme, donatmak”
	a. 32/5

[=1]	a.+k̄i 121/6
Āsān. (Fars) “kolay”	[=8]
a. 45/11, 74/3, 83/7	Āḥir’ul+emr (Ar) “işin sonunda”
[=3]	a. 39/3, 81/1, 93/5, 93/7
Āsmān (Fars) “sema”	[=4]
a. 118/6	Āḥiret (Ar) “öbür dünya”
a.+dın 5/2	a. 114/4
a.+dın 53/1, 90/6, 90/7, 91/8	[=1]
a.+ġa 87/9, 89/9, 90/1, 90/3, 92/10	Āḥūn. (Fars) “din adamlarına verilen ünvan, hoca”
[=11]	a.+um 99/5, 99/7, 100/8
Āşikār (Fars) “açık, meydanda”	a. +ġa 100/7
a. 64/7	[=4]
[=1]	Āḥūnd (Fars) “din adamlarına verilen ünvan, hoca”
āşkāre Fars) “açık, meydanda”	a.+dur 123/1
a. 35/9, 51/3, 70/8	[=1]
[=3]	Āyine (Fars) “ayna”
Āvāz (Fars) “ses, seda”	a. 3/1
a. 82/10, 88/4	[=1]
a.+ıḡni 71/5, 76/4	Āzād (Fars) “hür, serbes”
a.+i 33/2, 38/6, 89/3	a. 92/6
a.+ini 69/2	[=1]
[=8]	‘Ālem (Ar) “evren”
Āḥir (Ar) “son”	‘. 39/8, 73/4
a. 26/5, 42/9, 58/1, 106/4	‘.+de 38/10, 91/6
a.+i 14/4	‘.+ni 35/7
a.+ida 99/11, 122/3	‘.+ge 77/8, 79/1, 118/9

‘.+ni 90/3 [=9]	‘Āşīḳ bīḳarār (Ar, Fars) “Çok aşık olmak” ‘. 38/8, 94/7 [=2]
‘Ālem-i ‘arş (Ar) “gökyüzünün en yüksek noktası” ‘.+ge 46/9 [=1]	‘Alī (Ar) “Ali” ‘. 7/10, 7/12, 7/9, 8/2, 8/4, 8/6, 28/4, 42/11, 44/6, 53/9, 54/10, 79/7 114/8, 118/8 [=14]
‘Āḳīl (Ar) “akıllı” ‘. 17/7, 18/10, 24/9, 65/6, 98/9 [=5]	‘Arş (Ar) “gökyüzündeki en yüksek nokta” ‘. 14/6 [=1]
‘Āḳl. (Ar) “düşünce, hafıza” ‘. 15/3, 81/11, 96/4, 103/2, 105/3, 108/10 ‘.+i 98/11, 98/11	‘Arz (Ar) “şikayet” ‘. 64/2, 64/8, 96/10, 97/1 ‘.+ım4/9, 28/8, 68/7, 96/2, 108/10 ‘.+ımni 37/7 [=10]
‘.+ımnı 37/3, 37/5 [=10]	‘Asel (Ar) “bal” ‘. 81/7 [=1]
‘Āşī (Ar) “baş kaldıran, isyan eden” ‘. 62/8 [=1]	‘Ayş. (Ar) “Yaşama, yaşayış” ‘. 112/2, 121/5 [=2]
‘Āşīḳ (Ar) “meftun, tukun” ‘. 48/6, 59/6, 65/11, 75/2, 81/11, 84/5, 85/4, 97/5, 100/6, 103/8 ‘.+durmen 97/2 ‘.+lar 5/5, 72/5, 122/3 ‘.+larını 59/7, 91/5, 122/2 ‘.+men 68/9 ‘.+ni 75/4, 76/8	‘Ayş-u ‘işret. “Yeme içme” ‘. 15/6, 82/9 [=2]
‘.+lık 37/11, 120/4, 120/8 [=23]	

‘Azīz. (Ar) “yüce”	‘Anber (Ar) “çok güzel kokulu nesne”
‘. 81/2, 81/11, 81/3, 83/11, 109/9	‘.+lik 34/10
‘.+i 71/3, 71/4	[=1]
[=7]	‘Arab (Ar) “Arap”
‘Azm (Ar) “büyük gayret gösterme”	‘. 8/5
‘. 104/4	[=1]
[=1]	‘Arabī (Ar) “Arap kavmine ait biri”
‘Ār (Ar) “utanma, utanç”	‘. 23/10, 24/1
‘. 9/12	[=2]
‘.+ım 37/10	‘Araz (Ar) “işaret”
[=2]	‘. 12/10
‘Acāyib (Ar) “garip, değişik”	[=1]
‘. 32/10, 39/7	‘Aşā “baston”
[=2]	‘. 46/8, 77/11, 79/4
‘Aceb (Ar) “şaşama, hayret”	‘.+ni 25/8
‘. 25/11, 62/1	‘.+sini 5/4, 47/8
[=2]	[=6]
‘Aleyhselām (Ar) “selam onun üzerine olsun”	‘Atā (Ar) “bağış, ihsan”
‘. 7/4, 8/11, 24/2, 25/5, 51/2,	‘. 7/3, 27/6, 48/1
53/3, 53/6, 53/4, 54/1, 54/4, 54/9, 55/4,	[=3]
125/4	‘Aṭse (Ar) “aksırma”
‘.+ğa 11/1	‘. 27/7
[=13]	[=1]
‘Amel (Ar) “iş, hareket, eylem”	‘Ayān (Ar) “aşikar, açık”
‘. 48/9	‘. 34/11, 57/9
‘.+sizler 48/5	[=2]
[=2]	‘Ayb (Ar) “utanılacak hal ve davranış”
	‘.+sız 114/1

[=1]	b.+ıda 42/10, 56/2, 56/4, 74/10, 85/2, 112/3
‘Azrā. (Ar) “kız”	
‘.+nıñ 35/7	b.+ıdın 81/5
[=1]	b.+ığa 63/7, 82/8
‘Azrā’ıl (Ar) “ölüm meleği”	b.+ım 30/3
‘. 24/1, 25/5, 27/1	b.+ımdın 106/2
‘.+nıñ 24/9	b.+ımı 6/11
‘.+ni 46/7	b.+ıñdın 68/5
[=5]	b.+ıñğa 68/5
	b.+ığa 48/11
	b.+larını 88/7
	b.+nıñ 51/7, 66/9, 96/8
	b.+ni 32/1, 32/5
	b.+ğa 66/10, 67/8, 100/10
	[=44]
-B-	
Bāc (Fars) “vergi”	Bāğ-i irem (Fars) “cennet bahçesi”
b.+i 71/9	b. 121/4
[=1]	b.+de 116/5
Bād+i (Fars) “rüzgar”	[=2]
b. 37/5	Bāğ-u bende (Fars) “bağ kölesi”
[=1]	b. 81/8, 82/1
Bād-i şabā (Fars) “sabah rüzgarı”	[=2]
b. 64/1	Bağban (Fars) “bahçıvan”
[=1]	b. 95/2
Bāğ (Fars) “bağ”	[=1]
b. 51/6, 66/4, 66/5, 66/5, 66/6, 83/8, 83/8, 83/8, 84/1, 93/3, 94/3, 96/9, 114/1	Bāmdād (fars) “sabah namazı”
b.+da 15/7, 29/3, 32/7, 37/2, 94/4	b. 58/5
b.+dın 106/10, 109/6	

[=1]	b.-ğan 78/2, 79/6, 105/7
Bâkî (Ar) “ebedî”	b.-p 109/5, 117/6
b. 122/2	[=5]
[=1]	Bahâeddin Nakşbende “Bahaaddin Nakşibendi”
Bâtin (Ar) “gizli”	b. 5/6
b. 28/10	[=1]
[=1]	Bahâne (Fars) “sebeb”
Bâyezîd (Ar) “Bayezid”	b. 37/8
b. 5/8	[=1]
b.+dek 110/4	Bahar (Fars) “ilkbahar”
[=2]	b. 31/10
Bâz (Fars) “açık”	[=1]
b. 24/11, 30/9	Bala. “Çocuk,evlat”
[=2]	b. 80/9
Bâzû (Fars) “pazı”	b.+m 41/1, 42/10, 42/8, 43/1, 43/3, 109/10, 110/1, 110/2, 110/4, 110/6, 110/8, 110/9, 111/1, 112/8, 112/9, 113/1, 113/3, 113/5
b.+lardin 22/5	[=19]
[=1]	Bağ- “bakmak”
Bağır çiğer”	b.-ınlr 92/3
b.+ı 118/8	b.-sa 22/8, 117/2
b.+ım 92/7, 107/10, 117/9	b.-salar 57/5
b.+ımı 6/10	[=4]
b.+ımı 36/9	Bağış “bakış”
[=6]	b.+ıngâ 102/7
Bağışla- “bahşetmek”	b.+lıg 34/9
b. 26/6	
[=1]	
Bağla- “bağlamak”	

[=2]

Bar “var”

b. 2/2, 2/4, 3/8, 12/7, 12/9, 15/8,
19/3, 24/1, 24/3, 24/3, 33/9, 34/5, 34/5,
44/5, 44/5, 44/6, 47/7, 50/10, 50/9, 51/7,
62/1, 62/1, 63/2, 69/10, 73/6, 83/3, 83/8,
83/8, 83/9, 84/1, 84/1, 84/2, 84/7, 87/3,
89/1, 90/9, 90/9, 91/10, 103/8, 103/8,
103/9, 112/5, 113/9, 114/6, 114/7, 114/9,
115/1, 115/2

b.+dur 38/11, 49/4, 49/6, 75/2,
86/2

b.+ın 9/10, 9/9

b.+mu 18/1, 41/1, 91/11, 92/1,
92/2, 92/4, 92/6, 92/8, 112/8, 118/1

b.+musen 113/10, 113/5, 113/7,
113/9, 114/2, 114/4

b.+e 26/4

[=72]

Bar- “varmak, gitmek”

b.-adurğan 101/5

b.-almaydur 49/9

b.-amen 40/11, 63/8, 63/8

b.-amız 18/8

b.-asen 47/3, 63/7

b.-ay 16/5, 49/9

b.-dılar 7/12

b.-dım 69/6, 71/7, 120/5

b.-di 8/7, 13/6, 52/11, 87/11

b.-dilar 51/5

b.-ğan 50/1, 77/5, 78/9

b.-ğanda 3/9, 6/5, 23/7

b.-ğanlar 31/5

b.-ğanlarni 31/9

b.-ğaysız 50/2

b.-ğıl 87/5

b.-ğunçelik 23/6

b.-ğusi 8/3, 8/3

b.-ıp 4/3, 7/5, 9/12, 9/3, 9/9, 28/1,
49/11, 53/7, 64/10, 66/1, 67/4, 74/4,
86/5, 96/1, 97/11, 98/1, 103/6, 104/3,
106/8

b.-sa 23/6, 45/11, 58/1

b.-sam 17/11

b.-sañ 16/11, 102/1

b.-ur 26/9, 45/6, 58/1, 61/6, 63/9,
74/11

b.-urmen 16/8, 47/5

b.-ursızlar 19/4

b.-ursız 4/2, 6/6, 16/7

[=69]

Barçe. “Tamamı, tüm”

b. 37/2, 59/3, 69/1, 73/4, 87/9

b.+larnıñ 5/10

b.+nıñ 90/11

[=7]

Barı hepisi”

b.+n 58/3

[=1]

Bas- “basmak”	b.+ta 11/8
b.-ıp 117/5	b.+tın 30/4, 30/6
b.-ti 90/4	[=49]
[=2]	
Baş “başlangıç”	Başla- “başlamak”
b. 48/4	b.-p 61/3, 65/4, 87/1
b.+daki 12/1	b.-p bar-adur 111/8
b.+ı 19/8, 26/8, 105/5	b.-p bar-urmen 111/8
b.+ıda 46/9, 49/9, 58/8, 73/10, 77/11, 79/4, 88/4	b.-sağ 60/8
b.+ıdın 29/8, 43/4, 87/11	[=6]
b.+ığa 3/6, 86/5, 87/9, 108/8, 111/10, 111/7	Başlıg “başçılığında, liderliğinde”
b.+ım 72/5, 84/1, 85/4, 103/5, 107/6, 120/10	b. 11/5, 36/10, 53/3
b.+ımda 59/8, 85/3, 110/8	[=3]
b.+ımdadur 26/5	Başka “başka”
b.+ımdaki 6/10	b. 114/8
b.+ımdın 43/10	b.+dur 45/3
b.+ımge 62/1, 115/10	[=2]
b.+ımnıg 71/10	Başkar- “yönetmek”
b.+ımnı 44/8	b.-ıp 120/7
b.+ını 117/2	[=1]
b.+ıngda 87/3	Ba’zi (Ar) “bazı, birtakım”
b.+ıngdın 42/1, 83/5, 94/10	b. 122/2
b.+ıngğa 73/4, 117/4	b.+lar 122/1
b.+ıngnı 9/8	[=2]
b.+ları 39/2	Ba’dez (fars) “ondan sonra”
	b. 58/5
	[=1]
	Baht (Fars) “şans,
	b. 53/2, 109/1

b.+ı 93/3, 113/10, 113/9	b.+din 78/7, 79/6
b.+ım 3/4, 30/10, 30/8, 57/11, 92/7, 95/5, 117/9	[=6]
b.+ımnı 25/3	Biyiş (Krş) “cennet”
b.+ımnı 9/4	b.+ke 118/9
b.+ıñ 29/2	[=1]
[=15]	Bel. “bel”
Be+dergāh+i (Fars) “dergah’a”	b.+ıñdin 76/9
b. 68/1	b.+idin 97/7
[=1]	b.+imdin 81/9
Be-ṭaraf (Fars) “tarafa”	b.+ımnıñ 17/2
b. 18/6, 19/1, 27/9, 100/9, 104/4	[=4]
[=5]	Belā (Ar) “sıkıntı”
Becā (Fars) “yerinde”	b. 37/10
b. 67/11	b.+ğa 116/7
[=1]	b.+sidin 18/3
Beden (Ar) “vücut”	[=3]
b.+lerige 116/6	Belā-i miḥnet (Ar) “sıkıntı , zorluk, meşaket”
[=1]	b.+ke 47/1
Beder (Fars) “çabuk”	[=1]
b. 52/4, 104/8	Belgür “belge”
[=2]	b.+li 96/7
Bedhūy (Fars) “huysuz”	[=1]
b.+luğ 14/4	Belgür- “işaretlemek”
[=1]	b.-üp 14/4
Behişt (Fars) “cennet”	[=1]
b. 8/3, 53/9, 78/2	Belki (Ar) “belki”
b.+ni 5/9	b. 20/11, 20/6, 54/8

[=3]	b.-gen 4/10, 10/3, 47/4, 105/10
Bend (Fars) “bağlamak”	b.-geni 78/8
b. 49/8	b.-genleri 55/11
b.+ni 82/3	b.-genmukin 22/11
[=2]	b.-gey 125/1
Bende (Fars) “köle”	b.-gil 10/9, 54/5, 98/6, 98/7, 99/10, 99/11, 118/6, 119/1, 124/3
b. 4/11, 13/12, 33/5, 50/7, 54/7, 54/9, 124/4	b.-günçdur 98/10, 98/12, 98/7, 98/8, 99/2, 99/4
b.+ler 26/6, 99/1	b.-ıñ 77/4
b.+m 107/4	b.-ıñlar 23/11, 115/5
b.+sen 83/8	b.-ip 23/7, 41/4, 84/4, 93/8, 98/3, 98/5, 104/4, 104/7, 115/7, 118/2
[=11]	b.-iptur 77/1
Beden-i a‘zâ (Ar) “tüm vücut”	b.-işi 43/5
b.+laridin 121/9	b.-mek 4/8, 27/11, 74/8, 75/10
[=1]	b.-mey 101/7
Ber- “vermek”	b.-mise 10/3
b. 6/9, 68/5, 69/1, 69/1, 73/5	b.-misun 17/3
b.-di 8/10, 10/10, 18/11, 22/6, 31/4, 54/3, 103/10, 118/3, 119/6	b.-se 9/1, 10/6, 17/8, 25/1
b.-diler 15/1, 15/4, 31/10, 31/7, 42/5, 111/9	b.-sem 93/10, 101/8
b.-edur 18/4	b.-señ 60/6, 94/10, 94/11, 94/8, 95/2, 95/4, 95/6
b.-emiz 23/7	b.-sun 48/1
b.-er 26/10, 26/2, 26/4, 26/6, 26/8, 27/2, 27/3, 61/10, 90/10, 90/9, 91/1, 91/3, 91/5, 91/7	b.-ur 40/4, 48/4
b.-ey 22/5, 33/10, 33/11, 33/11, 38/9, 94/1, 95/10, 96/6, 96/6, 97/6, 98/1	b.-ursen 93/10
b.-eyin 42/4, 65/6, 65/7, 96/8, 96/8, 96/9	b.-ursiz 33/8
	[=116]
	Berbād (Fars) “kötü, fena”

b. 37/3, 92/5, 102/10 [=3]	b.+da 47/2, 61/5, 75/5 [=4]
Berekāt (Ar) “bolluk” b. 96/4 b.+idin 31/3, 39/7 [=3]	Beyān (Ar) “açıklama” b. 34/11, 35/1, 35/4, 57/8, 96/1, 105/1, 108/9, 124/6 [=8]
Bernā (Fars) “genç” b. 101/6 [=1]	Beyt (Ar) “beyit” b. 69/3, 107/3, 109/11 b.+ler 115/8 b.+ni 4/8, 55/6, 65/5, 72/10, 73/9, 74/8, 76/1, 81/2, 83/4, 84/4, 94/9, 104/10, 113/8, 115/8, 120/2 [=19]
Berqārār (Fars) “devamlı olmak” b. 67/10, 121/4 [=2]	Bezme (Fars) “içkili, eğlenceli sohbet” b. 32/3 [=1]
Besī (Fars) “çok” b. 75/8, 97/9 [=2]	Bezülkeyyas (Özel isim) “Beyzülkayas” b. 28/4 [=1]
Beş. “beş” b. 13/10, 15/5, 34/2, 35/9, 38/11, 41/10, 56/1, 56/4, 56/5, 73/11, 73/7, 74/2, 74/4, 102/8 [=14]	Bī+ārām (Fars) “huzursuz” b. 94/7 [=1]
Beşīr (Ar) “müjdecî” b. 25/2 [=1]	Bī+berdāşlık (Fars) “dayanamazlık” b. 103/1 [=1]
Beter (Fars) “kötü” b. 43/3 [=1]	Bī+çāre (Fars) “çaresiz” b. 47/1, 99/5, 104/7, 124/1 [=4]
Beyābān (Fars) “çöl, sahra” b. 38/7	

Bī+fāyān (Fars) “sınırsız”	Bī+ṭāḳat (Ar) “sabırsız”
b. 9/11, 9/6, 9/7, 13/7, 17/3, 95/5	b. 97/8
[=6]	[=1]
Bī+ferzend (Fars) “çocuksuz”	Bī+temām (Ar) “eksiksiz”
b. 7/1	b. 36/10
[=1]	[=1]
Bī+hācēt (Ar) “gereksiz”	Bī+vefā (Ar) “vefasız”
b. 34/4, 34/6	b. 77/1
[=2]	b.+dur 69/8
Bī+hayāt (Ar) “yaşam olmayan”	[=2]
b. 66/6	Bī+hāber (Ar) “habersiz”
[=1]	b. 24/10
Bī+hūş (Ar) “baygın”	[=1]
b. 28/3, 36/10, 91/10, 109/10	Bīzār (Fars) “bıkmış”
[=4]	b. 41/5, 52/1
Bī+kār. (Fars) “gereksiz, anlamsız”	[=2]
b. 10/2, 80/2	Bihraḳ (Ar,Tr) “daha iyi”
[=2]	b.+dur 9/3
Bī+nāgāh (Fars) “zamansız”	[=1]
b. 46/5, 58/7, 61/6	Bil- “bilmek”
[=3]	b.-di 15/10, 98/3
Bī+sersemā (Fars) “kafasız”	b.-dim 26/9, 82/2
b. 7/11	b.-enur 99/1
[=1]	b.-genim 96/10
Bī+şek (Ar) “şüphesiz”	b.-gil 100/6, 109/3
b. 21/9	b.-ip 37/8
[=1]	b.-medim 112/10
	b.-mese 114/10

b.-mesmen 47/5	6/9, 7/3, 7/3, 8/10, 8/10, 8/10, 8/5, 8/9,
b.-meyin 113/5	10/10, 10/10, 10/9, 11/2, 11/2, 11/4,
b.-sem 41/10	11/8, 12/4, 12/8, 13/4, 13/4, 14/5, 14/6,
b.-señ 35/10	15/5, 15/9, 16/2, 16/5, 16/5, 18/11, 20/8,
b.-ur 44/7	20/8, 21/2, 22/6, 22/9, 23/10, 23/2, 23/6,
b.-urmen 6/3, 62/3	23/9, 26/2, 27/9, 28/5, 29/3, 32/1, 32/10,
b.-ursen 65/6	32/6, 32/7, 32/9, 33/1, 33/2, 33/4, 33/7,
[=19]	34/7, 34/8, 35/11, 36/3, 36/6, 36/6, 37/2,
Bile ile”	37/4, 37/5, 37/6, 38/1, 38/5, 38/8, 39/9,
b. 58/1, 125/4	41/2, 42/6, 43/5, 43/5, 43/6, 44/10, 44/3,
[=2]	44/4, 44/6, 45/3, 45/4, 45/6, 45/7, 46/6,
Bilek “bilek”	47/6, 48/3, 49/3, 49/4, 49/5, 49/6, 49/8,
b.+içe 68/11	50/10, 50/11, 50/9, 50/9, 51/5, 51/5,
[=1]	52/5, 52/6, 52/6, 53/1, 53/10, 53/2, 54/3,
Bilen “ile”	54/5, 54/6, 54/8, 55/9, 56/11, 58/1, 58/8,
b. 7/10, 24/4, 38/5, 75/4, 84/1,	60/2, 61/5, 61/6, 62/1, 62/10, 62/10,
85/10, 85/11, 88/4, 94/4, 100/1, 102/9,	62/2, 62/8, 63/1, 63/5, 64/10, 65/10,
106/7, 106/9, 115/1, 115/5	65/11, 65/3, 65/4, 65/9, 66/11, 66/11,
[=15]	66/3, 66/3, 66/6, 67/3, 67/4, 67/4, 67/5,
Bilindür- “bildirmek”	67/7, 68/2, 69/11, 70/9, 71/2, 72/1, 72/6,
b.-ey 68/2	73/6, 75/1, 75/5, 76/3, 76/8, 82/10,
b.-gil 26/9	82/11, 82/11, 82/11, 84/4, 84/4, 85/2,
[=2]	85/5, 85/8, 86/5, 87/9, 89/1, 89/2, 89/3,
Binā (Ar) “yapı”	90/2, 90/2, 90/3, 90/9, 93/10, 93/11,
b. 66/4	93/8, 94/8, 95/1, 95/3, 95/4, 95/6, 96/1,
[=1]	96/5, 97/7, 97/8, 97/9, 98/11, 98/4, 98/6,
Bir. “bir”	99/9, 100/8, 101/3, 101/3, 102/1, 102/10,
b. 2/2, 3/1, 3/3, 3/6, 3/7, 4/10,	102/11, 102/2, 102/6, 102/7, 103/3,
4/3, 4/3, 4/9, 5/9, 6/11, 6/3, 6/5, 6/7, 6/8,	103/6, 103/9, 104/2, 104/2, 104/2, 104/5,
	104/5, 106/2, 108/3, 109/11, 109/5,
	115/6, 116/11, 116/7, 116/7, 116/8,
	117/1, 117/6, 119/3, 119/9, 121/8, 122/8,
	124/5
	b.+din 67/8, 67/9, 20/2
	b.+i 15/12, 97/7
	b.+ige 27/6
	b.+imiz 40/5, 40/5

- b.+inçi 89/9, 90/1, 90/6
 b.+ine 14/10
 b.+ini 13/1, 13/1, 75/11
 b.+ni 25/2, 25/2
 b.+si 37/6
 [=242]
- Bir kim “bir kişi”
 34/7
 [=1]
- Birader (Fars) “kardeş”
 b.+lerge 19/2
 [=1]
- Biraz “biraz”
 b. 63/5
 [=1]
- Birbiri “bir biri”
 b.+ge 75/8, 80/11, 94/5, 101/9,
 122/3
 [=5]
- Bir zaman “ileride bir gün”
 44/8
 [=1]
- Birle “birlikte, beraber”
 b. 6/9, 13/2, 34/9, 40/7, 44/9,
 48/7, 49/7, 51/6, 57/3, 62/5, 65/8, 66/7,
 71/1, 75/11, 75/8, 76/5, 77/9, 78/1, 79/5,
 82/9, 83/8, 87/8, 91/9, 94/5, 103/8,
 109/2, 118/11
 [=27]
- Birlen “beraber”
- b. 7/11, 7/2, 8/6, 13/4, 15/3, 15/6,
 15/7, 20/1, 20/2, 21/10, 23/6, 23/9, 28/8,
 29/10, 30/11, 31/8, 32/3, 36/6, 45/4,
 47/8, 50/7, 55/4, 57/4, 80/3, 80/4, 85/7,
 87/5, 88/9, 90/4, 93/1, 93/3, 101/9,
 103/11, 103/11, 111/10, 113/1, 115/3,
 119/5, 119/8, 121/3, 121/6, 121/8
 [=42]
- Birmunçe “birçok”
 b. 19/9, 20/4
 [=2]
- Biryān (Ar) “kebab”
 b. 118/8
 [=1]
- Bisāṭ (Ar) “yaygı , kilm”
 b. 50/4
 b.+lar 51/9
 [=2]
- Bismillāh (Ar) “bismillah”
 b. 8/4
 [=1]
- Bisyār (Fars) “çok”
 b. 66/5, 74/5
 [=2]
- Biřāret (Ar) “müjde”
 b.+tur 48/5
 [=1]
- Bi-‘an “yardımıylca”
 b. 123/1

[=1]	b.-di 7/6, 10/2, 11/1, 11/6, 13/2, 13/4, 13/5, 21/10, 21/3, 21/3, 30/5, 30/5, 30/6, 30/6, 30/8, 32/1, 33/5, 36/6, 37/8, 38/8, 40/1, 41/7, 44/9, 45/7, 51/2, 52/11, 52/5, 52/9, 54/7, 54/9, 55/1, 55/2, 57/4, 57/5, 58/6, 63/1, 63/4, 63/4, 67/10, 67/5, 67/6, 67/9, 72/8, 73/11, 84/6, 93/11, 97/9, 100/9, 101/2, 106/6, 107/4, 107/5, 107/7, 107/9, 108/1, 110/10, 110/10, 111/1, 114/1, 119/10, 119/4, 124/7
Biz “biz”	
b. 84/5	
b.+din 24/10, 34/2, 43/2, 44/5, 110/10	
b.+ge 43/9, 114/1	
b.+ler 18/8, 19/5, 22/1, 31/4, 34/2, 40/5, 106/10, 106/10	
b.+lerde 24/1	b.-dilar 6/4, 18/6, 22/7, 27/8, 27/9, 28/3, 37/8, 40/9, 46/3, 63/5, 80/7, 121/4
b.+lerdin 31/4	
b.+lerge 31/3, 31/4, 54/2, 88/11	b.-dum 30/7, 38/8, 41/9, 41/9, 57/9, 58/1, 60/7, 69/4, 69/5, 69/7, 69/9, 76/3, 84/9
b.+lerni 111/5	
b.+nın 23/6, 75/2, 76/12, 80/1, 98/9	b.-duñ 100/1
b.+ni 58/11, 121/1	b.-duñız 4/1
[=30]	b.-duķ 21/1, 43/3
Boba “Dede”	b.-ġan 4/11, 4/11, 5/1, 5/1, 5/3, 5/8, 7/12, 7/9, 14/10, 60/1, 77/10, 77/3, 78/3, 79/3, 79/7, 91/3, 112/8, 112/9
b.+m 42/11	b.-ġanda 16/5
b.+mnıñ 77/6, 78/10	b.-ġandın 120/1
[=3]	b.-ġandur 49/5
Bol- “olmak”	b.-ġanıñızğa 97/5
b.-adur 49/11	b.-ġani 57/9
b.-ay 72/11, 83/11	b.-ġanıñ 85/9
b.-ayın 71/10, 71/3, 71/4, 71/6, 71/8, 95/6, 96/3	b.-ġay 36/4, 47/7, 59/10, 60/1, 60/10, 60/2, 60/3, 60/6, 60/8, 94/10, 94/11, 94/8, 95/2, 95/4, 95/6, 108/2
b.-aymen 73/1	
b.-dılar 30/11, 36/10, 55/5	
b.-dıñız 85/7	

- b.-ğıl 54/3, 81/3
- b.-ğudek 9/5
- b.-ğunçe 102/11, 112/4
- b.-ğusi 125/1
- b.-ğusidur 14/4, 45/5
- b.-ma 9/7, 13/11, 13/11, 13/12,
13/9, 13/9, 14/1, 14/1, 102/7
- b.-madılar 122/1
- b.-madı 61/7
- b.-mağıl 102/3
- b.-mağudek 73/7
- b.-mağığa 122/7
- b.-mas 11/10, 11/10, 11/6, 13/9,
21/9, 58/2, 88/8, 120/7
- b.-masa 11/11, 11/11, 11/9, 12/4,
12/6, 57/11, 57/8, 57/9, 58/2, 58/4, 74/3,
74/3, 74/4, 98/8, 103/4
- b.-masağ 76/6
- b.-midi 42/7
- b.-misa 3/4,4/3, 12/2, 19/8, 36/4
- b.-sa 16/6, 18/11, 21/8, 21/9,
22/4, 24/3, 24/6, 33/10, 38/10, 73/11,
73/11, 73/8, 74/2, 74/2, 74/4, 83/6,
93/11, 95/10, 118/1
- b.-salar 59/6
- b.-sam 4/4, 64/5, 64/5, 74/7,
76/2, 80/11, 80/9, 110/3
- b.-samu 56/6
- b.-sağ 44/4, 60/10, 63/9, 65/6,
81/11, 82/1, 98/9, 103/9, 105/1
- b.-sağ 44/3, 44/6, 44/8
- b.-sun 17/3, 17/7, 42/11, 71/8,
81/4, 82/6, 84/11, 96/7, 100/6
- b.-uğ 54/10, 54/11
- b.-up 3/5, 7/8, 8/8, 11/4, 14/8,
16/7, 17/10, 19/11, 19/2, 23/2, 30/1,
40/6, 49/10, 52/8, 55/10, 61/1, 61/9,
62/10, 64/3, 65/11, 65/4, 65/9, 67/7,
81/8, 82/6, 89/8, 92/11, 93/7, 94/7, 97/8,
98/5, 99/8, 100/9, 106/9, 108/6, 109/11,
110/5, 116/9
- b.-updur 12/10, 22/8, 90/11,
105/3, 116/8
- b.-ur 9/6, 17/11, 25/9, 35/9, 42/3,
48/6, 55/10, 55/7, 55/8, 56/1, 56/2, 56/3,
56/4, 73/4, 74/10, 86/7, 94/2, 95/9,
98/10, 99/3, 118/1
- b.-urmen 35/5, 35/6, 72/3
- b.-urmız 34/3
- b.-urmikin 59/5
- b.-urmu 95/8
- b.-ursun 14/1
- [=321]
- Bosağa “eşik”
- b.+lari 66/8
- [=1]
- Botan “deve yavrusu”
- b.+im 106/2
- [=1]

Boy “boy”	b. 11/10, 12/10, 83/2, 83/9, 104/6
b.+luğ 78/5, 79/9	
[=2]	[=5]
Boya- “boyamak”	Börke “şafka”
b.-p 73/2	b.+sige 122/6
b.-psen 35/2	[=1]
b.-sa 88/8	Böyle “böyle”
[=3]	b. 9/10, 11/9, 58/11
Boyun boyun”	[=3]
b.+um 68/11	Bu “bu”
b.+umğa 100/1	b. 4/3, 4/8, 5/1, 6/6, 6/7, 8/12, 9/4, 9/5, 9/7, 9/8, 9/9, 10/1, 10/4, 11/10, 11/10, 12/1, 12/1, 12/10, 12/10, 12/12, 12/5, 13/10, 13/12, 13/8, 14/12, 14/5, 14/6, 14/7huveydā, 14/8, 16/7, 17/3, 17/8, 19/10, 20/3, 22/1, 22/10, 24/10, 24/10, 24/6, 24/6, 24/7, 24/7, 24/8, 25/3, 25/6, 26/3, 26/3, 26/4, 26/6, 27/5, 27/7, 29/7, 30/3, 31/1, 32/9, 33/6, 33/6, 37/10, 37/5, 37/8, 37/9, 37/9, 38/10, 38/4, 39/1, 41/10, 41/5, 41/7, 45/4, 45/8, 47/2, 49/1, 50/6, 54/11, 55/6, 55/8, 56/7, 57/10, 57/9, 58/1, 58/10, 58/4, 59/2, 59/3, 59/8, 59/9, 60/4, 60/9, 60/9, 61/10, 62/3, 62/4, 62/5, 64/4, 65/1, 65/5, 72/10, 72/2, 72/4, 72/6, 72/8, 73/9, 74/8, 75/10, 76/1, 78/8, 81/2, 81/2, 81/3, 82/6, 82/7, 83/4, 84/11, 84/4, 85/1, 86/4, 88/11, 89/1, 89/6, 89/8, 90/10, 90/9, 91/1, 91/2, 91/3, 91/5, 91/7, 94/9, 99/2, 101/4, 101/4, 102/11, 102/6, 102/7, 102/8, 104/10, 104/6, 105/3, 106/1, 106/3, 107/3, 107/7, 108/1, 110/10, 111/6, 112/10, 112/8, 113/5, 113/8, 114/2, 114/4, 115/1, 115/8, 120/2, 120/3, 120/8, 124/2, 124/3
b.+umda 99/4	
[=3]	
Boz “boz, renk adı”	
b. 59/10	
[=1]	
Boz- “bozmak”	
b.-armen 9/9	
b.-di 12/3	
b.-ma 44/3	
b.-mağıl 74/6	
[=4]	
Bozul- “bozulmak”	
b.-di 102/5	
b.-up 58/9	
[=2]	
Bölek “başka, ayrı”	

b.+lar 13/4, 19/5, 22/6, 23/2,
25/4, 121/4, 121/5

b.+larnıñ 20/1, 23/3, 34/8

b.+larni 25/4

[=169]

Būse (Fars) “öpücük”

b. 88/7, 97/6, 100/2

[=3]

Bul. “bu”

b. 19/3

[=1]

Bulağ “çeşme”

b. 49/6, 49/7, 49/8, 50/10, 52/6

b.+da 52/7

b.+ğa 49/6

b.-ıñ 28/10

b.+ta 50/10

b.+tın 49/9

[=10]

Bular “bunlar”

b.+dın 20/3

[=1]

Bulbul “bülbul”

b. 6/11, 41/5, 42/10, 84/1, 118/3

b.+dur 35/11

b.+ğa 84/5

b.+lar 37/2, 52/1

b.+larni 116/5

b.+ni 85/2

b.+uñ 29/3

[=12]

Bulbul-i gūyā (Fars) “muhabbet kuşu”

b. 33/6, 85/10, 85/2, 86/4, 88/3,
89/5, 108/2, 108/5, 108/7, 109/8, 111/10,
111/8

b.+dek 86/1

b.+ğa 104/7, 118/2

b.+ni 86/8, 87/5, 88/9, 93/1, 94/1,
101/1, 104/8, 106/10, 111/9, 120/7

[=25]

Bulbul-i zerrin (Fars) “altın kanatlı
bülbul”

b. 85/11

b.+nıñ 86/1

[=2]

Bulut “bulut”

b. 62/10

[=1]

Bustān (Fars) “çiçek bahçesi”

b. 51/6

[=1]

Buyra- “emir etmek”

b.-ğani 79/11

b.-sa 44/5, 45/5

[=3]

Buyüzi “buyana”

b. 49/8, 97/5

[=2]	Cân (Fars) “yaşayış, hayat”
Buyüzide “buyana”	c. 18/4, 24/11, 24/2, 24/3, 24/6, 25/5, 28/8, 31/4, 71/8, 82/4, 102/8
b. 85/9,97/2	c.+dın 24/10
[=2]	c.+dur 57/10
Bügün “bugün”	c.+ğa 10/1, 11/8
b. 30/6, 30/9, 47/6, 92/8, 96/5, 97/2, 112/5	c. +e 10/1, 37/9
[=7]	c.+ı 25/6, 26/8, 91/10
Bülend (Fars) “yüce, ulu”	c.+ım 24/6, 24/6, 24/9, 41/1, 41/7, 41/9, 42/10, 42/8, 43/1, 43/3, 58/4, 68/4, 73/10, 76/6, 81/4, 84/11, 92/8, 102/7, 103/5, 114/2, 114/3, 116/3, 117/10
b. 77/7, 78/11	c.+ımdın 81/11, 81/6
[=2]	c.+ımge 116/1
Bürken- “bürkenmek”	c.+ımğa 11/9, 103/2
b.-ip 67/6	c.+ımnı 27/1, 37/4
[=1]	c.+ımnı 12/4, 55/8, 60/1, 73/1, 92/3, 92/5, 94/11, 95/1, 112/5
	c.+ın 4/10
	c.+ını 8/11
	c.+ıñni 93/10, 102/10
	[=63]
	Cānan (Fars) “sevgili”
	c.+ıñ 28/8
	[=1]
	Cānavar (Fars) “vahşi yırtıcı hayvan”
	c. 65/4
	[=1]

-C-

Cāndār (Fars) “canlı”	c.+in 24/6
c. 33/1, 51/11	[=8]
c.+ğa 32/11	Cebrā’īl (Ar) “dört mekelkten biri”
c.+nıñ 33/4, 36/7	c. 34/9
c.+ni 32/11	[=1]
[=6]	Cefā (Ar) “sıkıntı”
Cāy “yer”	c. 103/8
c. 31/7, 34/8, 35/4, 52/10, 55/5,	c.+dur 69/9
58/1, 72/9	c.+larni 88/11, 116/1
c.+da 11/2, 19/3	[=4]
c.+ığa 118/4, 119/3	Ceht (Ar) “uğraşma”
c.+ım 74/11	c.+idin 104/6
c.+ıñğa 71/7	[=1]
c.+ıñni 34/11	Cemāl (Ar) “güzellik”
c.+larını 7/7	c.+ıdın 68/4
c.+laridin 7/5	c.+ın 24/8
c.+larni 69/7	c.+ıñdın 72/11
c.+nıñ 111/7	c.+ıñni 55/9
[=18]	[=4]
Cabduğ “eşya”	C emālū’llāh (Ar) “Allahın güzelliği”
c. 39/8	c. 121/8
[=1]	[=1]
Cebr-i cefā (Ar) “zorluklar”	Cem‘ (Ar) “toplama”
c.+ñni 102/9	c. 10/5, 20/8, 23/9, 53/3, 55/4,
c.+idin 114/8, 114/9	86/7, 89/5, 93/2, 94/4
c.+ige 6/12, 16/12, 102/2	[=9]
c.+im 103/8	Cem‘an (Ar) “toptan”
	c. 83/4

[=1]	Cibār (Ar) “cefa”
Cende eski kumaş parçalarından dikilmiş kiyafet”	c. 37/9
c. 3/6, 5/5	[=1]
[=2]	Cigde. “İğde”
Ceñ “savaş, cenk”	c. 122/6
c. 93/2, 93/5	[=1]
c.+dın 94/1, 94/3	Ciger ciğer”
[=4]	c. 107/4
Cerāhat (Ar) “yara”	c.+idin 6/7, 11/6, 24/5, 41/4, 42/6, 58/10, 65/5, 94/9, 113/7
c. 49/5	[=10]
[=1]	Cihān (Fars) “kainat”
Cercīs (özel isim) “Cercis”	c.+da 75/4, 114/1
c. 4/10	c.+ıñni 113/10
[=1]	[=3]
Cevāb (Ar) “yanıt”	Cudā (Fars) “ayrılık”
c. 55/11, 73/5, 77/3, 78/8, 84/4, 98/6, 101/10	c. 5/1, 41/9, 62/7, 84/9, 102/11, 112/4, 112/9
c.+dur 57/10	[=7]
c.+ıñni 98/10, 98/12, 98/7, 98/8, 99/10, 99/11, 99/2, 99/4	Cuğla- “toplamak”
[=16]	c.-p 31/9
Cevāhīrāt (Ar) “cevherler”	[=1]
c.+lar 66/7	Cum‘a “Cuma”
[=1]	c. 122/9
Cezire (Ar) “ada”	[=1]
c.+de 49/5	Cümle “cümle”
[=1]	c. 24/8
	[=1]

-Ç-

Çā (Fars) “kuyu”

ç.+ğa 117/7, 121/1

ç.+nın 111/10, 113/6

[=4]

Çāh (Fars) “kuyu”

ç. 10/10, 10/9, 105/2, 106/5,
112/10, 112/8, 113/5, 114/2, 114/5,
115/1

ç.+dın 115/3

ç.+ğa 105/4, 105/5

[=13]

Çāk (Fars) “yarık”

ç. 44/4, 110/2

[=2]

Çāre (Fars) “tedbir”

ç.+m 56/7

[=1]

Çārmīgūr pancar”

ç. 122/5

[=1]

Çabuk “çabuk”

ç.+luk 88/9

[=1]

Çaf- “parçalamak”

ç.-sun 95/3

[=1]

Çağ “zaman”

ç.+da 21/4, 21/6, 42/9, 106/4

ç.+ımğa 35/1

[=5]

Çal- “çalmak”

ç.-durup 19/11

ç.-sun 108/6

[=2]

Çaṅgal “avuç”

ç. 90/2

[=1]

Çarḡ-i felek (Fars) “kader , talih”

ç. 6/9

[=1]

Çehr (Fars) “tekerlek”

ç.+i 17/6

[=1]

Çek- “çekmek”

ç.-ken 69/9

ç.-mes 30/7

ç.-tıṅ 83/3

ç.-ti 11/5

[=4]

Çenār “çinar”

ç. 70/11

ç.+dın 80/8

ç.+ğa 67/5

- ç.+ıñdın 109/5
ç.+nıñ 70/9, 80/7
[=6]
- Çendān (Fars) “o kadar”
ç. 51/7, 70/5
[=2]
- Çep (Fars) “sol”
ç. 45/9
[=1]
- çep-u rast (Fars) “sol-sağ”
ç. 68/10
[=1]
- Çerāğ (Fars) “yağ kandili”
ç.+ım 7/2, 106/1
ç.+ıñ 28/11, 29/4
ç.+ları 66/7
[=5]
- Çerig “çerig, asker”
ç.+ler 93/4
[=1]
- Çeşme (Fars) “çeşme”
ç. 104/5
ç.+ni 101/3
[=2]
- Çık- “çıkkmk”
ç.-ar 76/6, 121/10
ç.-arsam 95/4
ç.-ay 18/7
- ç.-ıp 3/7, 3/8, 14/8, 15/10, 20/1,
22/6, 23/10, 26/8, 32/3, 33/1, 33/5,
39/10, 52/5, 54/7, 54/8, 58/7, 65/9, 66/3,
67/5, 70/2, 87/9, 88/10, 89/9, 90/1, 91/9,
92/10, 93/4, 103/5
- ç.-ipsen 47/10, 48/7
ç.-iptur 23/4
ç.-ipturlar 23/8
ç.-madi 39/3
ç.-mañ 50/5
ç.-қан 8/6, 23/3, 58/6, 68/8, 85/6,
106/2
ç.-қанini 22/8
ç.-қunçe 88/1
ç.-sa 24/6, 24/6, 92/8, 117/10
ç.-sun 87/6
ç.-tılar 23/3, 27/11, 29/11
ç.-tım 47/4
ç.-ti 63/6
[=56]
- Çıkar- “çıkarmak”
ç.-ğıl 82/5
ç.-ıp 100/3
[=2]
- Çin “Çin”
ç. 19/1, 35/6
[=2]
- Çin māçin “Çin ve Çin’in güney kısmı”

ç. 16/11, 17/10, 18/1, 18/2, 18/6,
28/9, 120/5

ç.+ğa 19/5

ç.+nın 19/3, 46/6

ç.+din 23/9

[=11]

Çihār (Fars) “dört”

ç. 15/7, 32/1, 32/4, 32/7, 63/7,
66/3, 66/5, 66/5, 67/7, 80/4, 82/8,
100/10

[=12]

Çihiltēn (Fars) “kırık derviş”

ç.+lernin 7/12, 57/10

[=2]

Çin gerçek, doğru”

ç. 5/5, 34/9, 72/5, 76/8

[=4]

Çiray (Fars) “yüz”

ç. 72/7

[=1]

Çirila- “seslenmek, ses çıkarmak”

ç.-p 86/8

[=1]

Çiyān “çayan”

ç. 11/4, 105/6

ç.+nın 13/2

[=3]

Çoṅ “büyük”

ç. 14/2, 14/9

[=2]

Çöl “çöl”

ç. 47/2, 72/8, 75/5

ç.+de 26/8, 57/9, 60/9, 82/6,
103/5

ç.+ge 43/6, 47/11, 48/3

ç.+ler 110/4

ç.+lerde 62/4, 120/8

ç.+lerge 72/2

ç.+lernin 59/2

ç.+lerni 72/7

[=17]

Çölistān (Tr, Fars) “çöllük”

ç. 59/9, 60/4

[=2]

Çöm- “dalmak”

ç.-üp 67/8

[=1]

Çörgül- “dönmek”

ç.-üp 43/4

[=1]

Çunçirā (Fars) “nasıl, niçin”

ç. 124/4

[=1]

Çün (Fars) “niçin”

ç. 16/9, 28/6, 36/8, 63/11, 104/9,
112/7, 113/8, 124/4

[=8]

Dahl (Ar) “müdahele”

d. 70/6

[=1]

De- “demek, söylemek”

d.-ban 44/3, 79/11

d.-di 3/3, 4/1, 4/2, 4/3, 4/5, 4/5, 6/6, 8/12, 10/10, 10/5, 10/8, 12/5, 12/9, 16/3, 16/6, 16/7, 16/8, 18/9, 19/10, 19/5, 21/6, 21/7, 22/4, 24/2, 24/3, 31/2, 31/5, 33/11, 33/8, 34/1, 34/7, 36/5, 38/9, 39/4, 47/3, 47/5, 47/7, 56/10, 56/7, 61/8, 63/7, 63/8, 63/9, 63/9, 65/1, 70/5, 70/7, 70/7, 74/6, 76/12, 77/2, 81/1, 86/11, 86/7, 86/8, 87/1, 87/2, 89/6, 92/11, 93/10, 93/8, 94/2, 94/7, 95/10, 95/8, 95/9, 97/1, 97/10, 97/4, 97/6, 98/6, 99/8, 101/6, 101/7, 101/8, 108/2, 108/5, 115/6, 118/1

d.-diler 6/2, 7/4, 18/11, 19/6, 23/1, 23/11, 23/5, 31/1, 31/2, 33/7, 38/1, 39/5, 40/3, 41/1, 45/2, 53/6, 54/2, 70/8, 75/10, 117/1, 124/3

d.-gen 17/1, 21/4, 41/8

d.-gendin 36/2

d.-geni 34/8, 57/10, 96/1, 98/6

d.-geysen 63/10, 105/1, 105/10, 105/2, 105/4, 105/6, 105/8, 106/2, 106/4

d.-gil 98/8

d.-mek 20/6

d.-mişler 75/2

d.-ñlar 25/9

d.-p 3/5, 3/7, 4/7, 6/11, 6/2, 6/3, 6/9, 7/3, 7/4, 7/6, 8/4, 8/7, 9/1, 9/5, 9/6, 10/12, 10/5, 10/7, 11/6, 11/6, 12/5, 13/7,

13/8, 14/2, 14/8, 15/11, 16/10, 16/2, 17/11, 17/9, 18/3, 18/7, 19/1, 19/8, 20/5, 22/11, 22/3, 22/5, 24/5, 25/11, 25/4, 27/3, 27/6, 28/3, 28/7, 29/7, 30/10, 31/10, 33/2, 35/4, 38/1, 40/11, 40/7, 41/3, 41/8, 41/8, 41/9, 42/5, 43/4, 44/1, 44/9, 45/10, 45/6, 46/3, 47/7, 49/2, 50/11, 55/11, 56/5, 57/9, 58/5, 60/11, 61/9, 62/9, 63/10, 64/9, 65/10, 65/5, 65/8, 68/2, 69/10, 69/10, 69/2, 69/3, 71/11, 72/9, 73/6, 73/9, 74/5, 74/7, 75/8, 76/12, 77/1, 77/4, 78/8, 80/1, 80/10, 80/11, 80/7, 81/2, 81/9, 82/8, 83/2, 83/4, 84/4, 85/6, 87/7, 88/2, 89/1, 89/11, 89/6, 90/5, 91/11, 91/8, 92/9, 94/3, 94/8, 95/11, 95/7, 95/8, 96/11, 97/4, 97/9, 98/1, 98/6, 99/5, 99/6, 99/8, 100/7, 101/6, 102/3, 102/7, 103/10, 103/2, 103/2, 104/2, 105/8, 106/5, 106/7, 108/2, 108/3, 108/4, 109/10, 109/10, 111/2, 111/7, 112/1, 112/6, 113/6, 113/7, 113/9, 114/5, 115/2, 115/2, 116/5, 116/8, 117/11, 119/2, 121/9

d.-pdurlar 122/3

d.-r 2/2, 27/1, 62/7, 5/11, 29/5

d.-rlar 4/5, 13/2, 64/7, 71/9, 76/10, 92/7, 96/10, 99/3, 103/4, 114/3, 116/3, 117/9, 118/11

d.-se 19/7, 49/10

d.-sek 22/2

d.-sem 76/10, 83/1, 101/7

d.-señ 34/4, 34/5, 124/6

d.-señlar 33/11, 33/9

d.-ydrur 7/8, 9/6, 24/5, 35/4, 44/2, 71/11, 110/7, 111/2, 112/7, 114/5, 118/4

- d.-ydurlar 108/9
d.-yiban 78/6, 79/10, 124/1
d.-yişi 20/10
[=328]
- Defter (Ar, Fars) “defter”
d.+in 9/9, 30/4
[=2]
- Dem (Fars) “nefes, soluk”
d. 30/3, 120/3
[=2]
- Demi (Fars) “su ekmek gibi şeylere ayetleri okuyup hazırlanan şifalı bir şey”
d. 72/6, 85/5, 100/8
[=3]
- Demide (Fars) “su ekmek gibi şeylere ayetleri okuyup hazırlanan şifalı bir şey”
d. 116/8
[=1]
- Der+ğazab (Ar, Fars) “aşrı sinir”
d. 89/8, 92/11, 98/5, 99/7
[=4]
- Derd elem (Fars,Ar) “dert acı”
d. 4/1
[=1]
- Derd (Fars) “dert”
d.+ge 17/7
d.+ıñge 49/1
d.+i 40/1, 49/10, 84/2
- d.+idin 34/8, 69/4, 69/5, 69/7, 69/9, 92/7, 107/10, 117/9
d.+ige 24/11
d.+im 114/6
d.+imni 44/7
d.+inıñ 59/5
d.+nıñ 11/10
d.+ni 41/7
[=19]
- Derdnāk (Fars) “dertli, kaderli”
d. 97/9
[=1]
- Dergâh (Fars) “tekke”
d.+ıda 4/4
d.+ıñğa 57/8, 118/5
[=3]
- Derhâl (Fars) “hemen”
d. 25/7, 32/4, 90/4, 108/6
[=4]
- Dermân (Fars) “ilaç, şifa”
d. 43/8
d.+ımdın 77/5
d.+ıñdın 78/9
[=3]
- Ders (Ar) “ders”
d. 40/9
[=1]
- Dervāze (Fars) “şehirin büyük kapısı”

- d.+din 88/2
d.+sidin 88/10
[=2]
- Deryā (Fars) “Nehir”
d. 35/7
d.+ge 40/7
d.+lardin 21/4, 87/10, 87/4
[=5]
- Destār (Fars) “sarık”
d. 46/8, 77/11, 79/4
[=3]
- Deste (Fars) “tutam, demet”
d. 98/4
[=1]
- Desturhān (Fars) “sofra”
d. 63/1, 63/4
[=2]
- Deşt (Fars) “çöl, bozkır”
d. 38/7, 43/6, 47/11, 48/3, 48/8, 82/6
d.+ige 19/3
[=7]
- Devā (Ar) “ilaç, şifa”
d. 12/11, 12/6, 12/8, 91/11, 118/1
d.+sızğa 43/8
d.+si 59/5, 59/6
[=8]
- Devām (Ar) “süreklı”
d. 47/10, 47/11, 48/10, 48/2, 48/4, 48/6, 48/8, 49/1
[=8]
- Devlet (Ar) “devlet”
d. 13/10, 30/9, 43/2
[=3]
- Devr (Ar) “çağ, dönem”
d. 115/7
[=1]
- Devran (Ar) “dünya, felek”
d. 37/10, 81/10, 81/3, 81/4, 81/6, 81/8, 82/1, 82/5, 82/7, 110/10
d.+ların 29/4
[=11]
- Dīn (Ar) “din”
d. 7/10, 7/11
[=2]
- Dīv (Fars) “dev”
d. 65/10, 66/2, 70/4, 70/5, 86/7, 86/8, 86/9, 89/5, 90/4, 91/3, 93/2, 116/9
[=12]
- Dīv-i kebūd (Fars) “mavi dev”
d. 65/10
[=1]
- Dīv-i suruḥ (Fars) “boynuzlu divi”
d. 70/3, 87/1, 87/11, 87/8, 88/1, 90/1, 92/9
d.+ni 87/7
[=8]

Dil (Fars) “gönül”	d.+i 4/9, 5/10, 5/9, 82/4
d. 58/4	d.+um 24/8, 117/4
[=1]	[=8]
Dilber (Fars) “güzel”	Dūzaḥ (Fars) “cehennem”
d. 92/6	d. 8/3
[=1]	[=1]
[=1]	Dunyā (Ar) “dünya”
Dirāz (Fars) “uzun”	d. 9/8, 22/4, 22/5, 69/8, 82/2,
d. 27/6, 47/4	82/3, 95/5, 97/1, 113/4, 114/4
[=2]	d.+da 91/2, 102/11, 122/1
Diraḥt (Fars) “ağaç”	d.+dın 5/1, 25/3
d.+lar 51/6	d.+nıñ 9/10, 58/3
d.+larni 66/9	d.+ni 69/6
[=2]	[=18]
Dirīġ (Fars) “eyvah, yazık”	Durust (Fars) “dürüst, doğru”
d. 85/4, 96/11	d. 98/1
[=2]	[=1]
Dirīġa (Fars) “eyvah, yazık”	Du’ā (Ar) “dua”
d. 116/7	d. 7/6, 25/8, 63/3
[=1]	d.+larımı 27/4
Divāne (Fars) “mecnun”	d.+sınıñ 31/3
d. 71/5, 76/4	d.+yimizni 25/11
[=2]	[=6]
Diyar (Ar) “ülke”	Du’ā-i selām dua ve selam”
d.+ġa 41/10	d. 65/1
[=1]	[=1]
Dost (Fars) “arkadaş”	Du’ā-i ḥayr (Ar) “hayır duası”
d. 77/5, 78/9	d. 18/11

[=1]	Eḥvāl (Ar) “durum”
Düşmen (Fars) “düşman”	e. 36/11
d. 4/11, 109/2, 121/1	e.+i 18/3
d.+lerni 29/1	[=2]
[=4]	Ehl (Ar) “halk”
	e.+i 7/11, 92/1
	[=2]
-E-	Ejder (Fars) “ejderha”
Ebr-i nevbahār (Fars) “bahar bulutu”	e. 5/4
e. 11/7, 16/9, 28/6, 36/8, 63/11, 104/10, 107/3, 112/7, 113/8	[=1]
[=9]	Ekrem (özel isim) “Ekrem”
Ebyāt (Ar) “beyitler”	e. 125/2
e.+lar 112/7	[=1]
[=1]	El +ḵarān (özel isim) “El Karan”
Ecel (Ar) “ömrün son demi”	e. 55/2, 80/5
e. 7/3, 26/7, 73/10, 103/4, 107/8	e.+lar 53/5
e.+ge 37/8	e.+nı 52/10
e.+im 61/8	[=4]
e.+ini 15/11	El+āfāk (özel isim) “El Afak”
[=8]	e. 123/1
Eg- “eğmek”	[=1]
e.-ip 17/5	El+mādih (özel isim) “El Madih”
[=1]	e. 123/1
Eger (Fars) “eğer”	[=1]
e. 21/8, 21/9, 22/4, 33/10, 33/11, 33/8, 33/8, 34/1, 34/4, 34/5, 35/9, 36/3, 38/10, 57/1, 108/4, 116/4	El+malk (özel isim) “El Malik”
[=16]	e. 123/1
	[=1]
	El+murteza (özel isim) “El Murteza”

e. 118/8	[=3]
[=1]	Elḥamdulillāh (Ar) “Elḥamdülillah”
El+rāḥman (özel isim) “El Rahman”	e. 47/6
e. 122/8,125/3	e.+ni 87/1
[=1]	[=2]
El+reṣād (özel isim) “El Reṣad”	Elif (Ar) “Elif”
e. 123/1	e.+dek 81/9
[=1]	[=1]
El+sebil (özel isim) “El Sebil”	Elma “elma”
e. 123/1	e.+lar 51/10
[=1]	[=1]
El+tevfik (özel isim) “El Tefvik”	Elkişşa (Ar) “kısaca”
e. 122/8	e. 12/5, 17/4, 17/9, 29/7, 30/10,
[=1]	31/10, 44/10, 46/4, 51/3, 60/11, 62/9,
El+‘imet (özel isim) “El İmet”	64/9, 66/2, 72/9, 75/8, 78/8, 106/5,
e. 122/7	111/2, 111/7, 113/6, 116/5, 118/2,
[=1]	119/10, 119/2, 121/3
Elçi sefir”	[=25]
e.+ler 39/4	Elvāne (Ar) “rengarenk”
[=1]	e.+durmen 6/9
Elem (Ar) “ıztırıp”	[=1]
e. 41/7	El+vahāb (özel isim) “El Vahab”
[=1]	e. 123/1
Elfāz (Ar) “sözler”	[=1]
e.+ni 124/8	Elvedā (Ar) “veda sözü”
[=1]	e. 24/10, 24/6, 24/6, 24/7, 24/7,
El+hācet (özel isim) “El Hacet”	24/8, 24/9, 25/1, 25/3
e. 27/3, 61/11, 68/1	[=9]

Emānet (Ar) “Allahın geri almak üzere verdiği can”

e.+i 24/1, 24/2, 24/3

e.+ni 23/11

[=4]

Emcik “gögüs”

e.+ige 49/5

e.+ini 49/6

e.+iniñ 49/10

[=3]

Emdi “şimdi”

e. 9/1, 9/3, 10/2, 10/7, 23/1, 24/9, 26/9, 30/3, 43/9, 55/8, 58/3, 58/3, 62/7, 68/6, 68/6, 81/6, 82/2, 102/3, 102/4, 102/8, 103/1, 103/5, 103/7, 106/3, 107/6, 111/3, 115/1, 115/10, 115/10, 115/9, 115/9, 116/2, 116/2, 116/4, 116/4, 117/10, 120/3

[=37]

Emes “değil”

e. 9/12, 25/11, 39/7, 91/10, 124/8

[=5]

Emir (Ar) “bey, reis”

e. 21/5

e.+ler 21/7

e.+lerim 38/1

[=93]

Emr (Ar) “buyruk”

e. 86/9

e.+i 24/6, 78/6, 79/10, 80/2

e.+ini 120/5

[=6]

Emr-i haqq (Ar) “Allahın emri”

e.+dur 24/2

[=1]

Enbiyā (Ar) “peygamberler”

e. 53/3

e.+larni 90/7

[=2]

Endāz (Fars) “kumaş, kırmızı halı gibi”

e.+lar 92/2

[=1]

Endek (Fars) “az”

e. 62/9

[=1]

Er+raḥīm “Errahim”

e. 122/8, 125/3

[=2]

Er- “idi”

e.-diñ 113/4, 114/6

e.-di 2/2, 2/3, 2/4, 3/8, 7/4, 11/6, 11/9, 11/9, 12/12, 12/7, 12/9, 13/6, 15/3, 15/6, 15/7, 15/8, 15/8, 19/4, 32/8, 33/1, 33/2, 40/10, 45/6, 51/3, 52/11, 56/5, 58/8, 61/1, 61/6, 62/9, 64/9, 65/10, 65/11, 67/4, 67/9, 71/11, 76/12, 77/10, 77/6, 77/8, 78/1, 78/10, 78/3, 78/5, 78/7, 79/1, 79/11, 79/3, 79/5, 79/7, 79/9, 80/1, 82/9, 84/5, 84/7, 85/9, 90/3, 91/10,

91/10, 91/8, 92/9, 95/7, 97/1, 98/1, 99/6, 100/7, 104/6, 108/5, 112/6, 116/6, 118/1, 118/2, 119/4, 124/2	[=3]
e.-diler 2/3, 18/10, 24/2, 27/5, 94/6, 121/10, 121/5	Esnā (Ar) “sıra, an” e.+da 97/10, 115/6
e.-dim 6/11, 12/4, 47/6, 76/3, 117/3	[=2]
e.-ur 124/5, 124/6	Esrar (Ar) “gizli olan” e.+larni 77/3
[=90]	[=1]
Eri- “erimek”	Eṭraf (Ar) “taraf, yan” e.+ida 51/7
e.-p 38/7	[=1]
[=1]	Et- “yapmak” e.-er 10/1, 43/2
Erkân+ı devlet (Ar) “devlet büyükleri”	e.-ermen 84/10, 84/6, 84/8, 85/1, 85/3, 85/5, 100/3
e.+ler 11/5, 36/10	e.-ersen 83/11, 83/5, 83/7, 83/9, 84/2, 84/3
e.+leri 15/6, 19/11, 21/10, 106/7, 111/9	e.-ey 9/4
e.+lerige 37/1	e.-eyin 9/11, 9/12, 9/9
e.+lerim 32/2	e.-ip 10/8, 24/8, 24/9, 110/1, 110/2
[=9]	e.-me 96/11, 102/10
Erte sabah”	e.-megil 41/6
e.+din 86/10, 86/11	e.-mes 72/5, 85/4
[=2]	e.-sem 35/9
Eṣîr (Ar) “tutsak”	e.-tıñ 99/10, 99/11
e. 120/4, 120/8	e.-ti 124/1
[=2]	e.-tim 120/6
Eṣîr (Ar) “tutsak”	[=34]
e.+iñ 71/10, 71/4, 71/8, 73/1	Evliyā (Ar) “veliler”
[=4]	
Esen sıhhatlı”	
e. 44/4, 44/8, 44/8	

e. 4/6, 14/7huveydā, 53/3, 90/7	Ezel (Ar) “başlangıcı olmayan geçmiş zaman”
[=4]	e.+de 74/3
Evvel (Ar) “önce”	[=1]
e. 26/5, 74/11, 100/1, 118/5	Ëger “Eyer”
e.+ķi 12/11, 13/2	è.+li 96/6
[=6]	[=1]
Eyle- “yap”	Ëgiz “yüksek”
e. 47/10, 47/11, 48/10, 48/2, 48/4, 48/6, 48/8, 49/1, 62/7, 62/7, 62/8, 115/9	è. 61/6
e.-di 37/11, 37/2, 37/3, 37/5, 37/7, 37/9, 46/1, 65/3, 120/10, 120/3, 120/4, 120/6, 120/8, 120/9, 121/2	[=1]
e.-dim 37/10, 37/4, 124/3, 124/4, 125/2	Ël “el”
e.-gen 62/1, 90/9	è.+din 71/9
e.-gil 34/11, 34/11, 35/1	è.+ge 9/8
e.-me 113/10, 113/9	è.+ide 26/3
e.-p 18/5, 27/4, 62/6, 67/11, 68/1, 72/10, 116/2	è.+idin 96/4
e.-se 39/7, 124/8	[=4]
e.-sem 64/7, 95/1, 95/1, 95/2, 114/8	Ëy “ey”
e.-señ 35/6, 36/1	è. 4/1, 4/5, 6/5, 8/8, 10/6, 10/8, 12/5, 16/3, 18/8, 23/5, 25/8, 31/2, 33/6, 34/1, 38/1, 38/10, 39/4, 39/6, 41/1, 45/2, 47/1, 47/6, 54/10, 54/2, 54/5, 55/7, 55/7, 55/8, 56/10, 56/11, 56/7, 64/1, 64/11, 65/7, 69/4, 70/3, 70/5, 70/8, 73/6, 74/6, 75/10, 77/2, 81/1, 83/2, 84/11, 84/9, 86/8, 88/1, 93/8, 94/8, 98/6, 99/8, 101/4, 101/6, 108/2, 108/5, 116/11, 116/7, 124/5
e.-y 73/1, 124/6	[=59]
e.-yin 92/5, 92/5, 92/6, 94/11	Ëyt- “söyle”
[=61]	
Ez- “ezmek”	
e.-mesmusen 82/3	
[=1]	

è.-ay 44/7, 68/7, 103/6	[=2]
è.-ġan 11/7	Fāriġ (Ar) “vazgeçmiş”
è.-ġanidin 29/7	f. 52/8
è.-ġanidur 71/2	[=1]
è.-ip 6/10, 51/1, 62/3, 63/3, 104/9, 120/2, 122/5	Fāṭīma. “Fatma”
è.-iŝġanlari 101/10	f. 118/8
è.-madıġız 85/8	[=1]
è.-may 24/7	Fāyān (Fars) “payan son”
è.-ḳan 5/3, 22/9, 43/8, 121/2	f.+i 13/11, 17/1
è.-ḳaysızlar 12/6	[=2]
è.-saġ 39/6	Fāyendaz (Fars) “payendaz büyük birkimsenin geçmesi için yere serilen halı veya çuha”
è.-saḳ 39/5	f. 29/10, 71/8, 81/4
è.-ti 36/3, 63/8, 73/6, 86/9, 88/1	[=3]
è.-tilar 13/7, 17/10, 27/9	Faḥr-i cihān “dünya hesabı”
è.-ur 7/2, 8/5, 12/3, 13/12, 17/8, 25/2, 30/8, 37/10, 42/3, 109/8	f. 119/1
[=41]	[=1]
	Farā (Fars) “rüşvet”
	f. 98/3
	f.+ġa 98/9
	[=2]
	Fa‘il (Ar) “yapan kimse”
	f.+ım 62/3
	[=1]
	Fedā (Ar) “uġruna verme”
	f. 73/1, 84/11
	[=2]

-F-

Fehm (Ar) “idrak”	f. 56/1, 56/3, 62/2, 75/3, 75/6
f. 35/6, 36/1, 62/7	f.+durmen 36/4, 74/6, 83/6
[=3]	f.+ğa 65/5
Felek (Ar) “sema”	f.+ım 102/8, 103/1
f. 12/3, 37/5, 43/11, 62/5	f.+lar 70/3, 70/8, 82/9, 91/9
[=4]	f.+men 57/2
Fend (Fars) “yalan, hile”	f.+mu 56/10
f. 122/5	[=17]
f.+ini 82/2	Ferizāde (Fars) “perizad peri gibi güzel”
[=2]	f.+ler 38/11, 76/12
Ferāset (Ar) “çabuk kavrama”	f.+ni 65/3
f. 15/3	[=3]
[=1]	Ferizāt (Fars) “perizad peri gibi güzel”
Ferhād (Fars) “Ferhat”	f. 35/10
f. 59/9	f.+lar 35/11
[=1]	f.+mu 36/2
Ferī (Fars) “peri güzel kız”	f.+nıñ 35/5, 74/9
f. 65/9, 90/4	[=5]
f.+ge 91/3	Ferişān (Fars) “perişan, dağınık, düzensiz”
f.+ler 33/7, 35/8, 67/10, 70/10, 70/4, 70/6, 77/4, 80/1, 86/8, 86/9, 89/11, 89/5, 89/7, 101/4, 101/4, 116/10	f. 3/5
f.+lerdin 67/9	[=1]
f.+lerimni 93/9	Fermān (Fars) “Emir”
f.+lernıñ 75/10, 117/11	f. 11/1, 89/11
f.+lerni 65/8, 86/7, 92/10, 93/2	[=2]
f.+ni 66/1	Ferseñ (Fars) “uzunluk birimi, bir fersen 5 kilometreye denk gelmektedir”
[=28]	f. 44/10, 61/3
Ferizād (Fars) “perizad peri gibi güzel”	

[=2]	f.+lerimniñ 16/2
Fervā (Fars) “perva çekinme,korku”	f.+lerimni 16/9, 17/8
f. 105/9, 109/6	f.+lerini 30/1
f.+yim 72/5, 84/10, 85/4	f.+leriñız 16/3
[=5]	f.+lerniñ 27/5
Fervāne (Fars) “perva çekinme, korku”	f.+lerni 54/11
f.+dek 43/4	f.+nıñ 9/6, 9/7
[=1]	f.+ni 17/3
Feryād (Fars) “çığlık”	f.+si 10/3
f. 11/5, 37/2, 86/5, 92/5, 110/1	f.+siz 4/6, 6/2, 9/3
f.+imge 116/1	[=35]
f.+ini 5/11, 29/5	Feyām (Fars) “peyam haber”
[=8]	f. 64/9
Ferzend (Fars) “çocuk”	f.+ımnı 64/1
f. 112/4	[=2]
f.+i 17/1	Feydā (Fars) “peyda aşikar”
f.+im 4/5, 8/12	f. 45/6, 49/5, 62/10, 63/1, 67/5,
f.+ni 9/11	67/6, 67/7, 90/11, 93/11
[=5]	[=9]
Ferzende (Fars) “çocuk”	Fırāk (Ar) “ayrılık”
f. 3/3, 4/3, 4/4, 8/10, 9/1, 9/2, 9/5,	f. 105/3
10/3, 10/6, 13/11, 13/12, 13/7, 47/6	f.+ımda 105/7
f.+ınıñ 13/8	f.+ıñda 114/3
f.+ler 14/12, 27/7	f.+nıñ 6/8
f.+lerge 14/8, 22/10	[=4]
f.+leriñ 28/7	Fır (Fars) “pir bir tarikatın kurucusu”
f.+leriğe 15/11	f. 21/8
f.+lerim 28/3	

f.+im 42/11, 44/6	Fuḳārā (Ar) “fakirler”
[=3]	f.+larnıñ 109/8
Fiç- “biçmek, kesmek”	[=1]
f.-er 7/3	Furḳān (Ar) “Furkan”
[=1]	f.+dur 118/10
Figān (Fars) “feryat”	[=1]
f.+dur 110/9	Fut ayak”
[=1]	f.+ida 46/9
Fıkr (Ar) “düşünce”	[=1]
f.+i 5/1	Füt- “yazmak”
[=1]	f.-üñlar 30/4
Fılan (Ar) “falan filan”	f.-üpdur 45/10, 45/7, 124/7
f.+sa 124/8	[=4]
[=1]	
Fiş- “pişmek”	-G-
f.-iğlik 51/11	
f.-ti 21/5	Gâhi (Fars) “ara sıra”
[=2]	g. 71/10
Fiyāle (Fars) “küçük kase”	[=1]
f. 54/5	Gef “laf”
f.+lerde 51/10	g. 60/2
[=2]	[=1]
Fülād (Ar) “çelik”	Gep “laf”
f.+dın 66/8	g. 80/10, 80/11
[=1]	[=2]
Fost (Fars) “post”	Getir- “getirmek”
f.+ın 109/4, 117/5	g.-diler 108/7
[=2]	[=1]

Gevher (Fars) “mücevher”	[=2]
g. 12/3, 27/2, 35/8, 84/1	Güya (Fars) “sanki”
g.+din 66/7	g. 37/11
g.+ni 18/10, 22/6, 22/6	[=1]
[=8]	Güzār (Fars) “geçmek”
Giriftar (Fars) “yakalanmış”	g. 120/6
g. 47/2, 116/7, 122/7	[=1]
[=3]	Gumān (Fars) “şüphe”
Giryān (Fars) “ağlayan”	g. 113/9
g. 57/11	g.+da 114/1
[=1]	g.+dur 107/6
Giyāh (Fars) “ot”	[=3]
g.+lar 52/8	Gumāne (Fars) “şüphe”
[=1]	g. 10/1, 37/8, 112/5
Goş gide (Fars) “etli ekmek”	[=3]
g. 122/4	Gunāh (Fars) “suç”
[=1]	g.+lıg 99/1
Goş (Fars) “et”	[=1]
g.+umge 62/4	Guvāh (Fars) “delil”
[=1]	g. 55/4
Goşt (Fars) “et”	g.+si 59/7
g. 89/10, 117/5	[=2]
[=2]	Gül (Fars) “çiçek”
Görüstanlık (Fars) “mezarlık”	g. 6/11, 42/7, 42/7, 58/3, 76/3,
g. 18/11	83/5, 96/3, 112/4, 119/2
[=1]	g.+dek 102/4
Günāgūnn (Fars) “çeşit çeşit”	g.+dur 35/11
g. 51/11, 67/1	g.+ge 119/2

g.+ler 21/5, 30/7, 32/7, 33/3, 33/4, 42/7, 42/8, 68/5, 83/8, 84/1, 89/4	g.+ımni 17/6 [=2]
g.+lerimge 95/2	
g.+lerni 116/5	Gülzâr (Fars) “gül bahçesi”
g.+lük 42/10	g. 30/4
g.+nıñ 15/9	g.+ımdın 77/5, 81/9
g.+um 106/2	g.+ıñdın 78/9, 109/1
g.+umdin 81/8, 82/1	[=5]
g.+üñ 29/3, 109/3	Güya “günay”
[=32]	g.+si 29/1
Gül-i ra'nâ (Ar) “Özel isim”	[=1]
g. 65/3, 65/7, 65/8, 66/1	
[=4]	-Ġ-
Gülcemîle gülcemile”	
g. 14/12, 18/9, 25/1, 43/5, 44/1, 106/2, 114/3	Ġāfil (Ar) “dalgın”
g.+din 18/7	ğ. 117/3, 121/10
g.+durmen 107/10	[=2]
[=9]	Ġārībliḡ (Ar) “kimsesiz”
Gülcemîleḡān “Gülcemilehan”	ğ.+de 59/1
g. 84/8, 107/3, 111/2, 113/6	[=1]
[=4]	Ġāzī (Ar) “gazi”
Gülistān (Fars) “gül bahçesi”	ğ.+lardın 125/1
g.+dın 35/6	[=1]
g.+ıñ 109/1	Ġalḡale (Ar) “isyan sesi”
[=2]	ğ. 49/4, 76/12, 80/1
Gül'izār (Fars) “gül yanaklı”	ğ.+dur 77/4
g. 60/8	ğ.+si 80/7

[=5]	Ġarīblik (Ar) “biçarelik”
Ġalle (Ar) “erzak”	ğ.+ta 111/6
ğ. 18/4, 19/5	[=1]
[=2]	Ġavġā (Fars) “kavga”
Ġam (Ar) “kaygı”	ğ.+si 29/1
ğ. 29/1, 30/9, 44/5, 64/3	[=1]
ğ.+idin 35/11	Ġavġā-i ‘azīm (Ar). büyük kavga”
ğ.+inġe 110/5	ğ. 67/4
ğ.+nıñ 30/6	[=1]
[=7]	Ġavsı’l+a ‘zam (Ar) “boy abdesti”
Ġamguzār (Ar, Fars) “kaygı giderici”	ğ. 91/6
ğ. 60/7	[=1]
[=1]	Ġayb (Ar) “görünmeme”
Ġamhār (Ar,Fars) “kaderlenen”	ğ. 7/6, 21/3, 21/3, 36/6, 51/2, 57/4, 57/4, 63/4
ğ.+ıñdın 109/7	ğ.+tın 63/1, 67/3
[=1]	[=10]
Ġani (Ar) “zengin”	Ġaybāne (Ar, Fars) “Gayıp alemine mensup olan kimseler”
ğ. 109/8	ğ. 13/12, 71/5, 76/4, 76/6
[=1]	[=4]
Ġanīmet (Ar) “savaş esirleri”	Ġazab+i allāh (Ar) “Allahın gazabı”
ğ. 65/11	ğ. +ġa 122/6
[=1]	[=1]
Ġarīb (Ar) “zavallı, biçare”	Ġezel (Ar) “şiiir”
ğ. 8/5, 42/3, 47/1, 60/1, 65/2, 110/5, 111/5	ğ. 69/3
[=7]	

[=1]	h.+ıñ 112/10, 114/2
Ġulām (Ar) “köle”	h.+i 18/2, 61/9
ğ. 33/11, 33/11, 34/4	h.+imge 116/2
ğ.+larımız 34/4	h.+imğa 60/3
[=4]	h.+imni 65/6, 114/10
Ġunçe (Fars) “tomurcuk”	h.+ini 96/1
ğ. 29/3, 64/6	[=11]
ğ.+sidin 42/7	Ĥālā (Ar) “hala”
ğ.+sini 15/9	h. 50/2, 85/8, 86/4, 103/3
[=4]	[=4]
Ġusl (Ar) “boy abdest”	Ĥāzır (Ar) “hazır”
ğ. 50/10, 52/7, 58/5	h. 8/8, 108/6, 115/6
[=3]	h.+dur 74/9, 74/9, 75/1, 75/3, 75/5, 75/7
	[=9]
-Ĥ-	Ĥabīb (Ar) “sevgili”
	h.+im 17/7
Ĥācet (Ar) “ihtiyaç”	[=1]
h. 99/3	Ĥadd (Ar) “sınır”
h.+ıñ 83/6, 97/3	h.+idin 98/11
h.+im 96/5, 97/3	[=1]
h.+in 26/6	Ĥadd-i ĥesāb sınır sayı”
[=6]	h.+i 51/8
Ĥākım (Ar) “hekim”	[=1]
h.+ler 12/2	Ĥalet (Ar) “hal, nitelik”
[=1]	h.+imdin 84/9
Ĥāl (Ar) “durum”	[=1]
h. 36/11, 39/10	

Ḥalkā (Ar) “ortası boş yuvarlak bir şey”	[=2]
h. 115/2	Ḥasan (Ar) “Hasan”
[=1]	h. 118/10
Ḥamd-u ṣenā (Ar) “Allah’a olan şükran”	[=1]
h. 27/9	Ḥased (Ar). Kıskanma, çekememe”
[=1]	h. 104/6
Ḥamiledār (Ar, Fars) “hamile”	[=1]
h. 13/5	Ḥasret (Ar) “özleyiş, özlem”
[=1]	h. 112/3
Ḥaḫḫ (Ar) “hak, yaradan”	h.+ıḡde 111/4
h. 6/1, 25/2, 25/3, 27/8, 29/6,	h.+ide 41/3, 42/2
63/3, 71/8, 103/8, 118/10, 118/5, 118/6,	h.+idin 116/3
118/8, 118/9, 119/1, 120/10, 120/2,	[=5]
120/3, 125/4	Ḥavāle (Ar) “bir işi bir şeyi başkasına
h.+dın 4/11, 24/11, 105/3,	devretme”
114/10, 114/7	h. 100/7, 108/4
h.+ġa 5/11, 9/12	[=2]
h.+i 122/4, 122/4, 122/4, 122/4	Ḥavz-i kevşer (Ar) “cennet havuzu”
h.+ida 65/2	h. 8/1
h.+ini 122/5	[=1]
h.+nıḡ 118/7	Ḥayāt (Ar) “hayat”
h.+tın 68/10	h. 21/8, 41/9, 115/2
[=33]	[=3]
Ḥarem (Ar) “harem”	Ḥayrān (Ar) “Hayran”
h. 18/8	h. 55/10, 60/9
[=1]	[=2]
Ḥaşıl (Ar) “meydana gelen”	Ḥazret (Ar) “Hazret”
h. 18/5, 63/4	

h. 8/7 [=1]	h. 123/1 [=1]
Ḥazret-i ādem (Ar) “Hazreti Adem” h. 53/3, 90/11 [=2]	Ḥazret-i şāh (Ar) “Hazreti Şah” h. 55/1 [=1]
Ḥazret-i cebrā’īl (Ar) “Hazreti cebrail” h. 11/1, 11/3 [=2]	Ḥazret-i ‘alī (Ar) “Hazreti Ali” h. 91/7 h.+nın 7/5, 7/6, 7/8 [=4]
Ḥazret-i haḫḫ (Ar) “Hazreti Hak” h. 4/4, 8/9, 18/9, 20/9, 22/10, 27/4, 27/8, 45/4, 63/2, 66/4, 80/2,120/1 [=12]	Ḥazret-i ‘īsā (Ar) “Hazreti İsa” h. 91/4,125/4 [=2]
Ḥazret-i muhammed (Ar) “Hazreti Muhammed” h. 53/2 [=1]	Ḥazret-i ‘ömer (Ar) “Hazreti Ömer” h. 55/3, 79/9 [=2]
Ḥazret-i resul (Ar) “Hazreti Resul” h. 53/6, 55/4 [=2]	Ḥazret-i ‘āzrā’īl (Ar) “Hazreti Azrail” h. 8/11, 24/1 [=2]
Ḥazret-i resūlallāh (Ar) “Hazreti Resulullah” h.+nın 80/3 h.+tın 25/9 [=2]	Ḥazret-i hıızır (Ar) “Hazreti Hızır” h. 7/4, 51/2 [=2]
Ḥazret-i şultān (Ar) “Hazreti Sultan” h. 52/9,55/2, 53/4, 80/5 [=4]	Ḥazret-i ḥudāvende (Ar) “Hazreti Hüdavend” h. 10/12 [=1]
Ḥazret-i seyyid (Ar) “Hazreti Seyit”	Ḥazret+i+ekrem (Ar) “Hazreti Ekrem” h. 54/1

[=1]	Ḥidāyet'ullāh işān “Kişi ismi ⁹ , Diğer adı Afak hoca”
Ḥazret-i mūsā (Ar) “Hazreti Musa”	h. 123/1
h.91/4	[=1]
[=1]	Ḥikāyet (Ar) “hikayeler”
Ḥazret-i ilyās (Ar) “Hazreti İlyas”	h. 2/1
ḥ.+dur 91/6	[=1]
[=1]	Ḥikmet (Ar) “bilgelik”
Ḥazer (Ar) “sakinma, çekinme”	h. 49/7
h. 72/5, 81/11	h.+im 102/9
[=2]	h.+ke 122/8
Ḥekim (Ar) “Hekim”	[=3]
h.+ler 118/1	Ḥişşe (Ar) “pay”
h.+lerde 11/11	h. 52/11, 86/1
h.+lerge 91/11	[=2]
[=3]	Ḥoyla “avlu”
Ḥesāb (Ar) “Hesap”	h. 23/7
h. 3/2, 16/1, 22/8, 23/3	[=1]
[=4]	Ḥūrī+za‘ferān (Fars) “Hurizaferan”
Ḥesābsız (Ar). Sayısız”	h. 86/2, 88/5, 89/8, 93/4, 93/7, 94/3, 94/6, 95/10, 95/5, 95/8, 96/10, 97/10, 97/4, 97/9, 98/2, 99/7, 99/9, 99/6, 100/10, 100/5
h. 22/5, 52/8	h.+ğa 85/10, 93/11
[=2]	h.+nıḡ 87/10, 88/4, 89/7, 93/6, 97/6, 98/3
Ḥeves (Ar) “istek, Arzu”	[=28]
h. +i 58/6	Ḥūrīlikā (Fars) “Ḥūrīlikā”
[=1]	
Ḥicrān (Ar) “hicran, ayrılık”	
h. 59/4	
[=1]	

h. 53/8, 54/2, 54/3, 55/11, 56/10,
56/11, 56/5, 56/7, 57/2, 57/3, 60/11,
60/6, 64/11, 64/9, 65/1, 67/9, 69/11,
69/2, 69/3, 70/1, 70/10, 70/3, 70/5, 70/7,
71/11, 71/9, 72/4, 73/6, 75/6, 75/8, 75/9,
77/2, 80/7, 80/9, 81/1, 83/1, 85/6, 86/10,
86/7, 87/2, 90/2, 90/4, 91/11, 91/8,
92/11, 92/7, 93/8, 93/9, 94/2, 94/4, 94/5,
95/7, 98/2, 98/5, 99/3, 101/1, 101/10,
101/7, 101/9, 103/8, 116/5, 117/1,
117/11, 117/2, 117/9, 118/11, 121/3

h.+dur 69/8

h.+ğa 54/11, 54/5, 55/2, 64/9,
70/10, 71/11, 76/1, 84/4, 90/2

h.+nıñ 54/6, 54/8, 55/5, 57/6,
64/10, 72/9, 74/5, 82/8, 93/5, 94/7,
115/7

h.+ni 115/7, 119/6

[=90]

Ḥūrīlikāḥān “Ḥūrīlikāḥān”

h. 71/2, 72/11, 94/10, 95/6, 95/9

h.+ğa 64/1

[=6]

Ḥuzūr (Ar) “huzur”

h.+ığa 101/6

[=1]

Ḥukemā (Ar) “Hakimler”

h.+lar 12/5, 12/8

h.+si 12/7

[=3]

Ḥüküm (Ar) “yargı”

h. 124/1

h.+i 80/4

[=2]

Ḥüseyin (Ar) “Hüseyin”

h. 118/10

[=1]

-H-

Hāyi onun”

h. 50/4

[=1]

Havā (Ar) “hava”

h.+daki 59/10

h.+dın 15/9, 67/7

[=3]

Hem (Fars) “hem”

h. 4/10, 4/6, 5/10, 5/2, 5/4, 5/6,
5/8, 6/1, 21/3, 29/11, 40/11, 41/6, 42/9,
45/3, 49/1, 54/5, 65/7, 70/4, 85/8, 91/6,
93/10, 114/4, 122/3

[=23]

Hemān (Fars) “çabuk”

h. 20/10, 20/5, 20/6, 43/5, 89/2

[=5]

Hembeste (Fars) “birlikte olmak,

h. 13/2, 13/4

[=2]

Hemdem (Ar) “dost, arkadaş”

h.+i 35/7

[=1]

Hemhāne “dert ortağı”

h. 76/5

[=1]

Hemme (Fars) “bütün”

h. 10/7, 18/3, 20/10, 20/11, 21/1,
21/10, 21/2, 27/7, 34/3, 39/2, 57/4, 80/1,
115/4, 117/1, 119/5

h.+dın 34/5, 77/7, 78/11

h.+ıñlar 25/9

h.+ıñlarnı 12/6

h.+ler 70/7

h.+lerge 54/3

h.+leri 53/5

h.+sini 12/11, 14/9, 33/10, 33/10

[=27]

Hemrāh (Fars) “Hemrah”

h. 15/5, 21/11, 22/4, 23/11, 23/5,
24/3, 25/2, 31/2, 42/2, 42/5, 44/10, 44/7,
44/9, 45/11, 45/2, 46/4, 46/6, 47/10,
47/3, 47/7, 51/3, 52/2, 52/7, 52/8, 55/5,
55/9, 56/10, 56/11, 56/7, 57/3, 57/5,
57/6, 58/3, 58/8, 60/10, 60/9, 61/5, 61/7,
61/8, 63/1, 63/7, 63/9, 64/11, 64/9,
66/10, 66/4, 67/2, 67/5, 68/1, 68/11,
68/2, 69/5, 70/4, 71/11, 72/10, 72/2,
72/9, 73/5, 73/6, 73/9, 74/3, 74/5, 74/6,
75/10, 75/8, 76/1, 76/10, 77/2, 78/8,
80/10, 80/8, 81/2, 82/10, 82/6, 82/8,
83/2, 84/4, 85/4, 85/6, 86/6, 87/2, 87/5,
88/1, 88/10, 88/8, 90/7, 91/10, 91/8,

92/9, 94/5, 94/8, 101/4, 101/5, 101/9,
102/1, 102/10, 102/2, 102/6, 103/10,
103/3, 103/4, 103/9, 104/1, 104/8, 106/5,
106/9, 109/2, 113/10, 113/5, 113/9,
114/4, 114/5, 115/2, 115/4, 115/6,
116/11, 116/3, 116/7, 118/2, 119/4,
120/1, 121/3

h.+dın 83/4, 108/3, 112/4

h.+ge 47/9

h.+ğa 18/10, 21/10, 25/3, 41/3,
42/5, 42/6, 54/4, 54/5, 55/1, 55/11, 63/4,
71/2, 87/6, 119/8

h.+ım 41/11, 41/6, 41/7, 41/9,
42/1, 42/2, 42/4, 81/10, 81/3, 81/4, 81/8,
82/1, 82/3, 82/5, 82/7, 83/10, 83/10,
102/1

h.+men 72/3

h.+nıñ 22/1, 23/4, 43/4, 44/2,
46/11, 46/4, 52/11, 54/7, 57/2, 58/9,
61/2, 62/11, 62/9, 63/6, 65/2, 67/3,
69/11, 69/2, 74/7, 91/7, 104/7, 106/4,
107/2, 108/8, 112/6, 115/4, 116/10,
117/1, 119/1, 119/2, 121/2

h.+ni 22/3, 40/7, 45/1, 46/10,
51/1, 65/4, 70/11, 80/8, 87/11, 87/8,
87/8, 89/11, 89/7, 90/5, 90/6, 92/10,
93/3, 94/6, 101/1, 101/2, 104/7, 110/7,
115/3, 116/6, 119/8

h.+қа 54/10, 80/9

[=217]

Hemrāhbeg (Fars) “Hemrahbey”

h. 14/12, 15/2, 18/6, 20/11, 20/5,
20/7, 21/4, 40/9

[=8]	h. 42/2
Hemrāhcān (Fars) “Hemrahcan”	[=1] Heryer “her yer”
Uygurlarda erkek ismine genelde can ekleyerek hitap eder.	h. 74/9 75/1, 75/5, 75/7, 75/3
h. 62/7, 64/7, 66/2, 114/10	[=5]
h.+ğa 92/1, 92/2, 92/4	Herkaçan “her zaman”
[=7]	h. 44/6
Hemşire (Fars) “kız kardeş”	[=1]
h.+m 18/7	Hergiz (Fars) “asla”
[=1]	h. 16/4, 50/5, 106/1, 109/1
Henüz (Fars) “daha şimdi”	[=4]
h. 3/3, 22/11	Herkim (Fars) “herhangi biri”
[=2]	h. 40/4, 59/6, 96/7
Her (Fars) “her”	[=2]
h. 4/11, 24/10, 33/3, 59/6, 83/6	Heybet (Ar) “azamet, ululuk”
[=5]	h.+i 77/8, 79/1
Herbiri “her biri”	[=2]
h. 15/12, 27/6	Heyhāt (Ar) “ne yazık”
[=2]	h. 33/2, 89/2
Her kişi “herkes”	[=2]
h. 45/7, 83/6, 96/10, 96/11, 105/1	Hiç (Fars) “hiç”
[=5]	h. 10/2, 24/3, 31/9, 39/11, 56/7, 56/8, 61/7, 99/5
herkaysi “her birleri”	[=8]
h. 31/6, 37/6	Hiçbir (Fars) “hiçbir”
[=2]	h. 104/1
Herzaman “her zaman”	[=1]
	Hiçkim “hiç kimse”

h. 10/4	[=1]
h.+din 39/3	Huveydā (Fars) “aşıkar, belli”
h.+ge 9/8	h. 46/10
[=3]	[=1]
Hîçkaysi “herhangi biri”	
h.+lari 12/8	-H-
h.+siğa 52/4	
[=2]	Hâhla- (Fars) “istemek”
Hicr (Ar) “ayrılık”	h.-ğan 40/6, 74/11
h.+i 106/3, 118/11	h.-şa 121/4, 121/4
h.+ige 24/10	h.-sam 75/1
[=3]	h.-sağ 75/11
Hicran (Ar) “ayrılık acısı”	[=6]
h. 37/9	Hâl (Fars) “ben”
[=1]	h. 68/10
Himmat (Ar) “ihsan, iyilik”	[=1]
h. 105/7	Hâlî (Ar) “tenha, ıssız”
[=1]	h. 10/10
Hûş (Fars) “akıl, şuur”	[=1]
h. 123/1	Hâr (Fars) “değersiz”
h.+idin 52/3	h. 60/7
h.+iğa 29/7, 52/3, 92/9	[=1]
h.+um 43/10, 96/4, 103/2, 112/2	
h.+umni 81/11, 105/3	Hâtır (Ar) “zihin, hafıza”
h.+uğ 108/10	h. 4/8, 74/8, 75/10
[=12]	[=3]
Hudâ-i ehed (Ar) “Allahın yemini”	Hâtün “hatun”
h. 125/1	

h. 4/11	h.+lar 20/10, 25/8, 92/1, 116/11
h.+ığa 12/12	h.+larının 31/3
h.+ıñdın 8/10, 8/9	h.+larni 23/3
h.+i 14/2, 14/5	[=12]
h.+lar 10/6, 12/12	Ḥalk (Ar) “halk”
h.+lardın 9/5	h.+i 86/4
h.+ları 2/4, 29/11	h.+ini 14/9
h.+larıdın 12/10	h.+lar 24/4, 31/1, 117/1
h.+larımni 9/4	[=5]
h.+larını 10/5, 10/7, 12/11	Ḥanlık hanlık”
h.+larıñız 13/6	h. 9/9, 30/4
h.+larnı 9/12	[=2]
h.+um 32/2	Ḥarāb (Ar) “yıkık, dökük”
[=19]	h. 42/3
Ḥaber (Ar) “haber”	[=1]
h. 13/7, 15/2, 15/3, 19/7, 27/11, 37/10, 60/6, 70/10, 81/5, 90/2, 93/4, 98/7, 106/6	Ḥaşlet (Ar) “tabiat, huy”
h.+i 25/2, 69/10, 88/8	h. 89/1
h.+ini 16/6, 25/1, 108/1	h.+i 86/1
h.+ni 65/2	[=2]
[=20]	Ḥasta (Fars) “yaralı”
Ḥalā’ik (Ar) “insanlar”	h.+ge 124/1
h. 20/11, 21/1, 24/8, 27/7, 120/9	[=1]
h.+din 112/9	Ḥaṭ (Ar) “hat, yazı”
	h. 45/7
	h.+ım 124/2

[=2]	ḥ.+lık 30/3
Ḥaṭa (Ar) “hata”	[=4]
ḥ. 124/9	Ḥazīne (Ar) “hazine”
[=1]	ḥ.+din 33/9
Ḥaṭṭāb (Ar) “Güzel sözlü”	ḥ.+lerizin 30/4
ḥ. 55/3	[=2]
[=1]	Ḥendān (Fars) “şenli, neşeli”
Ḥatm (Ar) “bitirme, sona erdirme”	ḥ.+ımğa 64/6
ḥ. 91/4, 118/7	[=1]
[=2]	Ḥeṭer (Ar) “tehlike”
Ḥatne toy. “Sünnet düğün”	ḥ.+din 62/5
ḥ.+ini 15/1	ḥ.+lik 28/9, 48/3, 87/4, 87/9,
[=1]	[=5]
Ḥayāl (Ar) “hayal”	Ḥızır (Ar) “Hızır”
ḥ. 12/4, 22/10, 46/7, 122/6	ḥ. 42/11, 78/10
ḥ.+da 76/11, 76/2, 76/3, 76/5,	ḥ.+dın 51/3
76/7	[=3]
ḥ.+dasen 76/9	Ḥiṣ (Fars) “akraba”
ḥ.+idin 58/7	ḥ.+lari 115/5
[=11]	[=1]
Ḥayriyāt (Ar) “iyilikler, yardımlar”	Ḥil (Ar) “tür, çeşit”
ḥ. 120/6	ḥ.+imen 35/5
[=1]	[=1]
Ḥazān (Fars) “soluk, hüzün veren”	Ḥirmen (Fars) “harman”
ḥ. 6/11, 109/3	ḥ.+i 109/2
ḥ.+i 35/6	[=1]

Hiṭāb (Ar) “hitap”	ḥ. 102/3, 102/4, 102/8, 103/1, 103/5, 103/7
ḥ.+dur 57/11	[=6]
[=1]	
Hizmet (Ar) “hizmet”	Ḥoşlaş- “vedalaşmak”
ḥ.+i 85/6	ḥ.-ıp 44/9, 46/3
ḥ.+ide 47/3, 48/7	[=2]
ḥ.+ige 47/4, 58/6	Hüb (Fars) “güzel”
[=5]	ḥ. 6/3, 15/3, 47/7, 63/4, 86/7, 94/2
Hōş (Fars) “iyi, güzel”	[=6]
ḥ. 9/7, 13/11, 13/11, 13/7, 13/9, 13/9, 14/1, 14/1, 36/4, 41/9, 42/10, 43/1, 43/3, 65/1, 71/10, 82/9, 88/3, 98/9	Hün (Fars) “güzel”
ḥ.+i 71/4	ḥ. 6/6, 11/6, 11/7, 24/5, 41/4, 42/6, 58/10, 65/5, 94/9, 107/3, 113/7
ḥ.+um 30/8	[=11]
[=20]	Hudā (Fars) “hüda”
Hōşbüy (Fars) “güzel koku”	ḥ. 5/1, 8/6, 17/3, 20/6, 22/3, 30/7, 39/7, 44/7, 58/11, 79/7, 103/7
ḥ. 52/7	ḥ.+dur 59/7
[=1]	ḥ.+ğa 4/10
Hōşḥāl (Fars, Ar) “mesut”	ḥ.+nıḡ 4/9, 5/9
ḥ. 19/10, 23/2	ḥ.+yim 17/8, 111/5
[=2]	ḥ.+yimdın 6/8
Hōşmu. (yazım hatası var, hoymu olması gerek) “iyi ki”	ḥ.+yimğa 9/11, 42/4
ḥ. 60/4	[=20]
[=1]	Hudā-i tebārek ve te‘ālā Allah(Ar) “yüce Allahın ismi”
Hōş (Fars) “güle güle”	ḥ. 25/10, 31/2

[=2]	30/2, 30/8, 39/5, 42/3, 72/3, 84/5, 84/7, 88/10, 105/8, 107/1, 108/2, 108/5, 109/10, 110/5, 111/7, 119/10, 119/8
Ḥudā-i te‘ālā “yüce Allah”	
ḥ. 9/1, 10/6, 11/6, 25/8	ḥ.+din 18/5
ḥ.+ğa 10/9, 16/9, 61/9	ḥ.+ğe 106/6
ḥ.+nıñ 12/9	ḥ.+nıñ 4/7, 72/3
[=8]	[=34]
Ḥudāvende (Fars) “hükümdar”	
ḥ. 48/1	-î-
[=1]	
Ḥunda. huçe (Fars) “tabak”	İber- “göndermek”
ḥ.+larda 51/10	i.-di 65/1, 65/3, 65/8
[=1]	i.-dim 41/6
Ḥurrem (Fars) “sevinçli”	i.-gen 118/10
ḥ. 19/11, 23/2, 30/1	i.-geni 63/11
[=3]	i.-ip 64/9
Ḥursende (Fars) “tok gözlü”	i.-sek 39/5
ḥ. 32/4	[=8]
ḥ.+lik 121/6	İbrāhim (Ar) “Arapça”
[=2]	i.+dek 110/3
Ḥurşidbeg “Hurşid bey”	[=1]
ḥ. 14/10, 20/4	İcabet (Ar) “kabul etme, uyuma”
ḥ.+ler 40/2, 106/6	i. 25/11, 25/9
[=4]	[=2]
Ḥusrev (Fars) “Hüsrev”	İç “iç”
ḥ. 2/2, 4/2, 6/2, 7/2, 8/5, 8/9, 10/4, 10/5, 12/3, 13/12, 16/9, 17/8, 26/3,	i.+ide 55/9, 56/3, 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/9, 60/4, 70/1, 83/8, 105/2, 106/5, 112/10, 112/8, 113/6, 114/5
	i.+ideki 39/4, 39/8

i.+idin 33/1	i.+m 85/10, 87/5, 93/1
i.+ige 53/5, 70/1	i.+si 95/7
i.+imdeki 44/7	i.+sige 98/12
i.+imge 41/7	[=5]
i.+inde 5/5, 58/11	İhsân (Ar) “bağışlama”
[=25]	i. 29/9
İç- “içmek”	[=1]
i.-er 94/6	İken “imiş, öyle”
i.-ip 120/4	i. 4/7, 10/7, 11/6, 11/6, 19/10,
i.-ken 112/3	24/1, 24/3, 28/2, 57/5, 61/9, 63/2, 69/10,
i.-tim 72/6, 85/5	73/6, 80/2, 86/4, 89/1, 107/4, 107/5,
[=5]	107/7, 107/9, 108/1, 115/2
İçre “içinde”	i.+ler 16/10, 26/1, 30/2, 61/11,
i. 37/4, 83/8, 84/1, 88/3, 113/4,	80/6
113/5, 115/1	i.+siz 85/7
[=7]	[=28]
İdi “idi”	İki “iki”
i. 18/2, 38/5, 52/8, 66/2, 89/3,	i. 7/7, 8/9, 12/12, 13/3, 14/3,
97/9, 118/1	15/8, 18/10, 20/6, 22/1, 22/5, 24/7, 41/2,
[=7]	41/6, 44/11, 45/11, 49/5, 63/2, 82/10,
İfâr “ipar”	84/7, 104/6, 109/4, 113/9, 115/4, 117/2,
i. 66/9	118/2, 119/5, 122/3
[=1]	i.+nçi 13/3, 73/6
İge “sahip”	[=29]
i.+m 28/11, 29/4, 44/5, 44/5,	İkkevlen “her ikisi”
44/8, 48/1, 62/6, 62/8	i. 93/5
i.+si 29/2, 109/7	[=1]
[=10]	İkram (Ar) “ağırlamak”
İgeçi abla”	i. 20/2
	[=1]

İlāh (Ar) “Allah”	[=1]
i.+im 26/6	İmdi şimdi”
i.+imğa 68/7	i. 24/4, 34/11, 37/10, 41/10, 124/7
[=2]	[=5]
İlelebet (Ar) “sonsuzca kadar”	İmiş “imiş”
i. 45/10	i. 40/4, 106/6
[=1]	[=2]
İlgeri “ileri, ön”	İN- “inmek”
i. 27/11, 28/1, 31/1, 31/4, 63/8, 63/9	i.-di 68/10, 68/10
i.+din 77/2	[=2]
[=7]	İncil “incil”
İltifat (Ar) “ilgilenme”	i.+ni 91/4, 118/7
i. 52/4	[=2]
[=1]	İncir “incir”
İltimas (Ar) “rica, istek”	i. 83/8
i. 33/7	[=1]
[=1]	İni “küçük erkek kardeş”
İlyās (Ar) “İlyas”	i. 62/6
i. 78/10	[=1]
[=1]	İN’ām (Ar) “lütuf, ihsan”
İlik “dikkat”	i. 29/9
28/5	[=1]
i.+ke 124/9	İklim (Ar) “iklim”
[=2]	i. 85/10, 85/11, 85/8
İman (Ar) “iman”	i.+larnıŋ 35/1
i. 25/3	i.+ni 110/6
	[=5]

İkrār. (Ar) “itiraf etme”	İstiğna (Ar) “tok gözlülük”
i.+ım 36/1	i. 81/1
[=1]	[=1]
İrāde (Ar) “istek”	İsti‘ānet (Ar) “yardımlar”
i. 121/8	i. 7/5, 25/10, 90/8
[=1]	[=3]
İrem (Ar) “güzel yer”	İş “iş”
i. 48/11, 56/2, 56/4, 74/10, 96/8	i. 37/8, 76/10
[=5]	i.+dur 12/2
İsim (Ar) “ad”	i.+i 122/2
i.+i 123/1	i.+im 110/9, 115/1
[=1]	i.+lardın 11/10
İsm-i a’zam (Ar) “en büyük isim”	i.+larni 40/6, 120/7
i. 116/8, 119/3	i.+ler 75/3
[=2]	i.+leriñ 99/2
İsmā’il (Ar) “İsmail”	i.+leriñni 83/7
i. 91/1	i.+ni 45/4
i.+dek 110/3	i.+ka 39/1, 48/10, 124/2
[=2]	[=16]
İste- “istemek”	İşāret (Ar) “işaret”
i.-di 70/2	i. 99/6
i.-p 7/7, 39/9, 40/10, 56/6, 59/2, 60/5, 70/5, 71/7, 73/8, 75/7, 84/5, 104/2	[=1]
i.-rdi 58/3	İşbu “bu”
i.-rmen 72/4	i. 27/8, 13/2, 19/6, 32/11, 74/7
i.-sem 111/3	[=5]
i.-ydurmen 56/9	İşik “kapı”
[=17]	i.+leri 66/8
	i.+ni 22/1

[=2]	[=2]
İşit- “dinlemek”	İzde- “aramak”
i. 4/9, 28/8, 108/10	i.-dim 74/1
i.-gil 96/2	i.-p 3/8, 72/2, 72/4, 72/6, 72/8, 81/5
i.-ıñ 10/1, 37/7	[=7]
i.-ildi 27/7, 33/3, 38/6, 89/4	‘İsā “İsa”
i.-ip 69/2, 71/5, 76/4, 80/1	‘.5/2, 118/7, 125/4
i.-mek 2/1	[=3]
i.-meyin 84/3	‘İbādet (Ar) “ibadet”
[=16]	‘. 10/9
İştik “çabuk”	[=1]
i. 50/8	‘İlāc (Ar) “ilaç”
[=1]	‘. 24/3, 61/7
İştiyāk (Ar) “özleyiş”	[=2]
i. 93/11	‘İlm (Ar) “bilim”
[=1]	‘. 49/7
İ’tibār (Ar) “saygı, değer”	[=1]
i.+i 9/6, 9/7	‘İlm-i hāl (Ar) “din kuralları öğretme kitabı”
[=2]	‘. 15/2
İ’tikāf (Ar) “bir yerde ibadetle meşgul olmak”	[=1]
i. 10/11	‘İlm-i kāl (Ar) “Sözlük bilimi”
[=1]	‘.+dın 15/2
İhtiyār (Ar) “seçme”	[=1]
i. 46/1, 62/2	‘İmāret bayındırlık”
[=2]	‘.+ler 10/2, 23/7, 51/6, 66/11
İzhār (Ar) “aşikar etme”	[=4]
i. 37/11, 56/8	

‘İşğ (Ar) “aşk”	k.+idin 35/8
‘. 5/8, 24/10, 34/8, 54/7, 57/6, 71/1, 121/10	[=3]
‘.+ıñda 55/10	Kāse (Fars) “kase”
‘.+ıñ 71/5, 76/4	k. 72/6, 85/5
‘.+ida 36/7, 121/8	k.+de 55/9
‘.+idin 37/1	k.+din 54/3
[=13]	[=4]
‘İşret (Ar) “içki”	Kātib (Ar) “katip”
‘. 32/3,	k. 123/1
‘.+ide 59/3	[=1]
[=3]	Kaltek “sopa”
‘İzzet (Ar) “hürmet”	k. 22/3
‘. 20/1	[=1]
[=1]	Karkerem (Ar) “kerem sahibi”
-K-	k. 25/2
Kāfir (Ar) “kafir”	[=1]
k. 7/11, 8/3, 99/3	Katta büyük”
k.+dur 50/7	k. 14/10, 108/5, 108/6
k.+lar 8/6	k.+si 19/6
k.+larni 7/10, 7/11	[=4]
k.+lerge 4/11	Kebāb (Ar) “kebap”
[=8]	k.+dur 92/7, 117/9
Kāmil (Ar) “kamil”	[=2]
k. 22/9	Kebi “gibi”
[=1]	k. 27/3, 59/8, 59/9, 61/10, 76/8
Kān “kan”	[=5]
k.+ımnı 12/3, 27/2	Kebüter (Fars) “güvercin”
	k. 21/3, 100/8, 116/9

k.+ler 67/7, 67/8	k.-genin 96/11
[=5]	k.-genini 98/3
Keç- “geçmek”	k.-genlerini 108/8
k.-er 112/10	k.-geysiz 53/10
k.-ip 24/10	k.-gil 87/7
k.-mes 11/10	k.-günçe 103/1
k.-ti 114/2	k.-ırlar 92/1
[=4]	k.-iñ 53/8
Kefen (Ar) “kefen”	k.-ip 7/3, 9/6, 13/10, 14/2, 15/9, 21/10, 32/9, 44/2, 46/11, 47/2, 52/3, 61/1, 62/9, 63/6, 70/11, 70/9, 74/6, 80/8, 83/3, 94/7, 95/11, 98/2, 98/4, 104/5, 117/11
k. 111/1	k.-ipdur 96/4
[=1]	k.-ipmen 60/5, 60/5, 72/4, 72/6, 72/7, 72/8
Kefiş (Fars) “ayakkabı”	k.-medi 107/4, 107/5, 107/7, 107/9, 108/1
k. 46/9	k.-megüdek 83/1
[=1]	k.-mekke 74/4
Kel- “gelmek”	k.-mes 45/10, 45/11, 45/9, 58/1
k. 115/10, 115/10, 115/9, 115/9, 116/2, 116/2, 116/4, 116/4	k.-messen 41/10, 41/10
k.-di 13/3, 13/4, 19/3, 20/7, 27/4, 28/11, 28/7, 28/8, 28/9, 29/2, 29/4, 29/6, 29/7, 30/9, 32/8, 45/1, 61/6, 66/6, 84/7, 84/8, 92/11, 92/9, 95/3, 103/11	k.-mişimni 47/4
k.-diler 10/5, 25/6, 37/6, 39/9, 53/9	k.-se 4/11, 9/5, 38/9
k.-dim 71/5, 76/4, 76/6, 81/5, 81/9, 117/3	k.-sek 46/2
k.-dük 19/5, 19/6, 46/3, 107/1	k.-sem 16/6
k.-edur 64/11	k.-ur 26/9, 34/6, 34/7, 45/9, 45/9, 47/4, 72/11, 91/8, 105/8, 106/6
k.-gen 8/4, 18/1, 18/2, 19/10, 21/7, 31/8, 34/11, 57/11, 70/4, 78/2, 78/7, 79/6, 85/7	k.-urmen 35/10, 35/8, 36/1, 62/3, 72/1, 72/2, 87/2, 93/1, 95/11, 102/3, 102/8, 103/1, 103/2, 103/5, 103/6, 103/7
k.-gende 54/4	

k.-urmiz 44/3, 44/4, 44/6, 44/8, 86/10	[=1]
k.-urmu 82/4	Kemāl (Ar) “olgunluk”
k.-urmusiz 86/6	k.+ımğa 106/1
k.-ursen 34/10, 34/9, 35/1, 35/3, 71/10, 71/3, 71/4, 71/6, 71/8, 73/1, 73/3, 73/5, 98/7, 101/8, 103/3	k.+ımğa 105/9, 109/6
k.-ursiz 50/1, 86/9	k. +e 30/7
[=171]	[=4]
Kelām (Ar) “laf, söz”	Kemend “kemend”
k. 124/7	k. 115/3
[=1]	[=1]
Kellefez (Fars) “kelle paça satan”	Kemer (Fars) “kemer”
k.+din 109/7	k.+li 96/6
k.+ge 119/6	[=1]
k.+nın 104/2	Kenci en küçük çocuk”
[=3]	k. 109/9
Keltür- “getirmek”	k.+si 109/9
k. 65/6, 65/7	[=2]
k.-di 82/10	Kerem (Ar) “kerem”
k.-gen 109/6	k. 62/2, 62/5
k.-gey 108/1	k.+i 125/2
k.-gil 65/4	k.+lik 29/2
k.-se 40/4	[=4]
k.-sek 40/5	Keremlik (Ar) “keremli”
k.-üp 90/7, 109/6, 118/4	k. 64/8
[=11]	[=1]
Kem (Fars) “eksik”	Kereşme (Fars) “nazlı bakış,
k. 97/7	k. 94/5, 101/9
	[=2]
	Kervān (Fars) “Kervan”

k.+ıñ 28/9	[=48]
[=1]	Keyni arkası”
Kesek “kerpiç”	k.+din 23/3, 31/4
k.+nıñ 11/2	[=2]
[=1]	Kez defa, kez”
Ket- “gitmek”	k. 28/5
k.-eli 31/1	[=1]
k.-er 13/10, 43/2, 58/1, 105/1	Kezzāb (Ar) “yalancı”
k.-ermen 76/8, 103/2	k.+lar 106/9
k.-ersen 48/4	[=1]
k.-iñ 50/8	Kez- “gezmek”
k.-iñız 42/10, 43/1, 43/3	k.-er 17/11
k.-ip 45/6, 52/3, 61/6, 103/3	k.-ip 4/10, 72/8, 120/8
k.-ip bar-sa 23/10	k.-sem 110/4
k.-ip bar-ur 65/10	[=5]
k.-iptur 58/7	Kezalik (Ar) “yine öyle”
k.-keli 112/3	k.+i 124/9
k.-ken 28/11, 28/9, 29/6	[=1]
k.-kenini 40/10	Kêçe “gece”
k.-kil 9/8	k. 8/7, 14/9, 20/10, 31/10, 32/3,
k.-me 30/9	44/11, 46/5, 49/3, 50/11, 51/4, 81/2,
k.-mes 106/1	81/3, 82/10, 82/7, 86/4, 94/2, 95/1, 95/4,
k.-se 72/5, 85/4	95/6, 119/7
k.-tıñ 42/9	k.+de 23/2
k.-ti 41/2, 43/10, 43/11, 43/7,	k.+si 13/2, 13/3
43/9, 44/3, 52/4, 90/1, 102/3, 102/7,	[=23]
104/8	Kêrek “gerek”
k.-tiler 3/7, 15/10, 22/6, 61/4,	k. 2/1, 21/7, 22/4, 39/2, 75/4,
65/9, 88/2, 89/5	97/1

k.+im 106/3

[=7]

Kêsel “hasta”

k. 11/10, 12/10

k.+ge 12/10

k.+ige 12/6

[=4]

Kêyin “sonra”

k. 14/8, 27/3, 29/7, 36/2, 39/10,
46/5, 51/4, 52/5, 55/5, 63/5, 73/8, 78/8,
104/5, 119/9, 120/1

[=15]

Ki (Fars) “ki”

k. 3/3, 4/1, 4/3, 4/5, 6/2, 8/8,
11/1, 12/5, 16/3, 17/11, 18/11, 19/5,
21/6, 21/7, 22/10, 22/4, 23/1, 23/11,
23/5, 25/10, 25/5, 27/4, 31/1, 31/2, 34/1,
39/6, 40/3, 41/1, 45/7, 46/11, 47/5, 49/2,
49/6, 51/5, 53/1, 53/6, 54/2, 56/10,
56/11, 56/7, 63/9, 66/10, 70/9, 73/6,
74/6, 75/10, 76/12, 77/2, 81/1, 83/2,
85/6, 86/10, 86/8, 86/9, 87/1, 87/2, 88/1,
91/6, 93/11, 93/8, 93/9, 94/7, 95/8, 95/9,
97/1, 97/10, 97/4, 98/6, 99/8, 101/4,
101/6, 101/7, 106/6, 108/2, 108/5, 111/8,
115/3, 118/1

[=78]

Kiçik “küçük”

k. 12/8, 14/11, 82/11, 108/6,
109/2

[=5]

Kim. “Ki”

k. 2/1, 7/4, 8/12, 10/5, 12/9, 14/3,
14/5, 15/10, 15/12, 17/10, 18/2, 19/6,
20/11, 20/3, 24/2, 24/3, 28/10, 31/9,
32/1, 32/6, 33/6, 33/7, 33/7, 33/8, 34/6,
34/7, 36/2, 38/1, 38/2, 38/9, 39/4, 45/2,
46/8, 61/8, 63/2, 66/6, 67/7, 69/11, 70/2,
70/3, 70/5, 70/7, 88/3, 89/5, 89/6, 89/8,
91/1, 92/11

[=48]

Kim “kim”

25/1, 38/8, 49/6, 111/8, 114/10, 114/6

k.+din 4/1

k.+e 3/4

k.+ge 6/10, 42/4

k.+ler 4/9, 6/1, 77/10, 77/6, 77/8,
78/1, 78/3, 78/5, 78/7

[=19]

Kir- “girmek”

k.-di 15/4, 42/6, 45/11, 89/8,
107/2

k.-diler 14/5, 20/2, 28/1, 43/6,
62/2

k.-duğ 84/5

k.-emen 32/4

k.-er 31/2

k.-ey 68/5

k.-gende 8/11, 15/1

k.-iğlar 19/8

k.-ip 11/5, 16/1, 18/8, 19/7, 19/9,
22/1, 23/1, 23/5, 31/1, 31/6, 36/11,

64/11, 66/10, 67/8, 70/1, 82/8, 88/2,
88/3, 93/6, 100/10, 119/7

k.-ipsen 47/11, 48/3

k.-iptur 3/2

k.-se 45/8, 45/9, 45/9

k.-sem 110/3

k.-sun 19/7

[=45]

Kişi “kişi, insan”

k. 6/5, 10/4, 13/6, 21/8, 23/6,
24/10, 38/8, 46/10, 47/5, 47/8, 48/9,
51/2, 59/3, 82/4, 86/6, 115/1, 115/3

k.+din 84/10

k.+ge 56/8, 120/6

k.+ler 10/2, 18/1, 19/9, 23/9

k.+nın 24/1, 45/7, 98/11

[=27]

Kitāb “kitap”

k. 92/3, 98/4, 124/2

k.+ğa 124/8

k.+ini 78/4, 79/8

k.+larımni 97/11

k.+ni 118/10, 124/1

[=9]

Kiy- “giymek”

k.-er 5/5

k.-gen 111/1

k.-ip 3/6, 25/7

k.-ipsen 73/4

[=5]

Köç- “göçmek”

k.-er 7/2

[=1]

Köhne (Fars) “eski”

k. 114/6

[=1]

Kök “gökyüzü”

k. 21/3, 67/7

k.+te 8/2

[=3]

Köküs “göğüs”

k.+ümde 81/10

k.+ümdeki 82/3

[=2]

Köl “göl”

k. 15/8, 69/11

k.+de 15/11

k.+ge 67/8

k.+lerde 50/3

k.+nın 67/5, 70/1

[=7]

Kömeç “küle gömüp pişirilen bir çeşit
ekmek”

k. 122/4

[=1]

Könül “gönül”

k. 3/5, 17/2, 30/6, 30/8, 77/1,
93/8, 93/9, 105/4, 112/2, 114/9, 116/4

k.+de 11/9

k.+din 58/4

k.+i 58/9, 69/11

k.+ide 61/8, 83/1, 88/10

k.+ige 4/7, 74/8, 75/9

k.+imiz 40/6

k.+ini 82/9

k.+ni 58/2

k.+üm 9/7, 9/9, 13/11, 13/9, 14/1,
71/4, 71/9, 76/11, 76/2, 76/5, 76/7, 76/9,
102/5

k.+ümnü 30/5, 74/11

k.+ümni 32/3

k.+üñ 76/11, 76/2, 76/3, 76/5,
76/7, 76/9, 114/1

k.+üñızları 45/2

k.+üñni 44/3, 74/6

[=50]

Köp “çok”

k. 69/9, 71/9, 73/5, 102/4, 120/6

k.+tur 91/2

[=6]

Kör- “görmek”

k. 96/11, 96/2, 96/3, 96/5, 96/7,
96/9

k.-di 25/5, 32/7, 46/8, 51/5, 53/1,
63/2, 66/10, 66/6, 69/11, 70/2, 70/9,
88/3, 89/5, 120/9

k.-diler 32/11, 32/6, 55/9, 115/3

k.-düm 15/11, 30/5, 37/2, 37/4,
38/2, 55/7, 69/7, 76/10

k.-elmidim 102/9

k.-ey 68/6, 89/1

k.-gen 4/11, 12/1, 12/1, 40/3

k.-genin 105/1

k.-gil 81/3, 81/4, 81/8, 82/1, 82/2,
82/7, 100/4

k.-medük 106/10

k.-megen 69/7

k.-megünçe 37/11

k.-mek 73/11, 73/6, 73/7

k.-mekim 75/4

k.-mese 10/4

k.-mey 24/8

k.-misun 17/4

k.-müş 85/2

k.-sem 33/7

k.-señ 93/10

k.-üp 28/3, 30/1, 45/1, 46/10,
46/6, 52/2, 52/2, 70/11, 76/3, 94/6, 96/7,
101/3

k.-üşüp 122/1

[=73]

Körset- “göstermek”

k.-señ 60/3

[=1]

Körün- “görünmek”

k.-di 57/10	k.+idin 113/3
k.-me 9/8	k.+idur 119/1
[=2]	k.+ige 117/8
Kören- “görünmek”	k.+in 105/5, 109/4, 105/7
k.-endi 68/3, 68/3	k.+ini 104/7, 118/2, 118/3, 118/4,
[=2]	119/2
Körüş- “görüşmek”	k.+leri 8/7, 34/10
k.-ti 119/5	k.+ni 90/5
k.-üp 30/11, 115/5	k.+üm 17/4, 71/9, 107/5, 117/7,
[=3]	117/8
Köter- “kaldırmak”	k.+ümdin 62/8, 114/9
k.-gen 105/9	k.+ümin 106/3
k.-ip 87/3, 93/3, 98/4	k.+ümnü 17/2, 113/4
[=4]	k.+ün 71/6, 117/5
Köy- “yanmak”	k.+üñdın 117/10, 117/3, 117/4,
k.-er 69/5, 69/7, 69/9	117/6, 117/8
k.-üp 5/8	k.+ünge 68/9
[=4]	[=41]
Köydür- “yandırmak”	Közle- “gözlemlemek”
k.-di 35/7	k.-r 48/5
[=1]	[=1]
Köyek “yanık”	Küh (Fars) “dağ”
k.+ıñnıñ 84/2	k. 38/7
[=1]	[=1]
Köz “göz”	Küh-i kâf (Fars) “kaf dağı”
k. 43/10, 66/7, 82/4	k. 34/2, 56/3, 74/11, 85/10,
k.+de 114/3, 115/9	85/11
k.+i 52/11, 95/2, 115/4, 117/2,	k.+ğa 53/7, 85/9
118/1	

k.+nıñ 34/3, 71/4	k.+lerni 29/8
k.+ta 38/11	k.+ni 65/3
[=10]	[=5]
Kulā (Fars) “dervişlerin taktığı uzun şafka”	Kün “gün”
k. 3/6	k. 3/1, 11/10, 27/9, 32/1, 50/8, 52/5, 61/5, 72/7, 76/8, 90/10, 90/9, 91/1, 91/3, 91/5, 91/7, 102/8, 105/9, 120/8, 121/2, 121/9
k.+yım 26/5	k.+de 6/8, 7/2, 56/8, 75/5, 104/2
[=2]	k.+din 14/8, 40/1, 119/9
Kunbez (Fars) “kubbe”	k.+i 7/3, 10/11, 32/5, 59/7
k. 50/9, 52/6, 52/9, 53/5, 55/9	k.+ide 8/1
k.+de 50/11, 52/9	k.+ler 115/10
k.+ide 80/6	k.+lerde 2/4, 86/4
[=8]	k.+leri 15/5
Kunbez-i ħazrā (Fars) “yaşıl kubbe”	k.+lerni 62/1
k. 7/12	k.+nıñ 49/8
[=1]	k.+üm 7/2, 69/9
Kül “kül”	k.+ümdür 26/10
k. 5/8	k.+üñdür 26/2, 26/4, 26/6, 26/8, 27/2, 90/10, 90/9, 91/1, 91/3, 91/5, 91/7
[=1]	[=53]
Kül- “gülmek”	Künc (Fars) “köşe, bucağ”
k.-üp 33/2, 36/6, 57/3, 71/1, 89/2	k.+ige 8/3
[=5]	[=1]
Külfet (Ar) “külfet, sıkıntı”	Kündin küñge “gün geçtikçe”
k.+ide 48/8	k. 41/7, 43/3
[=1]	[=2]
Kümüş “gümüş”	Kündüz “gündüz”
k. 33/8, 65/6	
k.+ler 75/2	

k. 14/9, 20/10, 32/3, 46/5, 86/5, 94/2, 119/7	l. 33/10
k.+de 44/11, 49/3	[=1]
k.+din 51/4	Lafz (Ar) “sözcük”
k.+giçelik 31/10	l. 124/8
[=11]	[=1]
Künlük “günlük”	Lav leşker (Fars) “asker”
k. 3/9, 6/4, 10/11, 13/10, 29/10, 29/9, 106/8	l.+leriñni 94/1
[=7]	l.+leri 29/10, 94/4
Küşade (Fars) “açık, ferah”	[=3]
k. 45/5	Leb (Fars) “dudak”
[=1]	l.+i 64/6
Küyev “damat”	l.+ide 15/8, 67/5
k.+sige 95/7	l.+ige 104/5
[=1]	l.+imdin 81/7
	l.+imniñ 82/2
	l.+lerige 25/6
	l.+lerini 88/6
	[=8]
	Leşker (Fars) “asker”
	l.+i 90/4
	l.+leri 90/4, 93/6
	l.+lerini 93/6
	l.+lerniñ 39/2
	[=5]
	Leylî mecnûn (Ar) “Leyli Mecnun”
	l.+dek 82/6
	[=1]
	Libās (Ar) “Elbise”

-L-

l.+ini 25/7	m.+din 33/3, 38/6, 89/3
[=1]	[=3]
-M-	
Mācerā (Ar) “macera”	Maḥbūb (Ar) “sevgili”
m. 7/11, 49/4	m. 5/10, 70/8
[=2]	m.+i 7/9
Māh (Fars) “ay”	m.+umni 72/4
m.+imen 35/6	m.+uḡ 83/3
[=1]	[=5]
Māh-i ṣerīf (Fars, Ar) “mübarek ay”	Maḥşer (Ar) “ahiret”
m. 122/9, 124/6	m. 8/1, 59/7
[=2]	m.+de 99/1
Māh-i tābān (Fars) “Göklerin sahibi”	[=3]
m. 25/2	Maḡ- “yürümek, gitmek”
[=1]	m.-armız 31/5
Māhi (Fars) “Mahi (kişi ismi)	m.-di 111/10
m. 13/1, 13/4	m.-masmen 45/4
m.+nıḡ 14/5, 42/5	m.-sun 31/4
[=4]	[=4]
Mālā (Fars) “sürgü”	Maḡa “bana”
m. 124/7	m. 6/11, 6/9, 7/3, 10/8, 11/10,
[=1]	16/4, 34/11, 37/9, 47/3, 57/10, 58/2,
Mānende (Fars) “benzeyen”	60/7, 74/3, 77/3, 78/3, 79/7, 85/11, 85/7,
m. 46/3	85/8, 90/10, 90/10, 90/9, 91/1, 91/3,
[=1]	91/5, 91/7, 94/11, 94/8, 96/11, 96/2,
Maḡrib (Ar) “batı”	96/3, 96/5, 96/7, 96/9, 97/1, 97/3, 99/10,
	105/3, 112/5, 114/7, 115/5
	[=41]
	Maḡḡa “bana”
	m. 25/9

[=1]	m.+nın 21/2
Maḳām (Ar) “mekan, durak”	[=2]
m.+da 82/10	Ma’ḳūl (Ar) “makul, akla uygun”
m.+i 52/10	m. 16/7
[=2]	[=1]
Maḳşūd (Ar) “maksat, gaye”	Ma’rifet (Ar) “hüner , maharet”
m. 82/7	m. 24/7
m.+iğa 114/9, 122/2	[=1]
m.+umğa 74/2	Maḥfi (Ar) “saklı, gizli”
[=4]	m. 51/1
Maḳşūd-i hemrāh Hemrahın maksadı”	[=1]
m. 76/11	Meclis (Ar) “toplantı”
[=1]	m. 15/7, 31/10, 31/8, 32/2, 94/5, 108/6, 109/2
Maşlahat (Ar) “husus, mesele”	m.+de 97/11, 98/2, 98/4
m. 20/5, 40/2, 40/8	m.+lerge 108/6
[=3]	[=11]
Masal (Ar) “hikaye”	Mecnūn (Ar) “deli, divane”
m.+dın 124/6	m. 59/8
[=1]	[=1]
Ma’şūḳ (Ar) “aşk”	Medār (Ar) “sebeup, vasıta”
m. 75/2	m.+ım 112/2
[=1]	[=1]
Ma’lūm (Ar) “malum”	Meded (Ar). “yardım, imdat”
m. 91/10	m. 7/5, 25/10, 26/10, 26/2, 26/4, 26/6, 26/8, 27/2, 42/11, 43/1, 44/6, 48/2, 90/10, 90/8, 90/9, 91/1, 91/3, 91/5, 91/7, 125/1
[=1]	m.+kār 90/10
Ma’mūn “korkuluk”	
m. 20/8	

- [=21]
- Medrese (Ar) “dini mektep”
m.+de 40/9
[=1]
- Meger (Fars) “oysa”
m. 11/9, 57/11
[=2]
- Mekân (Ar) “mekan”
m. 5/2, 74/9, 75/1, 75/3
m.+ğa 62/3, 72/4, 72/6, 72/8
m.+ıda 50/2
m.+ığa 49/9, 50/1, 51/5
m.+ım 35/9, 56/1, 56/2, 56/3,
56/4, 74/10, 74/7, 74/9, 75/1, 75/3, 75/5,
75/5, 75/7
m.+ıñ 55/10, 55/7, 55/8, 73/11,
74/2, 74/4
m.+ıñğa 73/7
m.+i 49/4
m.+ıda 58/4
m.+lar 31/7
[=35]
- Mekîn mekân (Ar) “nüfuzlü makam”
m. 38/7
[=1]
- Mekteb (Ar) “okul”
m.+ğe 15/1
[=1]
- Mektûb (Ar) “mektup”
m.+ğa 124/3
[=1]
- Melike (Ar) “kraliçe, metinde prenses anlamında kullanılmıştır”
m. 13/1, 13/1, 13/2, 13/3, 14/12,
14/2, 14/5, 18/7, 32/11, 32/9, 33/6, 33/6,
35/4, 36/3, 36/5, 36/5, 42/5, 99/9, 101/9
m.+nıñ 32/10
[=20]
- Melûl (Ar) “üzgün”
m. 102/3
[=1]
- Men “ben”
m. 3/4, 7/6, 9/2, 9/5, 10/9, 17/1,
19/7, 22/4, 24/11, 25/9, 36/3, 38/1,
40/11, 41/9, 42/1, 45/3, 55/7, 55/7, 57/8,
59/1, 59/3, 59/4, 59/9, 63/8, 68/6, 71/6,
72/1, 72/11, 72/2, 74/10, 74/11, 74/3,
74/6, 74/7, 75/3, 75/6, 75/6, 76/6, 77/2,
80/11, 80/9, 81/5, 81/6, 81/9, 82/6, 83/6,
83/6, 86/3, 88/1, 92/11, 92/5, 93/9, 97/2,
102/5, 103/1, 103/8, 111/3, 111/8, 112/5,
113/10, 113/10, 113/9, 113/9, 117/10,
117/3, 117/4, 117/6, 117/8, 124/1, 124/1
m.+de 3/3, 4/3, 62/2, 75/3
m.+dek 100/6
m.+din 63/9, 64/11, 69/10, 83/10,
83/2, 83/9, 100/2, 102/5, 112/4, 116/4
[=85]
- Menzil (Ar) “varılacak yer”
m. 19/2, 27/10

m.+din 104/5	m. 124/5
m.+e 58/1	[=1]
m.+ğe 84/6	Merdān (Fars) “yiğitler”
m.+imge 56/8	m. 26/10, 55/1
m.+ini 35/4	m.+nıñ 8/8
m.+lerini 34/8, 55/6,72/9	[=3]
[=10]	Mergzār (Fars) “çayırılık”
Meñiz “yanak”	m.+ğa 49/3
m.+iñizni 97/8	m.+iğa 66/3
[=1]	[=2]
Merāhil (Ar) “duraklar”	Mergzārılıq (Fars) “çayırılık”
m.+larni 19/2, 27/10	m. 51/5
[=2]	[=1]
Merātibe (Ar) “rütbe, unvan”	Merhamet (Ar) “merhamet, acıma”
m. 119/3, 119/3	m. 114/8
[=2]	[=1]
Mercān (Ar) “mercan”	Merrar (Ar) “mera- “otlak”
m.+dın 38/4	m. 30/10
[=1]	[=1]
Merd (Fars) “mert, yiğit”	Mervāyid (Fars) “inci”
m. 64/3	m.+dın 38/4
[=1]	[=1]
Merd-i kalan (Fars) “saygı değer kişi”	Mesh (Ar) “mest”
m.+ğa 6/6	m. 46/9
[=1]	[=1]
Merd-i nufūzi (Fars, Ar) “sözü geçen kişi”	Mestāne (Ar) “sarhoşcasına”
	m. 34/10, 71/6

m.+ge 64/2	[=1]
[=3]	Mey (Fars) “şarap”
Meşāyih (Ar) “şeyhler”	m. 54/3, 54/5, 54/6, 55/9, 94/6, 125/3
m.+lar 4/6	[=6]
m.+larni 6/2	Meyil (Ar) “eğiklik”
[=2]	m. 98/9
Meşakkat (Ar) “zorluk, sıkıntı”	[=1]
m. 48/8	Meyve (Fars) “meyve”
[=1]	m.+ler 21/5, 51/11
Meşgûl (Ar) “uğraşma”	[=2]
m. 52/9, 77/10, 79/3	Mezâr (Ar) “mezar”
[=3]	m. 18/11, 21/9
Meşhûr (Ar) “şöhretli”	m.+i 123/1
m. 4/9, 5/9	[=3]
[=2]	Mênîj “benim”
Meşriķ (Ar) “doğu”	m. 6/12, 11/3, 12/3, 17/7, 26/10, 26/5, 27/2, 35/1, 35/9, 44/8, 56/1, 56/1, 56/1, 56/2, 56/3, 56/4, 56/8, 61/8, 62/1, 62/2, 62/4, 62/6, 62/8, 64/2, 65/6, 69/8, 74/10, 74/9, 75/1, 75/3, 75/5, 75/7, 76/11, 76/2, 76/5, 76/7, 76/9, 81/7, 85/3, 92/8, 96/4, 97/3, 100/1, 105/7, 107/4, 107/5, 107/5, 107/6, 107/7, 107/9, 108/1, 112/2, 113/6, 114/6, 114/7, 115/1, 117/10, 117/7, 118/11, 118/11, 118/6, 119/1
m.+đe 38/6, 89/4	m.+ki 64/8, 81/5
m.+điçe 33/3	[=64]
[=3]	Mênî “beni”
Mevc (Ar) “dalga”	
m. 51/9	
[=1]	
Mevlân (Ar) “efendi, sahibi”	
m. 69/1	
[=1]	
Mevzû‘-i mezkûr (Ar) “söz konusu	
m.+de 27/8	

m. 35/3, 35/5, 37/11, 37/7, 41/3,
41/6, 42/2, 42/2, 42/9, 62/1, 62/5, 62/5,
71/5, 72/1, 73/3, 74/10, 75/2, 76/4, 78/2,
78/4, 78/7, 79/11, 79/11, 79/6, 79/8,
83/10, 84/9, 85/1, 90/9, 91/2, 92/4,
102/3, 102/7, 105/9, 111/7, 117/7

[=36]

Mıñ “bin”

m. 4/10, 4/10, 18/4, 23/4, 23/8,
23/9, 31/6, 33/11, 34/4, 34/5, 86/1, 92/6,
96/6, 96/6, 124/5

[=15]

Mışri “Mısır”

m. 2/2, 14/9, 19/5, 19/9, 23/6,
25/1, 26/3, 27/9, 28/1, 72/1, 72/3, 101/4,
104/4, 121/5

m.+de 83/2

m.+din 22/8, 31/5, 31/9, 47/10,
72/7

m.+ge 10/5, 23/10, 23/7, 27/10,
102/1

m.+ğiče 69/6

m.+nıñ 121/3

[=27]

Miħnet (Ar) “eziyet”

m. 26/3, 30/3

m.+te 48/7

[=3]

Mihmān (Fars) “misafir”

m. 94/2, 95/1

m.+ım 81/3, 83/11

m.+ımdursen 81/2

[=5]

Mihmānħāne (Fars) “misafirhane”

m. 20/2

m.+de 21/11

[=2]

Mihribān (Fars) “şefkatlı”

m. 105/10, 114/2, 114/7

m.+ım 25/1, 114/4

m.+ımğa 63/10

[=6]

Mināre (Ar) “minare”

m. 100/3

[=1]

Miħdār-i bir (Ar, Tr) “bir miktar”

m. 61/2

[=1]

Mirās (Ar) “miras”

m. 85/11

[=1]

Mişāl (Ar) “gibi”

m.+lik 36/9, 44/1

[=2]

Misāfir (Ar) “misafir”

m. 80/11

[=1]

Mi'rāc (Ar) "recep ayının 27.gecesi"	m.+din 71/1
m. 8/2	m.+lik 12/12
[=1]	m.+i 121/10
Mizān (Ar) "ölçük"	m.+ide 57/6
m. 99/1	[=5]
[=1]	Muhammed (Ar) "Muhammed"
Molla (Ar) "hoca"	m. 5/10, 118/9
m. 12/9	[=2]
[=1]	Muheyya (Ar) "hazır"
Mūsā (Ar) "Musa"	m. 50/4, 54/1, 67/2, 93/2
m. 5/4, 91/4, 118/7	[=4]
[=3]	Muhtāc (Ar) "ihtiyaç duyan"
Muayyen (Ar) "belli"	m.+i 71/9, 73/4
m. 125/3	[=2]
[=1]	Mulākāt (Ar) "görüşme"
Mubada (Fars) "eğer"	m. 106/9
m. 124/8	[=1]
[=1]	Munācāt (Ar) "dini içerikli nazım"
Mubtelā (Ar) "tutulmuş"	m. 27/3, 61/10, 68/1
m. 112/8	m.+ları 11/7
[=1]	m.+ni 16/10, 26/1, 28/7, 30/2, 47/9, 57/7, 90/8
Muddet (Ar) "süre"	[=11]
m. 16/5, 43/8, 39/9	Munācāt-i hemrāh (Ar) "hemrahın münacatı"
m.+i 17/1	m. 57/7
m.+tin 22/9	[=1]
[=5]	Munācāt-i vezīr (Ar) "vezirin münacatı"
Muḥabbet (Ar) "sevgi"	
m. 102/5	

m. 26/1 [=1]	m. 18/4, 52/2 [=2]
Munādā (Ar) “çağırılan, nida edilen” m. 17/11, 23/5, 23/8 [=3]	Munṭazir (Ar) “intizar etme, bekleme” m. 29/11, 47/6 [=2]
Munāsib (Ar) “uygun, münasip” m. 124/2 [=1]	Muḳeddem (Ar) “önce” m. 4/6 [=1]
Munça “bu kadar” m. 67/7, 88/11, 93/9 [=3]	Murād (Ar) “amaç” m. 122/1 m.+e 82/7 m.+ımgā 17/5 m.+ımnı 17/2 m.+ıḡni 48/1 m.+i 30/5, 86/3 m.+ini 6/1, 29/6, 125/1 [=10]
Munda “burada” m. 65/4 [=1]	
Mundağ “böyle” m. 13/9, 21/6, 21/8, 82/4 [=4]	
Mundın “buradan” m. 10/4, 16/11, 41/10, 49/3, 62/3, 73/8, 102/1, 105/1 [=8]	Muraşşa‘(Ar) “inci,yakutlarla süslenmiş” m. 73/4 [=1]
Muneccim (Ar) “astrolog” m.+ler 92/3 [=1]	Murīd (Ar). “Öğrenci, çırak, mürit” m. 21/10, 23/4 [=2]
Munevver (Ar) “Işıklı” m. 119/4 [=1]	Mursel (Ar) “Mürsel” m. 4/9 [=1]
Muni “bunu”	Muruvvet (Ar) “mutluluk” m. 116/2

[=1]	m. 88/8
Muşibet (Ar) “Musibet”	[=1]
m. 120/1	Mutevaţtin (Ar) “yerleşmek, yurt edinmek”
[=1]	m. 22/7
Muştafâ (Ar) “Mustafa”	[=1]
m. 53/2, 118/9	Muteveccih (Ar) “yönelme”
[=2]	m. 7/8
Mustahzar (Ar) “hazır şiir”	[=1]
m. 83/4	Mu'min (Ar) “iman sahibi”
m.+ni 61/11, 58/10	m. 8/3
[=3]	[=1]
Mustahzar+ı şâh (Ar) “şahın şiiri”	Mu'allak (Ar). Havada duran”
m. 30/2	m. 91/8
[=1]	[=1]
Mustecâb (Ar). “Olumlu”	Mu'teber (Ar) “itibarlı”
m. 27/4	m. 118/9
[=1]	[=1]
Musulmân (Ar) “müsülman”	Muĥliş (Ar) “inançlı, samimi kimmse”
m. 66/2	m.+larıdın 23/4
m.+lar 69/4	[=1]
[=2]	Muĥtazar (Ar) “ölmek üzere, canı çekişen”
Muşţ (Fars) “yumruk”	m. 121/2
m. 67/3	[=1]
[=1]	Muyesser (Ar) “nasip olan”
Muşţeri (Ar) “istekli”	m. 39/7, 73/7, 120/3
m. 15/12	[=3]
[=1]	Muţlak (Ar). “Kayıtsız, şartsız”

Müşkül (Ar) “zor”	n.+i 9/12
m. 83/7	n.+lar 37/10
m.+dur 10/3, 73/8	[=2]
[=3]	Nān (Fars) “ekmek”
	n. 18/3, 23/7, 122/4
	n.+i 63/2
	[=4]
-N-	
Nāgāh (Fars) “zamansız”	Nā’ib (Fars) “vekil”
n. 68/7, 117/3	n.+i 7/9
[=2]	[=1]
Nāgehān (Fars) “birden bire”	Nā’ilāc (Fars) “çaresiz”
n. 37/2	n. 41/3, 124/3
[=1]	[=2]
Nālān (Fars) “inleyen”	Nāz (Fars) “cilve”
n. 59/9	n. 80/10, 81/1, 94/5, 101/9
[=1]	[=4]
Māle (Fars) “nale”	Nāz-u ni‘met (Ar) “bol yiyecek içecekler”
n. 30/7, 95/9	n.+ler 67/1
[=2]	[=1]
Nāliš (Fars) “Nale”	Nāzenīn (Fars) “cilveli”
n.+imdin 43/11	n. 67/9
[=1]	n.+dīn 102/11
Nām (Fars). “Ad”	[=2]
n. 39/11	Nāzil (Ar) “inmek, yukarıdan inen”
n.+ini 2/2, 13/1	n. 5/3
[=3]	[=1]
Nāmūs (Fars) “namus”	Nāzuk (Fars) “nazik”

n. 35/2, 76/9, 81/9, 97/7	n.+im 17/8
[=4]	[=1]
Mağme (Ar) “ezgi”	Naşihat (Ar) “öğüt”
n. 108/7	n.+larni 49/2
n.+ler 108/6	n.+ni 41/11
n.+lerni 82/10	[=2]
[=3]	Nazar (Ar) “bakış, göz atma”
Nağmesāz (Fars) “nağme yapan”	n. 28/4, 124/8
n.+lar 108/7	[=2]
[=1]	Naẓīm (Ar) “nazım”
Nağra (Ar) “bir müzik aleti”	n. 4/8, 55/11, 68/2, 71/2, 72/10, 76/1, 99/9, 125/4
n. 19/11	n.+lar 115/8
[=1]	n.+ni 41/5
Naṭivān (Fars) “zayıf, güçsüz,	[=10]
n. 107/10	Nebi (Ar) “tanrı”
[=1]	n. 91/1
Nalud -nabud (Fars) “maholmuş”	[=1]
n. 93/9	Neçe “kaç”
[=1]	n. 4/6, 5/7, 8/6, 15/4, 22/6, 27/9, 37/6, 47/6, 63/5, 71/7, 87/9, 104/2, 104/5, 119/9
Namāz (Fars) “namaz”	[=14]
n. 7/8	Neçend “kaç”
n.+idin 52/8	n. 67/2
[=2]	[=1]
Naḳkâre (Ar) “küçük davul”	Neçende “kaç”
n.+lerni 19/11	n. 18/1, 19/2, 22/3, 29/8, 34/4, 34/5, 50/4
[=1]	
Naşīb (Ar) “nasip”	

[=7]	n. 4/11, 4/2, 6/6, 10/3, 11/8, 12/2,
Nefes (Ar) “nefes”	12/2, 26/3, 26/3, 44/5, 47/5, 57/9, 59/10,
n. 37/5	60/1, 60/10, 60/2, 60/3, 60/6, 60/8, 63/7,
[=1]	73/10, 73/11, 74/7, 75/3, 76/10, 76/2,
Nem (Fars) “nem, ıslak”	83/11, 83/5, 83/6, 83/7, 83/9, 84/2, 84/3,
n. 101/1	94/10, 94/11, 94/8, 95/2, 95/4, 95/6,
[=1]	96/10, 96/11, 99/3, 99/10, 100/5, 105/1,
Nemed- “ (Fars) “keçi”	107/4, 107/5, 107/7, 107/9, 108/1, 108/2,
n.+dek 109/4, 117/5	111/5, 112/10, 115/10
[=2]	n.+dur 76/11, 76/2, 76/3, 76/5,
Nergis (Fars) “nergis”	76/7, 76/9
n. 117/10, 117/3, 117/4, 117/6,	n.+ler 117/4 , 99/11
117/8	[=62]
[=5]	Nè- “ne”
Nevbet (Ar, Fars) “nöbet”	n.-yleyin 57/8
n. 8/6, 13/10, 43/9	n.- “teyin 9/11
[=3]	n.- “yley 102/9
Nevcivān (Fars) “delikanlı”	n. -yleyin17/1, 102/5
n.+ım 34/9, 73/5	[=5]
[=2]	Nèçük “neden, nasıl”
Nevis (Ar) “yazım hatası olabilir,nefis olması lazım, Güzel”	n. 9/2, 24/11, 33/6, 39/2, 42/1,
n. 123/1	43/2, 57/10, 59/2, 74/3, 86/5, 109/4,
[=1]	114/2, 114/6, 114/7
Nezr (Ar) “adak”	[=14]
n. 20/6, 20/9, 22/3	Nème “ne”
[=3]	n. 7/8, 9/6, 9/6, 11/6, 17/10, 19/4,
Nè “ne”	21/7, 24/5, 33/8, 35/4, 44/2, 69/3, 71/11,
	76/11, 76/3, 76/5, 76/7, 76/9, 89/1,
	105/5, 108/9, 110/7, 111/2, 112/1, 112/7,
	114/5, 115/1, 118/4
	[=28]
	Nèmerse birşeyler”

n.+lerini 50/7	Niṣān (Fars) “niṣan, iz”
[=1]	n. 39/11
Nèyle “nasıl”	n.+eleri 104/1
n. 71/7	n.+ım 35/10, 35/3, 56/1, 73/3
[=1]	[=6]
Niṣ (Fars) “iğne”	Niṣāne (Fars) “niṣan, iz”
n. 11/2	n. 46/1
[=1]	[=1]
Nidā (Ar). “bağırma, çağırma”	Niṣār-nāṣir (Fars) “yaymak, saçmak”
n. 27/4, 39/3	n. 29/8, 65/3
[=2]	[=2]
Nidā-i ḥaḥḥ (Ar). “Hakkın nidası”	Niyet (Ar) “amaç, hedef”
n. 27/6	n.+im 11/9
[=1]	n.+ini 5/11
Nihāl (Fars) “fidan”	[=2]
n. 17/5	Nöker hizmetçi, kul”
[=1]	n. 64/5
Nihāyeti (Ar) “çok”	n.+leri 34/3
n. 20/7, 29/9, 46/7	[=2]
[=3]	Nūr (Ar) “ışık”
Nikāḥ (Ar) “nikah”	n. 14/6, 46/9, 68/10, 68/10
n. 55/3, 55/1, 78/4, 79/8, 80/6,	[=4]
98/12	Nūr-i imān (Ar) “iman nuri”
n.+larığa 12/12	n. 106/4
n.+ni 96/11, 96/2, 96/3, 96/5,	[=1]
96/7, 96/9, 98/1	Nūrāne (Ar) “temiz, nurlu”
[=14]	n. 6/5
	[=1]

Nuktedān (Ar, Fars) “nükteli söz söyleyen kimse”	o.+larını 41/8 [=8]
n.+ım 24/10 [=1]	Oğri “hırsız” o.+sini 89/6, 89/9 [=2]
Numāyān (Fars) “aşikar, ayan”	
n. 52/5 [=1]	Oğul “oğul” o. 6/8, 6/9, 7/3, 8/10, 8/9, 13/3, 13/4, 13/9, 14/3, 14/5
Nuḥ (Ar) “Nuh peygamber”	o.+dur 26/2 o.+ğa 14/10 o.+i 72/3 o.+iğa 14/11
N. 91/1 [=1]	
-O-	
Oba -veba (Ar) “külfet”	o.+larığa 31/7 o.+nını 14/6 o.+sız 4/10, 4/11, 4/9, 4/9, 5/10, 5/2, 5/4, 5/6, 5/8, 6/1
o.+si 59/8 [=1]	o.+um 14/7huveydā, 32/2, 42/1, 49/2, 115/2
Oçağ “ocak”	o.+uñ 105/2, 109/4 [=33]
o.+ida 104/3 [=1]	
Oçuğ “açık”	
o. 50/6 [=1]	Ol “o” o. 7/4, 8/7, 32/10, 32/11, 32/11, 33/1, 33/4, 35/4, 36/5, 36/7, 38/2, 38/8, 41/1, 46/10, 47/5, 47/8, 49/4, 49/6, 49/7, 49/8, 50/10, 50/10, 50/11, 50/2, 50/2, 50/5, 50/9, 51/2, 52/9, 53/1, 53/5, 58/9, 61/1, 65/10, 65/5, 66/2, 66/9, 67/2, 79/9, 86/2, 89/2, 91/1, 111/7, 116/5
Oğlan “oğul”	o.+dur 76/2
o.+larım 30/5 o.+larımını 15/10 o.+larımı 17/9 o.+larını 28/11, 29/6 o.+lari 30/10, 106/8	

[=45]	o. 45/8, 61/3
Ol- “olmak”	o.+dın 6/12, 26/9
o.-di 30/10, 30/3, 30/4	[=4]
o.-ğan 118/10	Oķ “ok”
o.-maķ 99/3	o. 46/1
o.-mas 9/10, 9/7, 9/8, 10/2, 10/4	o.+imizni 46/2
o.-up 100/10, 124/3	[=2]
[=12]	Oķat iş”
Olaş- “toplanmak”	o.+ınlarni 10/7
o.-ti 116/7	[=1]
[=1]	Oķu- “okumak”
Oltur- “oturmak”	o.-di 4/8, 58/10, 65/5, 73/9, 74/8, 76/1, 81/2, 84/4, 91/4, 115/8
o.-ar 28/2	o.-dilar 41/5, 94/9
o.-di 10/11, 98/2, 98/4	o.-ğan 118/7
o.-dilar 32/10	o.-ğanıdur 109/11
o.-ğan 77/7, 77/9, 78/11, 78/6, 79/10, 79/2	o.-ğanı 72/10, 120/2
o.-ğuzup 101/2	o.-ğanıdur 104/10
o.-sa 21/11	o.-p 7/8, 66/5, 90/3, 100/8, 116/8, 119/3
o.-sun 87/3	o.-r 16/10, 26/1, 30/2, 40/10, 61/11
o.-uņ 97/11	o.-ydur 47/9, 57/7, 69/3, 90/8
o.-up 67/4	[=32]
[=16]	Ora- “sarmak”
On “on”	o.-psen 35/2, 73/2
o. 8/10, 9/1, 10/6, 16/1, 22/8, 27/5, 41/8	[=2]
[=7]	Orda “saray”
Oņ “sağ”	

o.+ğa 9/3	[=2]
o.+sıdın 3/6, 87/5	Otuz “otuz”
o.+sığa 87/11, 107/2	o. 24/7, 50/8, 52/4, 82/10, 97/2, 97/5, 97/6, 100/2
o.+siğa 14/2	o.+ni 97/7
[=6]	[=9]
Orun orun “yer”	Oğşa “gibi”
o.+ida 119/9	o. 35/3, 73/3
o.+idin 27/7, 58/5	[=2]
o.+iğa 113/3	Oğşa- “benzemek”
[=4]	o.-ydur 70/4, 83
Oşul “o”	
o. 64/2, ,64/5	[=2]
[=2]	Oy- “oymak”
	o.-di 106/3
Ot “ateş”	o.-dilar 109/4
o. 33/5, 54/8, 104/3, 115/5, 115/6	o.-dimu 117/5
o.+ğa 12/3, 27/2, 36/8, 44/1, 55/8, 83/10, 92/3, 110/3	o.-uñlar 117/7
o.+i 37/9, 54/7, 105/3	o.-up 104/7, 105/5, 117/8
o.+ida 5/8, 6/8, 69/5	[=7]
o.+iğa 106/3	Oyğan- “uyanmak”
o.+lar 103/2	o.-dım 37/8
o.+larga 9/10	o.-di 36/7, 57/5
[=22]	o.-ıp 8/12, 89/5
Otra “orta”	[=5]
o. 45/9	Oyna- “oynamak”
o.+ğa 20/8	o.-p 94/5
	o.- “r 15/6, 15/7

[=3]		ö.+iniş 51/7
		ö.+lerni 52/2
	-Ö-	ö.+üm 25/1
Öç- “sönmek”		[=4]
ö.-er 7/2		Ölüm “ölüm”
ö.-ti 106/1		ö. 16/5
[=2]		ö.+din 72/5, 81/11, 85/4, 107/7, 120/6
Öçür- “söndürmek”		ö.+ge 26/4
ö.-di 37/5, 58/4		[=7]
[=2]		Örgül- “kurban olayım (mecaz anlamda kullanılmıştır”
Öl- “ölmek”		ö.-ey 42/1, 71/6, 72/11, 83/5, 94/10
ö.-er 10/7, 57/9, 69/4		[=5]
ö.-ermen 62/4		Örme “örme”
ö.-ermiz 24/7		ö.+si 109/8
ö.-ersen 98/8		[=1]
ö.-geli 61/7		Örte- “acı çektirmek”
ö.-gen 7/2, 21/9, 102/11		ö.-dın 55/8, 83/10
ö.-geni 105/2		[=2]
ö.-genini 17/4		Örtü “üstünü örten şey”
ö.-günçe 9/11, 36/1, 112/4		ö.+ıni 82/5
ö.-mek 59/6		[=1]
ö.-mesem 103/6		Öt- “geçmek”
ö.-se 9/2, 10/4, 16/3, 16/5		ö.-er 110/10
ö.-sem 3/4		ö.-ermen 114/10, 114/10
ö.-üp 4/10		ö.-ken 4/6, 4/7, 6/2, 28/2
[=23]		ö.-kenim 9/3
Ölük “ölü”		
ö. 114/1		

ö.-kenimge 7/1	ö.+ge 83/10, 84/10, 84/11, 90/10
ö.-keysiz 50/11	ö.+i 6/4, 25/3, 51/1, 62/6, 65/8, 77/6, 77/8, 78/1, 78/3, 78/5, 78/7, 85/2, 88/2
ö.-mes 27/5	
ö.-se 75/4	ö.+idur 25/2
ö.-sünler 19/1	ö.+ige 20/7, 37/5, 66/2, 74/9, 100/8, 116/8
ö.-ti 4/10, 4/11, 4/9, 4/9, 5/10, 5/2, 5/4, 5/6, 5/8, 6/1	ö.+ini 5/7, 5/7, 16/6, 30/11, 32/7
ö.-üp 50/8	ö.+leri 36/2, 121/8
ö.-üptur 22/9	ö.+lerini 51/3
[=25]	ö.+ü 77/10
Ötker- “geçirmek”	ö.+üm 7/2, 56/9, 59/1, 62/3, 75/7, 107/10
ö.-ip 87/10	ö.+ümni 37/2, 68/2
ö.-se 62/5	ö.+üñ 62/7
[=2]	ö.+üñni 47/2, 64/3, 70/8
Ötkez- “geçirmek”	[=54]
ö.-ip 87/4	Özge “kendisinden başka, yabancı”
[=1]	ö. 103/4, 114/7
Öy “ev”	[=2]
ö.+ge 9/6	‘Ömer Ömer”
ö.+i 30/10	‘. 54/11
ö.+idin 31/9	[=1]
ö.+üñ 100/5	‘Ömr (Ar) “ömür”
[=4]	‘.+leride 121/6
öyrül- “dönüşmek ,değişmek”	‘.+üm 3/3
ö.-di 107/4, 107/5	‘.+ümde 9/10
[=2]	‘.+i 16/2, 27/5
Öz “özü”	[=5]
ö. 4/11, 12/12, 43/10, 47/1, 74/1, 87/5, 96/1, 98/11, 119/9	

‘Ömr-i dirâz (Ar, Fars) “uzun ömür”	p.+ınıñ 34/2
‘. 22/11, 27/6, 47/4	p.+ınıñ 12/5, 12/7, 19/8, 21/1,
[=3]	32/9, 33/5, 40/1, 40/2
‘Ömür (Ar) “ömür”	[=102]
‘.+üm 74/4, 75/4	Pādişāh-i ‘ālem (Fars, Arap) “alemlerin
‘.+ümnıñ 71/10	Padişahı”
‘.+üñ 82/6	p. 4/1, 4/5, 38/10, 39/4
[=4]	[=4]
	Pādişāhlık (Fars) “padişahlık”
	p. 3/4, 9/4
	p.+ıda 121/3, 121/5
	p.+ni 4/2, 6/3, 40/4, 121/7
	p.+tın 31/10
	[=9]
	Pāre (Fars) “parça”
	p. 26/3, 26/3, 30/6, 30/8, 30/8,
	54/6, 54/8, 100/3, 100/3
	[=9]
	Pāy (Fars) “hisse”
	p.+ıñğa 71/8
	[=1]
	Penāh (Fars) “sığınacak yer”
	p.+im 26/5
	[=1]
	Peri (Fars) “çok güzel”
	p. 116/9
	p.+ler 56/2
	p.+lernıñ 75/9

-P-

Pādişāh (Fars) “padişah”

p. 2/2, 2/3, 3/1, 4/2, 4/7, 6/5, 6/6,
7/6, 8/11, 8/8, 10/11, 10/11, 10/5, 11/1,
11/4, 11/6, 12/11, 12/9, 13/5, 13/7, 14/2,
14/7, 15/10, 15/6, 15/7, 15/8, 16/8, 17/9,
18/5, 19/10, 20/3, 21/5, 21/9, 26/3, 28/2,
28/4, 28/5, 29/7, 29/9, 30/1, 31/1, 31/7,
32/1, 32/5, 32/7, 33/5, 33/7, 33/8, 34/1,
34/6, 34/8, 36/2, 36/4, 36/5, 36/6, 36/7,
37/1, 39/5, 39/9, 40/5, 41/1, 42/5, 85/9,
91/3, 106/5, 106/7, 107/1, 108/2, 108/5,
109/10, 111/7, 111/9, 112/1, 115/2,
115/4, 119/8, 119/9, 119/9, 121/3

p.+dın 36/11

p.+dur 86/2

p.+durmen 86/3

p.+ğa 16/6, 19/7, 108/9

p.+ım 4/9, 16/3, 19/9, 21/8, 28/8,
80/6, 108/10

p.+ımız 77/1

- p.+ni 88/6
[=4]
- Periz-perhiz (Fars) “diyet”
p. 50/8
[=1]
- Pest (Fars) “[ses için]yavaş, alçak”
p. 80/7
[=1]
- Peygāmbēr “peygamber”
p. 4/6, 79/3
p.+im 79/11
[=3]
- Peymāne (Fars) “kadeh”
p.+ m 73/10, 103/4
p.+si 26/7, 41/8, 107/8
[=5]
- Pırāklık (Ar) “ayrılık”
p. 107/7
[=1]
- Pīr (Fars) “tarikat kurucusu”
p.+i 34/9
p.+idur 91/7
p.+im 78/10, 79/5
p.+imdur 91/6
p.+imen 75/6
p.+ler 41/8, 43/8, 49/7, 65/8
p.+nıñ 65/9
[=11]
- Pīṣāne (Fars) “alın”
p.+mge 102/6
p.+sidin 14/6, 46/9
p.+sige 14/3
[=4]
- Pīṣbāz-piṣvaz (Fars) “larşılama”
p. 39/10, 46/10
[=2]
- Pīṣkeṣ- (Fars) “armağan”
p. 37/4
[=1]
- Pinhān (Fars) “gizli”
p.+ım 35/9
[=1]
- Post (Fars) “post, deri”
p.+idin 89/10
[=1]
- Pur (Fars) “dolu”
p. 53/5
[=1]
- Püt- “yazmak”
p.-ıñ 124/1
p.-ürge 124/2
[=2]
- K-
- Ḳādir (Ar) “kudretli, güç sahibi”

ķ. 44/5, 57/8, 62/5, 68/3, 111/5,
118/5

[=6]

ķālu innellāhi ve inne ileyhi rāci'ūn (Ar)
“Allahtan geldik, dönüşümüz allah'a”

ķ. 119/10

[=1]

ķāmet (Ar) “boy, endan”

ķ.+im 81/9

ķ.+leri 77/7, 78/11

[=3]

ķāsım (Ar) “Kasım”

ķ. 3/7, 4/5, 4/7, 5/11, 10/10, 11/5,
12/5, 16/3, 17/7, 17/7, 17/9, 17/9, 18/4,
22/10, 22/7, 23/5, 23/8, 24/9, 25/4, 25/5,
25/7, 26/1, 27/1, 27/10, 28/1, 28/4, 28/6,
29/5, 32/4, 39/11, 39/4, 39/6, 39/8,
121/7

ķ.+ġa 10/8, 32/1

ķ.+nıñ 29/8

ķ.+ni 28/3

[=38]

ķāzī (Ar) “Kadı”

ķ. 27/3, 61/10, 68/1, 95/11, 97/1,
97/10, 97/4, 97/6, 98/4, 98/6, 99/5, 99/7,
99/8, 100/7, 100/8

ķ.+ġa 98/3, 98/5

ķ.+m 96/10, 96/11, 96/2, 96/2,
96/3, 96/3, 96/5, 96/7, 96/9, 98/10,

98/12, 98/7, 98/7, 98/8, 98/8, 98/9,
99/10, 99/11, 99/2, 99/4, 100/2, 100/4,
100/6

[=40]

ķabr (Ar) “mezar”

ķ.+idin 114/8

ķ.+im 103/8

[=2]

ķabūl (Ar) “razi olma”

ķ. 47/7, 96/10, 97/6

[=3]

ķabz (Ar) “avucuna almak, sıkmak”

ķ. 8/11

[=1]

ķaç- “kaçmak”

ķ.-ay 36/3, 56/11

ķ.-ti 36/5, 57/2, 66/1, 67/3

[=6]

ķaçan ne zaman”

ķ. 44/6, 101/8, 103/3

[=3]

ķada- “sançımak”

ķ.-p 20/9, 47/8

[=2]

ķadd (Ar) “boy”

ķ.+iġa 95/1

ķ.+ini 108/7	ķahr (Ar) “sıkıntı, üzüntü”
[=2]	ķ.+i 101/8
ķadd-i boy (Ar,Tr) “uzun boylu”	ķ.+ige 24/11
ķ.+uḡni 68/6	[=2]
[=1]	ķal- “kalmak”
ķadd-u ķāmet (Ar) “boylu postlu”	ķ.-dım 59/4, 71/7, 110/5
ķ.+ini 38/5	ķ.-di 41/9, 42/10, 54/4, 61/7,
[=1]	105/2, 105/2, 106/5, 111/4
ķadeh (Ar) “bardak”	ķ.-dımu 107/9
ķ.+lerde 53/10	ķ.-ġan 30/3, 120/3
[=1]	ķ.-ġanda 97/8
ķadem (Ar) “adım”	ķ.-ġusidur 3/5
ķ. 7/5, 7/7, 34/7, 43/6, 48/9, 66/5	ķ.-ıp 121/9
ķ.+i 39/1, 45/7, 89/3	ķ.-ıpdur 16/2
ķ.+iḡızniḡ 39/7	ķ.-ma 24/10
[=10]	ķ.-madı 28/10
ķadr (Ar) “deġer”	ķ.-mas 50/1
ķ.+imni 100/6	ķ.-masa 103/5
[=1]	ķ.-masun 6/3, 26/8
ķafes (Fars) “kafes”	ķ.-miġaymen 24/11
ķ. 33/1, 37/4, 88/3	ķ.-misun 99/4
ķ.+niḡ 89/1	[=26]
[=4]	ķala- “bakmak”
ķaḡķaḡ (Ar) “yüksek sesle ġülmek”	ķ.-p 104/3
ķ. 36/5, 57/3, 71/1	[=1]
[=3]	

Ḳalem (Ar) “kalem”

ḳ. 124/3

ḳ.+i 123/1

[=2]

Ḳalender (Fars) “dünya malına önem vermeyen kimse”

ḳ.+lik 25/7

ḳ.+men 26/5

[=2]

Ḳalgı “kapı kolu”

ḳ.+ları 66/8

[=1]

Ḳamer (Ar) “ay”

ḳ. 34/10

[=1]

Ḳan “kan”

ḳ. 59/1, 107/10

ḳ.+ğa 88/8, 107/4, 107/5, 113/1

ḳ.+ım 57/11, 64/5

ḳ.+ımnı 27/1

ḳ.+ıñ 98/10

ḳ.+i 7/8, 9/6, 30/2

ḳ.+lar 43/10, 113/3

ḳ.+lıg 62/8, 114/9

[=17]

Ḳanāt “kanat”

ḳ.+ları 38/3

[=1]

Ḳand (Ar) “şeker”

ḳ.+ini 82/2

[=1]

Ḳani “buyrun”

ḳ. 13/8, 24/5, 35/4, 44/2, 47/9, 57/7, 69/3, 71/11, 106/9, 108/9, 110/7, 111/2, 112/1, 112/7, 114/5, 118/4

[=16]

Ḳara “kara, siyah”

ḳ. 30/5, 45/7, 48/10, 68/9, 71/6, 71/9, 78/5, 79/9, 95/2, 95/5, 100/4, 113/10, 113/9, 117/10, 117/3, 117/4, 117/6, 117/8, 121/1, 124/4

ḳ.+dur 92/7, 117/9

ḳ.+si 49/11

[=23]

Ḳarān (Ar) “Karan”

ḳ. 54/10, 79/5

[=2]

Ḳarār (Ar) “karar”

ḳ. 67/11, 103/6

ḳ.+ım 6/12, 37/11, 84/3, 112/2

ḳ.+ıñdın 108/10

ḳ.+i 47/5

ķ.+ın 58/4	ķ.+i 105/5
[=9]	ķ.+im 120/9
Ķara- “bakmak”	ķ.+larımga 62/6
ķ.-di 14/3, 15/12	ķ.+larıñ 117/5
ķ.-ñlar 70/4	ķ.+nıñ 114/8
ķ.-p 6/6, 21/6, 37/1, 47/9, 58/9, 65/5, 70/9, 71/11, 75/8, 76/1, 84/4, 89/5, 91/11, 105/8	[=17]
ķ.-sa 3/1, 52/6, 67/7	Ķari (Ar) “okuyan, kıraat bilen kimse”
ķ.-salar 66/3	ķ. 125/4
[=21]	[=1]
Ķaravul “nöbetçi”	ķ. 122/4
ķ. 19/6, 19/8	[=1]
ķ.+çılar 19/4	Ķarz-i kıyāmet (Ar) “ahiret borcu”
ķ.+i 19/3	ķ. 99/4
[=4]	[=1]
Ķarb (Ar) “-e yakın”	Ķasd (Ar) “niyet, istek”
ķ. 124/9	ķ. 10/1
[=1]	ķ.+ide 95/3
Ķarga “karga”	ķ.+ine 82/4
ķ. 62/4	[=3]
[=1]	Ķasem (Ar) “yemin, ant”
Ķarındaş “kardeş”	ķ. 70/6, 70/7
ķ. 112/9	[=2]
ķ.+ım 43/11, 43/7, 43/9, 44/5, 111/3, 111/4, 111/6, 113/6, 114/3, 114/6, 114/7	Ķaş “yanı”
	ķ.+ıġa 14/5, 19/9, 23/1, 42/6, 82/4, 86/7, 89/7, 95/11
	ķ.+ımġa 87/7

ķ.+ıŋġa 117/3	[=4]
ķ.+ida 50/9	Ķaydaġ “nasıl”
[=11]	ķ. 24/1, 34/6, 39/1, 41/11
Ķat “kat”	[=4]
ķ. 118/6	Ķaydın “nereden”
[=1]	ķ. 34/10, 34/9, 35/1, 35/3, 47/2,
Ķaġre (Ar) “damla”	71/10, 71/3, 71/4, 71/6, 71/8, 72/11,
ķ. 27/1, 27/1	73/1, 73/3, 73/5, 98/7, 111/3
[=2]	[=16]
Ķat- “katmak, eklemek”	Ķayna- “kaynamak”
ķ.-ıp 33/1, 62/11	ķ.-p 51/9
[=2]	[=1]
Ķatı‘ (Ar) “ilerlemek”	Ķaysi “hangi”
ķ. 19/2	ķ. 16/10, 16/7, 19/4, 26/1, 47/9,
[=1]	57/6, 61/11, 75/11, 90/8, 101/4
Ķatli‘ām (Ar) “öldürmek”	ķ.+ġa 31/6, 99/5
ķ. 12/6, 92/10, 108/4	ķ.+miz 46/2
[=2]	ķ.+mizġa 45/5
Ķavm (Ar) “kavim, bodun”	ķ.+ŋız 86/9
ķ. 112/9	[=15]
[=1]	Ķayt- “dönmek”
Ķayaş dertleşen, halinden anlayan kimse”	ķ.-ıp 39/9
ķ.+ım 30/9, 85/1	[=1]
[=2]	Ķayta tekrar”
Ķayda “nereye”	ķ. 30/4, 30/6
ķ. 47/2, 55/10, 55/7, 55/8	[=2]
	Ķazā-i felek (Ar) “felek kazası”

ķ. 6/10, 109/2	ķ.-aşıp 20/5, 24/4, 40/3, 76/12,
[=2]	81/1, 101/9, 103/11
Ķaz- “kazmak”	ķ.-ay 7/6, 10/12, 19/7, 24/11,
ķ.-ıp 10/10, 10/9	74/3, 94/2
[=2]	ķ.-dılar 22/10, 32/5, 70/10, 70/3
Ķazvin “Ķazvin”(İrandaki bir şehir adı)	ķ.-dım 10/2, 20/6, 20/9, 27/6
ķ. 86/4, 96/8	ķ.-dın 7/11, 7/11, 84/9
[=2]	ķ.-di 5/9, 17/11, 23/8, 25/2, 25/2,
Ķeri yaşlı”	28/4, 28/5, 29/9, 29/9, 31/5, 31/9, 32/1,
ķ. 41/11, 47/5, 47/8, 51/2	33/7, 46/11, 52/7, 54/1, 55/3, 63/3, 70/7,
ķ.+ğunçe 10/3, 26/4	71/5, 76/4, 80/10, 80/8, 88/11, 89/11,
[=6]	90/2, 91/4, 94/4, 95/9, 104/5, 119/9,
Ķıl- “yapmak”	121/1
ķ. 5/11, 7/3, 125/4	ķ.-ganımız 80/1
ķ.-adur 8/11, 73/5	ķ.-ğan 5/4, 5/7, 5/7, 12/10, 41/11,
ķ.-durup 31/7	49/8, 78/4, 78/6, 79/10, 79/8, 80/6, 99/2,
ķ.-adurğan 11/2	118/7
ķ.-adurmenmu 80/10	ķ.-ğandın 27/3, 78/8
ķ.-almaslar 16/4	ķ.-ğandur 50/7
ķ.-almay 36/8	ķ.-ğanı 42/6
ķ.-almaydur 49/10	ķ.-ğanıdur 55/6, 99/9
ķ.-almayın 124/4	ķ.-ğanım 96/10
ķ.-amen 10/10	ķ.-ğannı 9/12
ķ.-amsız 93/9	ķ.-ğay 25/3
	ķ.-ğaysız 50/8
	ķ.-ğıl 32/2, 47/7, 70/8, 75/11,
	96/10, 108/6
	ķ.-ıglık 50/4, 67/2

ķ.-ınmış 66/4

ķ.-ıń 55/1

ķ.-ıńlar 10/7, 23/6, 92/4

ķ.-ıp 7/7, 8/7, 10/5, 11/6, 14/7, 14/9, 15/1, 15/5, 15/6, 15/9, 17/6, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 20/8, 21/11, 21/9, 22/8, 27/10, 32/3, 32/4, 32/8, 34/1, 35/4, 40/8, 43/1, 46/1, 46/10, 46/7, 47/2, 49/2, 50/11, 52/2, 60/3, 61/11, 88/7, 88/7, 92/11, 93/2, 93/5, 94/5, 96/1, 97/1, 97/6, 98/1, 99/9, 100/7, 100/8, 105/9, 108/5, 108/8, 108/9, 109/6, 115/6, 116/6, 116/8, 119/7

ķ.-ıp ber-ıńlar 70/6

ķ.-ıp k r-se 23/3

ķ.-ıpdur 66/10, 25/8

ķ.-ıpdurlar 2/1

ķ.-ıştılar 75/9

ķ.-ma 81/11, 91/2, 98/9, 103/1

ķ.-madı 51/3

ķ.-mağaysen 56/8

ķ.-mańlar 45/3

ķ.-maķ 21/7, 39/2

ķ.-mas 48/9

ķ.-maslıķķa 70/6

ķ.-may 52/4

ķ.-mışdur 111/5

ķ.-sa 3/2, 16/1, 25/11, 34/7, 44/8, 86/5, 122/6

ķ.-sam 25/3, 34/6

ķ.-sań 124/5

ķ.-sańız 86/9

ķ.-saķ 40/6

ķ.-sun 11/3, 42/11, 48/1, 48/2, 100/5

ķ.-ur 41/11, 44/6, 82/9, 99/6, 121/5

ķ.-urmen 9/2, 12/6, 42/1, 75/1, 83/6, 83/7, 108/4

ķ.-urmenmu 80/11

ķ.-urmukun 83/1

ķ.-urmusız 22/3

ķ.-ursen 83/6

[=217]

ķılıķ “ķılıķ”

ķ. 95/3

[=1]

ķırķ. “ķırķ”

ķ. 2/4, 10/11, 12/11, 29/11, 31/10, 32/2, 32/8, 33/11, 33/9, 56/8, 61/5, 69/6, 69/6, 72/7, 86/4, 92/2, 92/2, 92/6, 96/6, 96/6, 119/7, 120/8, 121/8, 124/5

ķ.+inçi 10/11

[=25]

<p> Qısım (Ar) “bir bölüm” . 50/4, 67/2 [=2] </p>	<p> . 25/7, 26/7, 32/7, 88/7, 102/4, 107/8, 119/2 [=7] </p>
<p> Qısmet (Ar) “nasip” . 8/6, 102/6, 105/3 .+im 11/8 .+ler 37/9 [=5] </p>	<p> Qızılul “kırmızı ul” .+dek 73/2 [=1] </p>
<p> Qış “kırş” . 98/10 [=1] </p>	<p> Qiyāmet (Ar) “ahiret” . 99/3 .+ge 122/2 [=2] </p>
<p> Qıtlı (Ar) “kıtlı” . 18/3, 21/6 [=2] </p>	<p> Qiyāna- “zorlamak” .-masa 60/1 [=1] </p>
<p> Qız “kız” . 8/10, 13/4, 14/6, 32/8, 67/9, 80/9 .+ımen 56/3 .+ı 100/6 .+i 35/11, 53/8, 74/10, 75/6, 75/6 .+ia 14/12 .+lar 32/9, 34/1, 34/7, 37/6, 48/6 [=19] </p>	<p> Qiyānal- “zorlanmak” .-ıp 76/6 [=1] </p>
<p> Qızıl “kırmızı” </p>	<p> Qoar “kei” .+ımnı 16/12 .+ıdın 109/9 [=2] </p>
	<p> Qof- “kalk” .-up 54/3, 58/5 [=2] </p>
	<p> Qoqla- “kovulamak” .-p 36/3, 36/5, 57/1, 57/1, 57/3 [=5] </p>

Ƙol “el”	ƙ.-tılar 27/7
ƙ. 25/5, 78/2, 79/6, 94/1, 100/1	ƙ.-up 105/10
ƙ.+daki 45/9	[=3]
ƙ.+dın 96/11	Ƙorġan “kale”
ƙ.+ıda 8/1, 32/10, 46/8, 77/11, 79/4, 120/4	ƙ. 123/1
ƙ.+ıdın 8/6, 45/5, 46/11	[=1]
ƙ.+ıġa 3/1, 3/6, 25/8, 28/6, 34/7, 78/4, 79/8	Ƙorġ- “korkmak”
ƙ.+ın 109/5	ƙ.-adurmen 24/11
ƙ.+ını 67/2	ƙ.-ti 46/7
ƙ.+i 87/5	[=2]
ƙ.+larıġını 35/2, 73/2	Ƙoş “çifte”
ƙ.+umge 118/6	ƙ. 81/10
ƙ.+umġa 34/6	[=1]
ƙ.+umni 26/10	Ƙoş- “eklemek, ilave etmek”
ƙ.+uġ 117/6	ƙ.-sam 86/6
ƙ.+uġni 8/4	ƙ.-ti 24/9, 112/3
[=33]	ƙ.-up 87/8
Ƙon- “konaklamak”	ƙ.-up ber-siġiz 16/4
ƙ.-di 30/9, 112/1	[=5]
ƙ.-up 21/3, 50/11	Ƙoy “koyun”
[=4]	ƙ.+uġniġ 109/9
Ƙop- “kalk”	[=1]
ƙ.-ġıl 54/2	Ƙoy- “koymak”
	ƙ.-arsa 49/1
	ƙ.-di 43/6, 43/7, 46/1, 88/1, 91/9

ķ.-dilar 14/11, 14/12	[=3]
ķ.-duŋ 42/9	Ķuduķ “koyu”
ķ.-ġan 66/7	ķ.+ķa 104/8, 109/5, 117/6
ķ.-maġaysen 41/3	[=3]
ķ.-maġil 42/2	Ķul “kul”
ķ.-maķ 14/8	ķ. 5/7, 5/7, 76/2, 76/3, 96/6
ķ.-mas 48/9, 76/10	ķ.+lar 8/3, 8/3
ķ.-up 20/9, 47/8, 66/5, 87/9, 111/9	ķ.+larım 92/6
[=20]	ķ.+nıŋ 29/5, 69/1
Ķozġa- “yeniden hareket ettirmek”	ķ.+umge 7/1
ķ.-ġan 114/6	ķ.+uŋ 76/8
[=1]	ķ.+uŋmen 62/8
Ķozi “kuzu”	[=13]
ķ. 16/12, 109/9	Ķulaķ “kulak”
ķ.+si 109/9	ķ. 5/11, 29/5, 96/2, 108/10, 116/1
[=3]	ķ.+ıġa 116/10
Ķuçaġla- “sarılmak”	[=6]
ķ.-p 88/6	Ķulluķ “kölelik”
ķ.-sam 76/9	ķ. 9/11, 9/12
[=2]	[=2]
Ķudret (Ar) “g�c”	Ķum “kum”
ķ. 7/10	ķ. 61/6, 62/11
ķ.+ıŋ 91/2	ķ.+nıŋ 63/5, 66/2
ķ.+imni 11/3	[=4]
	Ķur- “kurmak, yapmak”

ķ.-alur 99/1	ķ.+ķa 38/8
ķ.-ġanıdur 109/2	ķ.+dur 33/6
[=2]	ķ.+um 30/9
Ķurbān (Ar) “kurban”	ķ.+uŋ 109/3
ķ. 92/4, 94/11, 95/1, 102/7, 110/3	[=23]
ķ.+ıŋ 71/3, 71/6, 72/11, 83/11	Ķuŝ-i ħenār (Fars, Türk) “ħınar kuşu”
[=9]	ķ.+ımmi 17/4
Ķurt “böcek”	[=1]
ķ. 36/9, 44/1	Ķuŝ-i naķŝ (Ar, Tr) “nakıŝlı kuş, süslü kuş”
[=2]	ķ. 37/4
Ķuru- “kurumak”	[=1]
ķ.-p 57/11	Ķutķar- “kurtarmak”
[=1]	ķ.-ıp 109/7
Ķur’ān (Ar) “kuran”	ķ.-sa 62/5
ķ. 21/11	[=2]
[=1]	Ķutul- “kurtulmak”
Ķuŝ “kuş”	ķ.-maŝımmi 62/3
ķ. 33/6, 38/1, 38/10, 40/10, 41/1, 65/11, 85/10, 85/2, 88/11, 89/2	[=1]
ķ.+i 39/10	Ķuvvet (Ar) “güç, kuvvet”
ķ.+ida 89/1	ķ. 63/4
ķ.+idur 33/7	ķ.+i 17/2
ķ.+larnıŋ 59/8	[=2]
ķ.+nıŋ 38/2, 58/6	Ķuyruġ “kuyruk”
ķ.+ni 38/8, 40/3, 101/6	ķ.+ları 38/3
	[=1]

<p> uyun “firtına” . 15/9 [=1] </p>	<p> [=1] </p>
<p> uzun “kuzgun” .+lar 62/4 [=1] </p>	<p> Ramazan (Ar) “ramazan” r. 122/9, 124/6 [=2] </p>
<p> -R- </p>	<p> Raıb (Ar) “rakip” r. 103/4 r.+ler 30/5, 76/10 [=3] </p>
<p> Rāman (Ar) “Rahman” r. 118/5 [=1] </p>	<p> Rastla- “hazırlamak” r.-p 39/8, 93/5 [=2] </p>
<p> Rāst (Fars) “doru” r. 48/9, 98/10, 98/12, 98/6, 98/7, 98/8, 99/2, 99/4, 108/8 r.+ni 98/8 [=10] </p>	<p> Ravza (Ar) “bahe” r.+mni 120/10 [=1] </p>
<p> Rāzı (Ar) “kabal gren” r. 12/4, 58/2 r.+dur 112/5 r.+n 5/3 [=4] </p>	<p> Ra’nā (Ar) “gzel” r. 65/9, 67/9 r.+a 65/10 [=3] </p>
<p> Raım (Ar) “merhametli” r. 60/3, 62/6, 62/8, 115/9, 118/5 r.+esi 44/2, 74/5 [=7] </p>	<p> Raiyallāhu ‘Anhu (Ar) “allah ondan razı olsun” r. 55/3 [=1] </p>
<p> Ramet (Ar) “acıma ve esirgeme” r.+ige 125/2 </p>	<p> Rek’at (Ar) “namazda kıyam” r. 7/7 [=1] </p>
	<p> Renc (Fars) “iztirap” r.+ige 8/3 [=1] </p>

Rencide (Fars) “incinmiş”	[=1]
r. 34/7	Revān (Fars) “akan,
[=1]	r. 6/4, 18/6, 19/1, 27/9, 40/8,
Reṅ (Fars) “renk”	44/9, 46/3, 58/5, 63/5, 100/9, 101/2
r. 33/3, 124/3	[=11]
r.+ımdin 76/8	Reyhāngül (Ar,Fars) “fesleḡen ieği”
[=3]	r. 15/8
Reṅgāreṅ (Fars) “eşit eşit renkli”	[=1]
r. 50/4, 89/4	Rişte (Fars). “bağ, alaka”
[=2]	r.+sin 102/5
Resül (Ar) “peygamber”	[=1]
r. 8/1, 48/2, 54/9, 79/11, 79/3,	Rivāyet (Ar) “rivayet”
125/2	r. 2/1
r.+i 118/9	[=1]
r.+umđa 78/2, 79/6	Riyāzet (Ar) “perhiz”
[=9]	r. 48/7, 74/1
Resülallāh (Ar) “Resul Allah”	r.+ke 48/9
r. 7/12, 8/2, 26/10, 26/2, 26/4,	[=3]
26/6, 26/8, 27/2, 54/4, 57/4	Rizālař- “ (Ar) “helalleşmek”
r.+đa 8/4	r.-ıp alay 24/4
[=11]	[=1]
Revā (Fars) “layık”	Rizķ (Ar) “rızk , nimet”
r. 83/6, 95/10, 95/8, 95/9, 96/11,	r.+i 45/3
96/2, 96/3, 96/5, 96/7, 96/9	[=1]
r.+dur 92/8, 117/10	Rūh (Ar) “ruh”
[=12]	r.+larığa 7/8
Revāc (Ar) “sürüm”	[=1]
r. 124/3	

Rūhānāt (Ar) “ruhla ilgili”	s. 90/11
r.+lari 8/8	[=1]
[=1]	Şāhib-i temiz (Ar) “iyilik sahibi”
Rūşen (Fars). “Parlak”	s.+ler 37/7
r. 113/10, 119/4	[=1]
r.+i 17/2, 113/4	Şabā (Ar) “rüzgar”
[=4]	s.+dın 63/11
Rūz-İ Cum‘a (Fars) “Cuma günü”	[=1]
r. 122/9, 124/7	Şabr (Ar) “sabır”
[=1]	s. 37/11, 58/4
Rūzgār (Fars) “rüzgar”	s.+ım 103/9
r. 9/10, 30/3	[=3]
[=2]	Şadā (Fars) “ses, avaz”
Rūzī (Fars) “nasip, kader”	s.+ğa 82/10
r. 25/3	[=1]
[=1]	Şaf (Ar) “sıra”
Rusūmin-rāsime (Ar) “tören, adet”	s. 67/10
r. 67/11	[=1]
[=1]	Şafā (Ar) “rahat, huzur”
Ruḥṣat (Ar) “izin”	s. 8/5, 17/6
r. 18/5, 18/7, 40/11, 40/8, 41/4,	s.+ḡni 102/9
42/5, 43/5, 68/5, 101/7, 101/7, 101/8,	[=3]
103/10	Şahrā (Ar) “ova, köy”
[=12]	s.+larni 4/10
	[=1]
	Şalāḡiyyet (Ar) “yetki”
	s.+im 124/2

-Ş-

[=1]	s.+ide 11/4, 60/11, 65/11, 65/4, 65/9, 100/9, 116/9
Şalavāt (Ar) “namazlar”	[=7]
s. 53/4	Şubḥ+El+Şām (Ar) “sabah akşam”
[=1]	s. 110/9
Şallallāhu (Ar) “sallallahu”	[=1]
s. 53/3, 54/1	Şumme- “sima (Ar) “yazım hatası var”
[=2]	yüz, tip”
Şarf (Ar) “masraf, harcama”	s. 125/3
s.+esi 109/8	[=1]
[=1]	Şun‘ī (Ar) “yapay”
Şıdk (Ar) “doğruluk”	s.+din 68/3
s.+ıñ 95/6, 96/3	[=1]
[=2]	
Şıdk-i ‘Amel (Ar) “doğru iş, doğru amel”	-Ş-
s. 11/11	
[=1]	Şenā (Ar). “övüş, medih”
Şıfat (Ar). “hal vasıf”	s.+lar 63/3, 66/5, 120/2
s.+lar 38/4	[=3]
[=1]	-S-
Şıḥḥat (Ar) “eselik”	
s. 16/6, 45/8, 87/7	Sāllim El’aza (Ar) “tamamen”
[=3]	s. 119/4
Şofa (Ar) “sedir”	[=1]
s.+nıñ 66/11	Sākī (Ar) “kadehlere içki dolduran kimse”
[=1]	s. 54/2
Şūret (Ar) “biçim, şekil”	s.+si 8/1

[=2]	s.-di 6/12, 11/4, 16/12, 29/10, 51/1, 87/8, 102/2, 105/5, 116/1, 121/1
Sā‘at (Ar) “saat”	s.-dimu 117/6
s. 41/2, 52/3, 53/9, 54/6, 62/10, 67/6, 75/1, 92/9, 116/10	s.-ğali 122/6
s.+ida 64/10	s.-ğan 7/10, 8/4, 117/7
s.+ide 13/5, 32/11, 70/7	s.-ğıl 5/11, 29/5, 108/10, 116/1
s.+te 53/10, 118/3	s.-ıgılık 39/3, 51/9
s.+tın 63/5	s.-ıgılıktur 50/4
[=16]	s.-ıñlar 92/3, 117/7, 117/8
Saç “saç”	s.-ıp 55/8, 83/10, 96/2, 115/3, 119/3
s.+ını 115/7	s.-ıptur 105/4
[=1]	s.-ma 35/3, 41/7, 68/11, 73/3
Saç- “saçmak, dağıtmak”	s.-madı 28/4
s.-ıp 90/3	s.-se 49/6
[=1]	s.-sun 43/1
Saçıl- “saçılmak, dağıtılmak”	s.-ur 118/4
s.-dı 33/4	[=43]
s.-madı 42/8	Saçı- “sancımak”
s.-sun 89/11	s.-ptur 3/2
[=3]	[=1]
Sağın- “özlemek”	Sansız “sayısız”
s.-dım 118/5, 125/2	s. 90/11
s.-ıp 61/10, 113/2	[=1]
[=4]	Sağ (Çin) “depo”
Sal- “salmak, bırakmak, düşürülmek”	s.+lar 21/2
s.-ayın 9/10	s.+larığa 21/1
s.-dılar 109/5	[=2]
s.-dın 62/1, 100/1	

Saḡa “sana”

s. 8/9, 13/9, 16/11, 16/12, 17/2,
17/4, 17/6, 17/8, 47/6, 48/5, 48/6, 73/1,
73/5, 76/2, 78/3, 78/4, 79/7, 80/11, 81/4,
84/11, 94/11, 97/2, 97/3, 125/2

[=24]

Saḡal “sakal”

s. 78/5, 79/9

s.+larıġa 3/1

[=3]

Saḡı- “akmak,

s.-ḡlar 92/2

[=1]

Saḡla- “beklemek”

s.-may 122/5

[=1]

Sarāy (Fars) “saray”

s.+ġa 18/8

[=1]

Saraḡ “deli, aklını yitiren”

s. 4/1

[=1]

Sarıġar- “sararmak”

s.-ıp 110/5, 111/6

[=2]

Sarıġart-“sarartmak”

s.-ıp 72/7

[=1]

Sarıġay- “sarġarmak”

s.-iban 107/8

s.-tur 64/3

[=2]

Sarıġ sarı”

s. 46/8

[=1]

Sat- “satmak”

s.-ali 22/2

s.-armusizler 20/4

s.-ıp 5/7, 20/4

s.-maymiz 20/6

s.-saḡ 33/8

[=6]

Sa‘ādet (Ar) “mutluluk”

s.+tek 15/12

s. 125/4

[=2]

Saye (Fars) “gölge”

s.+sinde 17/5

[=1]

Sayra - “cıvıldamak, ötmek”

s.-di 29/3

s.-masaḡ 108/4

s.-misaḡ 59/10

s.-p 21/1, 33/2, 38/5, 58/8, 60/10,
88/4, 89/3

s.-saḡ 60/2, 108/3

s.-şıp 52/1	[=2]
[=13]	
Saz (Fars) “çalgi”	
s.+ini 28/6	s. 28/4, 28/5, 46/11, 63/10, 63/11, 104/9, 105/10, 105/8, 106/2
[=1]	s.+ımnı 64/2
Sebeb (Ar) “neden”	[=10]
s.+idin 12/10	
[=1]	Selâmet (Ar) “esenlik”
	s. 45/10, 45/8, 87/7, 102/8, 119/5
Sebzezâr (Fars) “sebze tarlası”	[=5]
s. 66/3	
[=1]	Sen “sen”
Sebzezârlık (Fars) “sebze tarlası”	s. 7/10, 7/12, 7/4, 7/9, 7/9, 8/2, 8/4, 8/6, 17/7, 17/7, 26/5, 26/5, 34/11, 41/2, 41/6, 43/2, 58/3, 62/2, 62/2, 65/4, 72/11, 73/2, 75/7, 76/11, 76/2, 76/3, 76/5, 76/6, 76/7, 81/11, 81/3, 83/11, 83/5, 83/7, 83/9, 84/2, 84/3, 85/6, 93/10, 102/10, 112/3, 112/8, 113/4, 114/6
s.+ta 51/5	s.+dek 102/11, 114/6, 114/7
[=1]	s.+din 41/1, 41/9, 42/1, 56/9, 63/8, 72/6, 84/10, 84/11, 85/5, 90/10, 90/11, 110/8, 110/9, 111/1, 112/2, 116/3
Sefer (Ar) “yolculuk”	
s. 25/3	
s.+ge 18/8	
[=2]	
Seher (Ar) “sabah”	
s. 110/1	s.+sin 112/2
s.+de 60/10	s.+siz 42/3, 43/2
s.+lerde 105/10	[=66]
[=3]	Serâsime (Fars) “sersem, şaşkın”
Sekiz “sekiz”	s. 37/3
s.+inçi 88/9	[=1]
[=1]	Serdâr (Fars) “ileride gelen”
Seksen “seksen”	s. 24/9
s. 23/9, 31/6	s.+i 7/12, 91/5

[=3]	[=1]
Sergerdān (Fars) “perişan”	Seylān (Ar) “gezi, temaşa”
s. 91/2, 102/7, 111/4	s. 68/6
[=3]	[=1]
Sergüzeşt (Fars) “mecara”	Seyr (Ar) “izlemek”
s.+ilirige 46/4	s. 32/8, 88/7
[=1]	[=2]
Serü Pây (Fars) “baş, ayak giysiler”	Seyyid+Ul Eyyām (Ar) “devrin efendisi”
s. 104/4	s. 122/9
[=1]	[=1]
Server (Fars) “başkan, reis”	Sênıñ “senin”
s. 118/9	s. 28/10, 41/6, 48/11, 55/10,
[=1]	55/10, 55/7, 55/8, 71/5, 71/7, 73/11,
Sevdā (Ar) “aşk, sevgi”	73/7, 74/1, 74/2, 74/4, 76/11, 76/2, 76/3,
s.+ğa 105/5	76/4, 76/5, 76/5, 76/7, 76/9, 83/2, 83/9,
s.+ları 85/3	97/3, 102/9, 109/4, 112/10, 125/2
s.+si 30/6, 120/10	s.+dur 81/6
[=4]	s.+ki 81/10, 81/3, 81/4, 81/8,
Sevdāger (Fars) “tüccar”	82/1, 82/3, 82/5, 82/7
s.+ler 18/1	[=38]
s.+nıñ 45/3	Sêni “seni”
[=2]	s. 24/9, 42/4, 55/7, 56/6, 71/7,
Sevye (Ar) “düz, eşit”	72/2, 72/6, 72/8, 73/6, 74/1, 75/2, 76/3,
s. 81/3, 81/4, 81/8, 82/1, 82/7	76/6, 79/8, 81/5, 81/9, 94/1, 100/3,
[=5]	100/3, 102/1, 102/10, 102/2, 102/6,
Seyāhat (Ar) “gezi”	103/3, 103/9, 108/3, 110/1, 110/2, 110/4,
s. 15/9	110/6, 111/3, 117/6, 120/3
	[=33]
	Sıgın- “sığınmak”
	s.-dım 57/8

[=1]	[=9]
Sıñıl “küçük kız kardeş”	Sila- “okşamak”
s.+esi 43/5, 44/9, 107/2, 111/2	s.-p 119/3
s.+esidin 98/12	[=1]
s.+ım 18/8, 84/8, 93/8, 94/8, 106/2	silkin- “silkinmek”
s.+ımdın 84/9	s.-ip 8/12
[=11]	[=1]
Sırdaş (Ar, Fars) “sırdaş”	Simsim “çise”
s.+ım 114/4	s. 62/10
[=1]	[=1]
Sırr (Ar) “sır”	Sinam (Ar) “ağaçsı bitki”
s. 35/9, 77/3	s. 17/5, 82/5, 95/3, 95/4
s.+ımni 44/7	[=4]
s.+ıñdın 76/8	Sipāgerçilik “askeri eğitim”
s.+ini 105/4	s.+ni 15/4
s.+ni 56/7	[=1]
[=6]	Siri “-a doğru”
Sīmāb (Fars) “cıva”	s. 66/5
s.+dek 38/7	[=1]
[=1]	Siyāh (Fars) “siyah renk”
Sīne (Fars) “göğüs, bağır”	s.+ıñ 109/1
s.+lerim 72/1	[=1]
s.+lerini 105/7	Siyāset (Ar) “politika”
s.+side 33/5, 54/7, 54/9	s. 99/8
s.+sidin 54/8, 113/1	s.+ler 98/5
s.+sige 62/9	[=2]
s.+sini 101/1	Siz “siz”

s. 22/2, 39/6, 49/11, 53/7, 54/10,
54/11, 54/11, 56/10, 77/3, 85/7, 85/7,
87/1, 97/11

s.+din 77/3

s.+ge 4/1, 12/1, 44/7, 65/1, 96/5

s.+ler 4/5, 10/7, 19/4, 19/6, 44/5,
45/4

s.+lerde 24/2

s.+lerdin 4/6, 10/6

s.+herge 22/4, 22/5

s.+nın 39/6, 56/11

s.+ni 18/9

[=33]

Sohbet (Ar) “sohbet”

s. 75/11

[=1]

Sol “sol”

s.+umge 6/12

s.+umni 26/9

[=2]

Sol- “solmak”

s.-di 114/1

s.-dimu 107/8

s.-masun 26/7

[=3]

Solma- “solmak”

s.-gıl 102/4

[=1]

Sor- “sormak”

s.-ap 34/8, 55/6, 72/9

s.-ay 77/3

s.-di 19/4, 20/11, 20/3, 33/6,
34/6, 36/11, 101/4

s.-dilar 18/2, 36/2, 39/11

s.-ğani 77/4

s.-gıl 34/2

s.-sağ 34/1, 35/5, 60/2, 72/1,
74/10

s.-sağlar 35/8, 56/2, 72/2

[=24]

Sora- “sormak”

s.-ğani 83/4

s.-lur 99/2

[=2]

Soy- “kesmek, (kuzu kesmek)”

s.-dilar 109/4

s.-dimu 117/5

[=2]

Söy- “söymek”

s.-er 94/10, 102/3, 102/4, 117/4

s.-erıñni 94/11

s.-mesmusen 81/6, 82/5

s.-üp 97/7

[=8]

Söyünçe “sevinçli haber karşılığında
verilen hediye”

s. 13/6

- [=1]
Söz “söz”
s. 16/7, 24/4, 33/1, 34/8, 42/6, 43/5, 71/2, 96/1, 98/6, 99/9
s.+i 64/6, 109/8
s.+ini 37/6, 121/2
s.+ler 37/3, 37/6, 48/5
s.+lerni 29/7, 51/1
s.+ni 6/7, 68/2, 78/8
s.+üm 29/1, 47/7
s.+ümde 103/7
s.+ümni 37/3, 64/4
s.+ünge 68/9
s.+ünni 84/3
[=29]
Sözle- “konuşmak”
s.-gey 37/1
s.-gil 99/6, 99/8
s.-p 99/3, 114/10, 114/10
s.-şti 77/2
s.-yelmedi 99/5
s.-yelmey 99/7
[=9]
Su “su”
s. 21/5, 23/7, 31/7, 38/7, 50/3, 121/9
s.+dın 121/9
s.+ğa 67/8
s.+sız 62/4
- süyi+ni 118/3, +yi 51/8
[=13]
Subhān (Ar) “kusurdan uzak olan”
s. 91/2
[=1]
Subhāne ve te‘ālā (Ar) “sübhane ve teala”
s. 8/9, 22/10, 27/4, 45/4
s.+ğa 18/9, 27/8, 63/3, 66/4, 120/2
s.+nıñ 4/4, 20/9, 80/2
[=12]
Sulaymān (Ar) “Süleyman”
s. 91/3
[=1]
Sultān (Ar) “sultan”
s. 52/10
s.+ımgā 64/8
s.+ıñ 29/2
[=3]
Sun- “uzatmak”
s.-di 25/5, 67/2
[=2]
Suta “su torbası”
s.+ni 3/6
[=1]
Su’āl (Ar) “soru”

s. 77/4, 83/4, 84/9, 101/10,
101/10, 124/5

s.+ni 124/9

[=7]

Süt “süt”

s.+in 105/10

[=1]

Süt- “sıvamak, sürmek”

s.-ermen 100/4

[=1]

-Ş-

Şād (Fars) “memnun”

ş. 30/1

[=1]

Şād Hürrem (Fars) “mutlu”

ş. 27/8

[=1]

Şādī (Fars) “memnun”

ş. 30/6

[=1]

Şādmān (Fars) “sevinçli”

ş. 30/11

[=1]

Şāgird (Fars) “talebe”

ş. 119/6

[=1]

Şāh (Fars) “padişah”

ş. 5/5, 5/5, 26/10, 66/11, 69/3,
71/2, 72/3, 75/6, 85/8, 105/8

ş.+ğa 64/5

ş.+i 35/8, 56/2, 71/3

ş.+imğa 68/7

ş.+ini 35/1

ş.+larnıñ 71/3

ş.+nıñ 35/11, 53/8, 56/3, 74/10

[=21]

Şāh-İ Merdān (Fars) “şah Merdan”

ş. 8/7, 53/6

[=2]

Şahide (Ar) “şahitlik”

ş. 11/3

[=1]

Şāhruḥ (Fars) “Şahruh”

ş. 35/11, 53/7, 56/3, 74/10, 75/6,
85/8

[=6]

Şāhzāde (Fars) “padişah oğlu”

ş. 14/11, 15/5, 18/6, 20/11, 20/7,
21/10, 21/11, 21/4, 23/11, 23/5, 31/2,
40/9, 45/11, 45/2, 46/4, 47/9, 52/6, 54/5,
55/5, 56/10, 61/5, 63/9, 66/10, 68/1,
71/1, 71/11, 72/10, 73/9, 74/5, 86/6,
88/8, 90/6, 93/3, 101/5, 101/9, 103/10,
106/9, 107/2, 108/8, 110/7, 112/6, 114/5,
115/6, 119/4, 119/8, 120/1

ş.+ge 103/10

31/8	ş.+ler 15/1, 22/11, 22/6, 29/11,	Şarāb (Ar) “şarap”
	ş.+lerdin 27/11	ş. 120/4
	ş.+lerni 23/10	ş.+lar 51/10
	ş.+m 108/3	ş.+larni 54/1
	ş.+mni 16/11	[=3]
	ş.+nı 25/6	Şarāb+Un+Ṭahūr (Ar) “temiz şarap”
	[=57]	ş. 53/9
Şān “saygı”		[=1]
	ş.+ımnı 12/3	Şaş- “şaşmak, yanılmak”
	ş.+ige 13/8	ş.-armu 98/11
	[=2]	ş.-ıp 98/11
Şāne (Ar) “itibar”		[=2]
	ş. 35/2, 73/2, 73/2	Şebistān (Fars) “şebistan”
	[=3]	ş. 36/1
Şāyed (Fars) “belki”		[=1]
	ş. 25/10, 39/6	Şefi (Ar) “yardımcı olmasını istemek”
	[=2]	ş. 90/7
Şalvār-İ Zerrīn (Fars) “altından yapılmış şalvar”		[=1]
	ş.+ni 88/7	Şeftālu (Fars) “şeftali”
	[=1]	ş. 81/7
Şamal (Ar) “rüzgar”		[=1]
	ş. 62/9, 63/6, 63/8	Şehr (Fars) “kent”
	[=3]	ş.+im 96/8
Şūm-Şam (Fars) “akşam”		ş.+imni 33/10
	ş. +dın19/8	ş.+ini 35/6
	[=1]	ş.+ide 2/2, 38/11
		ş.+idin 18/1, 19/5, 19/9, 36/1

- ş.+ige 16/11, 17/10, 23/6, 25/1,
28/1, 28/9, 120/5
[=16]
- Şehîd (Ar) “şehit”
ş. 118/10
[=1]
- Şehir (Fars) “kent”
ş. 33/10, 34/5
ş.+de 33/9, 75/2, 104/2
ş.+din 23/2
ş.+ge 2/3, 16/5, 16/7, 19/10, 20/1,
20/2, 23/5, 31/6, 119/6
ş.+lerge 39/4
ş.+lerimiz 34/5
ş.+lerni 39/8
[=18]
- Şehr-İ Kazvin (Fars) “kazvin şehri”
ş.+din 86/8
ş.+ğa 86/2, 87/10, 87/4, 90/5
[=5]
- Şehr-İ Şebistân (Fars) “şebistan şehri”
ş.+dın 35/10, 35/5, 53/7
ş.+ğa 64/10, 86/3
[=5]
- Şehr-İ Hayber “Hayber Şehri”
ş.+ni 7/10
[=1]
- Şehristân-İ Çîn Mâçîn “çin maçin şehri”
ş.+da 22/7
ş.+ğa 16/8
[=2]
- Şehristan-İ Kaşiger Kaşgar şehri”
ş. 123/1
[=1]
- Şeker (Fars) “şeker”
ş. 64/6
ş.+din 68/9
[=2]
- Şemen-Çemen (Fars) “bahçe”
ş. 85/2, 96/9, 106/10, 109/6
ş.+ge 93/3, 94/3
[=6]
- Şemsi (Ar) “güneşli”
ş. 34/10
[=1]
- Şemşer (Fars) “kılıç”
ş.+i 100/7, 108/4
[=2]
- Şerfe ses”
ş. 67/6
ş.+sin 116/10
[=2]
- Şerî‘ât (Ar) “şeriat”
ş.+de 95/9
ş.+larının 80/4
ş.+tın 95/10

[=3]	Şikâr (Fars) “av”
Şermende (Fars) “mahcup duruma düşmüş”	ş. 15/6
ş. 14/1, 100/10	ş.+da 13/6
[=2]	ş.+ğa 65/8
Şermsâr (Fars) “utangaç, mahcup”	[=3]
ş. 100/10	Şikest “kırmak”
[=1]	ş. 10/12, 11/2
Şermsâz (Fars) “utanmak”	[=2]
ş. 10/4	Şikeste (Fars) “kırık”
[=1]	ş.+ge 124/1
Şevk (Ar) “neşe”	[=1]
ş. 68/4	Şive-i körüç ?
[=1]	ş.+ka 8/4
Şeydâ (Fars) “divane, çılgın”	[=1]
ş. 35/11, 37/5	Şi‘ir (Ar) “şiiir”
[=2]	ş. 83/4, 112/7
Şîr-Huda (Fars) “allahın aslanı”	ş.+ni 13/8
ş. 79/7	[=3]
[=1]	Şol “o”
Şîrîn (Fars) “tatlı”	ş. 10/9, 12/1, 36/9, 37/4, 53/8,
ş. 64/6, 68/9, 81/4, 81/6, 81/7,	64/2, 64/4, 67/6, 70/7, 83/3, 92/9, 98/3,
82/2, 84/11, 92/8, 94/11, 116/3	108/7, 115/6, 116/10, 118/3, 121/2
[=10]	ş.+dur 36/1
Şifâ (Ar) “deva, ilaç”	[=18]
ş. 92/1, 92/2, 92/4, 92/6, 92/8,	Şora- “içine çekmek”
119/1	ş.-p 81/7
[=6]	[=1]
	Şu “şu”

ş. 54/6	t.+ım 11/8, 41/2, 86/11
ş.+nın 45/5, 75/11	[=8]
[=3]	Ṭā‘at (Ar) “ibadet”
Şüm (Ar) “uğursuz”	t. 10/9
ş. 26/7, 73/10, 103/4, 107/7, 107/8	[=1]
[=5]	Ṭabaḳ (Ar) “tabak”
Şunçe “o kadar”	t. 33/4, 33/4, 65/2, 65/2
ş. 4/2	t.+larda 29/8
[=1]	t.+da 115/6
Şunda “şöyle”	[=6]
ş. 74/11	Ṭabīb (Ar) “hekim”
[=1]	t. 92/1
Şundağ “şöyle”	t.+im 17/7
ş. 56/4, 74/3	t.+larini 117/11
[=2]	[=3]
Şunḳar “Kartal ailesindeki yırtıcı kuş”	Ṭahāret (Ar) “abdest”
ş.+ıñdın 109/3	t. 7/7, 10/12, 11/1, 50/10, 52/7, 58/5
[=1]	[=6]
Şükür (Ar) “şükür”	Ṭalaḳ (Ar) “talak”
ş. 52/8, 63/3, 66/5, 120/2, 120/3	t. 9/12, 9/4, 10/8
ş.+i 30/3	[=3]
[=6]	Ṭaleb (Ar) “isteme , dileme”
	t.+ide 4/4, 13/6
	[=2]
	Ṭal‘at (Ar) “güzel yüz”
	t. 15/12
	[=1]

-T-

Ṭaraf “taraf”	Tābi‘ (Ar) “hakimiyet altında olma”
t.+ge 61/4, 113/2	t. 20/8
t.+ige 66/1	[=1]
t.+large 4/3	Tāc (Fars) “taç”
t.+ta 116/11, 117/1	t. 38/9, 42/4
t.+taki 45/8	t.+ım 84/1
t.+tın 28/5	t.+i 71/10, 73/4
[=8]	[=5]
Ṭa‘ām (Ar) “yemek”	Tārāc (Fars) “yağma”
t. 31/10, 50/4, 67/1	t. 9/9
t.+lar 67/2	[=1]
t.+lardın 50/5	Tāze (Fars) “temiz”
t.+large 67/2	t. 7/7, 34/9, 81/8, 82/1, 95/2
[=6]	[=5]
Ṭillā (Fars) “altın para”	Taf- “bulmak”
t. 28/6, 96/6	t.-almadılar 70/5
t.+mu 65/7	t.-ıp 7/7, 9/11, 38/9, 40/4, 40/5,
[=3]	65/11, 93/4, 95/11, 104/3
Ṭilsimāt (Ar) “sihirler”	t.-ıptur 13/8
t. 50/7	t.-ilur 85/8
[=1]	t.-madı 70/2
Ṭūṭī (Fars) “dudu kuşu”	t.-tılar 13/5, 13/7
t.+nıñ 37/6	t.-tım 47/6
[=1]	t.-ti 69/11
Tā (Ar) “Ta”	[=17]
t. 36/1, 103/1, 103/6	Tafşur- “emanet etmek”
[=3]	t.-di 17/9

t.-dum 7/1, 16/10, 16/11, 16/12,
17/2, 17/4, 17/6, 17/8, 18/9, 42/4, 102/1,
102/10, 102/2, 102/6, 103/3, 103/9

t.-up 6/4, 121/7

[=19]

Tağ “dağ”

t. 52/5, 109/5

t.+ıda 5/3

t.+lar 68/8, 110/8

t.+lari 107/6

t.+nıñ 50/9

t.+ka 50/9, 52/5

[=9]

Taḥiyyāt (Ar) “namazda et- “tahiyyatü
sözü ile başlanan dua”

t. 67/11

[=1]

Taḥkīk (Ar) “soruşturma”

t. 109/3

[=1]

Taḥsin (Ar). “övme, alkışlama”

t. 31/5

[=1]

Tal “tane”

t. 46/1

[=1]

Talaş- “tartışmak”

t.-ıp 7/11

[=1]

Tam “duvar”

t. 34/3

[=1]

Tan- “tanımak”

t.-ıp 82/11

t.-up alurmız 46/2

[=2]

Taḥ güneş doğmadan önce”

t. 61/4, 61/9

[=2]

Taḥla “sonraki gün, ertesi gün”

t. 14/1, 99/1, 99/3

[=3]

Tap- “bulmak”

t.-almdılar 12/8

t.-almdım 40/1

t.-almaduğ 12/11

t.-almay 59/4

t.-armen 59/2, 75/7, 110/2

t.-armenmu 110/1, 110/4, 110/6

t.-ay 104/2, 111/3

t.-mağım 73/8

t.-masaḥ 75/7

t.-maslıkğa 56/6

[=15]

Taḥdīr (Ar) “takdir”

t. 11/11, 74/3	[=1]
t.+ige 11/6, 12/2	Taş- “artmak”
t.+iğa 12/9	t.-ti 21/5
[=5]	[=1]
Taḳdīr-İ İlāh (Ar) “allahın takdiri”	Taşla- “atmak”
t. 11/3	t.-ban 25/3
t.+im 85/7	t.-di 90/6, 93/7
[=2]	t.-ğan 92/10
Taḳṣīr (Ar) “sayın, değerli anlamı taşıyan hitap”	t.-ğani 43/5
t. 19/9, 21/8	t.-gül 89/9
t.+ğa 11/6	t.-p 4/2, 9/4, 30/11, 41/6, 42/9, 104/8
[=3]	t.-saḳ 40/7
Taḳvā (Ar) “takva”	[=13]
t.+da 121/8	Taşḳari “dışarı”
[=1]	t. 23/2
Tarığ “darı”	[=1]
t.+dek 89/11	Ta‘līm (Ar) “öğretim”
[=1]	t. 15/4
Tart- “çekmek”	[=1]
t.-ğanıdur 109/2	Ta‘yīn (Ar) “belli etme”
t.-ıp 6/7, 24/5, 25/6, 36/6, 41/4, 56/5, 57/5, 58/10, 73/9, 90/2, 91/11, 94/9, 113/7	t. 20/2, 31/7
t.-iban 74/1	[=2]
[=15]	Ta‘ziyet (Ar) “baş sağlığı dilemek”
Taş “taş”	t. 25/7
t.+ğa 45/7	[=1]
	Taht (Fars) “taht”

t. 3/4, 9/4, 26/3, 26/3, 28/2, 29/2,
53/1, 53/1, 67/1, 67/10, 78/6, 79/10,
82/8, 87/8, 88/5, 93/3

t.+ıda 77/9, 79/2, 101/2

t.+ıdın 70/11, 87/3, 109/10

t.+ım 25/3

t.+ımnı 7/1, 38/9, 42/4

[=26]

Tay (Fars) “aşmak”

t. 27/10

[=1]

Tebessüm (Ar) “tebessüm”

t. 34/1

[=1]

Tebren- “sallanmak, titremek”

t.-di 68/8, 68/8

[=2]

Tedbîr (Ar) “önlem, çare”

t. 11/6, 12/2, 12/9, 39/2

t.+liği 11/11

[=5]

Teg- “dokunmak”

t.-di 62/10, 67/3

[=2]

Teg “dip”

t.+ ide 11/2

[=1]

Teklif (Ar) “öneri”

t. 20/1, 80/8, 94/4

[=3]

Telmür- “beklemek, gözü yollarda kalmak”

t.-üp 113/2

[=1]

Temâm (Ar) “bütün”

t. 11/5, 16/5, 50/11, 96/4, 96/8,
96/9, 120/1, 123/1, 123/1, 124/7, 125/4

[=11]

Temâmet (Ar). “tamam olma”

t. 123/1, 125/4

[=2]

Temâşâ (Ar) “zevkle seyredilen bir şey”

t. 17/6, 32/8, 52/2, 116/6

t.+lar 100/4

t.+larnı 119/7

t.+yim 120/9

[=7]

Ten “vücut”

t. 24/7

t.+de 102/8

t.+idin 24/6

t.+imdin 72/5, 85/4

[=5]

Teñri “tanrı”

t.+din 106/4

t.+m 10/3, 12/4, 64/4, 73/10

t.+mdin 57/11	t. 5/3
t.+nıñ 7/9, 11/11, 12/2, 118/8	t.+ini 118/7
[=10]	t.+ni 91/4
Terk (Ar) “bırakma”	[=3]
t. 37/10	Te‘ālā (Ar) “Teala”
[=1]	t. 25/2, 118/9
Teşelli (Ar) “avutma”	t.+dın 10/12
t. 4/8, 69/11, 74/8, 75/9	[=3]
[=4]	Til “dil”
Tevāriḥ (Ar) “tarih”	t.+ıdın 8/5
t. 124/5	t.+ımdın 81/7
[=1]	t.+ıñ 60/2
Tevāzu‘ (Ar) “alçak gönüllü”	[=3]
t. 47/8	Tınma- “sakinleşmek”
[=1]	t.-y 64/4, 110/1
Teve “deve”	t.-ydu 9/9
t.+ge 18/4	[=3]
[=1]	Tırnaç “tırnak”
Teveccuh (Ar) “bir tarafa yönelme”	t.+ları 38/4
t. 8/7	t.+larıdın 25/6
[=1]	[=2]
Tevakkul (Ar) “işlerini allaha bırakma”	Tiz- “dizmek, sergilemek”
t. 19/3	t.-ıklık 51/10
[=1]	[=1]
Tevellud (Ar) “doğma”	Tik- “dikmek”
t. 13/5, 13/7, 13/7	t.-ipsen 82/4
[=3]	[=1]
Tevrāt (Ar) “Tevrat”	Tilāvet (Ar) “Kur’anı güzel sesle okuma”

t. 21/11	[=1]
[=1]	Titrek sarsıntı”
Tile- “dilemek”	t. 116/7
t. 58/2	[=1]
t.-di 40/11, 101/7	Tiz “diz”
t.-gil 7/5, 58/2	t.+ığa 117/2
t.-p 6/8, 90/8	[=1]
t.-y 25/10	Tofrak “toprak”
[=8]	t.+ka 90/2
Tilek dilek”	[=1]
t.+ige 69/1	Toğay “tuğrul kuşu”
t.+im 106/4, 118/11, 119/1	t. 58/8, 60/10, 60/11, 61/1
t.+imni 118/6	[=3]
[=5]	Tol- “dolmak”
Tirik diri”	t.-di 21/2, 41/8, 53/5, 67/8
t. 22/11, 50/1	t.-dimu 107/8
[=2]	t.-ğan 77/8, 79/1, 113/1
Tiriklik “dirilik”	t.-madı 73/10
t. 114/1	t.-masa 103/4
t.+ im 107/6	t.-masun 26/7
[=2]	[=11]
Tiril- “dirilmek”	Ton “üst giysi”
t.-gen 4/10	t. 46/8
[=1]	t.+lar 111/1
Tişle- “ısırmak”	t.+um 7/3
t.-p 97/8, 97/9	[=3]
[=2]	Tonu- “tanımak”
Titre- “titremek”	t.-p 69/2
t.-r 43/11	

[=1]	Tohta- “durmak”
Toksan “doksan”	t.-di 94/3
t. 23/4, 23/8	t.-p 54/4
[=2]	[=2]
Tokez “dokuz”	Toy “dügün”
t. 13/5, 13/5, 105/9, 105/9, 124/5	t. 17/6, 119/7
t.+ğa 15/4	[=2]
t.+inçi 88/2	Toy- “doymak”
[=7]	t.-ar 62/4
Torgay “tuğrul kuşu”	t.-di 20/11, 63/2
t. 59/10	t.-duñlarmu 20/11
t.+ğa 58/9	[=4]
[=3]	Töben “aşağı”
Torus “tavan”	t. 39/3
t.+ları 34/3	[=1]
[=1]	Töfe “üst”
Tosa- “önünü kesmek”	t.+si 50/6
t.-p 23/11, 63/7	t.+sige 50/5, 70/9
[=2]	[=3]
Toşkar- “doldurmak”	Tök- “dökmek”
t.-ıgılığ 50/3, 51/11	t.-er 64/5
[=2]	t.-se 27/1
Toşu- “taşımak”	[=2]
t.-di 21/2	Tökme “düküm”
t.-dilar 20/3	t. 82/3
t.-p 20/10	[=1]
[=3]	törel- “doğmak”
	t.-gen 26/2

[=1]	[=1]
Tört dört”	Tur- “durmak”
t. 8/10, 9/1, 10/6, 12/7, 24/4, 27/5, 28/5, 41/8, 124/7	t.-adur 14/4, 14/7huveydā, 46/10, 51/9, 52/1, 52/6, 70/10, 70/2, 88/5, 101/3
t.+inci 122/9	t.-dılar 29/11
[=10]	t.-di 47/8, 58/9, 115/4
Tūr (Ar) “Hazreti Musanın vehiy ve tecelliye mazhar olduğu dağ”	t.-dılar 60/11, 67/6, 81/1, 117/1
t. 5/3	t.-ğan 11/2, 24/8, 77/11, 77/11, 77/7, 77/9, 78/1, 78/11, 79/2, 79/4, 79/4, 79/5, 81/10, 104/3, 105/8
[=1]	t.-ğanıda 25/4, 69/10
Tufaçe (Fars) “aftap, güneş”	t.-ğanıda 99/7
t. 32/9	t.-ğıl 88/2
[=1]	t.-misa 10/3
Tuğ “tuğ”	t.-misun 17/3
t.+lar 8/1	t.-sa 15/9
[=1]	t.-uñlar 19/7, 116/11
Tuğ- “doğurmak”	t.-up 37/2, 58/8, 114/5
t.-uptur 14/3, 14/6	t.-updur 15/12, 70/1
[=2]	t.-ur 49/5, 49/9, 51/7, 60/8, 101/4, 101/5, 101/8
Tuğul- “doğmak”	[=54]
t.-ğan 14/11	Turuş “duruş”
t.-uptur 14/7huveydā”	t.+i 20/5
[=2]	[=1]
Tuman “duman, sis”	Tut- “tutmak”
t.+dur 107/6, 110/8	t.-almasaңыз 57/2
[=2]	t.-ay 76/10
Tumşuq “ağız”	
t.+ları 38/2	

t.-ğıl 26/10, 64/3, 79/11	Tün “gece”
t.-madım 17/6	t. 52/11
t.-mağ 21/8	t.+ide 8/2
t.-қан 5/2	t.+nın 75/6
t.-tilar 54/6	[=3]
t.-tum 120/5	Tüp “tal”
t.-tuñ 55/9	t. 15/8
t.-uñlar 89/6	[=1]
t.-up 18/10, 25/7, 36/3, 46/11, 57/1, 77/5, 78/9, 89/7, 90/5, 91/9, 97/7, 121/1	Tüş “rüya”
t.-upsen 83/10	t. 15/7, 32/6, 32/6
[=25]	t.+i 57/5
Tuy- “duymak”	t.+ide 32/7, 40/3, 55/9, 85/2
t.-maydur 86/6	t.+lerge 9/7
[=1]	t.+tur 12/1, 12/1
Tuz “tuz”	t.+ümde 38/1, 55/7, 57/10, 72/6, 85/5
t. 122/4	t.+ümge 62/2
[=1]	t.+üñ 62/7
Tübi “dibi, yanı”	[=18]
t.+ge 70/11, 70/9, 80/8	Tüş- “düşmek”
[=3]	t.-di 104/5
Tüken- “bitmez”	t.-ermu 98/12
t.-mes 29/4	t.-ken 36/9, 44/1, 85/11, 85/11
[=1]	t.-künçe 89/10, 90/7
Tüket- “bitirmek”	t.-se 12/1, 24/10
t.-elmedi 20/10	t.-ti 10/1, 11/8, 37/9, 84/7, 101/3, 115/10, 117/4
[=1]	t.-üp 61/1, 70/11, 80/9, 117/1, 120/10

t.-üpdür 96/5, 97/3, 97/3	u.+ığa 21/2
t.-üpsiz 98/9	[=1]
t.-üptür 105/5	Uç- “uçmak”
[=27]	u.-ti 116/9
Tüşen- “düşünüp”	u.-up 61/4
t.-ip 76/6	[=2]
[=1]	Uça “üst”
Tütün “sis”	u.+sida 46/8
t.+ler 121/10	[=1]
[=1]	Uçra- “karşılaşmak”
Tüz- “düzenlemek”	u.-dım 68/7
t.-üp 31/8, 38/5	u.-di 46/6
[=2]	u.-ğan 46/7
Tiz (Fars) “çabuk”	u.-p 6/5
t. 30/7, 46/2, 50/2, 86/9, 102/3,	[=4]
102/8, 103/1, 103/5, 103/7	Uçur- “karşılaşırsa”
[=7]	u.-sa 124/9
	[= 1]
-U-	Uka “küçük erkek kardeş”
U “u”	u. 40/2
u. 62/1, 90/9	u.+sini 105/4
u.+lar 5/6, 17/1, 77/10, 77/6,	[=2]
77/8, 78/1, 78/3, 78/5, 78/7	Uluğ “yüce”
u.+lardin 18/2	u. 77/6, 78/10, 79/1, 82/11,
u.+larnıñ 7/9	82/11
u.+nıñ 5/9	u.+lar 22/9
[=14]	[=6]
Uç “uç”	Unut- “unutmak”

- u.-mağıl 42/2
[=1]
- Ur- “vurmak”
u.-di 6/11, 22/4, 82/11
u.-ğanıdur 109/3
u.-ğıl 11/2
u.-up 27/7, 44/4, 51/9, 91/8,
122/5
[=10]
- Uruş- “tartışmak”
u.-up 93/1
[=1]
- Ustiğan “kemik”
u.+ım 24/7
u.+ları 89/10
[=2]
- Uşbu “Bu”
u. 15/11, 24/4, 30/1, 31/3, 35/1,
38/8, 61/8, 73/1, 82/2, 88/1, 97/10,
103/7, 113/4, 122/1
[=14]
- Uveys (Ar) “Üveysi”
u. 52/10, 53/5, 54/10, 55/2, 79/5,
80/5
[=6]
- Uğla- “uyu”
u.-p 32/6, 82/11
u.-yudur 86/5
[=3]
- Uyku “uyku”
u.+ğa 8/7, 52/11
u.+sedin 36/7
[=3]
- Uyğula- “uyu”
u.-ğan 88/6
u.-mağ 50/6
u.-p 88/5
[=3]
- Uzak “uzak”
u. 18/8, 44/3, 60/5
[=3]
- Uzat- “uzatmak”
u.-ıp 44/10
[=1]
- Uzun “uzun”
u. 78/5, 79/9
[=2]
- Ü-
- Üç “üç”
ü. 2/3, 3/9, 6/4, 16/1, 16/11, 18/4,
22/8, 25/6, 26/2, 32/2, 32/3, 33/10, 33/9,
43/6, 44/11, 45/6, 46/1, 46/5, 49/3, 51/4,
72/8, 84/5, 84/6, 103/6, 103/9, 106/7,
119/3, 124/5
ü.+öylen 104/4
ü.+ünçi 32/5

[=30]	ü.-mensen 81/10, 81/7
Üçöylen “üçü”	ü.-meseñ 116/4
ü. 84/5	ü.-üp 15/10
[=1]	[=8]
Üçün “İçin”	Üzre “üzere”
ü. 4/8, 5/9, 13/10, 13/10, 13/11, 27/11, 29/11, 41/6, 64/4, 72/1, 73/10, 74/1, 74/8, 75/10, 83/11, 83/5, 83/7, 83/9, 84/10, 84/2, 84/3, 84/6, 84/8, 85/1, 85/3, 85/5, 85/6, 88/11, 92/4, 105/7, 111/5, 117/7, 118/10, 118/5, 118/6, 118/8, 119/1	ü. 84/1, 100/3
[=37]	[=2]
Üleş- “paylaş”	Üzül- “koparmak”
ü.-ip 20/5	ü.-di 102/5
[=1]	ü.-üp 23/2
Ümîd ümit”	[=2]
ü. 116/3	
[=1]	
Üst “üstü”	
ü.+ide 28/2, 53/2, 66/11, 67/10, 78/6, 79/10, 82/8, 88/5, 95/4, 103/8	
ü.+ige 3/5, 63/6, 66/3, 100/5, 117/1	
ü.+ün 77/7, 78/11	
ü.+üne 82/5, 95/3	
[=19]	
Üz- “üzmek, koparmak”	
ü.-düm 81/6	
ü.-ey 68/5	
ü.-gil 81/8, 82/1	
	-V-
	Vâmık “özel isim, Vamık”
	v.+nıñ 35/7
	[=1]
	Vahm (Ar) “tehlikeli”
	v. 62/7
	[=1]
	Vaqt (Ar) “zaman”
	v. 26/4, 41/9, 108/7, 116/5
	v.+ğičelik 4/3
	v.+ğičeliğ 8/12
	v.+i 15/8, 31/10, 65/11
	v.+ida 32/6
	[=10]
	Varaq (Ar) “yaprak”

v. 124/4	Vedā'laş- “ (Ar) “vedalaşmak”
[=1]	v.-ıp 19/1
Vaşl (Ar) “kavuşma”	[=1]
v. 85/7	Vefā (Ar) “vefa”
[=1]	v. 83/1, 83/1
Vaţan (Ar) “vatan, yurt”	v.+si 35/7, 95/5
v. 110/10	[=4]
v.+lar 110/10	Vefādār (Ar, Fars) “dosluĝa baĝlı, vefalı”
[=2]	v. 9/8
Va‘de (Ar) “söz”	[=1]
v. 25/8	Vefāt (Ar) “ölüm”
v.+ler 99/10	v. 85/9, 119/10
v. 103/11	[=2]
[=3]	Vekīl (Ar) “vekil”
Vay “vay”	v. 54/10, 54/11, 55/1, 55/2, 78/3, 79/7
v. 70/3	[=6]
[=1]	Velākin (Ar) “lakin, fakat”
vay dirīĝ (Fars) “eyvah”	v. 66/4, 70/2
v. 3/3	[=2]
[=1]	Velezzālin (Ar) “fatihā süresinin son sözü”
Ve “ve”	v. 87/1
v. 14/4, 17/11, 21/7, 31/9, 39/5, 44/4, 54/8, 86/3, 94/7, 118/4, 122/8, 123/1	[=1]
[=12]	Velī (Ar) “veli”
Vebā (Ar) “veba”	v. 9/7, 90/11, 91/6, 91/6
v. 122/7	[=4]
[=1]	

Vesselam (Ar) “işte bu kadar”

-Y-

v. 54/2

v.+ğiçe 53/4

[=2]

Veẓir (Ar) “vezir”

v. 3/7, 4/5, 4/7, 7/1, 10/10, 10/8,
10/8, 11/5, 12/5, 16/3, 16/8, 17/10, 18/4,
22/7, 22/9, 23/5, 23/8, 25/11, 25/4, 25/5,
25/7, 27/10, 28/1, 28/2, 28/4, 28/6, 29/8,
32/1, 32/4, 36/10, 38/9, 39/11, 39/4,
39/6, 39/8, 40/5

v.+ge 6/4, 17/9, 121/7

v.+i 3/7

v.+ler 21/7

v.+lerge 21/6

[=42]

Vīrān (Fars) “yıkık”

v. 105/4

[=1]

Vīrāne (Fars) “yıkık”

v. 10/2

[=1]

Vilayet-i Türkistan “Türkistan eyaleti”

v. 123/1

[=1]

Vucūd vücut”

v.+ğa 9/5, 13/3, 13/4

[=3]

Ya (bağl)

y. 10/4, 45/9, 45/9, 56/10

[=4]

Yā (Ünl) “ya”

y. 53/6, 53/9, 54/10, 54/11, 91/1,
118/8, 122/8, 125/2, 125/3

[=9]

Yād (Fars) “hatırlama”

y. 47/10, 47/11, 48/10, 48/2,
48/4, 48/6, 48/8, 49/1

y.+ımğa 12/1, 84/7, 84/7, 84/8

y.+ıñge 83/3

[=13]

Yādlan- “hatırlamak, ezberlemek”

y.-ıp 115/7, 116/6

[=2]

Yākūt “yakut”

y. 38/3

y.+luğ 35/8

y.+tın 38/2

[=3]

Yār (Fars) “yar”

y. 10/1, 24/8, 58/3, 63/10, 70/8,
72/1, 80/4, 83/10, 83/3, 119/5, 120/4

y.+dın 62/7

y.+ım 55/10, 55/7, 55/7, 55/8,
60/8, 68/3, 70/4, 82/2, 82/6, 83/5, 84/11,

84/11, 84/9, 92/3, 92/4, 92/5, 102/3,
102/4, 103/5, 103/7, 115/10, 115/9,
116/2, 116/4, 116/7, 117/7, 117/8

y.+ımdın 57/8, 60/6, 86/11

y.+ımğa 64/4, 68/2, 70/6, 91/11,
92/6, 92/8, 117/11

y.+ımnıñ 63/7, 69/10

y.+ımnı 57/9, 59/4, 65/6, 65/7,
117/7

y.+ıñ 73/5, 83/3, 83/9

y.+ıñız 64/11

y.+ıñızni 94/8

y.+ıñni 94/10, 95/1, 95/2, 95/4,
95/4, 95/6

y.+i 64/9

y.+nıñ 68/4, 69/7, 69/9

y.+ni 60/5, 69/4, 69/5, 73/11

[=75]

Yārān (Fars) “yar”

y.+lar 69/4, 92/1, 92/2, 92/4,
92/6, 92/8

y.+ları 55/4, 77/9, 78/1, 79/2,
79/5

[=11]

Yāver (Fars) “yardımcı”

y.+leri 119/5

[=1]

Yāz “yaz”

y.+iğa 98/10

[=1]

Yafrak “yaprak”

y. 67/5

[=1]

Yağ- “yağmak”

y.-di 62/11

[=1]

Yalğan “yalan”

y. 99/3, 122/5

[=2]

Yalguz yalnız”

y. 17/7, 88/2, 105/2, 115/1

[=4]

Yaman “kötü, fena”

y. 12/2, 21/9, 45/3, 48/3, 50/6,
60/4, 101/8

y.+dur 107/7

y.+lık 120/9

[=9]

Yamğur “yağmur”

y. 62/11

[=1]

Yan “yanı”

y.+ıda 8/1, 32/10, 52/6, 67/1,
79/2

[=5]

Yan- “yanmak”

y.-a 69/5, 69/5

y.-di 106/3, 118/11

y.-durdi 28/11, 29/4

y.-ğıl 78/6, 79/10

[=8]

Yan- “dönmek”

y.-arsızlar 19/8

y.-di 44/10,

y.-ıp 9/3, 14/2, 44/3, 44/4, 44/8,
45/8, 46/2, 50/1, 70/2, 107/2

y.-sağ 23/1

[=13]

Yanmağ- “dönmek”

y. 58/2

[=1]

Yañlıg “gibi”

y. 41/5, 42/8, 52/1, 107/3, 113/8

[=5]

yağ- “yakmak”

y.-arsen 103/2

y.-ıp 36/10, 101/1

y.-ma 68/11

y.-ti 6/10, 12/3, 27/2

[=7]

Yağā yaka”

y.+mni 92/5, 110/2

y.+ñni 44/4

[=3]

Yağın yakın”

y. 17/1, 48/5

y.+dur 122/7

[=3]

Yar ber- “imkan olursa”

y.-se 103/7

[=1]

Yarat- “yaradan”

y.-қан 91/2

y.-ti 58/11

[=2]

Yarım yarı”

y. 85/10, 85/11

y.+sini 96/8

[=3]

Yarlıg emir”

y. 31/9, 32/1, 70/3

[=3]

Yasa- “düzenlemek”

y.-p 32/2, 67/10

[=2]

Yastan- “yaslanmak”

y.-ıp 76/7

[=1]

Yaş “göz yaşı”

y. 113/3

y.+ım 107/4, 112/3, 114/3, 114/9

y.+ımdın 43/10

y.+ımge 62/8, 115/9

y.+ıŋğa 29/1	Ya'nî (Ar) "yani"
[=9]	y. 53/2, 122/9, 123/1
Yaş "yaş"	[=3]
y.+ğa 3/2, 16/1	Yağşı "iyi"
y.+ıda 9/1, 10/6, 41/8	y. 17/11, 49/11, 86/7, 96/7, 102/11, 118/1
y.+ığa 8/10, 15/1	[=6]
y.+i 107/5	Yaz- "yazmak"
y.+ımı 3/2, 16/1	y.-ıldı 102/6
y.+ları 15/3	[=1]
y.+lık 27/6	Yazıl- "yazılmak"
y.+ka 121/6	y.-ıptur 11/8
y.+tın 27/5	[=1]
[=14]	Ye- "yemek yemek"
Yaşıl "yeşil"	y.-geni 105/6
y. 8/1, 46/8, 50/9, 52/6, 77/11, 77/11, 79/4, 79/4, 80/6	y.-meñ 50/5
[=9]	y.-meydur 31/10
Yat- "yatmak"	y.-p 63/2
y.-adur 88/6	y.-ydur 31/10
y.-armen 115/1	[=5]
y.-ıp 32/6, 82/11	Yene "yine"
y.-madım 17/5	y. 12/11, 13/1, 14/10, 16/2, 23/8, 30/3, 33/7, 35/2, 41/9, 42/4, 52/3, 53/9, 56/8, 57/11, 67/6, 70/2, 74/4, 84/7, 103/6, 103/6
y.-sam 76/7	[=20]
y.-ti 101/1	Yer "yer"
[=7]	y. 23/7, 31/7, 118/6
Yatqız- "yatırmak"	
y.-up 25/4	
[=1]	

y.+de 10/10, 10/9, 18/11, 19/6,
29/10, 37/4, 45/6, 50/10, 50/6, 57/9,
60/9, 61/9, 74/7, 74/9, 75/1, 75/3, 75/5,
75/7, 85/1, 88/1, 88/1, 91/9

y.+dedur 74/7

y.+din 39/11, 60/5

y.+ge 3/9, 4/2, 6/5, 6/6, 18/8,
19/4, 20/8, 27/1, 36/9, 44/10, 45/8, 47/5,
47/8, 61/1, 63/7, 67/4, 74/11, 89/9,
101/1

y.+giçe 29/9, 106/8

y.+idin 104/3

y.+lerde 17/3, 50/2

[=52]

Yet- “yetişememek”

y.-elmedi 57/3

y.-elmedim 72/8

y.-elmedük 84/6

y.-elmeyin 107/9

y.-elmidi 36/5

y.-er 39/1

y.-ermiz 82/7

y.-ersen 48/11, 49/3, 56/4, 56/9

y.-ersiz 50/9

y.-ip 3/3, 19/2, 26/7, 51/5, 73/10,
92/11, 103/4, 107/8

y.-ip bar-ıp 3/9, 112/1

y.-küçe 87/2

y.-kürsun 29/6

y.-medim 17/5, 74/2

y.-mes 48/10

y.-mey 106/1

y.-se 25/9, 45/8

y.-sem 76/11, 114/9

y.-ti 4/1, 17/1, 43/8, 43/8, 43/9,
89/3, 90/6, 116/11

y.-tiler 27/10, 45/1, 121/6, 122/2

[=44]

Yete “yedi”

y. 14/8, 14/9, 15/1, 20/10, 29/10,
29/9, 94/2, 110/6, 118/6, 118/6

[=10]

Yetkür- “erdirmek”

y. 64/1, 64/2, 64/4, 64/6, 64/8

y.-gen 105/9, 109/6

y.-mesun 87/6

y.-se 62/6

y.-sem 101/6

y.-sun 6/1

[=11]

Yetküz- “ulaştırmak”

y.-di 30/7

[=1]

Yıkıl- “yıkılmak”

y.-di 109/5

y.-dilar 25/4

y.-sun 100/5

[=3]

Yigirme “yirmi”

- y. 27/6, 47/4, 49/8, 121/6
[=4]
- Yigit “yiğit”
y. 15/5
[=1]
- Yiğ- “topla”
y.-ip 14/9, 93/2, 117/11
y.-kıl 94/1
[=4]
- Yiğaç “ağaç”
y.+lari 66/6
[=1]
- Yiğil- “toplan”
y.-ip 37/6
[=1]
- Yiğla- “ağla”
y.-di 15/11, 16/2, 44/2, 74/5,
107/1, 107/1, 108/2, 116/5
y.-ma 102/4
y.-mañ 44/5
y.-may 102/5
y.-p 6/7, 11/7, 16/9, 28/7, 36/8,
41/4, 42/3, 52/4, 56/5, 57/6, 58/8, 60/11,
60/9, 61/8, 63/11, 101/5, 104/10, 104/8,
106/5, 107/3, 109/11, 110/7, 112/7,
113/8, 115/1, 115/4, 115/8, 118/4
y.-rmen 6/11, 6/8, 6/9, 7/1, 7/3
y.-sam 9/1
y.-y 6/10
- y.-ydur 112/1
[=47]
- Yil “yıl”
y. 5/7, 16/5, 47/4
y.+da 39/9, 41/10, 56/4
y.+inda 122/8
y.+liķ 16/2, 34/2, 35/9, 39/1,
56/1, 56/6, 73/11, 73/7, 74/2, 74/4
y.+nıñ 97/2, 97/5
[=19]
- Yılan “yılan”
y. 105/6
[=1]
- Yıraq “uzak”
y. 16/4, 17/3, 49/9
[=3]
- Yıraqlıķ “uzaklıķ”
y. 92/7, 107/6
y.+lıķnıñ 6/12, 59/5, 102/2,
107/10, 117/9
y.+tın 30/1
[=8]
- Yirt- “yirt”
y.-ip 92/5, 110/2
y.-ma 44/4
[=3]
- Yitür- “yitir”
y.-düm 37/3

- [=1]
Yol “yol”
y. 17/10, 35/9, 39/1, 45/6, 46/5, 52/5, 56/1, 56/6, 58/1, 58/1, 60/3, 60/8, 61/3, 61/5, 62/11, 73/11, 73/8, 74/2, 74/4, 95/11, 101/3, 101/4, 101/5, 103/8, 105/3
y.+da 23/10, 60/7, 101/3, 107/9
y.+ğa 6/4, 40/8, 43/1, 43/6, 44/3, 44/9, 45/11, 45/4, 45/8, 45/9, 45/9, 46/3, 48/3, 48/4, 48/9, 51/1, 58/5, 63/5, 84/5, 87/8, 103/11, 105/8
y.+ığa 7/10, 101/2
y.+i 38/11, 45/3, 69/6
y.+ida 20/6, 20/9, 22/3, 46/7, 92/3, 92/5
y.+idin 58/7
y.+ni 46/1
y.+umni 26/9
[=65]
Yoldaş “yol arkadaşı”
y. 42/11
y.+ı 105/6
[=2]
Yoluğ- “karşılaşmak”
y.-ğan 7/4
[=1]
Yok “yok”
y. 4/5, 6/12, 8/12, 11/9, 13/11, 35/6, 43/2, 47/5, 72/5, 84/10, 85/4, 86/11, 95/5, 104/1, 105/2, 115/4, 117/2, 124/2
y.+mu 41/1
y.+tın 62/1, 90/9
y.+tur 10/1, 11/8, 17/1, 18/3, 24/3, 35/10, 37/11, 38/10, 41/2, 50/2, 51/8, 56/7, 60/7, 62/2, 84/11, 84/3, 85/1, 89/6, 90/10, 106/3, 112/2, 114/7
[=43]
Yokluğ “olmaması”
y.+i 91/10
y.+uñ 112/5
[=2]
Yorgula-aynı hızda yürümek”
y.-p 61/2
[=1]
Yörge- “sarıp”
y.-p 119/2
[=1]
Yūsuf “Yusuf”
y. 35/3, 73/3, 91/5, 123/1, 125/4
[=5]
Yūşa “Yuşa”
y. 4/11
[=1]
Yu- “yıka”
y.-p 118/4
[=1]
Yum- “kapat”

y.-up 90/5	[=22]
[=1]	Yürek “yürek, kalp”
yumalan- “yuvarlan”	y. 6/10
y.-ıp 36/9, 44/1	y.+i 67/3
[=2]	y.+im 42/3, 59/1, 106/3, 118/11
Yurt “memleket”	y.+imde 84/2
y. 109/7	y.+imdın 106/1
y.+ıda 101/5	y.+imge 43/7
y.+ıdın 72/1, 72/3	y.+içe 68/11
y.+ımızğa 23/1	[=10]
y.+umdın 74/1	Yürü- “yürü”
y.+uñdın 47/1	y.-ydur 22/11
[=7]	[=1]
Yükle- “yükle”	Yüz “100”
y.-p 18/5, 19/6	y. 2/3, 12/7, 23/9, 27/6, 31/6,
[=2]	33/10, 33/9, 34/2, 35/9, 38/11, 41/10,
Yür- “yürü”	47/3, 56/1, 56/4, 56/6, 73/11, 73/7, 74/2,
y. 68/6, 68/6	74/4, 86/1, 121/6, 124/5
y.-di 61/2, 61/3, 93/4	y.+din 15/5
y.-diler 116/10	[=23]
y.-gen 4/10	Yüz “yüz”
y.-gendin 46/5, 52/5	y.+i 26/7, 30/5, 107/8
y.-günçe 102/11	y.+in 30/5
y.-señ 56/4	y.+ini 121/1, 124/4
y.-üp 41/10, 42/3, 49/3, 50/9,	y.+lü 96/3
61/5	y.+lük 34/10, 58/3, 83/5, 112/4
y.-ür 17/10, 32/8, 60/9, 116/6	y.+ünge 100/4
y.-ürmen 55/10, 74/11	y.+ünge 68/10
	y.+ünñ 73/4

y.+üñni 64/3	z. 11/7, 16/9, 28/6, 36/8, 41/4,
[=15]	57/6, 63/11, 104/9, 107/3, 109/11, 110/7,
Yüzük “yüzük”	112/6, 113/8, 115/8
	[=14]
y.+in 8/2	Zāru-tezarru’(Ar) ağlayıp yalvarmak
y.+ni 65/7	z. 72/10
[=2]	[=1]
-Z-	
Žālim (Ar) “zulüm yapan kimse”	Zāt-i Şerif (Ar) “onurlu kişi”
z. 14/4, 105/1	z.+sin 8/5
z.+liķ 14/4	[=1]
[=3]	Zamān (Ar) “zaman”
Žarar (Ar) “ziyan”	z. 12/4, 15/4, 22/6, 28/2, 38/6,
z. 11/9, 120/10	42/2, 44/3, 44/4, 44/6, 44/8, 48/10, 76/8,
[=2]	85/8, 108/1
Ža’ife (Ar) “eş”	z.+da 15/2
z.+sidin 14/10, 14/11	[=15]
[=2]	Zamāne (Ar) “zaman”
Žulmet (Ar) “karanlık”	z. 122/3
z. 66/1	[=1]
[=1]	Zaķķūm (Ar) “zehirli ağaç”
Zār (Fars) “inleyen”	z.+dur 105/6
z. 6/9, 60/7, 111/4	[=1]
z.+ım 37/10	Za’ferān (Ar) “safran”
z.+ın 24/8	z.+dın 66/10
z.+i 73/5	z.+dek 26/7, 111/6
[=6]	[=3]
Zār Zār (Fars) “ağlamak”	Zaħmet (Ar). “sıkıntı”
	z. 87/6

z.+idin 24/9 [=2]	z. 96/9 [=1]
Zebān (Fars) “zeban” z.+ım 24/7 [=1]	Zevķ (Ar) “beğenme duygusu” z. 75/8 z.+idin 11/10 [=2]
Zeberced (Ar) “fıstık yeşil” z.+dın 38/3 z.+din 66/9 [=2]	Zikr (Ar) “ismini syleme” z.+i 5/1 [=1]
Zehir (Fars) “ağu” z.+dur 105/6 [=1]	Zikr-i Allāh (Ar) “allahın ismini syleme” z. 77/10 z.+ęa 52/9, 79/3 [=3]
Zehr (Fars) “ağu” z.+ni 49/6 z.+idin 13/3 z.+ini 11/4 [=3]	Zindān (Fars) “zindan” z. 113/10 z.+da 114/2 z.+e 35/3, 73/3 [=4]
Zehr-İ Zaķķūm (Fars) “zehir” z. 112/3, 113/1 [=2]	Zinde (Fars) “diri” z. 5/5 [=1]
Zemin (Fars) “zemin” z. 38/6 z.+idin 8/5 [=2]	Ziverbeg (Fars) “Ziver bey” z. 14/10, 20/4, 40/2, 106/6 [=4]
Zereřsān (Fars). “Altın serpili” z. 13/1, 13/2, 14/3, 35/2, 73/2 [=5]	Ziyāde (Ar) “fazla” z. 40/1, 41/7, 49/10, 82/6 [=4]
Zerrin (Fars) “altından yapılmış”	

Ziyān (Fars) “zarar”	z.+uḡni 35/2, 73/2
z. 87/6	[=3]
[=1]	Zulf-i Tar (Fars) “saç teli”
Zuleyhā “Züleyha”	z.+ıḡğa 48/11
z. 35/3, 73/3, 91/5	[=1]
[=3]	Zumrud (Ar) “zümrüt”
Zulf (Fars) “saç”	z.+dın 38/3
z.+i 34/10	z.+din 66/8

KAYNAKÇA

- Ahlbert, G. ve Hermansson, O.(1929). *Alte şeherniñ zebani Kaşğar ve Yarkendde pütüledurğanğe muvafiq kitabi ilm imla*. Kashgar: Swedish Mission Press.
- Akar, A. (2005) *Türk Dili Tarihi*, İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Abdullah. A (2010), *Hazirqi zaman Uyghur Tili*. Ürümçi: Şinjiang Helq Neşiriyati.
- Aliyeva, M. (2013). *Lobnor Ağzı*. Ankara: TDK.
- Bahavudun, M., Geyurani, G., Kadir, İ. ve Ehet, A. (2002). *Çağatay Tilining İzahlik Lugiti*. Urumçi: Şinjiang Halk Neşiriyati.
- Baqi, A. (1983). *Hazirqi Zaman Uyghur Tili*. Pekin: Milletler Neşiriyati
- Berbercan, M. T. (2017), İsveç Türkolojisinden İki Bilgin: Gustaf Raquette ve Gunnar Jarring. *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 10, 42-54.
- Buran, A. ve Alkaya, E. (2013). *Çağdaş Türk lehçeleri*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Caferoğlu, A. (1968). *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Cheng, S. vd. (1996). *Hazirqi Zaman Uyghur Tili Grammatikisi*. Ürümçi: Şinjiang Halk Neşiriyati.
- Clauson, G. (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*. London: Oxford University Press.
- Çakmak, S. (2014). Hoten ve Kaşğar'dan Gunnar Jarring ve Jarring koleksiyonu. *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 4, 103-111.
- Çakmak, S. (2016). *Jarring Koleksiyonunda Uygurca Meslek Risaleleri (İnceleme-Metin-Dizin)*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Demir, N. ve Yılmaz, E. (2003). *Türk Dili El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Demir, N., Yılmaz, E. Demir, A, S ve E, Mevlüt (2017). *Türkçe Biçimbilgisi*, Pilancı,H (ed), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.

- Demir, N. ve Yılmaz, E. (2018). *Türkçe Ses Bilgisi*, Pilancı,H(ed), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Demirağ, Y.(2014). 1755-1949 arası Doğu Türkistan. *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 3, 229-245.
- Doğan, L. (2016). *Uygur Türkçesi grameri*. İstanbul: Paradigma Akademi.
- Dwyer, A. M. (2016), Manuscript Technologies, Writing and Reading in Early 20th-Century. I. Bellér-Hann, B. N. Schlyter ve J. Sugawara (Ed.) *Kashgar Revisited Uyghur Studies in Memory of Ambassador Gunnar Jarring Kashgar* (s.34-57), Leiden-Boston: Brill.
- Eckmann, J. (1996). *Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar* (O. F. Sertkaya Haz.). Ankara, TDK, 2017.
- Eckmann, J. (2012). *Çağatayca El Kitabı*. (G. Karaağaç, Çev.). İstanbul: Kesit Yayınları. (1966).
- Emet, E. (2008). *Doğu Türkistan Uygur Ağızları*. Ankara: TDK.
- Eraslan, K. (2012). *Eski Uygur Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK.
- Ercilasun, A. B. (2004). *Başlangıcında Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Gabain, A. von. (2007). *Eski Türkçenin Grameri*. (M. Akalın Çev.). Ankara: TDK. (1974).
- Gopuri, G. (1986). *Uygur Şiviliri Sözlüğü*. Pekin: Milletler Neşriyatı.
- Gorshenina, S. (2004). *The Private Collections of Russian Turkestan in the Second Half of the 19th and Early 20th Century*. Berlin: Klaus Schwarz Verlag.
- Gömeç, S. (2015). *Uygur Türkleri Tarihi ve Kültürü*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Hacimuhammed, R(2023). İsveçli Misyonerler ve Doğu Türkistan'daki Misyonerlik Faaliyetleri, *Türkbilig*, 45, 74-78.

- Hällzon, P. (2012). *Journey, Place and Pilgrims: Situating Contested Religious Practice among the Contemporary Muslim Uyghur of Central Asia with the Mazar as a Point of Reference*, Master Thesis, Stockholm University, Stockholm.
- Hebibullah, M. (2014). *Wei Wu Er Yu Fang Yan he Yu Yan Diao Cha*, Pekin: Milletler Neşiriyati.
- Hermansson, O. (1936). *Orta Asiyaniñ Tarixi*. Kashgar. Kashgar: Swedish Mission Press.
- Hultvall, J. (1981). Mission och revolution i Centralasien [Mission and revolution in Central Asia]. *Studia Missionalia Upsaliensia*, 35.
- İnayet, A. (2014) *Uygur Halk Destan/Hikayeleri Üzerinde İncelemeler*. Ankara: Gecekitaplığı Yayınevi.
- İnayet, A.(1992) *Hurilika-Hemracan Hikayesi Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma*. Yüksel Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Jarring, G. (1948), *Materials to the knowledge of Eastern Turki: tales, poetry, proverbs, riddles, ethnological and historical texts from the southern parts of Eastern Turkestan. II. Texts from Kashghar, Tashmaliq and Kucha*. Lund: Gleerup.
- Jarring, G. (1936a). *The Contest of the Fruits, An Eastern Turki Allegory*. Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1936b). *The contest of the fruits. An eastren Turki allegory*. Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1946). *Materials to the knowledge of Eastern Turki, Tales, Poetry, Proverbs, Riddles, Ethnological and Historical Texts from the Southern Parts of Eastern Turkestan with Translation and Notes*. Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1948), *Materials to the knowledge of Eastern Turki: tales, poetry, proverbs, riddles, ethnological and historical texts from the southern parts of Eastern Turkestan. II. Texts from Kashgha, Tashmaliq and Kucha*. Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1951a), *Materials to the knowledge of Eastern Turki: tales, poetry, proverbs, riddles, ethnological and historical texts from the southern parts of Eastern Turkestan. III. Folk-Lore from Guma*. Lund: CWK Gleerup.

- Jarring, G. (1951b), *Materials to the knowledge of Eastern Turki: tales, poetry, proverbs, riddles, ethnological and historical texts from the southern parts of Eastern Turkestan. IV. Ethnological texts from Guma*. Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1964). *An Eastren Turki-English dialect dictionary*. Lund: CWK Gleerup
- Jarring, G. (1973). *A Tall Tale from Central Asia*. Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1979a). *Åter till Kashgar*. Stockholm: Bonniers.
- Jarring, G. (1979b). *Matters of ethnological interest in Swedish missionary reports from southern Sinkiang*. Lund: Liber Läromedel / Gleerup.
- Jarring, G. (1981). *Some notes on eastren Turki (New Uighur) munazara literatiire*. Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1981). The new romanized alphabet for Uighur and Kazakh and some observations on the Uighur dialect of Kashgar. *Central Asiatic Journal*, 25.
- Jarring, G. (1982). *Literary texts from Kaşgar: The Orginal Text İn Facsimile Edited with a Preface* . Lund: CWK Gleerup.
- Jarring, G. (1984). Uyghur literature. *Encyclopedia of World Literature in the 20th Century*, C. 4.
- Jarring, G. (1986), *Return to Kashgar: Central Asian memoirs in the present*. (E. Claeson, Çev). Durham: Duke University.
- Jarring, G. (1991a). The Uyghurs of Şinjiang: Their place in Swedish history and research, *Journal Institute of Muslim Minority Affairs*, 12, 1, 105-113.
- Jarring, G. (1991b), *Culture clash in central Asia: Islamic views on Chinese theatre: Eastern Turki texts*, 1990/1991:3. Stockholm: Almqvist , Wiksell International.
- Jarring, G. (1991c), *Prints from Kashghar: The Printing-office of the Swedish Mission in Eastern Turkestan: History and Production with an Attempt at a Bibliography*. İstanbul: Swedish Research Institute.
- Jarring, G. (1992). *Garments from Top to Toe Eastern Turki Texts Relating to Articles of Clothing Edited with Translation, Notes and Glossary*. Stockholm: Almqvist , Wiksell.

- Jarring, G. (1994), 重返喀什噶尔 *Chong fan ka shi ga er*. (Sui ve Guo, Çev.), Ürümçi: Şinjiang Halk Neşriyati.
- Jarring, G. (1998), *Qeşqerge kayta seper*. (A. Seidin, Çev.), Ürümçi: Şinjiang Helq Neşriyati.
- Jarring, G. (2004). İsveç'te Türkoloji Araştırmaları, (G. K. Ercilasun, Çev.). *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (Türkoloji Özel Sayı), 115-122.
- Johanson, L. (1998). Structure of Turkic. L. Johanson ve Eva A. Csato (Ed.), *Turkic Languages*. (ss. 30-66). London and New York: Routledge.
- Johanson, L. (2009). *Türk Dili Haritası Üzerinde Keşifler* (Demir.N., Yılmaz,E Çev). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Kasım, M., Rahman,T,. Halık, S (2012). *Uyghur Tili Dialkit Şivilirining Alahidiliki*, Ürümçi: Şinjiang Halk Neşriyati.
- Kanar, M (2016). Büyük Farsça-Türkçe Sözlük, İstanbul: Say Yayınları.
- Kaşgarlı, R. (2021). Bir Dil Üç Alfabe: 20. Yüzyılın Başından Günümüze Uygur Türklerinin Kullandığı Alfabeler. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 51, 11-34.
- Kocaoğlu, T. (2003). Tarihi Türk Lehçeleri Metinlerinin Transkripsiyonlanmasında Kapalı é/i Meselesi. *Türk Kültürü*, Temmuz-Ağustos, 266-281.
- Komisyon (2009). Hazırqi Zaman Uyghur Edebi Tilining İmla Lughiti, Ürümçi: Şinjiang Halk Neşriyati.
- Korkmaz, Z. (2017). *Türkiye Türkçesi Grammeri Şekil Bilgisi*. Ankara: TDK.
- Mehmet, A. (2006). Uygur Halk Destanları:İcra Merkezli ve Karşılaştırılmalı Bir Araştırma, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Mahmud Kâşgarî. (2014). *Dîvânu Lugâti't-Türk (Giriş-Metin-Çeviri-Notlar-Dizin)*, (A. B. Ercilasun ve Z. Akkoyunlu, Haz.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Mettursun, T. (2018). Uygur Türkçesinde Dilbilgisel Zaman İşaretleyicisi Olarak {-i/y} Eki. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (35), 893-918.

- Mettursun, T. (2020) Uygur Türkçesindeki /-GAn/ ekinin zaman, görünüş anlamı ve zamansal atf. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(2), 589-604.
- Musa, A., Ahmat, T. ve Yolboldi, N. (1985). *Hazırqi zaman Uygur tili*. Urumçi: Şinjiang Halk Neşriyatı.
- Necip, E. N. (2008). *Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü*. (İ. Kurban, Çev.). Ankara: TDK. (1968).
- Osmanov, M. (1990) *Hazırqi Zaman Uyghur Tili Dialketliri*, Ürumçi: Xinjiag Yashlar-Ösmürler Neşiriyati.
- Ötkür, Z. (2021), *Seyyahlar İzidin*. Ankara: Uygur Araştırma Enstitüsü.
- Öztopçu, K. (1992). Modern Uygurca ile ilgili açıklamalı bir kaynakça. *Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi*, 4, 155-170.
- Öztopçu, K. (1993). Uygurcanın yazı dili olarak gelişmesi ve Uygurca sözlükler. *Türk Dilleri Araştırmaları*, 3, 167-174.
- Öztürk, R. (2010). *Yeni Uygur Türkçesi grameri*. Ankara: TDK.
- Papas, A. (2016), Muslim Reformism in Şinjiang Reading the Newspaper Yengī Hāyāt (1934–1937), I. Bellér-Hann, B. N. Schlyter ve J. Sugawara (Ed.), *Kashgar Revisited Uyghur Studies in Memory of Ambassador Gunnar Jarring Kashgar* (S. 161-183), Leiden – Boston: Brill.
- Perçin, B. (2008). *Yeni Uygur Türkçesinin tarihî karşılaştırmalı ses bilgisi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Raquette, G. (1909), A Contribution to the Existing Knowledge of the Eastern-Turkestan Dialect as it is spoken and written at the present time in the districts of Yarkand and Kashgar, *Société Finno-Ougrienne, Suomalis-ugrilaisen seuran aikkauskirja*, 26/5, 53s
- Raquette, G. (1912-1914). Eastern Turki grammar: practical and theoretical with vocabulary Part1-3[Doğu Türkçesi Grameri: Sözlüklü Uygulamalı ve Kuramsal Kısım]. *Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen*. Jahrg. 15-17. Abt2.

- Raquette, G. (1927). *English-Turki Dictionary Based on The Dialects of Kashgar and Yarkand*. Helsinki, Lund: Finno-Ugrian Society, C. W. K. Gleerup.
- Raquette, G., Ahlbert, G. ve Anderson, E. (1914). *A-B Kitabı*, Kashgar: Swedish Mission Press.
- Raquette, G., Ahlbert, G. ve Anderson, E. (1922). *A-B kitabının tedriji: ikinci jüz'i*. Kashgar: Swedish Mission Press.
- Raquette, G., Ahlbert, G. ve Anderson, E. (1927). *English-Turki Dictionary based on the Dialects Kashgar and Yarkand*. Lund.
- Raquette, G., Ahlbert, G. ve Anderson, E. (1928) *English-Eastern Turki Dictionary*. Leipzig-Lund.
- Raquette, G., Ahlbert, G. ve Anderson, E. (1930). *Taji bile Zohra*. Lund-Leipzig.
- Raxman A. (1996).
- Raquette, G., Ahlbert, G. ve Anderson, E. (1937). *Mekteb kitabı: A-B kitabının Tedriji*. Kashgar: Swedish Mission Press.
- Raquette, G., Ahlbert, G. ve Anderson, E. (1999). The Eastern-Turkestan dialect of Yarkand and Kashgar. *Journal de la Societe Finno-ougrienne* 16.
- Rahman, A ve. Zunun, M. (1981). *Uygur halq egiz edibiyatiniñ asasliri*. Ürümçi: Şinjiang Halk Neşriyatı.
- Rahman, A. (2005) *Uyghur Helq Egiz Edebiyatı Qamusi*, Ürümçi, Pekin: Şinjiang Halk Neşriyatı, Milletler Neşriyatı.
- Shaw, R. B. (2014), *Kâşgar ve Yarkent Ağızı Sözlüğü*. (F. Yıldırım, Çev.). Ankara: TDK.
- Sami, Ş (2010). *Kamus-i Türki*, İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Süleyman, E. (2006), *Özlük ve Kimlik*. Ürümçi: Şinjiang Oniversititi Neşriyatı.
- Süleyman, E. (2013), A study on “Kashgar prints”: “Eastern Turki” printed materials published by the Swedish Mission Press in Kashgar (1892-1938): *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 75-108.

- Schluessel, E. (2018) *An Introduction to Chaghatay: A Graded Textbook for Reading Central Asian Sources*. Michigan: Michigan Publishing.
- Taklımakanlı, A.Polat (2002) Uygur Türkçesindekiş “a,e” ünlülerinin “è, i”ye Değişmesi ve Sebepleri, *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 13,125-132.
- Tekin, T. (2013). *Makaleler 3*, (E. Yılmaz ve N. Demir, Haz.). Ankara: TDK.
- Teres, E. (2013). *Çağatay Türkçesi Dil Bilgisi ve Metin Çalışmaları*. İstanbul: Sürat Üniversite Yayınları.
- Tohti, A. (1985). *Hazirki zaman Uygur Tili Asasliri*. Kaşgar: Kaşgar Uygur Neşriyatı.
- Tohti, L. (2012). *Xiandai Weiwueryu Cankao Yufa*. Pekin: Zhongguo Shehui Kexue Chubanshe.
- Tömür, H. (2003). *Modern Uyghur grammar (Morphology)* (A. Lee, Çev.). İstanbul: Kitap Matbaası.
- Tömür, H. (2011). *Hazirki zaman Uygur tili grammatikisi*.Pekin: Milletler Neşriyatı.
- Törnvall, G. (2014). Hoten ve Kâşgar’dan: Gunnar Jarring ve Jarring Koleksiyonu, (S. Çakmak, Çev.) *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 2 (4), 103- 111.
- Yakup, A. (2005). *The Turfan Dialect of Uyghur*. Wiesbaden: Harrasowitz Verlag.
- Yakup, A. (2009). “Uygur umlauting”: Characteristics, diachronic aspects, consequences and triggers. *Turkic Languages*, (s. 34-60) Wiesbaden: Harrassowitz.
- Yakup, A., Geyurane, G., Hévé, Z. Kadir, İ., Abdurahman, H., Emet, A. ve Nur, P. (1990-1998). *Uyğur Tiliniñ İzahliq Luğiti, vol. 1 – 6*. Pekin: Milletler Neşriyatı.
- Yazıcı Ersoy, H. (2007). Yeni Uygur Türkçesi. A. B. Ercilasun (Ed.) *Türk Lehçeleri Grameri*. (s. 355-428). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yıldız, M. (2004). *Yeni Uygur Türkçesinde tasvir fiilleri*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yılmaz, E. (1991). Ana Türkçede Kapalı e Ünlüsü. Talat Tekin (Ed.), *Türk Dilleri Araştırmaları*, (s. 151-165). Ankara: Simurg Yayınları.

- Yılmaz, E. (2003). Doğu Türkçesi, *Türk Dünyası Edebiyat Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü*, c. 2: 217-222, Ankara: AKM.
- Yeloğlu, A. (2018) *Kaşgar'da 1923-1940 Arasında Basılan Yayınların Dili: Çağatayca ve Yeni Uygurca ile Karşılaştırma*, Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Yi, K. ve Gao, S. (1998) *Weiweuryu Yufa*. Pekin: Merkezi Milliyetler Üniversitesi Neşriyatı.
- Yolboldı, N. (1980) *Hazirqi Zaman Uyghur Tili*. Ürümçi: Şinjiang Halk Neşriyatı.
- Uygur, F. (2016). Mançuların İlk Doğu Türkistan İstilası. *Tarih Dergisi* (63) 27-40
- Liu Zi Xiao (2003). *Uyghurlar Tarihi* (Nurdun, A. Rozi, E. Mömin, E çev), Beijing: Milletler Neşriyatı.
- Ünlü, S (2013). *Çağatay Türkçesi Sözlüğü*, Konya: Eğitim Yayınevi.

İnternet Kaynakları:

- Hällzon, P., Hajimuhammed, R (2022). *The Gunnar Jarring Central Eurasia Collection in İstanbul and the Legacy of Uyghur Culture*. Erişim adresi:
<https://srii.org/Documents/Docs/429ad983ef664f38bb670289df5f5bb3.pdf>
- Schluessel,E (2015). Eastern Turki Glossary After Gustav Raquette. Erişim adresi:
https://www.academia.edu/15913290/The_Raquette_Glossary_of_Eastern_Turki
- Törnvall, G.(2006). *From Khotan and Kashghar:Gunnar Jarring and the Jarring Collection*.Erişim adresi:
<https://www.ub.lu.se/en/en/find/digital-collections/jarring-collection>
- Lund Üniversitesi Gunnar Jarring Koleksiyonu erişim adresi:
<https://www.jarringlibrary.lingfil.uu.se/>
- İstanbul İsveç Araştırma Enstitüsü (SRII) erişim adresi:
<https://srii.org/publications/kalabalik.aspx>

Ek 1. Etik Kurul İzni Muafiyet Formu

 <p>HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ TEZ ÇALIŞMASI ETİK KURUL İZİN MUAFİYETİ FORMU</p>
<p>HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA</p> <p style="text-align: right;">Tarih: 24/07/2023</p> <p>Tez Başlığı: GUNNAR JARRING KOLEKSİYONUNDA BULUNAN UYGURCA HURLIQA VE HEMRAH DESTANI (GİRİŞ-METİN -İNCELEME-DİZİN)</p> <p>Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır, 2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir. 3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir. 4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir. <p>Hacettepe Üniversitesi Etik Kurulları ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.</p> <p>Gereğini saygılarımla arz ederim.</p> <p style="text-align: right;">24/07/2023</p> <p style="text-align: right;">Rebiguli Ajimaimaiti</p> <p>Adı Soyadı: Rebiguli Ajimaimaiti</p> <p>Öğrenci No: N16147210</p> <p>Anabilim Dalı: Türkîyat Araştırmaları</p> <p>Programı: Türkîyat Araştırmaları</p> <p>Statüsü: ☐ Y.Lisans ☒ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.</p>
<p><u>DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI</u></p> <p>_____</p>
<p>Telefon: 0-312-2976771 Faks: 0-3122977171 E-posta: turkiyat@hacettepe.edu.tr</p>

Ek 2. Tez Çalışması Orijinallik Raporu

 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA	
Tarih: 24/07/2023	
<p>Tez Başlığı: GUNNAR JARRING KOLEKSİYONUNDA BULUNAN UYGURCA HURLIQA VE HEMRAH DESTANI (GİRİŞ-METİN -İNCELEME-DİZİN)</p>	
<p>Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 273 sayfalık kısmına ilişkin, 18/07/2023 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 1'dir.</p>	
<p>Uygulanan filtrelemeler:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, 2- Kaynakça hariç 3- Alıntılar hariç/dâhil 4- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç 	
<p>Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.</p>	
<p>Gereğini saygılarımla arz ederim.</p>	
24/07/2023	
Rebiguli Ajimaimaiti	
<p>Adı Soyadı: Rebiguli Ajimaimaiti</p> <p>Öğrenci No: N16147210</p> <p>Anabilim Dalı: Türkiyat Araştırmaları</p> <p>Programı: Türkiyat Araştırmaları</p> <p>Statüsü: ☐ Y.Lisans ☒ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.</p>	
<p><u>DANIŞMAN ONAYI</u></p> <p>UYGUNDUR</p>	

Ek 3. Turnitin Benzerlik İndeksi

GUNNAR JARRİNG KOLEKSİYONUNDA BULUNAN UYGURCA HURLIÇA VE HEMRAH DESTANI (GİRİŞ-METİN -İNCELEME-DİZİN)

ORJİNALLİK RAPORU

% 1	% 1	% 0	% 0
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	<% 1
2	doczz.biz.tr İnternet Kaynağı	<% 1
3	turuz.com İnternet Kaynağı	<% 1
4	Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) Öğrenci Ödevi	<% 1
5	Helmer Ringgren. "Swedish Oriental Literature 1940-1947", Oriens, 1948 Yayın	<% 1
6	doaj.org İnternet Kaynağı	<% 1
7	theses.cz İnternet Kaynağı	<% 1
8	Submitted to Anadolu University Öğrenci Ödevi	<% 1